

AGENTS FOR THE SALE OF GOVERNMENT PUBLICATIONS.

IN INDIA.

H. CAMBRAY & Co., Calcutta
COMBRIDGE & Co. Bombay.
M. GULAB SINGH & Sons Mooli Lam Press Lahore
HIGGINBOTHAM & Co. Mount Road Madras
V. KALLANARAM IYER & Co. England, Madras
S. K. LAURE & Co., Calcutta
S. MURPHY & Co. Rajahmundry Madras
G. A. NATHAN & Co. Madras
NEWMAN & Co. Calcutta
* T. K. SIVARAMA IYER Kumbakonam
SUPERINTENDENT AMERICAN BAPTIST MISSION PRESS Rangoon
SUPERINTENDENT, NAZAR HANLY HINDI PRESS Allahabad
P. B. THARPOREYALA SONS & Co. Bombay
THACKER & Co. (Limited) Bombay
THACKER SPIVE & Co., Calcutta

IN ENGLAND.

E. ARNOLD, 41 and 43 Bedford Street, Bond Street, W., London
B. H. BLACKWELL, 50 and 51 Broad Street, Oxford
CONSTABLE & Co., 10, James Street, Haymarket, W., London
DEIGHTON, BELL, & Co., Cambridge
HENRY S. KING & Co., 25, Cornhill E.C. London
P. S. KING & SON, 9, Bridge Street Westminster, S.W.
KEVIN PAUL, TAYLOR TREBBER & Co. Chancery Cross Road, W.C. London
R. QUARITCH, 15, Piccadilly W. London

ON THE CONTINENT

FRIEDLANDER & SOHN 11 Carlstrasse, Berlin
OTTO HARTMANNSWITZ Leipzig
KARL W. HOFFMANN Leipzig
ERNEST LEBERT, 24, rue Bonaparte Paris
MARTINUS NIEHOFF, The Hague Holland

* Agent for sale of the Legislative Department publications

A COLLECTION OF THE INSCRIPTIONS ON
COPPER-PLATES AND STONES

IN THE

NELLORE DISTRICT, MADRAS.

PART II

[PRICE, 9 *rupees*]

[13 *shillings 6 pence*]

A COLLECTION
OF THE
INSCRIPTIONS ON COPPER-PLATES
AND STONES
IN THE
NELLORE DISTRICT.

MADE BY
ALAN BUTTERWORTH,
OF THE INDIAN CIVIL SERVICE (MADRAS)
AND
VENUGOPAL CHETTY,
OF THE INDIAN CIVIL SERVICE (MADRAS)

IN THREE PARTS
PART II

MADRAS
PRINTED BY THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS
1905

CONTENTS.

PART II

	PAGES
<i>Stone inscriptions of Kandahár Taluk (Nos 17 to 86)</i> ..	501-631
Do <i>Kanigiri Taluk (Nos 1 to 41)</i> ..	635-696
Do <i>Kárali Taluk (Nos. 1 to 51)</i> ..	697-756
Do <i>Nellore Taluk (Nos 1 to 121)</i> ..	757-894
Do <i>Ongó'e Taluk (Nos 1 to 66)</i> ..	895-1003

ABBREVIATIONS USED IN THIS WORK.

Prefixed to a Number	A.	stands for	Ātmakūr Taluk
" "	C.	" "	Copper Plate
" "	D	" "	Dara Division
" "	G	" "	Gudūr Taluk.
" "	KG	" "	Kanigra ,
" "	KR	" "	Kondakur "
" "	KV	" "	Kāvali "
" "	N	" "	Nellore "
" "	O	" "	Ongole "
" "	P	" "	Podili Division
" "	R	" "	Rāpūr Taluk
" "	S	" "	Sālārpe ¹ (or Polār) Division.
" "	U	" "	Udayagiri Taluk
" "	V	" "	Veekatagiri Division.
B.	stands for Brown's Telugu Dictionary		
Epig Carn.	"	Epigraphia Carnataca	
E. I.	"	Epigraphia Indica.	
I. A.	"	Indian Antiquary.	
M. P. C.	"	Madhurāntaka Pottapa Chōṇ	
M. K.	"	Mokkanti Kāduvettu	
M. M.	"	Mahā Mandal -vara.	
S. M.	"	Srimannahāmaudalēvara.	
W.	"	Wilson's Glossary of Perennal terms	

A COLLECTION
OF THE
COPPER-PLATE AND STONE INSCRIPTIONS
IN THE
NELLORE DISTRICT.

PART II.

KANDUKUR (17) (A D 1430-31)

ERRATA

(1) *Page 590* —In the note to Kandukúr No (60) for "Márganur" read "Márganu"

(2) *Page 624* —In the note to Kandukur No (80) add the figure "1" after KV

(3) *Page 680* —In the headnote to Kamgiri No (29) for "Avadhutasvámí" read "Rámamahásvámí"

Wednesday, in the year 1430, at the time of the
visiting of Rishabhā (Iagna), Kommanārya, the son of the
minister Rāma, who was initiated (for sacrifice), having
performed here the sacrifices Agnishtōmā and Atirātri
according to scripture, permanently set up (the image of)
Yajñésvara

NOTE —Kommanarva of this inscription is evidently the same
person as Kommanā Simajālu in No 16

1. श्रीशः क्रीडावरा
2. हात्मा पाया
3. द्यो नित्यकौनुकम् ।
4. सगोत्रामपि
5. गोत्रां यः
6. श्लाघनीयस्त
7. मुद्गहन ॥ (1)
8. श्राशश्लोध्ये शका
9. वेद विमलशिवति
10. थौ फाल्गुने मा
11. सि वारे । वीधे सा
12. धारणावेदभ्यु
13. दयति वृष
14. भे रामया
15. मात्यसूनुः ॥ (2)
16. अग्निष्टोमातिरा
17. त्रौ विधिवदिह
18. विधायाध्वरौ
19. तत्प्रदेशे । यज्ञे
20. शस्य प्रतिष्ठाम
21. चलमरचय
22. द्वीक्षितः कोम्पना
23. र्यः ॥ (3)

KANDUKUR (18) (A D. 1408-09.)

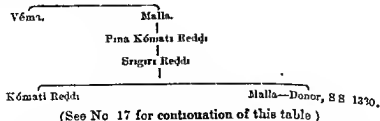
[Old Chundi. Telugu. From one side of a stone
near Janārdanasvāmi's temple.]

TRANSLATION.

Hail ! On Saturday the thirteenth of the bright fortnight of Śrāvana of the year Sarvadhāri, corresponding

to the illustrious Saka year 1330, Maláya Reddi, the younger brother of Kómati Reddi, who is the son of Srí-giri Reddi, who is the excellent son of Pina Kómati Reddi, who is the son of Malláya Reddi, the younger brother of Vémáya Reddi, who (Vémaya) bore the birudas—Jagan-nobbaganda,¹ Jagatgópála,² Pñlavádaya,³ Pallavatrínétra,⁴ Vari Vira,⁵ Basava Sankara, &c, who (Vémaya) built a flight of steps at Sríparvata,⁶ and who made unlimited gifts of land, and the gifts described by Hémádri, for the purpose of securing the four kinds of human objects, caused to be set up an image of Srí Janárdanadéva in the town of Chundi, caused to be constructed a temple and a *mandapa*, bestowed, with libation of water, on that deity 4 *puttis* and 10 *túms* of dry land in the fields of Chundi and 2 *marutus* of wet land in rear of Prólasamudram and 5 *túms* of wet land in Chundi, presented, with libation of water, the tax of 2 pies on each of his soldiers to provide for the great festivals of that deity, and made an endowment for food, enjoyments and pay (of servants) for the fortnightly and monthly festivals in his capital. Thus he founded a great charity to last in perpetuity as long as the sun and moon endure May it cause great prosperity!

NOTE.—The genealogy is—

¹ The sole hero of the world
² The Pallava sun
³ Hero to enemies

⁴ The protector of the world.
⁵ Trinétra (Siva) of the Pallavas.
⁶ Srípāṭṭam.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవషాంబులు ౧౩౩౦
2. అగు నెంటి నక్షాధారిసంవత్సర శ్రా
3. వణ శు ౧౩ శ జగనోద్భవగండ్డ జగత
4. గోపాలవల్లవాదిత్య వల్లవ శ్రీశేత్ర
5. వైరివీరబసవ శంకరాది విరుదు
6. లంగల వాండెన శ్రీ వత్సరాన సా
7. పానాలు కమ్మింబి నిస్సీను భూదాన
8. మును హేమాద్రిదానాలున్ను చేశి
9. న వెమాయరెడ్డింగారి తమ్ముడై
10. న మల్లాయరెడ్డింగారి కుమారు
11. ండ్డ పినకోమటి రెడ్డింగారి నుపు
12. త్రుగడైన శ్రీగిరిరెడ్డింగారి కుమా
13. రుందు కోమటిరెడ్డింగారి తంము
14. ండైన మలాయరెడ్డింగారు చరు
15. విష్ణుధపురుషార్థసిద్ధికొఱకై చుండి
16. పట్టణమందును శ్రీ జనార్దనదేవ
17. రను ప్రతిష్ఠశేయించి గుడిర్నిమ
18. ంటవమున్ను కట్టించి ఆదేవర
19. కును చుండిపాలానను నాలుగు
20. పుట్టున్ను పంచమువెలిశేనున్ను
21. ప్రాసముగ్రము వెనుకను నీరు
22. నేలరెందు మణుకులున్ను చు
23. ండినిదేవకూములున్ను దారా పూ
24. వాకంగాను సమపింబి దేవర
25. మహాత్మవాఁకు పరివారము
26. చేతను బంటుబడి దుగాండ్లున్ను
27. ధారనోయించి రమ సగరను మా

28. స పక్ష మహేశ్వరవారికు పల్లున్ను
 29. బోగజేతాలున్ను పెట్టించి ఆదం
 30. ద్రాక్షస్థామైన మహాదమాంచేశిరి
 31. మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీం జే
 32. యున్

KANDUKUR (19). (A D. 1407-08 or 1408-09 ?)

[Old Chundi. Sanskrit verse in Telugu character.
 From three sides of the same stone.]

TRANSLATION.

V. 1. May Hari protect you, Hari who has assumed the stately form of a boar making a sound as deep as that of a thunder-cloud, who is resplendent with his principal limbs¹ which form the seat (origin) of the four castes and with his minor limbs which cause admiration and on the tip of whose tusks the earth, appearing like a cloud resting at the end of a fresh and lovely crescent of the moon, experiences the pleasure of (being in) a stream of delicious nectar.

2. I worship the elephant-faced god (Ganésa) who destroys all obstacles. I salute Sarasvati, who is as

¹ Angas—principal limbs—face, arms, thighs and feet from which the four castes arose.

Upangas—minor limbs—eyes, ears, &c, from which the quarters of the world, sun, &c, arose. Angas may also mean the six angas or sciences and upangas the minor or auxiliary sciences of the vedas. The Supreme Being is said to be the personification of the Vedas. In this case चानुर्वण्यपदेः= which are the pre-ceptacle of the duties of the four castes.

white as the jasmine and the moon and who is the giver of strength.

3. From Vishnu arose a certain caste, eminent in virtue, whose sister was the river (Ganga) on the crest of the braid of hair of Śiva.¹

4. In that caste there was king Vêma, illustrious, the lord of the eastern country, who indeed caused to be forgotten (by his own excellence) the wealth of virtue of Râma and others.

5. He rendered Śrī Parvata² accessible to men by (building) a flight of steps; he, the peerless, joyfully presented unlimited land to priests; hostile kings accompanied by *sama* ((i) peace, (ii) chants of the Sâma Veda), worship his two feet day and night with the *stôma* ((1) mass, (2) hymn of praise) of the rays of new gems set in their crowns.

6. His younger brother was Malla, emperor of the Earth, liberal, a full moon to his dependants, having mighty arms which were as it were mountains of churning to the ocean, to wit, the army of hostile kings.

7. His son was king Kômaṭi, a mine of valour, possessed of fame as white as the autumnal moon, a Karna in gift, a Dikṣa in mercy, a Dharma in truth, the Earth in patience

8. His son was king Śrīgiri, who destroyed the pride of his foes, the treasury of wealth, honoured by his younger brothers—king Mâcha and the others—who

¹ The fourth caste and Ganga (Ganges), were both sprung from the feet of Vishnu and so Ganga is called the sister of the fourth caste.

² Śrī-aiia

obeyed his commands and who were of very virtuous conduct

9. Adorned with fame as white as the mountain of snow (Himálaya) and the moon, exclusively devoted to the gifts described by Hémádrī, accomplished, the abode of affability, magnanimity and mercy, and the mine of valour.

10 Four sons were born to king Srígiri like the (four) oceans, clover, glorious, heroes, as Ráma and the others to Dasaratha, (to wit) the illustrious Kémali, the ornament of kings, the great king Malla; the long-lived (áyushman) Ana Téma king; and king Náráyana

11. Amongst them king Malla was like Bhishma, being the son of Gangámbika¹, like Arjuna having acquired good fortune², like Siva being Rájamauli (or the crest jewel of kings)³

12 In Káma was fresh beauty, in the ocean immeasurable depth, in Ráma ability to protect, in the sun the production of heat, in the moon the conferring of lustre; so in Mahéndra (Indra or Mount Mahéndra) great power; (but) all these attributes found a fixed abode for long in king Srígiri.

13 In the Saka year reckoned by the sky (0), Rámas (3), fire (3), moon (1), (i. e., 1330)—in the bright fortnight of Srávana, on the day of Káma (13th)—Malla, the diadem of kings, the son of king Srígiri, a tree of paradise to the host of kings of poets, eminent in the aggregate of virtues, victorious, caused to be performed by venerable Brahmans the consecration of Vishnu, of

¹ Bhishma, son of Gangā. Malla's mother was Gangámbika

² Arjita Subhadra = by whom Subhadra was won in the case of Arjuna.

³ Rájamauli = the moon crested—Śiva.

6. गैरुपांगै.
7. रफुरन् । अव्याधा
8. मतिभव्यनव्यहि
9. मरुग्रेखाग्रमे
10. धाकृति र्यह
11. घ्राशिखरे सुखा
12. मृतस्तरित्सवेदि
13. नी भेदिनी ॥ (1) विघ्नं
14. निघ्नतमाखिलं
15. भजे देव ग
16. जानन । वदे
17. कुदेंदुघवला
18. शारदांसार
19. दायिनी ॥ (2) आ
20. दिनारायणात्क
21. श्रिदासीद्वर्णो गु
22. णोन्नन । यस्य श
23. भजटाजूट त
24. टिनी सहजा निजा ॥ (3)
25. तत्रागृद्धेमभू
26. पाल श्रीमान् प्रा
27. गर्णवीश्वर । रामा
28. दिगुणभूमान
29. व्यस्मारयदर स्म
30. य ॥ (4) य श्रीपर्वतमा
31. ततान सुगम सो

32. गानपङ्क्या नृणां ।
33. । निस्सीमां भु
34. वमादरादनुप
35. मो यः श्रोत्रिये
36. भ्यो ददौ । यत्ना
37. दद्वयमर्च
38. यत्पहरहः
39. प्रत्यधिष्ठस्वीभु
40. जो । मौलिस्थापित
41. नूत्नरत्नकिरणस्तौ
42. मेन सामान्विताः ॥ (5)
43. तस्यानुजो मल्लमहीपतीन्द्रः । श्रीमानु
44. दारः श्रित्पूर्णचन्द्रः । विरोधिरा
45. जन्यकसैन्यसिंभु । मंथाचलव्यग्र
46. दुदग्रबाहुः ॥ (6) तदात्मजः कोमटिभू
47. मिपालः । शौर्यकरः शारदचन्द्रकोर्तिः ।
48. दानने कर्णो दयगा दिन्त्रीपः । सत्येनं धर्मः
49. सहनेन धात्री ॥ (7) तदात्मजः रत्नमितवैरिदंभ
50. : । श्रीसेवधिः श्रीगिरिभूमिपालः । मान्योनु
51. जैर्माचमहीवराधै । राजाकरैरदुतस
52. चरित्रैः ॥ (8) हिमाद्रिशीतांशुयशोव
53. तंसो । हेमाद्रिदानैकरतः कलावान् ।
54. दाक्षिण्यगांजीर्गदयानिवासः शौ
55. याकरः श्रीगिरिभूमिपालः ॥ (9) चत्वार
56. श्रतुरा यथा दशरथाद्रामादयो
57. विश्रुताः । शूराः श्रीगिरिभूमिपादु

58. दमवन् पुत्राः समुद्रा इव । श्रीमान् को
59. मटिभूमिपालतिलको मल्लक्षितीशो म
60. हानायुष्माननवेमभूमिरमणो ना
61. रावणक्षेणिपः ॥ (10) गंगाविकातनूजो भा
62. एम इवार्जुनवदार्जितमुभद्रः । शंभुरि
63. व राजमौलिर्मध्ये मल्लक्षमापति
64. स्तेपां ॥ (11) कदपे नवमुन्दरत्वममि
65. तं गांर्जोर्यमभोनिधौ । रामे र
66. क्षणदक्षिणत्वमभवद्भानौ प्रता
67. पौदयः । चंद्रे कांतिकथा तथा विभ
68. विता स्फीता महेंद्रे चिरं । सर्वे श्रीगिरि
69. मल्लभूमिरमणे प्राप्ताः प्रतिष्ठां गु
70. णाः ॥ (12) शाकाब्दे व्योमरामज्वलनशशिगु
71. णे श्रावणे शुक्लपक्षे । कदर्पाहे कर्वाद्र
72. प्रकरसुरतरुः श्रीगिरिक्षमापमूनु. । म
73. छक्षोणीशमौलिर्महितगुणगणो जिष्णु
74. राधत्त विष्णो । विप्रैरर्थैः प्रतिष्ठां प्रकाटित
75. विभवां चुंडिपुर्या प्रवर्यामि ॥ (13) सद्
76. नमिदं सहमंठप । मकरोत्प्राकारगो
77. पुरमनोजिन् । स जनार्दनदेवाय प्रा
78. दादाभरणजालमपि तस्मै ॥ (14)
79. चुंडिपुरे पां
80. डुभुवं चतु
81. प्पुटिमर्थवर्धिनां
82. तस्मै । द्विनिर्वर्न
83. मितिमेव प्रादा

84. त्केदारमेदिनीं प्रा
 85. जः ॥ (15) मत्परविहः
 86. नचेतो महोत्त
 87. वान् महितसं
 88. स्तुतानखिलान् । प्र
 89. निवत्सरमिह त
 90. नुते तस्य श्रीव
 91. स्तलांछनस्यासौ ॥ (16)
 92. श्रीगिरिमिह
 93. तपुष्ठा
 94. तोयं जनार्द
 95. नो देवः । चुंडि
 96. रमंडनश्री
 97. राकरूपमनरूप
 98. वैभवस्थेवात् ॥ (17) न
 99. सामान्योयं
 100. धमेस्तनु
 101. पाणाम् काले का
 102. ले पालनीयो भ
 103. वद्धिः । सर्वानेता
 104. न्माविनः पारिवि
 105. द्रान् भूयो भू
 106. यो याचते रामचं
 107. द्रः ॥ (18)
-

KANDUKUR (20). (A D 1640-41.)

[Old Chundi. Telugu. From a *mandapa* opposite Janárdanasvámi's temple]

TRANSLATION

(Obeisance to) Sri Ráma! Hail! On the 2nd day of the bright fortnight of Phálguna of the year Vikrama, corresponding to 1563 of the illustrious, victorious and prosperous Sáliváhana Saka era, Káminéni Muttaráju who is a descendant of the race of Válmiki, who is of the *gōtra* of Ammasánu, who is the grandson of Vira Rághava Náyaningáru and the son of Poliméningáru, (gave) to Vira Battu, the grandson of Inugandi Vira Battu and the son of Ayyappa Battu and . . . the son of Appá Battu and the grandson of Jayavarapu Basava Battu . . . the field called Núlantaachénu in the *Síma* of Kandukur, in the village of Chundi, to the west of the village, to the east of Baridinátippa, to the north of the field of the Uriminddeváru, to the south of the field of the Alattíriváru and one *kuchchala* in the field called (Nu) lantu to the south of Chundi, to the west of the path to Vitrala, and to the south of the field "Cheruvupalli pállamarri."

This is the charitable deed of gift of land issued to the abovesaid Inagádiya Nimmaya

In the . . . granted to us as an *amaram* by Rája Sri Sultan Abdul Pádúshah In order that we may keep in good repair the temples in our *Síma* . . .

NOTE—The name of the donee varies, but the writing is not very clear The grantor of the *amaram* is Abdullah Kutb Sháh of Golkonda

1. శ్రీరామం | స్వప్తి శ్రీ జయాభ్యుద
2. య భలివాన శతవారుషం
3. బులు ౧౫౬౩ అగుటి బ
4. క్రమ సంహత్యగ బాలు
5. నుణ శు ఎలు వాల్మీక
6. వంశోద్భవులు అస్తు
7. సానిగోత్ర సంభవులు
8. అంను వీరరాఘవ నాయి
9. నింగారి పాత్యలుంను పోలి
10. నెనింగారి పుత్యలైన కామి
11. నెరి ముత్తరాజంగారు ఇను
12. గండి వీరాభక్తుని పాత్యదు
13. న్ను అయ్యవబత్తురి పుత్యదు
14. న్ను అభిన వీరాబత్తురికింన్ని జ
15. యవరపు బసవాబత్తుని పాపు
16. త్యదున్న అప్పాబత్తురిపుత్యదు
17. కండ్తుకూరి శీమలో చు
18. అండ్డిగ్రామనను పూరికి పోడ్డు
19. బాగన బరిదినతిప్పరూప్పాన పూ
20. రిమండ్డివారిచేనికి పుత్తరం అ
21. అత్తూరివారిచేనికి దక్షానమ
22. మాలంతం చేనిన్ని అంతుపేరను
23. కుచ్చల | చుండికి దక్షినానూ బ
24. బ్రులదోవాకుపాదుమను చెరువు
25. వలిపాల్ల మర్రిచేనికి దాక్షనాన
26. ను అభినగాదియ నిమ్మయగారికి
27. ని ఇచ్చినభూవానధర్మశాస
28. సంమంత్తన మా శీమలో

29. ను దేవల్లు దేశాలకు పాటు
 30. వదురాస్పెగున జేసినాం
 31. దులకు రాజశ్రీ సుబుత
 32. ను అబ్బులా పామమాంగారు
 33. మాకు అమరం పాలించిన

* * * *

KANDUKUR (21) (A.D. 1408-09.)

[Old Chundi. Telugu From the same mandapa.]

TRANSLATION.

Hail! Mallaya Reddi, the excellent son of Saigiri Reddi,—who (Srīgiri) is the grandson of Srīman Vémāya Reddi. who (Vémāya) was addicted to making unlimited gifts of land and who built the flight of steps at Srīparvata (Srīaīla)—and of Gangāmbā Hail! On Saturday, the 13th of Srāvana in the year Sarvadhāri, corresponding to 1330 of the illustrious Saka era, he caused to be set up (an image of) Sri Janārdanadēva in the town of Chundi and caused to be constructed a temple, a *mandapa*, a *gōpura* and an enclosure wall, for the purpose of securing the four kinds of human desires

1. స్వస్తి త్రీమర్నస్సమ భూదా
2. న విరమండై శ్రీ పవతా
3. న సాపానాలు నిర్మించిన వే
4. మాయరెడ్డింగారి మను
5. మండైన శ్రీ
6. నిరెడ్డింగా
7. రిక్కింగంగా
8. చిరుము

9. సుపుత్యందై
10. సమల్లాయ
11. రెడ్డింగారు
- 12 స్వస్తి శ్రీ శకవర్షాంబులు గెతె ౩౦
13. అనునేంటి సర్వధారి సంపత్తర
14. శ్రావణ శు గెతె ౪ । చతుర్విధ
- 15 పురుషార్థ సిద్ధికోటకై చు
16. ండిపట్టణమందు శ్రీ జ
17. నాదానదేవరసు వ్రతిప్తసే
- 18 యించ్చి గుడిన్ని మంట్రిపము
19. న్ను ప్రాకార గోపురాలున్న
- 20 కట్టించ్చిరి

KANDUKUR (22) (A D 1237-38 P)

[Gudlur Telugu From fallen stone in Nilakanthāśvrasvami temple]

TRANSLATION

Hail ! On the day of Vishrama Sankranti in the illustrious Saka year 1159, Chódadéva Chóda Maháraya, Mallidévaráya, and Chikkaráya constructed a front hall, a kitchen and a garden well, and having done work to the garden for the merit of their parents, gave one *pattu* of dry land for them and four *pattus* of dry land to Padu Mokati Sim Battu Sānu (?) The Monkatisānulu (?) should lease out the low land in the lands attached to the treasury of Nilakanthādéva for a half share of the produce to their friends

[One imprecatory verse.] Sri !

Note — The latter portion of the inscription is obscure

1. స్వస్తి శ్రీ సఖపవాంబులు ౧౧౫౮ద
2. పునేండు విషమ సంక్రాంతినాండు
3. చోడదేవ చోడమహారాజును మ
4. వి దేవరాజును చికిరాజునుందమ
5. తల్లిద డ్రులకు దముళుగు మో
6. గసాలి గట్టింబ్బి మడపాల్లి గటిం
7. చ్చి తోంట్ల నూత గట్టింబ్బి తోంట్లమసేసి వాటి
8. కి వెలిసేనుపట్టివడిమోలికింబట్టి సాను
9. కుంవారుగువట్టి వెలిసేనుసీలకంట్టి (దే)
10. వరబండ్లారుపు పరిచేని లోన తగు
11. నేల తమవలచినవారికిసగం బావిచ్చి కొ
12. నవారు మోంకరిసానులు స్వదత్త వర
13. దతం వా హారేలి మమందరా పట్టికామగన
14. వాసాలి విష్ణుం బాయలే క్రిమి శ్రీ

KANDUKUR (23).

[Gudlūr. Telugu. On a fallen stone near the temple of Nilakanthasvāmi.]

TRANSLATION.

On Tuesday, the 14th of the bright fortnight of Śrāvana of the year . . . the illustrious Muppuri (Muppari) Nāyakadu, who is the (Mahāpradhāni) prime minister (of Rudradēva) and who is the worshipper of the divine and illustrious lotus feet of (Śō)manāthadēva (gavo) . . . for providing all enjoyments to Śrī Nilakanthadēva of Gudlūr which is situated in Pūngindū, for the religious merit of his lord, Hail! Śrīman Mahāmandalēvara Kākatyāya Pratāpa Rudradēva Mahārājā,

and that of his own mother Gangā-lammā and of his father Nāgāyānugīru . . .

1. Not found in the inscription.
2. వయ్య క్రావణ శు గళ మ వారము (సీ)
3. మనాభదేవ దివ్య శ్రీపాద పద్మరాశి
4. వైస శ్రీమత్తనూప్రభాని ముప్పటి నాయ
5. యదువారు తన్ను సేరిన నెప్పి శ్రీమత్తనూ
6. మండలేశ్వర రాజులయ్య ప్రభావ రు
7. గ్ర జేవ మహారాజుడను తమ తల్లి
8. దండ్రులు గంపానంపంగాలికి నా
9. గవాయింపంగాలికిం బుగ్గముకాను
10. పూంగవాంటిలోని గుగ్గము శ్రీ
11. లింగం జేరిరి అంగరంగ బోగా
12. ల

KANDUKU (21).

[Gudlūr Telugu. From a fallen stone in same locality]

TRANSLATION

On Sunday, the 15th of . . . in the year Śvara, Poddā Siniyakundu (gave) to Śrī Nīlakanthādēva of Gudlūr . . . to last as long as the sun and moon endure.

[One imprecatory verse]

The temple of Nīlakanthādēva should be maintained (Prahmrajū)

1. శ్రీ శివేశ్వర సంవత్సరం [గ వృ మ గ భు]
- 2 రాజులకు . . .
- 3 పడిపెద్దనాయకుండు శకునం

4. గ ఆ పంచాదశియు నాదివారమునం
5. గుడ్లూరం క్రీసీలకంఠ దేవరకుం . . .
6. ఆచంద్రాకాతారం
7. స్వదత్తం వరదత్తం వా యో హరేత
8. సాగి విష్టాయాం జాయతే క్రిమి
9. (నీల) కంఠదేవర స్థానము నడచె
10. డిన తత్తు . (బ్రహ్మరాజు
11. కముల ఇస్తారు ?)

KANDUKUR (25). (A.D. 1544-45.)

[Gudlūr Telugu. From pillar in front of Chenna-késavasvámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 12th of the bright fortnight of Śrāvana of the year Kródhi, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Sáliváhana Saka year 1466, Tallayya, the son of Kilári Kondamanáyadu. after making salutations, granted this charitable edict to Chennakésavaradéva of Gudlūr. We have given a field of 4 *gorrus* situated in Râvulagunṭa in rear of the *gunta* (pond), a field of 5 *gorrus* to the south of Pakkela gunṭa, a wot field on which 5 *túms* of seed can be sown, and grain at 1 *túm* on the total produce (of the village?) for providing food (*amritapadi*) to the doity. Whoever obstructs this charity will incur the sin of killing cows and Bráhmans on the Ganges.

1. స్వస్థితీ జయంబుదయ శాలివాహన శకవషాంబుబు
౧౪౬౬

2. అనునీటి క్రోధి సంవత్సర శావణ శు ౧౨ గు గుడ్లూరి
దేవరకేసవర దేవునికి

3. కిలారి కొండమనాయని కొమారుండు తల్లియ్య దండం
సమపాంచ్చియి
4. నుల్కొన ధమ్మకొననం రావులగుంట్టనను ననా
5. గోలు చేనున్న పక్కెలగుంట్ట దక్షణం అభదుగోలు
చేనున్న యేందుమువీర్లు
6. ల పట్టు వరిమడిన్ని రాశికి తూమెండేని కొల్పిన్న
దేవునికి అమృతపల్ల
7. కు యిష్టిమి యా ధర్మానకు యవ్వరు తప్పిరి గంగ
కక్షా గోత్రాంహనిం
8. జంపిన పాపాన పోదురు

KANDUKUR (26). (A.D. 1258-59?)

[Gundlapāṭem. Telugu. From fallen stone in
Brahmar(śvara temple.)]

TRANSLATION.

Vaisampāyana said to Parīskhit thus :—

Yama, Śaṇiśvara, Jamunā (Jumna), Tapati (Tapti),
and Vaivasvata Manu, were born to Sūrya, the son of
Aditi and Kasyapa. Many Manavas (men), viz., the
Brahmans, the Kshatriyas, the Vaisyas and the
Sudras, were produced by Vaivasvata Manu. To them
were born eight kings Yēna and others. The emperor
Purūrava was born to Ilā, daughter of this Manu and
Budha, son of Sōma (the moon). Āyu was born to
Purūrava and Ūrvasi. Nahusha was born to Āyu and
Svarbhānu and reigned over the kingdom. Yayāti was
born to Nahusha and Priyamasa (Priyamvadā) and
performed many sacrifices. Yadu was born to this Yayāti

and Kāśyapa; and in their third birth they were born as Vasudēva and Dēvakī and to them Rāma and Kṛishna were born. The Apsaras (celestial nymphs) were born as daughters of the cowherds. All the Yādavas including Rāma and Kṛishna, together with the cows and cowherds, flourished up to the end of the Dvāparayuga. Having destroyed Duryôdhana and others and installed the Pāndavas on the throne, they joyfully returned to *Dvāraka*. Śrī Kṛishna and all other Yādavas reigned for 36 years. Owing to the curses of the great sage Kanva and Gāndhārī, one day they observed some bad omens and under the orders of the king left Dvāravati to perform pilgrimage. Śrī Kṛishna and other Yādavas including the heroes of the Vṛusti (?) (Vṛishni) (?) the Bhōja and Andhaka-clans fought with one another on the sea-shore, being much intoxicated by drinking, armed with the three-cornered rushes which sprang out of the Musala (pestle), as foretold by the Rishi, and perished.

Dvāraka then informed the Pāndavas of all this. Arjuna went to Dvāravati and paid a visit to Vasudēva. "Śrī Kṛishna is dead. The Yādavas have all joined the host of gods (*i.e.* died), and Dvāravati will be submerged by the sea." So thinking, Arjuna immediately took with him all the young and the old, the Apsara maids and the milk-maids, to Indraprastha. He installed Vajradharu (grandson of Pradyumna, son of Krishna) descendant of the Yādavas on the throne. Having appointed Amṛitāgōvinda a grandson of Yādava Gōpa as the protector of the cows, he installed him at Ghanavārapur, directing him to look after the cows. Having posted the Yādavas here and there, Arjuna returned to Hastināpura and informed Dharmaja (Yudhishtira) of this. Some 400

years after the departure of the Yádavas and the Pándavas to enjoy heavenly bliss (*i.e.* their death) Kaliyuga¹ commenced. Vajradéva's son was called Dadhinanga; the descendants of the grandsons of the cowherds flourished at Brindāvanam, which is known as Nandavrajam on this earth. The cowherds being delighted with the pasture for cattle settled themselves on the Révata mountain where Amritabhágéśvara flourishes as the god of the Yádavas. This god was formerly established there by Vasudéva and Nanda in the presence of Śrī Kṛishna. The son of Upananda and grandson of Góvinda was indeed named Amritabhója after that god. When the merry Janaméjaya invited all the kings and performed a sacrifice he admired his son Vijayámbhója and appointed him governor of the town of Vuranápur and they ruled there for sometime.

Era of Kaliyuga.

Vijayámbhója's era during the time of Sódruka

Rája	530
Era of Kanakámbhója	490
Era of Gajayámbhója during Vikramárka's time.	430
Era of Ráyambhója	420
Era of Ratnámbhója	402
Era of Viravijaya Rája	390
Era of Padmana Rája during Sáliváhana's time.	354
Era of Śrī Kúrma Rája	340
Era of Simhédri Rája during the time of Bhója.	300
Era of Vallu Rája during Chóda's time	195
Era of Pólu Rája	82

¹ Kaliyuga began on the day of Krishna's death.

During the time of Oruganti Pratāpa, Kīrtimūrti, after a reign of 32 years, fought a battle with Nala Siddha Rāja at the junction of Lingalakonda and Yarangadipādu in which the Badugulavāru died 3,965 years had then already passed in the Kaliyuga. The chronicle of the great deeds of these is in accordance with what is stated in the Ādiparva describing the origin of all creation, Anusāsanaparva, the 10th book of Bhāgavata and the Mausalaparva. Just as the Trimurtis lived with the Rishis on Góringa mountain, the cows which were produced by the power of the descendants of Yambhoja Rishi and others lived with Śrī Krishna, the gods were also born then at the end of Dvīparā, Budha (son of the moon), the emperor Pururava, Yayāti, Surasena, Vasudēva and Śrī Krishna were born in the Yādava dynasty. The 72 Niyogams that applied to the above also applied to the Badugulavāru (i.e., they possessed similar power?). Owing to a curse that was laid on the descendants of Yayāti, they became cowherds to tend cows and they flourished in thousands. May it cause prosperity!

The cities and countries that were ruled over by the descendants of Atri the son that was born from the eye of Atri (i.e., the moon) ruled over the whole world. Pururava, the grandson of the moon, ruled all over the earth. Yayāti, the grandson of the son of Pururava became king and ruled over the earth consisting of the nine continents. Yadu, son of Yayāti ruled over heaven (?). Surasena, of the lineage of Yadu, ruled at Mathura over the countries called Māthura and Surasēna. His son Vasudēva ruled at the town of Mathurā. Nandagopa, his relation, ruled over Rēpālī. Śrī Krishna, the son of Vasudēva ruled over Dvāravātī. The descendants

(sons) of Śrī Kṛishna by the Gōpikas, namely, Vajradhara, Amṛita Gōvinda and the six Ambhōjas ruled over the kingdom of Indraprastha and Ghanavīrapur. Padmanābha ruled over a portion of that kingdom. Vīravijaya ruled over another portion. Śrī Kūrma ruled over Aruntalakōua, Amarāvati, Simhādri and Yellamanchi. Vallu Rāja ruled for some time over Ālavalapur (Ālavalapādu of Kanigiri?) and Adideviti (?). During the time of Pratāpa, when the Āla Pola Rāja, descendant of Yadu, was ruling over Pina Yerpa and Peda Yerpa, having herds of cattle at Dhanamnonda, the king and Padmanāyudu, observing that there was no pasture for the cows owing to the drought prevailing in the said Yērpas, migrated with their cows and agreeing to take Pūkinādu on payment of *pullari* (grazing fee) to Siddhi Rāja, they entered on the land and grazed (their cattle) there. With the cows that were grazing, he proceeded towards Dhanukoti in the south and paid a visit to its ruler. Thence bringing the cows over rivers and hills, they encamped on the bank of the Penna (Pennér). Nalla Siddhi Rāja attacked their cattle. They wandered in forests resting under the shade of trees, left Nellore with their cows and halted at Yarragaddapādu. An ambassador of Nalla Siddhi Rāja came to demand *pullari* tax. They stoutly refused to pay *pullari* and told him to go away. On such refusal Nalla Siddhi Rāja of Nellore led an expedition to Yarragaddapādu.

Hail! On Thursday, the 5th day of the bright fortnight of the month of Kārtika of the year Kālayuktī, corresponding to the year 1170¹ of the Śrī Śālivāhana

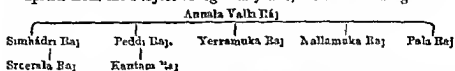
¹ The dates do not correspond. The reading is uncertain and probably it should be 1180.

Saka era, when Nalasiddhi Rāja of Nellore¹ advanced with an army, Valla Raja, who was of the Ātreya Gōtia and who was a Yadava Kshatriya, who was descended from the divine feet of Śrī Viṣṇu-yōgamaya, the lord of Mathu rāpura, the renowned destroyer of foes, who was descended from Gōpikāvallabha of Dvāraka and who was of the lineage of the famous Pura, and his sons Pōlu Raja and Peddi Rāja and their sons and other Yādavas met Siddhi Rāja in battle at the junction of Lingalakonda and Yaragaddapadu in the presence of Somesvara and perished. In order to remove the fear of the Yādavas, the Trimurtis said to the goddess Yōga māya thus — “Oh Bhadrā! You had better go to the herds of cattle of the Gōpikās and Gōpalas. Becoming the daughter of Vasudēva and Nanda, you will be the receptacle of much prosperity, and will be worshipped by men. They will give you presents and sacrifices and praise you in eighteen names.” The names of the various shrines are given. She is called Hēmkṛitī at Pittapur, she appeared at Dhanamakonda, she is known as Bhūgirathi on the bank of the Pālēru, she appeared to her devotees and conferred heroism to the delight of the Trimurtis (2)¹ (This is) the holy place of Bhūgirathi Durgā. This edict has been engraved by Rāmāyā, son of Koudāyā.

NOTE — The first part of this inscription consists of extracts from the Telugu Bhārata and Bhāgavata. The second part says that a battle took place between Rājām Rāja and Nalla Siddhi Rāja in the time of Pratāpa of Orangal (Kākatīya). Rājām Rāja was apparently a petty chief claiming descent from Krishna. His family was called the Naḍugalarāra. The third part says that a battle took place between Valla Rāja of Alavallapur (Alavallapād of Kanigiri?) and Nalla Siddhi

¹ The passage is obscure and the translation is doubtful.

Raja of Nellore on account of the former refusing to pay grazing tax to the latter. The date of the battle is given as SS 1170. It is not clear how Kátam Raja and Vallu Rája are connected. They both claimed to be of the Yádava dynasty and the inscription in the first part traces their connection with Krishna. In this connection see p 135 of Mr Sewell's *Lists of Antiquities*, Vol I, where he quotes Mr Boswell. "About this period (12th century) the northern parts of the district "were under various petty princes of obscure origin of the Yádava or "shepherd caste. The principal members of the family, whose "exploits form the subject of legendary tale, are the following —

It is clear that Vallu Rázu of the present inscription and his sons Pólu and Peddi Razu are identical with those named above. Kátam Rázu can hardly be Kantam Raj because he is said to have been ruling 32 years and it is not likely that he would have had grandfather alive after so long a reign. Who the Ála Pola Rája was is not clear, probably one of the same family.

The language is in many places obscure and the translation conjectural.

The scene of the battle is given as Yerragaidapád. There is a Yerragudipad in Ongole taluk, but Mr Venngopal Chetti thinks that the place referred to is probably the place where the temple of Poleramma now stands just beyond Alavalapád in Kanigiri taluk.

It will be observed that, then as now, the grazing question was an acute one in the Nellore district.

1. యాదవజల్మం¹ వైశంసా
2. యిందు పరీక్షితుకుము
3. ఓనివ అధితిక కశ్యపనకు పుట్టి
4. న వైవస్వతుండను మనుపునకు
5. యెముందును శ సేశ్వరుం
6. క్షును యెమునయందిపరియుం

7. బుట్టి గందు వైవస్వసుండను మను
8. పువలన బ్రహ్మ క్షత్రియ వైశ్యసూ
9. ద్యులైన మానవులు అనేకులు పు
10. ట్టిరి. వారికి ¹ శేనవ్రముఖులైన రాజులు
11. యనమండ్య పుట్టిరి । ఆ మునిపుత్రి వి
12. న యిలగఁగ్య సోమపుత్యుండైన బుధు
13. నకు పురురవ చక్రవర్తి పుట్టె పుహరపు
14. నకు పూర్వాసికి నాయువుండు పుట్టె నా
15. యపునకుఁ స్వబాఁయుక్తఁ నభిమండు పు
16. ట్టె రాజ్యంబు సేసె నభిమనకుఁ ప్రియమోను²
17. నకుఁ యయాది పుట్టి యనాకయాగంబులు సేసె
18. ను యయాదికిని శుక్రుని పుత్రిమైన దేవయాన
19. కుఁ యదువు జన్మించెను । శీలముగల యదుకులాత్మ
20. జుండు యాత్రియగోత్రజండ్లు ఆపూరును
21. ండను వాండు మధురాపురంబుం దనకు రాజధాని
22. గా మాధురంబును సూరసేనంబునియెడి దేశం లేతె పూ
23. ర్వకాలమున ఆపూరు నునికి పుత్యం వసుదేవుండు అచట
24. రాజేంద్రవినుతొల్లి రాజలాంచనంతో వేల
25. సంఖ్యలు దైత్యవిభుమండన్ను । ఆక్రమించిన భూమిభా
26. రమానంజాలక గోరూపుయై బ్రహ్మాంజేరంబోయి క
27. న్నిరు మున్నీరు రోధనం శాయ కరుణతో భావించి । కమ
28. లభవుండు ధరణి మారడం బలిగి భాత్రయను వెల్పులు క
29. దిలిరా విష్ణునింగానవెంగి పురుష సూక్తంబు చదవి య
30. ద్భుడ సమాధినుండి యోక మాంటవిని వారిజోద్భవు
31. ండ్లు విసుండు వేల్పులు ధరయను నీవిన్న యెట్టి జుకు

విరించెద

32. నని ప్రీతింబలికెండెలియ యాదవకులమున నమరులుమె
దిని

33. సైం బుట్టం జనుండు మీయంశమునన్ | శ్రీదైత్యుండు
వసుదేవు

34. నకాదరమునం బుట్టి భారమంతయుంభావును హరిపూజా
తాం

35. పుట్టుండు సురకన్యలు భూమియండు సుందరశనైహరి
కగ్రజ

36. ందై శేషుండు హరికళలొంబుట్టి భారమంతయుం బా
వును | అవనీ

37. శ విను ద్రోణుండనువాండు వసువులయందు ముఖ్యుండు
ధర అ

38. తని భార్య ఆ వెల్పుల పెద్ద ఆ ద్రోణుండు యీ నంద
గోవళండ్ల జన్మ

39. ంచె ధరయియ్య హరి యోగమాయ యశోదనందుక
దుగామై తె

40. ల్మించె యల్లధేనవలెల్ల దుష్టులంశమున జన్మించె సుర
లెల్లగోరక్ష

41. పాలకులై జల్మించె దేవదేవుని కొల్లి స్వామిభువను
నంతరంబు

42. న పుష్టియునుప్రతివ్రత వసుదేవుండను సుకుపుణ్యుండను
ప్రజావ

43. తి రెండవజన్మమున అభితియూగస్యపుండును మూండువ
జన్మమున

44. వసుదేవ దేవకి రామక్రిష్ణులు పుష్పరించిరి అక్షరాంగన
లు గోవకస్యలై పు

45. దయించి రామక్రిష్ణులు విదలైన సర్వయాదగోవును
గోపాలబుక ద్వపార అ

46. ంత్యమున కూడవరించ్చి అవటంగొనాళ్ళు । దుర్యోధ
నాదులం దృంచ్చి పాండ

47. పుల వరగ బట్టాబుగట్టి సంతోషము వచ్చే ద్వారకాపు
రికికణ్వు మహాము

48. నుల గాంధారికౌవంపంకను మునుకొని యన్నంగ ము
ప్పదియారు వహములు

49. శ్రీశ్రీస్థుమోదలైన సర్వయాదవలు రాజ్యంబు సేసిరి ।
శయ్యం గనొకకానాండు

50. పుత్రపతములు వొడిమె పుష్కళువంపున । జాతరలు శ
య్యను ద్వారపతి

51. కదిలి శ్రీశ్రీస్థుయాదవులు సముద్యు కడకు జలధిర
మున సవపా

52. నమత్తులై విష్ణు భోజాంతక వీరులెల్ల మునివర నిధి
మున నిధిష్టమున

53. లాం శ్రీకృతులైన¹ ముయ్యంచ్చుతుంగల, మోందులాడి
మృ

54. తులైరి అంత తారకుండు చని పాండపుల తెరింగ

55. ంచె ॥

Second side.

1. అజానుండు ద్వారావరికి వచ్చి
2. వసుదేవునింగని శ్రీశ్రీస్థుపరమమా
3. త్రింగలసె² ఆధవులు దేవగణానంగ
4. లసిరి ద్వారావరి వనధి ముంచునని అ
5. కులమె బాలవిద్వలాను అయ్యరాం
6. గనలాను గోపాంగన లాను గొంచ్చు
7. అజానుండు యింద్రబ్రహ్మకుం తె
8. చెప్పను । అదవకులకరుండైన వజ్రధరుని

¹ Read తుసోశా శ్రీకృతులైన.

² Read చారకుండు.

³ Read యాదవులు.

⁴ Read అయ్యరా.

9. ౦ బట్టంబు గట్టెను | యాదవ గోపికాపాత్ర
10. ని నేమించ్చి గోవులకు గోరక్షపాలకునిజే
11. సి గోవులం గాపాడుచుని ఘనవిరపురంబు
12. స అమృతగోవింధుని అభిషిక్తు జేసెను యా
13. దవుల అండ్లరిని అకటడ అకటడ నిలిపి అజాను
14. ండు అస్తనాపురికి బోయి దమజకు యెరింగి
15. ంచ్చెను యాదవులు పాండుసయి న్నెగ్గొది
16. బోగానకు బోయిన వెనక నన్నూరుయెండ్లకు
17. కలియుగం చొచ్చెను | వజ్రదేవుని పుట్టెండు దధి
18. నండ్లండనంగ గోపికల పాత్రకులవంశకరులు
19. త్విండ్లావనమునం బ్రధివింబెంపొంది నండ్లవ్రజ
20. ంబుకు నలిసొప్పుడుండ్లు | అవుల మేపుతనరి
21. గోవకులు రైవలచలమున రంజిలుచున యా
22. దవులకు దైవమెంతయు నొడ్డు అమృత బా
23. గేశ్వరుండండ్లు, వెలిసున్న వసుదేవనందనులు లో
24. వి శ్రీక్రీష్ణముండరంగోకులు మీరవ్రతిప్తుల శేషి
25. రి ప్రభామీరి వెలయ గోవిందు మనమందు వ్రవనండ్లు
26. పుత్తండ్లు అమృతాంబోజందని ఆ దేవుపేర వెలయ
27. గగనెట్టెను వివిదంబుగాను అలని పుత్తండు విరయా
28. ంభోజండు | సంతోషముననుండ్ల జనమేజయు
29. ండు యజ్ఞంబుసేయ నెల్లరాజులను రప్పించి య
30. జ్ఞముండంగిజేసె విజయాంబోజాని మెచ్చి వారణా
31. పురంబున పట్నస్వామిగా జేసి కొంతగాలం రాజ్య
32. ంబుసేసిరి | కలియుగాబ్దాః సూరికి రాజకాల
33. మున విజయాంబోజాబ్దాః | ౫౩౦ | కనకాంబోజాబ్దాః
34. ౧౮౦ | విక్రమారుక్మిని కాలమున గజయాంబోజాబ్దా
35. ౧౮౩౦ | రాయాంబోజాబ్దాః ౧౮౨౦ | రత్నాంబోజాబ్దా

36. : 1౪౦౨ వీరవిజయః రాజాబ్ధాః 1౩౯౦1 శాలివాహను
నికా

37. అమున పద్మనరాజాబ్ధాః 1౩౭౪1 శ్రీ కూమారాబ్ధాః
1౩౪౦1

38. బోజరాజ కాలమున సిన్హాద్రిరాజాబ్ధాః 1౩౦౦1

39. చాడానికాలమున వల్లురాజాబ్ధాః 1౧౯౫1 పోలురా

40. జాబ్ధాః 1౮౨1 వోరుగంట వ్రతాపుని కాలమునకా

41. టమరాజ 1౩౨1 రాజ్యం సెసిలింగాలకొండ యరగడ

పాలు

42. నునల సిద్ధిరాజంగూడి యుద్ధంబునకి బడుగులవారు

43. చనిపామ్యెనాంటికి కలియుగంచొచ్చి 1౩౯౬౫1 యెండ్లా.

44. యను 1 బిరులమహాత్మ్యం అదివనక సకలభూత సంభవ

లను

45. శాసనీక భాగవత దశమస్కంధమపుసలాన వెల్లిన
శాస్త్రధర్మ

46. మిది త్రిమూర్తులు కారణమున గోస్యంగవర్వతాన తొల్లి

47. యాంబోజరుటి మెదలైన రుద్రుల సంతరిని దేనువులు

క్రీష్టవ

48. కారంస గూడి దేవరులు కూడ వలించ్చిరి ద్వాపార లం

త్యము

49. న జన్మించిరి ఆధవు కలమున చంద్రనందను పురారవ
నక్రవతి

50. యయాధి యెదుకులోమ్మ జా సూరశేను వసుదేవు పు
త్యం శ్రీ

51. క్రీష్ణమగ్గ క్రీష్ణమగ్గ వీరికి నడిచి డెబైరెండు నియో
గాను బడుగుల

52. వారికి చెల్లును వీరు యయాదివంశం శాపకారణమున

53. గోవుల రక్షింప గోరక్ష పాలకులంజేసిరి వెలసిరి గోవ

54. కలు వేయివేల సూర్య ॥ శ్రీ శ్రీం జేయుమా॥

Third side.

1. అత్రియెముని సంతతిరాజులు యె
2. లినవట్టణ భూములు అత్రియ సెత్రపుత్యదు
3. భూలోకమెల్లాడిపించెను ఆచంద్రసంద
4. నుపుత్య పురూరపుండ్లు భూచక్రమెల యే
5. లెను ఆ పురూరవ పుత్రపౌత్యండు యయా
6. దిరాజయై నవఖండ పృథివియేలె యయా
7. దిపుత్యండు యధువుయేనాకభూములు
8. యెలెను యెదుకులోంత్రజ సూరశేను వధు
9. ర మాధురంబులు మూరసేనంబులనియెడి దేశ
10. ంబులు యేలెను ఆతని ఆంత్రిజండు వసుదేవు
11. మధురాపురంబు యేలె అతని భండవు
12. నందగోనకుండు రేపువల్లె యేలె వసు
13. దేవు పుత్య శ్రీక్రిష్ణుద్వారవతి యేలేనా
14. క్రిష్ణుగోపికావపుత్యలు వజ్రధరు ఆ
15. మృత గోవిందు అంభోజ లాగురు
16. యుండ్రప్రప్త ఘనవీరపురిరాజ్యంబు
17. సేశిరి వద్దనాథుండు యేలె యండలి
18. రాజ్యంబు కొంతయెలె | వీరవిజయు
19. ండు యేలెను న | శ్రీకూమ్మంజేలెను ఆ
20. దుంటుం కొనలమరవతి | సింహ్యాద్రియె
21. ల మంచి యేలెను వల్లురాజులె ఆలెల్ల
22. పురము అవట కొమ్మార్లు అడిదెది టేలె
23. ను ఆలపాలరాజు వ్రతాపుని కాము
24. న యెదుకులార్జుణులు దనుముకొండ
25. మందలుడ, వినయెర్ప పెదయెర్ప యేలం
26. గ యెర్పలకు అనాద్రిష్టిదాంకి భేనువు
27. లకు మేలలేదని రాజు వద్దనాయుం

28. దుర్ వివరించుకొని ధేనువులుదారు
29. కదిలిరి పాంకనాడు సిద్ధిరాజుకు పు
30. ల్లరి వొడంబడి భూమివొచ్చి మేపిరి | మె
31. పుతనల నన్న ధేనువులుందాను దక్షణాదనుపు
32. కోటికి కదిలి పోవుదనుపు కో వల్లభుని దనువుకోవల్లభుని

దశి

33. ంచ్చి నలనన్న దేనువులుందాను మరిలి దిన కథల
34. మీందం గదిలివచ్చి పెన్నవెంట విడిశిరి నలసి
35. ద్రివారు యెద్దుల యెసిరిఅదవులవందను అండం
36. తరుచాయ అడవుల వంక్క రంకువడె
37. నెల్లూర ధేనువులుందారు కదిలియ
38. అగడ్త పాటనిలి దేను నలసిద్ధిరాయ
39. భారిపుల్లరికివచ్చెను దట్టించ్చిరాయ
40. భారిని పుల్లరిలేదు పొత్తుని లేదు పా
41. మ్మంటేను నెల్లూరి నలసిద్ధిరాజు యట
42. గడ్డ పాటికి యెల్లివచ్చెను॥

Fourth side.

1. స్వసి శ్రీ శాలివాహన శకవ
2. మంబ్బులు ౧౧౭౦¹ అనునెం
3. టి తాళయక్తి సంవత్సర తాతిక
4. శు ౫ ను నెల్లూరి నలసిద్ధిరాజు సహ
5. సెన్నాహం మెరసి | లింగాలకొండ యటగ
6. డ్డపాటి కూడలి సోమేశ్వరుని సందిలిస
7. నాన అత్రియగోత్ర యాదవక్షత్రి
8. య మధురాపురమం దీశ్వర శ్రీ
9. విష్ణుయోగమాయ దివ్యశ్రీ పా
10. దక బ్రకట శాత్రవభంజననచ్చెరవుచి

11. పాత్రలాయత్తవం గౌరవ పారపు
12. ండు ద్వారకాపురి గోపికావల్లభు
13. ని పాత్యండు వల్లరాజులెని సు
14. తులు పోలరాజు పెద్దరాజు వా
15. రిపుగ్రులు మోదలైన యాదపులు
16. నలసిద్ధింగూడి యధము
17. సేసి మృతులైరి | యదువంశ
18. మునకు భయంబుదొలుగునని త్రిమూ
19. తులక యోగమాయాదేవిని యిల్ల
20. నిది గోపికాజనములు గోపాలకు
21. లుంన్న వసలమందకు నేంగు భద్ర
22. నీవు వసుదేవనందనులకు గభాపు
23. త్రికవై నానావిధ సుఖదలకు స్తా
24. నక మై మానవులు భక్తింగొలుతు
25. దు కానుకలును విలులు నిచ్చి వడై
26. నిమిది నామంబుల గొనియాడు
27. దురు ఇయ్యాస్థానంబులు యె
28. రింగించ్చ పుమిపరాపురి హేంకృతిద
29. నువు కొండ్రంత్రవ్యక్షమై | పారెటి
30. తీరంమున భాగిరథై నిలిచి భక్తనికి
31. ప్రత్యక్షమై త్రిమూర్తుల మెప్పించి
32. ర మహర్షు ఇప్పించెను భాగీరతి ధుగ
33. స్తానం కొండయ్యకొడుగు రా
34. మయ్య పుద్ధరించిన కాననం||

28. డుఁ వివరించుకొని ధేనువులుదారు
 29. కదిలిరి పాంకనాదు సిద్ధిరాజుకు పు
 30. ల్లరి వొడంబడి భూమివొచ్చి మేపిరి | మె
 31. పుతనల నన్న ధేనువులుందాను దక్షణాదనువు
 32. కోటికి కదిలి పోవుదనువు కో వల్లభుని దనువుకోవల్లభుని

దశి

- 33.ంచి నలనన్న దేనువులుందాను మరిలి దిన గభుల
 34. మీందం గదిలినచ్చి పెన్నవెంట విడిశిరి నలసి
 35. ద్దివారు యెద్దుల యెసిరిఅడవులవందను అండం
 36. తరుచాయ అడవుల వంక్క రంతునదె
 37. నెల్లూర ధేనువులుందారు కదిలియ
 38. అగడ్త పాటనిలి దేను నలసిద్ధిరాయ
 39. భారిపుల్లరికివచ్చెను దట్టించిరాయ
 40. భారిని పుల్లరిలేదు పొన్నరి లేదు పా
 41. మ్మంటేను నెల్లూరి నలసిద్ధిరాజు యట
 42. గడ్డ పాటికి యెల్లివచ్చెను॥

Fourth side.

1. స్వసి శ్రీ శాలివాహన శకవ
2. ముంబులు ౧౧౭౦ ¹ అగునేం
3. టి కాశయక్తి సంవత్సర కార్తిక
4. శు ౫ గు నెల్లూరి నలసిద్ధిరాజు సహ
5. నెన్నాహం మెకసి | రింగంకొండ యటగ
6. ద్దపాటి కూడలి సో మేశ్వరుని సందలిస
7. నాన అరియగోత్ర యాచవక్షత్రి
8. య మధురాపురమం దీశ్వర శ్రీ
9. విష్ణుయోగమాయ దివ్యశ్రీ పా
10. దక బ్రకట శాత్రవభంజననచ్చెరవుంది

11. పాత్రలాయత్తవం గౌరవ పౌరపు
12. ండు ద్వారకాపురి గోపికావల్లభు
13. ని పాత్యండు వల్లరాజులని సు
14. తులు పోలరాజు పెద్దరాజు వా
15. రిపుత్రులు మోదలైన యాదవులు
16. నలసిద్ధింగూడి యద్ధము
17. సేసి మృతులైరి | యదువంశ
18. మునకు భయంబుదొలుగునని గ్రీమా
19. తులూ యోగమాయాదేవిని యిల్ల
20. నిని గోపికాజనములు గోపాలకు
21. లుంస్తు పనలమందకు సేంగు భద్ర
22. నీవు పనుదేవనందనులకు గభాపు
23. త్రికవై నానావిధ సుపుడలకు స్త్రా
24. నకమై మానవులు భక్తీంగొలురు
25. రు కానకలును బిలులు నిచ్చి వడ్డె
26. నిమిది నామంబుల గొనియాడు
27. దురు ఇయ్యాస్థానంబులు యె
28. రింగించు పుమిపరాపురి హేంకృతిద
29. నువు కొండ్రంబ్రత్యక్షమై | పాలెటి
30. తీరంమున భాగిరై నిలిచి భక్తనికె
31. బ్రత్యక్షమై గ్రీమార్తుల మెప్పించి పి
32. ర మహర్తు ఇప్పించెను భాగీరతి భుగ-
33. స్త్రానం కొండయ్యకొడుకు రా
34. మయ్య పుద్ధించిన కాననం||

KANDUKUR (27). (A.D. 1514-15.)

[Gundlapālem. Partly Sanskrit in Telugu character, partly Telugu. From stone by Bramharésvara's temple]

From line 25, the stone is worn.

TRANSLATION.

Sanskrit verse.

May this deity named Brahmarésvara (who resides) specially in the holy place which is to the south-east of Śrísaila always protect the worlds. Śrī! Śrī!

Telugu.

Hail! On Thursday, the 13th of the bright fortnight of Bhádrapada of the year Bháva, corresponding to the illustrious Śaka year 1436, Ráyasaṁ Kondamarusayya—who holds authority to carry out the orders of Krishnaráya in Udayagiri (i.e., vicoroy) which is the chief *durgam* in the kingdom of Śrī Vīra Krishnaráya Maháráya, who (Krishnaráya) is Śríman Mahámandalésvara, Rájádhirája, Rájaparamésvara, Múruaráyaraganda,¹ Ashtadikkuráyamanóbhayankara,² Báshatappuvaráyaraganda,³ Púrva-dakshinapaschamasamudrádhísvara,⁴ Yavanarájyasthápánácharya⁵, and Śrī Vīra Pratápa—presented the village Árumúrugudlu⁶ which is in Púnginádu and which formerly belonged to Brahmarésvara Śríman Mahádéva for restoration of the temple (*punarudihárana*) and for

¹ The disgracer of thron kings

² The terror of the kings of the eight cardinal points

³ The disgracer of kings who break their word.

⁴ The lord of the eastern southern and western areas

⁵ The establisher of the Yavana (Musalmán) kingdom

⁶ An old name of Gundlapālem apparently.

providing all enjoyments to the deity, to last in perpetuity as long as the sun and moon endure.

(Sanskrit.) [One imprecatory verse.]

(Telugu.) He has given a *pattu* field under Máchavaram tank . . . under Mópádu tank for *punarud-dhâraka* to the deity Brahmarsvara. *Srî, Srî, Srî!*

1. శ్రీశైల ఆ (లా) జే(గ్రే)య దిగ్భాగే పుంపక్షేత్రే వి
2. శేషతః । భ్రమరేశ్వరోపిధానోయ
3. లోకాన్ రక్షతు శాశ్వతం ॥ శ్రీ శ్రీ
4. స్వస్తి శ్రీ శకవషణ్ముఖు ౧౪౩౬ అగునెం
5. టి భావ సంవత్సర భాద్రపద శు ౧౩
6. గురువారాన స్వస్తి శ్రీ మన్నహా మండ్లరే
7. శ్వర రాజాధిరాజ రాజవరమేశ్వర మూ
8. రు రాయరగండ్ల అష్ట దిక్కురా
9. య మనోభయంకర బాసదప్పవ
10. రాయరగండ్ల పూర్వ దక్షిణవశ్చ
11. మ సముద్రాధీశ్వర యవన¹ రాజ్యస్థా
12. వనాచార్యు శ్రీ వీరవ్రతావ శ్రీ వీ
13. ర క్రీష్ణరాయ మహారాయలొని గల
14. రాజ్యాలకున్న మోదలిదుర్గము
15. వుదయగిరికి క్రీష్ణరాయల అజ్ఞా
16. వ్ర మాణ్యానను వ్రతిపాలనం శేయ్యను
17. అధికారంగల రాయసం కొండ్ల మరు
18. సయ్యంగారు భ్రమరేశ్వరం శ్రీ మన్
19. మహా దేవుని పూర్వానం గల అరు
20. మూరుగుల్లు పూంగినాంటిలోని ఆ
21. గ్రామము పునరోద్ధారకముగాను దే

22. పుని అంగరంగ వైభవాలకున్న ఆచ
 23. ంద్రారా స్థాయిగాను సమపించెను॥
 24. స్వదత్తం వరదత్తం వా యోహ
 * 25. రేతి వసుంధరాః | వష్టివశసహ
 26. ప్రాణి విష్ణాయాం జాయతే
 27. క్రిమిః (మాచ) వరం చెరువుకింద
 28. (భ్రమరేశ్వ) ర దేవుని వట్టించెను
 29. . . . మో పాటిచెరు
 30. (పు క్రింద . . .) డ్డ
 31. . . . యి భ్రమరె
 32. (శ్వర దేవునకు) పునరోధా
 33. రకముగాను యిచ్చెను
 34. శ్రీ శ్రీ శ్రీ

KANDUKUR (28). (A.D. 1329-50.)

[Gundlapālem. Sanskrit in Telugu character and
 Telugu. From stone in same temple.]

TRANSLATION.

Adoration to Ānjanéya!

[Sanskrit verse—only a fragment—seems to be an
 invocation to Brahmaréśvaradéva.]

Sanskrit.

In the Śaka year reckoned by 'yama rūpa,' (i.e. 1251)
 in the year Śukla, in the bright fortnight of Māgha on
 Thursday—on full moon day—on *para* of the moon
 (lunar eclipse) the village of Ārumūru . . . was
 presented to Brāhmins to last as long as (the sun and)
 moon exist.

Telugu.

Śrī Vīra Pratāpa Rudradēvapatirāja Mahārāja (who has the *birudas*) Śrī Vīra Narapati . . . lord of the Carnatic country, . . . ari pratāpa, &c., presented to Brahmārāmēśvara Linga of Ārumūrugudḷu¹ situated in Pūngināḍu *sthala* which is attached to Udayagiri which is included in his kingdom, that village for the restoration of the temple (*punaruddhāraka*) and for providing all enjoyments (to the deity). He presented to this deity dry land, wet land, and *mēras* in the villages of Kandukūr *sīma*.

(Sanskrit.) [Imprecatory verse.]

1. आज भान्वर्क । . . . । श्री आरुमूरु . . .
2. वायाशं श्री भ्रमरलिंग . . .
3. वो लिंग । कटकाधिपतिताम . . .
4. . . . रो . . . धि आचंद्राकरं । . . .
5. धर्मो वर्धते वर्धते । श्री शाके यम
6. रूपगणिते अव्ये च शुक्लाह्वये
7. माघे सितपक्षये सुरगुणै . . .
8. पौर्णमी । तत्काले शशिपर्वणिषु . . .
9. . . . श्री आरमूर्तिग्रामं । भ्रा[ह्मणे]
10. पु सणर्वमं (गजेप ?) याचद्र
11. శ్రీ విరవరవతి
12. స్తోత్ర కనాంబక వివేక శక్తి అతి ప్ర
13. తావ శ్రీ వీరవరాహ రుద్ర [దేవ]
14. సతీతాయ మహారాయలు నివ

¹ Ārumūrugudḷu seems to be a former name of Gundlapālem.

15. రాజ్యానకుం జెల్లి యుండెటి
16. ఉదయగిరికి జెల్లియుండె
17. ంటి పూంగినాంటి స్థవంలొని
18. అరు మూరుగుళ్ల భమ రామే
19. శ్వర లింగ్గానకు పునరోద్ధార
20. కంముగాను ఆ గ్రామం అంగ
21. రంగ విభవాలకును సమర్ప
22. ణచేసెను || కందుకూరి శీమ
23. గలం గ్రామాలను వెలిపా
24. లం వరిమడి మేరలుసహ
25. గార్ను దేవునికి సమర్పణ చే
26. సెను || స్వదత్తం ద్విగుణం
27. పుణ్యం వరదత్తానుపాలనం
28. వరదత్తావహరేణ స్వద
29. త్రం నిష్ఫలం భవేత్ ||

KANDUKUR (29). (A.D. 1209-10.)

[Gundlapālem. Telugu. From stone in same temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Vaddavāram (Saturday), the 7th of the bright fortnight of Bhādrapada of the year Śukla, corresponding to the illustrious Śaka year 1132, on the occasion of Kanya Sankrānti, Sēnāngulam, who is the son of Śrīman Dēva of Nollūrikōta, and who is the head servant of Śrīman Mahāmandalēśvara Tirukāltidēva Chōda Mahārāja, granted wet fields in Āramūru which is attached to his

chiefdom, and is situated in Pāṅginādu, as a gift to Brāhmanas.

				Pa. ¹
Venka Sūryadēva Bhatlu	2½
Anyēbhatlu	1½
Viridēvara Peddi	1½
Yerrēbhatlu	2
Virikochurēpeddi	2
Potēbhatlu	2
Nāgadērabhatlu	1½
Appanabhatlu	1½
Dēvanabhatlu	1½
Nārdyanabhatlu	1½

Ho has given (the lands) to those to last as long as the sun and moon exist.

[One imprecatory verso.]

1. నవ్వు పై శ్రీ శకవరుడులు ౧౧౩౨
2. నేటి శుక్ల సంవత్సర భాద్రపద శుద్ధ ౧
3. ప్రమియు పెద్దవారమున కన్యసంక్రాంతి
4. నిమిత్తమున శ్రీ మన్నవో పెండలేశ్వర రి
5. ఈ కాల్పదేవ చోడమహారాజుల మూలము
6. లైన నెల్లారికోట పడవారిలోన శ్రీమదేవని కొడుకు
7. నేనాంగులము పూంగినాంటిలోనం దమ జీవిత
8. వగలమైన అరమూర క్రిష్ణదత్తము గావించి
9. న పరిపాలము వెంకట-సూర్యుల దేవభట్లకు ప ౨||
10. అన్యభట్లకు ప ౧|| వీరి దేవనపెద్దికి ప ౧||
11. ఎత్తెభట్లకు ప ౨ విరికొయర పెద్దికి ప ౨ పో
12. తె భట్లకు ప ౨ నాగదేవభట్లకు ప ౧|| అప్పన
13. భట్లకు ప ౧|| దేవనభట్లకు ప ౧|| నారాయ
14. భట్లకు ప ౧|| కిట్లరలు వీరలకాచంద్రా

15. ఈస్థాయి | స్వదత్తం పరదత్తం వా యో మాతే
 16. తి పసుంధరా పట్టిమాషా సవాప్రాణివిష్టాయాం బా
 17. యతే క్రిమి||

KANDUKUR (30). (A.D. 1520-21.)

[Jillélamúdi. * Tolugu. On shrino of Ānjanāya temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Wednesday, the 15th day of the bright fortnight of Vaisākha of the year Vikrama corresponding to the year 1442 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Saka era while Rāyasamkonda Marusayya-vāru of the Bhāradvāja *gōtra* and of the Āsvalāyana Sūtra was the ruler of Udayagiri which is the chief fortress under the royal throne, skilled in bearing the burden of the administration of the domain of Srīman Mahāmandalēsvara Rājādhirāja Rājāparamēsvara, Mūrnāyara-ganda,¹ Ashtadigrāyamanōbhayankāra,² Bāsadappuvararāyaraganda,³ the lord of the eastern, southern, and western seas, the beloved of the goddess of the Carnatic Kingdom, the lord of the throne of Vijayanagar, Srī Vīra Prātāpa Srī Krishna Dévarāya Mahārāya, he addressed the deity Janārdana who manifested himself at Skandasthāna (Kandukūr) in the north-eastern quarter of Srīsaila to the great sage Agastya "O Lord of the Universe, the bearer, of the conch, the discus, and the club, Janārdana of the town of Kandukūru, adoration be to thee" and issued this charitable stone edict for the

¹ Disgracer of three kings.

² The terror of kings of the eight cardinal points

³ The disgracer of kings who break their word

village after making prostrations to devotees possessed of truthfulness, modesty and awe. On this day the holy occasion of a lunar eclipse the village of Dávi on the Pálérú in Kandakúru sīma attached to the rājya of Udayagiri (is given) as a *sarvamānya*.

1. స్వప్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షం
2. ఋతు ౧౪౪౨ అనునెడి విక్రమ సంవత్సర వైశాఖ శు
3. ౧౫ గు శ్రీమహామహామండలేశ్వర రాజాధిరాజ రా
4. జ వరహేశ్వర మూరు రాయర గండయవ్విదిగ్రాయ
5. మనోభయంకర బాసదప్పవరరాయరగండ్ల పూర్వ ద
6. ధీరావర్షిమ సముద్రాధీశ్వర కన్నాంబక రాజ్యలక్ష్మి మ
7. నోవార విజయనగర సింహాసనాధీశ్వర శ్రీవిరప్ర
8. తాప శ్రీక్రిష్ణదేవరాయ మహారాయల రాజ్యభార
9. భురంధరులున్న భారద్వాజ గోత్రాధ్యక్షులున్న అశ్వలా
10. యనసూత్ర వనిత్యులున్న ఆభినరాయసంకొండ మ
11. రుసయ్యవారు రాయసింహాసనాసకు మోదరి దు
12. గజమైన ఉదయగిరి దుర్గాధిపతిత్వము సేసున్న
13. శ్రీశైలానకు ఆళ్లయ దిగ్భాగమైన సోంబండ్లపానమం
14. దును అగస్త్యమహామునికిం బ్రేత్యక్షమైన జనాదాన
15. దేవునికి శ్రీమత్పకలలోకేశ, శంభుచక్రగదాధర
16. కందుకూరి పురానైక జనాదాన సమోస్తుతే! ఆది
17. సత్య నయభయభక్తులను సాష్టాంగదండ ప్రణామ
18. ఋషిసేపి సమర్పించిన గ్రామానకు ధర్మశిలాశా
19. సనము ఉదయగిరి రాజ్యానకుం బెల్లి కందుకూరి శీమ
20. లోని పాలేటిధరిని దావిలని గ్రామము సర్వమాన్యము
21. గాను నేంటి సోమగ్రహణ పుణ్యకాలమందు

KANDUKUR (31) & (32).

[This inscription was found on a stone built into the Ramasvāmi Mēḍa in Kandukur town. Mr. Venugopal Chetti had the slab removed to the taluk office.

The inscription is on three sides of the stone.

The inscription is in the Eastern Chalukya character. On the second side the style of writing resembles that of the fifth century. The inscriptions on the other two sides are of another style and of later date.

The characters are beautifully engraved. It has not been found possible to translate the inscription as it is incomplete. The first side contains epithets relative to a king of an Ayodhya dynasty and therefore the inscription evidently refers to some Chalukya king. The language is Telugu. Mr. V. Venkayya assisted in the transliteration which is doubtful in parts. On the opposite page will be found a photograph of the inscription.]

First side.

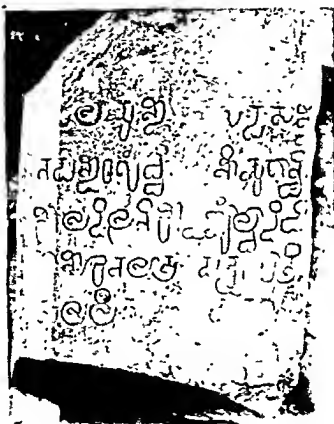
1. శ్రీనిరవద్యుఁడు . . .
2. సిద్ధ . . . పముఁడు శివ
3. పదవర . . . పవిఁద్రుఁడు
4. ఖిల్దా నృత రిపు బ
5. లుక్మాహపరాద్యుఁడు (రాముఁడు)
6. యోధ్యా సింహాసనుఁడు
7. గణేః దాన మాన్యుఁడు గజ

Second side.

1. లయఁడు . . . త్వసఁడు
2. నవదర గుంప్వ . . . చ్ఛనేయగాని

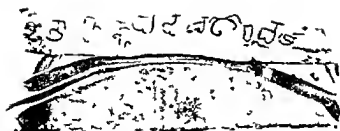

KANDUKUR NOS 31 & 32

KANDUKUR NOS 31 & 32

(To face page 544)

KANDUKUR NDS 31 & 32

(3)

5. కోలపిలేని కోట్టయి లోడ్డి [చ]

1. కోటకేస గ్లాపది పక్షపాతి

5. సలలితి . . . పదక

6 న

Third side.

తా కాన్ను విచళ గోకవ .

KANDUKUR (33)

[Kandukúr Sanskrit verses in Telugu character
On a demarcation stone to the west of fort]

TRANSLATION.

1 What merit there is in all holy places, what efficacy there is in all sacrifices—all this merit one acquires by protection of the village (granted as a gift)

2 The merit of one who protects a former gift is greater than that of (the giver of) the former gift; but if a former gift is not protected, it destroys all merit previously acquired (?)

3 Never have I the desire for the enjoyment of celestial mudeas; I seek not the glory of acquiring the illustrious place of Brahma and the other (gods); nor does this (my) mind ever think of the eight sorts of wealth (or spiritual powers) But I pray, O Hara, for very deep faith in the lotus of thy feet

First side.

1. सर्वनीयेषु यत्पुण्य

2. सर्वयज्ञेषु यत्फल

3 । तत्फलं लभने सर्व

1 ग्रामस्त्रीवानुपालना

5. त् ॥ पूर्वदत्तस्य यत्पु
 6. ण्यं पालकस्य ततो
 7. धिकं । अपालितं तु (य
 8. दत्तं पूर्वपुण्यविनाश
- कन्)

सातेशखलु

Second side.

सदाकांक्षा नास्ति त्रिदश
 वनिताभोगजनिता न या
 चे ब्रह्मादिप्रकटपदसं
 प्राप्तिविभवम् । न मे चाष्टै
 श्वर्ये विशति सततं
 मानसमिदं पदा(ब्जे या)
 चेहं निबिडै(तमभक्ति)
 हर तव ॥
 तश्चमस्वत

KANDUKUR (34).

[Kandukúr. Sanskrit in Telugu character. On the front-side north pillar in the mosque in the fort.]

TRANSLATION.

1. May the god (Vishnu) protect the world—the sportive Boar, who resembles a large sapphire in brilliance, who has beautiful tusks, and who is like a black cloud appearing between the portions of the moon which are cut off (by it)¹—who, while rescuing the earth from the ocean as (he rescues) his devotees from the weight of 'perils, seemed as if only slightly wet with sweat, though the ocean had merged in him.¹

¹ The two tusks being white and the face of the boar being black.

2. There was a king named *Prólaja*, renowned as *Rájasirómani*¹ (the crest jewel of kings)—omniscient, associated with all auspicious omblems, and adorned with the army consisting of elephants, &c.

3. Rightly is he styled *Rájachúdímani* (the crest gem of kings) for, holding arrows springing forth with great energy, he vanquished the enemy, possessed of formidable weapons.²

4. His son was *Véma*, resplendent with glory sung by many mouths; the goddess of fame flew up like a row of swans from the mountain which was the enemy who was crushed by his might.³

5. He built a flight of steps at *Srísaila* (to lead) to the rough *Pátálagangapatha*; he joyfully presented as much land as was desired to Brahmins. Even to enemies he did only good by establishing them in heaven⁴. What king can bear comparison with this ruler of earth?

6. The younger brother of him (*Véma*) who was victorious, who caused delight to the host of learned men, and who crushed the crowd of hostile kings; was king

¹ *Rájasirómani* = the crest jewel of kings—when applied to *Prólaja*, also the moon created (i.e.) *Siva*.

The epithets apply both to the king and *Siva*. In the case of *Siva*, *Karimukha* = the elephant faced, or *Gandha*.

² Here also the king is compared to *Siva* who consumed *Káma* (*Vishamadyubha*) possessing an uneven number of weapons (i.e., 5) with his (third) eye (*ambaka*) starting forth with great wrath.

³ *Véma* is here compared to *Indra* who crushed his enemies, viz., the mountains.

The meaning is—The fame of the enemy on being vanquished flew away like a row of swans fleeing away from a mountain destroyed by *Indra*.

⁴ A comforting way of describing their destruction presumably. *Pátálagangápatha* is the stream flowing in *Srísailam*.

Malla, who has the glory of Vishnu, the conqueror of foes.¹

NOTE.—A few letters are visible at the end of these six verses showing that there was a continuation of this inscription.

This was covered with plaster. For the succeeding genealogy see Nos. 16 and 18. This gives us another name, *Prólajya*, the father of the *Véma* and *Malla* who head the table in No. 18.

1. देवः पातु महेंद्रनीलनिविडज्योतिस्सुदं
2. प्लांकुरः प्रांगेद्विन्नमुधांशुखंडविलसत्का
3. लांबुवाहोपमः अंभोधेर्विपदांभरा
4. हस्तमतीं भक्तानिवोभ्युद्धरन् किंचित्तिवन्न इवा
5. त्मलीनजलधिः क्रीडावाराहो जगत् ॥ (1)
6. आसीत्मोलयनामा सैवजः सर्वमंगलोपेतः
7. करिमुखवलापेशाभो राजशि रोमणिरितिरुगतः (2)
8. राजचूडामणिस्तोयं वैरिणं विपमायुधं
9. अनंगीकृतयान्युक्तमुद्यत्तीव्रानलांचकः ॥ 3 ॥
10. नानामुखोदीर्णवचोविलासो वेमाह्वय
11. तस्य कुमार आसीत् यदीयशक्त्या दक्षितोरगात्राब्धं
12. सावलीवोत्पतिता यशश्रीः । (4) श्रीशैले घटयांचकार वि
13. पमे पातालगंगापथे सोप.नानि यथारुचि सिन्धिमदा
14. इंदेवताभ्यो मुदा । शत्रूणामपि सौरूपमेव विदधे स्वर्गे
15. प्रतिष्ठापनादस्य क्षोणिभुजस्तुलां कलयते को नाम
16. भूनायकः । (5) बुधव्रजानंदकृतोस्य जिष्णोर्विरोधिभृभृत्कु
17. लभेदनस्य मल्लासितीशः प्रनिमल्लजेता रमाधिपश्रितुजो व

¹ *Véma* is compared to *Indra* and *Malla* to *Vishnu*, who is *Indra's* younger brother

Jishnu—(1) *Indra*, (2) *Victorious* in the case of *Véma*.

Budha = *God* in the case of *Indra*, (2) *learned man* in the case of *Véma*.

Bhūbhari = *Mountain* in the case of *Indra*, (2) *king* in the case of *Véma*.

Pratimalajita = *Malla* was an *asura* or *demon* vanquished by *Krishna*

(*Vishnu*).

Ramadhīpa Sri (1) *Vishnu*, (2) *having the glory of Vishnu*

The comparison is entirely based on verbal puns.

18. भूव । (6) ऐराव

19. य

20. ना

KANDUKUR (35) (A D 1398-99 ?)

[Kandukūr Sanskrit in Telugu character. On the south front pillar of the mosque in the fort.]

TRANSLATION

1 Victorious is Śrīpati (Vishnu), whose quality of goodness is well known, the Boar, whose might is beyond change and worthy of praise, who, having gently and in sport lifted up the earth endowed with all excellent qualities and submerged in the waters of the ocean, made it happy¹

2. There arose a king named Vēma in the fourth caste among those castes, viz, the Brahmans, Kshatriyas, Vaisyas and Sudras—who were born from the body²—the mouth, arms, thigh and feet (respectively)—of the venerated lord of the world, who is skilled in the art of creating the universe

3 He gave as much land as was desired to Brahmans and constructed a flight of steps at the Pātālagangā-patha³ He then caused to be related in Āndhra (Telugu) by Śrī Sambhudāsa,⁴ the Rāmāyana,⁵ describing good deeds, and the Harivamsa, and performed the ordinances of gifts and great gifts enumerated by Hémādri

4 His great prowess shone like a lamp illuminating the whole universe, having dispelled the darkness

¹ The earth is compared to a damsel rescued by her lover.

² The word "dhat," in the text seems unnecessary.

³ This is the river at Sri a.la.

⁴ Śrī Sambhudāsa—another name of the Telugu poet Erra Prēgāda. He composed the Rāmāyana and Harivamsa in Telugu. He was the court poet of Vēma.

⁵ The reading Rāmāyana is conjectural, the word may be Dharmāyana

of the pride of hostile mischievous kings who were already vanquished by its lustre, it (his prowess) hastens to play with the balls of the heads, shining with diadems of valiant and excellent kings, but is suddenly obstructed by peace sued for by them.¹

5. His older brother was *Mácha Sauri*²; his younger brother was king *Annaya*; the younger brother of him *Annaya* was king *Malla*.

6. In his hand was firmly fixed liberality, in his mind ardent fondness for virtue, in his character mercy, in his speech truth, in his side-glance beauty, on his shoulders the earth, (and) in his sword victory.

7. The son of him, king *Malla*, was king *Kómaśi* who was skilled in ruling the earth, and who was adorned with virtues.

8. His oldest son by *Gaurámbiká* was king *Śrīśa Śrīgiri*, who was possessed of eternal fame, who was glorious and who alone was skilled in ruling the earth; he was devoted to the service of the lotus feet of (his) guru *Śrīmad Vāḍiyarāya Śrīgiri*, he was eminent in valour and liberality and knew the beauties of song and poesy.³

9. He caused to be constructed many thousand huge tanks, which were useful to the public, as deep as the ocean, and famous for producing plenty of crops; and (he) performed the gifts described by *Hémādri*.⁴

¹ This verse is obscure. The text is partially illegible and some letters are missing. The reading is conjectural.

Are *Kátabhanjāna* and *Vīra Varā* names or surnames of two kings vanquished by *Véma*?

² *Śauri*—*Krishna*.

³ The metre seems irregular here.

⁴ The text is illegible here and the reading is conjectural.

10 The mountain of the gods (Méru) bears resemblance to this king in height (magnanimity when applied to the king), in always being the abode of the gods (the king being the asylum of learned men), and in having gold (urbanity when applied to the king) Having in his hand a bow fit for the gods, skilled (literally, initiated) in protecting the earth and being approved by the gods—Oh, wonder—he purifies us all!

11 Then shines the younger brother of him, Śiśigiri, the conqueror of the earth—*Śiśi Racha Vema*, glorious with fame, great in valour, revered by his younger brothers, viz, *Mácha*, lord of earth, *Anna Deia*, king of earth, *Peddi*, ruler of earth—as she, *Doddámbika* (shines revered) by her princely son¹

12 His enemies who have been exalted by permanent regal fortune (i.e., who are firmly established on thrones) are humbled (by him), those who are smitten down constantly by his sword in battle are easily cast up on the breasts of celestial maidens²

13 By those very blows by which he quenches the valour of his enemies—he, the wise, indeed increases the lustre of his own valour³

14 The sun of his sword annihilates the snow which is the fame of his enemies This is indeed proper,

¹ *Doddámbika* son was *Kātaya Véma* the minister of *Kumāragiri* (S.B. 1307—1338). It is assumed that the reference is to *Véma's* daughter *Doddámbiká* but it is not very clear why her name is brought in here.

² The poet plays on words here—the enemies are thrown down by blows in battle but thrown up on the breasts of celestial maidens i.e. they are killed and welcomed by celestial maidens in heaven.

³ The reading *लेदुघरसा* in the original has no meaning *सद्गुहिरसा* has been substituted.

for the very thought of him envelops the minds of his onomies in darkness.

15. Hail ! Śrī Dhananjaya (Arjuna) conquers in war his enemies who have sworn never to flee—who is eminent by reason of the help of the army of Hari (Krishna) (or by the help of Hari and Bala), and by whom the enemy Mahēṣa (Śiva) has been vanquished.¹

16. He, Rācha Vēma, the moon of kings, the great glory of whose valour is sung by wise men, caused to be made a tank, useful to the world, in the north-eastern quarter of Baddipundi.

17. In the Śaka year reckoned by the sky (0), the eyes (2), Rāmas (3), the Earth (1), (i.e., 1320), in (the month of) Kārtika, on (the day of) solar eclipse, the younger brother of Śrigiri, the lord of earth, the lord Rācha Vēma, the treasury of wealth, presented that incomparable tank made in Baddepundi² to Janārdana, the consort of Lakshmi, (who is) in Skandapura (Kaudukūr), for the religious merit of his elder brother.

18. May the regal splendour of king Śrī Rācha Vēma continue for ever on earth, by the great grace (literally, gracious look) of Janārdana, who resides in Skandapura, and who is pleased with the gift of the tank !

NOTE.—1. This inscription is found engraved on the south front pillar in the mosque in the old fort at Kaudukūr. This mosque was evidently a mandapa in former days.

2. The writing was quite covered with chunam when first seen by Mr. Venugópāl Chetti. Even after the removal of the chunam, some of the letters were hardly legible. It has been noted in the footnotes where readings are conjectural.

¹ Rācha Vēma is here compared to Arjuna. In the case of Rācha Vēma Haribalasahāya = with the help of men brave as lions; and Mahēṣa = a great king.

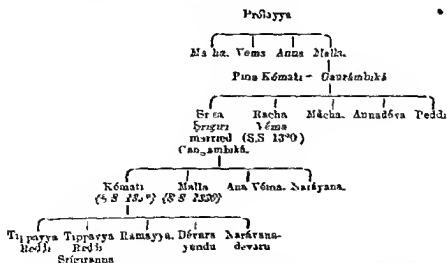
² Baddipundi is a village in Kaudukūr taluk.

3 The language is Sanskrit and the characters are Telugu. The whole is in verse and consists of 18 verses which are numbered in Telugu numerals

4 The inscription records (v 16-17) the dedication of a large tank newly constructed at Baddipundi, a village in Kandukur taluk, by Racha Vēma of the Reddī dynasty to Janārdanadēva (the deity) of Kandukur (Skandapura). The date of the grant was the day of solar eclipse in Kartika in the SS year 13-0. The dedication was for the merit of his elder brother Sreṣa Srigiri.

5 After the usual invocation to the Boṁ incarnation (v 1) the inscription says that Vēma was born in the Sudra caste, v 3 says that he built a flight of steps to the Patalagangapātha, which flows near Srīsaṭla in Kurnool district, it also says that he had the Ramayana and the Harivamsa related in Telugu by Śrī Sambhudāsa, who we know from Telugu literature was no other than his court poet Erra Pregaḍa. In v 7, the Guru of Srigiri is given as Śrīmad Vodyarāya Srigiri.

6 The following table exhibits the genealogy as traced out in this and preceding inscriptions —

Verses 12, 13 and 14 are poetical descriptions of the prowess of Racha Vēma. In verse 15 he is compared to Arjuna, every epithet used referring to him and Arjuna. The inscription closes with a benediction on him (v 18).

1. जयति विदितसत्तः श्रीपतिः स्तवधरोमा जलधिज
2. लनिमग्रां सादरं लीलया यः । सकलगुणस
3. भेतां गामुदुष्टान्तसीव्यामरुत विरुतिदू
4. रश्लाघनीयानुभावः 1 ॥ लोकेशस्य समस्तलोकजनन
5. व्या(वम) पारपासंगतस्यासन् वक्त्रमुजोरुपादजनितारसेव्य
6. स देहात्तथा विप्रक्ष त्रिपदैश्च नामकलिता शूद्राद्वा
7. यश्चेति ये वर्णा स्तेषु चतुर्थवर्ण उ दभूद्वेमा
8. भिधानो नृपः ॥ 2 ॥ वि प्रेभ्यः प्र इदौ यथेष्टवसुधां
9. पानलगंगापथे सोपानप्रतार्त्तं द्यरी रवदतो रा
10. मायण म् सत्कर्त्तु । आ चांभ्रं¹ हरिविशं मप्यकथ यत् श्रीशंभुदासेन यो हे
11. माद्रेर्गणितोश्चकार च महा दानातिदानव्रतान् ॥ 3 ॥ य स्यादोष्यत सर्वलोकीवकस
12. द्रोपः प्रतापो महान् । शोभानिर्जितकूटभंडनरिपु ह्यापालगर्वाघतां हृत्वा
13. वीरवराधिराजमकुटरफू जच्छिरःकंदुककीडाकित्तरया युतोयं सहसा तत्सा

14. नमोभवाति ॥ 4 ॥ तस्याग्रजो माचशौरिरनुजन्मात्र
 15. याधिपः । तस्याग्रजस्यावरजः प्राभवन्मृगभूपतिः ॥ 5 ॥ दानं
 16. करे चेतासि धर्मलैल्यं । दयाचरित्रे वचनेषु सत्यं । प्रतिष्ठितं
 17. यस्य रमा कटाक्षे । भुजे धरित्रिजिजयश्च त्वद्दे ॥ 6 ॥ तस्य मछ
 18. महीशस्य पुत्रः क्रोमाटभूपतिः । धरापालनधोरैर्यो वभूव
 19. गुणभृपणः ॥ 7 ॥ श्रीशश्रीगिरि भूपतिः स्थिरयशस्तस्याग्रसू
 20. नुसुधी. ख्यातः ह्मातलपालनैकनिपुणो गौराविका
 21. यामभूत् । श्रोमद्वोडियारायश्रीगिरिगुरोः । पादाब्जसेवापरशौर्यदा
 22. र्धसमुद्रतश्च गुणवित्संगीतसा हित्ययोः ॥ 8 ॥ जगद्धिता नेकसहस्रा ब्धिसमा
 23. नगाभीर्य महाटाकान् । सकारयत्तस्वभरप्रशस्यान् । हेमाद्रिदानानि च यो विधत्ते ॥ 9 ॥
 24. औन्नत्येन सदा बुधाश्रय तया कल्याणभावेन च क्षोणीपस्य दिवीकसां वितनुते यरयो
 25. पर्मा भूभूतः । कृत्वा पाणितलेसुरक्ष मधनुः भूपालने दीक्षितो देवेनानुमतो
 26. खिलान्किल पुं नालस्मानसा धारणं ॥ 10 ॥ त स्यश्रीगिरिभू भिजेतुनुजश्रीराच वेमाधिपश्री

१ Read-ति.

२ Read-सामरद्वेभव.

३ Read मयूरः.

1. जयति विदितसत्त्वः श्रीपतिः स्तब्धरोमा जलाधिज
2. लनिमग्रां सादरं लीलया यः । सकलगुणत
3. मेतां गामुदुह्यात्तत्तौख्यामकृत विकृतिदू
4. रश्लाघनीयानु भावः 1 ॥ लोकेशस्य समस्तलोकजनन
5. व्या(वक्त्र) पारपारंगतस्यासन् वक्त्रभुजोरुपादजनिततासेव्य
6. स्य देहात्तथा विप्रक्ष त्रियवैश्य नामकलिता शूद्राद्वि
7. यश्चेति ये वर्णा स्तेषु चतु र्यवर्ण उ दभूद्वेमा
8. मिधानो नृपः ॥ 2 ॥ वि प्रेम्भः प्र ददौ यथे छवसुधां
9. पातालगंगापथे सोपानप्रतर्ति वयरी रचदतो रा
10. मायण म् सत्कर्त्त । आ चांद्रं¹ हस्विशं मय्यकथ यत् श्रीशंभुदासेन धो हे
11. माद्रेर्गणितांश्चकार च महा दानातिदानव्रतान् ॥ 3 ॥ य स्मादीप्यत सर्वलोकवीकस
12. दीपः प्रतापो महान् । शोभानिर्जितकूटभंडनरिपु क्षापालगर्वीधतां हत्वा
13. वीरवराधिराजं मकुटस्रजूं च्छिरःकंदुकक्रीडाकित्सया युतोयै सहसा तत्सा

14. १ मयग्रेभवति ॥ १ ॥ तस्याग्रजो माचशौरिरनुजन्माग्र
15. याधिपः । तस्याग्रजयावरजः प्रामवन्मृदुभूपतिः ॥ 5 ॥ दानं
16. करे चेतासि घर्मलौल्यं । दयाचिन्त्रे वचनेषु सत्यं । प्रतिष्ठितं
17. यस्य रमा कटाक्षे । भुजे धरित्रिविजयश्च स्वहे ॥ 6 ॥ तस्य मष्ट
18. महीरास्य पुत्रः क्रोमटिभूपतिः । धरापालनधौरेयो वभूव
19. गुणभूषणः ॥ 7 ॥ श्रीश्रीश्रीगिरि भूपतिः स्थिरयशस्तस्याग्रसू
20. नुसुधीः ख्यातः दमतलपालनकनिपुणो गौराविका
21. यामभूत् । श्रीमद्वोडियरायश्रीगिरिगुरोः । पादाब्जसेवापरशौर्यदा
22. र्यसमुन्नतश्च गुणवित्संगीतसा हित्ययोः ॥ 8 ॥ जगद्धिता नेकसहस्रा ब्धिसमा
23. नगभीर्य महताकान् । अकारयत्तस्यभरप्रशस्यान् । हेमाद्रिदानानि च यो विधत्ते ॥ 9 ॥
24. औन्नत्येन सदा बुधाश्रय तया कल्याणभावेन च क्षोणीपस्य दिवौकसां वितनुते यरयो
25. पर्मा भूभृतः । कृत्वा पाणितलेसुरस मधनुः भूपालने दीक्षितो देवेनानुमतो
26. रितलान्किल पुं नाल्यस्मानसा धारणं ॥ 10 ॥ त स्यश्रीगिरिभू मिनेतुरुनुजश्रीराच वेमाधिपश्री

१ Read-ति.

२ Read-सामरद्वेभव.

३ Read भूधरः.

27. कीर्तिप्रथित प्रतापमहि तः स्वस्यानुजैः पुजितः माचक्ष्मापातनान्नदेवधरणीपा
 28. लेन पेक्षिमापालेनापि विभानि सैव विभुना दोडांविक्कासू नुना ॥ 11 ॥ भवंति य
 29. स्य प्रणतास्तपत्नास्तमुन्नताशाश्वतराजलहम्या । विदारणै^१ खड्गनिपातिता ये स्वस्त्रीकुचाग्रे
 30. पु सुवीक्षतास्ते ॥ 12 ॥ कोरोति^२ यो खड्ग पयोद्धारानिपतनैश्शांति^३ मरिप्रतापं ।
 31. तैरेव लेदुग्धरसा^४ स्वकीयप्रतापलक्ष्याः प्रतनोति छडिम् ॥ 13 ॥ यशस्तुपारं द्विपताम् यदीयः कृपण
 32. भानुः कुरुते निरसं । युक्तं हि तच्चित्तमहो तदीयं भयांथकारावृत्तमातनोनि ॥ 14 ॥ संशप्तकान् स
 33. पत्नान् समरे हरिवलसहामहनीयः । येनितशत्रुमहेशः । स्वस्ति श्रीमडनजयो जयति ॥ 15 ॥ स राचवेमक्षि
 34. तिपालचंद्रो व्यरीरचद्विभ्व हिनं तटाकं । आग्नेयदिवसीमनि वदिपूडेरार्यस्तुतस्पीतयशःप्रतापः ॥ 16 ॥
 35. राकाब्दे गगनाक्षिरामवसुधा संख्ये ग्रहे कार्तिके आनो^५ श्री गिरिभूमिभर्तुनुजः श्री
 36. राचवेमप्रभुः । पुण्यायाग्रमुवस्तटाकमनुलं तं वदिपूडौ कृतं लक्ष्मीशाय ज
 37. नार्दनाय वसते^६ स्मृदि पुरे श्रीनिधिः ॥ 17 ॥ तटाकदानेन जनार्दनस्य संतुष्यतः स्कंदपुरि
 38. स्थितस्य कृपार्द्रदृष्टचा भुवि राज्यलक्ष्मीश्रीराचवेमस्य विभो स्थिरस्तु ॥ 18 ॥

^१ Read. मदाराणे.^२ Read कसेति.^३ Read सान्ति ।^४ This is unalteredly legible ; मरुदुदियारसो is proposed !^५ यस्तु seems unnecessary ; read विदये instead.

KANDUKUR (36).

[Kandukúr. Telugu. From western pillars
of mosque in fort].

TRANSLATION.

(On north pillar)

The polished pillar caused to be erected by Lingiseti
and Mádhavasetti, sons of Bhandáru Mádha Vóttama-
setti of Rávúr. Sri!

(On south pillar)

The polished pillar caused to be erected by Mávuka
Ayyapasetti, son of Vinukada Chenniseti.

(On north pillar.)

1. రావూరి భండార
2. మాధవోత్తమ సె
3. ట్టి కొడుక్లలింగ శె
4. ట్టి మాధవు శెట్టి సే
5. యించిన వరుణ
6. ని కంభము శ్రీ||

(On south pillar.)

1. వినికడచెన్ని శె
 2. ట్టి కొడుకు మాళు
 3. క అయిన శెట్టి సే
 4. యించినరుణ
 5. కంభ శ్రీ.
-

KANDUKUR (37).

[Kandukúr. Telugu. From eastern pillars
of mosque in fort.]

TRANSLATION.

(On the north pillar.)

The polished pillar caused to be erected by Bápiráju, son of Gullapalli Gonkaráju for the religious merit of his parents. Śrī !

(On the south pillar.)

The pillar caused to be erected by Chennu Ráju, son of Gullapalli Gonkaráju. Śrī !

(On the north pillar.)

1. శుక్లపల్లి గొంకరాజు
2. కుమారుండు బా
3. పి రాజుగారు త
4. మ రెల్లి తండ్రికి
5. పుణ్యముగాను చే
6. యించిన వరువు
7. యిది కంభము స్త్రీ.

(On the south pillar.)

1. శుక్లపల్లి గొంకరా
2. జా కుమారుండు
3. చెన్ను రాజు చేత
4. యిది కంభము స్త్రీ

KANDUKUR (38).

[Kandakúr. Telugu. On middle pillars of mosque
in fort.]

TRANSLATION.

(*On the north pillar.*)

The polished pillar caused to be erected by
Narasingu, son of Balasáya Singama. Sri!

(*On the south pillar.*)

The polished pillar caused to be erected by Bandári-
setti, son of Bhandári Kámi Setti and Gópu, son of
Bhandári Kúnáya. Sri!

(*On the north pillar.*)

1. బలసాయ శింగము
2. కొడుకు నరసింగు సేతి
3. ంచిన వరువుంబని
4. కంభము శ్రీ

(*On the south pillar.*)

1. బందారి కామి శే
2. ట్టి కొడుకు భండా
3. రిశేట్టిన్ని బందారి మా
4. నాయ కొడుకు గోపు
5. న్ను చేయించిన వరువు
6. ంబని కంభము శ్రీ

KANDUKUR (39).

[Kandukúr. Telugu. On a stone built into the northern wall of the mosque.]

TRANSLATION.

Hail! (this is the charitable edict) given to Kaliké-svaradêva (deity) of Kandukúr on the holy occasion of *Makara Sankránti* by Ráyasam Kondamarusayyangáru, who is skilled in ruling the kingdom of Sríman Mahámandalésvara, Rájádhirája, Rájaparaméśvara, Múru-ráyaraganda, ¹ Ashtadigráyamanóbhayankara ²
Srí Krishna Dévaráya the paramount lord of Vijayanagar, who is a descendant of the *gótra* of Gautama, and who is a pure follower of the *Ásvaláyana Sūtra*, when he was ruling Udayagiri *durgam*

NOTE—Part of the stone is broken, so that the object of the gift and other particulars are not known.

1. శ్వపై శ్రీ వన్నూ
2. మండలేశ్వర రాజాధి
3. రాజరాజవరమేశ్వర మూరు
4. రాయరగండ అష్టదిగ్రాయ
5. మహోధయంకర విజయనగ
6. రాధేశ్వర శ్రీ విజయ
7. . నారసింహ
8. . శ్రీ శ్రీకృష్ణదేవ
9. మహ రాయల రా
10. స్వభార ధురంధరులున్న
11. గౌరవ గోత్రోద్యవులు

¹ The hero to the three kings—the conqueror of three kings (Chéra, Chéla and Pándya)

² Who causes terror to the kings of the eight points of the horizon.

12. న్న అశ్వలాయన నూ
13. శ్ర పవితృల్న అశన రా
14. యనంకొండ మరున
15. య్వవారు పుదయగిరి
16. దుగ్గాధిపతిత్వము చేయించు
17. కందుకూరి కలికేశ్వర.
18. దేవరకు . మకర సంక్రా
19. రి పుణ్యకాలమందు
20. . నెసి ఇచ్చిన
21. . . .

KANDUKUR (40) (A D 1322-23 ?)

[Kandukur. Telugu On a stone built into the steps of the Pirla Bhāṭi]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 5th of the bright fortnight of Chaitra in the year corresponding to 1244 of the Śrī Saka era, while Śrīman [Mahamandalesvara] Kākatīya Pratāpa Rudradēva Mahā [rāja] was ruling Rudradēvaṃgāru (at the request?) of Kāmaya Boppaṃgāru gave on the auspicious occasion of Sivarātri dry fields in the bed of the tank Udumulam kunta in the fields of Bātupadlakuka of Gudipādu, 1,000 *kuntas* of dry land in Gudipādu and 1,000 *kuntas* of wet land for the performance of daily worship to Kalikesvaradēva of Kandukur for the religious merit of that Rāja (Rudradēva) We have given dry land as *archana vr̥tti* (share for the worshippers) We have given the Uṛimī fields, under the same tank as *sarīamānya* (free grant) we have given

This is the endowment made by Kāmayya Boppaningāru when he was ruling Kandukūru. Whoever causes this charity to be kept up will get religious merit.

NOTE.—The stone was found built into the steps of the well. Mr. Venugópāl Chetti had it removed to the Taluk office. As it is broken at the end, some portion of the inscription is missing and the translation given above is more or less conjectural. This Kāmayya Boppaningāru is perhaps the official referred to in O. 49.

SUN.

MOON.

LINOAM.

1. స్వస్తి శ్రీ శక వరుషంబులు ౧౨౪౪ [అగునెంటి దుం
చుభి]
2. సంవత్సర శ్రుశు ౫ సో స్వస్తి శ్రీమన్న [హా మండ
చేశ్వర]
3. కాకలియ్య ప్రతాపరుద్రదేవ మహా [రాజులు రా]
4. జ్యము చేయుచుండంగాను అరాజులకు దమ
5. ముగాను కామయ బొప్పనింగారిల [. . .]
6. కు రుద్రదేవనింగారు । శివరాత్రి పు[ణ్యకాలమ]
7. పుడు కందుకూరి కలికేశ్వర దేవర[అవశాన పాగా]
8. నకు అఘడుపాటి బాతుపడ్ల కూక . . .
9. ని పాలములాని ఉడుములానిగు[ంటకా]
10. ఉ కొని ఆచెర్వులావలాను వెలివ[లాను]
11. పాలము ఘడపాటిని వెయికుంట[లున్న]
12. ౧౦౦౦ వల్లి నీరునేలగాతునంత వర[కు కొ]
- 13.ంతవటు వెలిపాలమును గాను అ[ర్చన]
14. ౧౦౦౦ గా నిస్తేమి ఆచెట్టున దుంగకు . . .
15. ము ఉరిమి చెలఱకొని కదరిశన . . .
16. లిరి సవమాస్యముగా నిస్తేమి . . .
17. యినపుడెది [సా]గివడుమడిమాస్య . . .
18. . . పులాంటను ఇస్తేమి । కామయ బొప్పని
19. గారు కందుకూరు వీలి యిపుడు చేసిన ధ

20. స్తూపం యధామూలం యెవరయినా పెట్టింది

21. పుణ్యము సేసిడి.

KANDUKUR (41). (A.D. 1633-84.)

[Kandukúr. Telugu. On stone near temple of Ítamukkalamma near Tlnk Cutcherry.]

TRANSLATION.

Hail! On Tuesday, the 30th day of the dark fortnight in the month of Mágha of the year Rudhiródgári, corresponding to 1606 of the victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, in the town of Śrí Sknndapuri (Knn-dukúr) situated in the kingdom of Udayagiri, when Bálu Panaha Khán, Allisán, Sándatanisánu, Bhódáyya, Nandakhán, Ajyam-Akaram, Sultán Khán, and Dándfla-tuhúmgáru were present, when Khán Ajyam Ajyambar Mhhammad Khán Sáhíb was seated, and when the Desáhís, the Sthalakaranams, the Kasbá Kápus, the Karanams, the Mandali Kápus, the Désasthas, the Náynks, the Pámakus (?), and many others who had come from different directions were seated in the presence of the rulers, the two acrobatic companies of Mannek-mári Annáreddi and Mannekmári Pápayya performed various feats on poles and ropes. Then Anneárdi fell down from the rope and died in the midst of the assembly. The members of this assembly therefore requested the (Muhammadan) ruler to make some provision for the future for the children of the deceased by giving them a village by the tank of this village and to grant them an hereditary inám with full ownership. Therefore they have caused to be executed and given a charitable

deed granting one *gorru* of cultivable dry land in the eastern fields of the *kasba* village and as much cultivable wet land as can be sown with 4 *tams* of paddy under the Nallangatta tank. With the consent of the Kápus and Karnams of the *kasba* village they secured for them hereditary rights of ownership, ordered that the other 24 classes of Dommaras should have no right to it, and caused (this) stone inscription to be planted. Therefore according to this stone inscription the sons and grandsons of these persons Pápayya and Annáreddi should enjoy these (lands) in peace as long as the sun and moon exist. Śrī! "Of giving and protecting a gift, protecting is more meritorious. By giving oneself, one attains heaven; but by ratifying another's gift, one secures imperishable bliss." Śrī.

If any persons, with the sun and moon as witnesses, obstruct the charity and violate the conditions of this stone inscription, granted by this assembly, with the object of making profit in this village, or if they obstruct the other 24 classes of Dommaras in any way, they will understand that they are excommunicated. Śrī.

NOTE.--The names of the persons present are in several cases doubtful.

1. శ్రీ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శారి
2. వాహన శక వషాంబులు ౧
3. ౬౦౬ అనునేటి రుధిరోద్ధారి నామ సంవత్సరం
4. త్వర మాఖ బి ౩౦ ఆంగారక వార్షం
5. దు ! పుడయగిరి రాజ్యమండ్లు చెల్లె శ్రీ
6. సరంధపురి వట్టణమందువ జారం
7. తమకు పాలువనహాను ఆ
8. శ్లిశాను శాద తనిశాను భోదా య్యవ

9. రిద్దఖానె ఆజ్యం అకరం సుల్తాను
10. ఖానుదాండీల తుహూంగారి
11. సదురుసను ఖానె ఆజ్యంబదు మహా
12. మృదుఖాను సా హేబులుంగారు కూచుణ
13. ండి దేశాహిస్తల కరణాలు కను
14. బా కాంపులు కరణాలు మందె[ద్ర]లికాం
15. పులు దేశస్తులు నాయకులు పామ
16. కులు చారుమాల సమయ సమస్త
17. పెకండ్పులున్ను యేల్మివారి సముఖ
18. మండ్ల కూచుణ

Second side.

19. ండి పుండగాను మన్నెత్తారి అన్నారెడ్డి
20. ఆపావయ యీ రెండురెగలవారు
21. న్ను ఖడలువెనుకొని మోకులమీద
22. న నానా అపుమేళాలు అడుచూ పుండం
23. గాను అన్నారెడ్డి మోకుమీదనుండి స
24. భామధ్యమమండ్లు వడి మృతిహం
25. ండ్లె గనూ యీసభవారు అంతా ప్రభు
26. వుతో విన్నవంచేసి వీండ్లకు యీ గ్రామం
27. చెరువువొట్టు గ్రామం ఆయను విరి
28. ండ్లకు ముండ్లరగలి గల్పించవలెను వింక్లకు
29. మాన్యా స్వామ్యాలున్ను కాణయాచి
30. స్వాస్త్యం యిప్పించువలెను అని విన్నవం చే
31. శిరి గాన అందుక కనుబాలానం రూప్య
32. పాలానంను కైలిగొరణండు వెలిపాలము
33. న్ను నల్లంగట్ట క్రిందకైలియనా తుమువరి
34. విత్తనాల మడిల్ని దానవలిక వ్రాయం
35. చ్చి యిప్పించి కనుబాం కాంపులు కరణాల

36. అదుకొరిని కాణయాదిస్వాస్త్వం పీండ్లకు
37. యిప్పించి కడ్డ యిరువైనా ధు కులా
38. ల దొమ్మగ్లకున్న పనిలేకుండా ని
39. స్నాయం చేశి శిలాశాసనం వే
40. యించ్చిరి గనక యా శిలాశాసన ప్ర
41. కారాన యాపావయ అన్నారెడ్డిగా
42. రి పుత్ర పాత్ర పారంపర్యంతమున్ను ఆ
43. చంద్రారకస్తాయిగాను అనుభవించెను
44. ఖలైపుండువారు । శ్రీ । దానపాలన
45. యోమభ్యే । దానాచేయోను పాలనం
46. ధానా స్వర్గమావాప్నోతి । పాలనాద
47. చ్చుతం పదం । శ్రీ
48. యానభవేయించ్చిన శిలాశాసన
- 49.ంతప్పి యాగ్రామాన కట్నం వచ్చునని
50. యవరు అడ్డపడివచ్చినా మార్యాచ
- 51.ంద్రమనులు సాక్షిగా యిరవైనా
52. లగు కులాల దొమ్మగ్లకు అడ్డంవచ్చినా
53. కాండ్లు వెలిగాన తెలిశేడి. శ్రీ.

KANDUKUR (42). (A.D. 1802-03.)

[Karédu. Telugu. On the tank bund.]

TRANSLATION.

Hail ! On Wednesday the 13th of the bright fortnight of Śrāvaṇa of the year Dundubhi, corresponding to the year 1725 of the illustrious, victorious and prosperous era of Śālivāhana Śaka on August 11 of the year 1802 Pākala Rāmanna, the Brahman Karnam of Banginipalle

having trodden the boundary between Karédu and Banginapalle won a victory under the orders of M.R Ry. John Pinnvarat (Benward) Travers, Collector of Ongolo and Nellore. Therefore this stone inscription was set up under the orders of that lord

Note—This is inserted though subsequent to A.D. 1799 on account of its curious character. The meaning is probably merely that the Karnam settled the boundary between the two villages. Ongolo and Nellore were separate districts before the time of Mr. Travers. The exact meaning of "Mehallátáluks" is not clear, apparently the words mean "appertaining to the jurisdiction of"

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్య
2. దయ శాలివాహన శక
3. వరుషంబులు ౧౭౭౫ ఆ
4. సునేటి మందుభినామసం
5. వ్యత్యర శ్రావణశు 13 భుష
6. వారం ౧౫౦౨ సంవ్యత్యర ఆ
7. గొట్టునెల ౧౧ తేది కరేడు వి
8. ంగినిపల్లె సంధ్య పాలిమేర
9. మహారాజరాజశ్రీ జాకాపి
10. సు వారతు శ్రయివర్య మహ
11. బ్లాకు తాలూకా నెల్లూరు వం
12. గ్వోలు కలకటకు ధారవారి
13. హుకుం ప్రకారం చింగినిపల్లె
14. బ్రాంహణ కరణం పాకల
15. రామన్న పాలిమేర తొకిర జ
16. యించినామ గనుక ప్రభువు
17. వారి హుకుంప్రకారం వేయిం
18. చ్చి శిలాశాసనాలు

KANDUKUR (43). (A.D. 1400-01?).

[Kondamudusupālem. Telugu. On stone over Mopād tank sluice.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 15th of the bright fortnight of Āshāḍha of the year Vikrama, corresponding to the illustrious Śaka year 1222, while Śrīgiriśvara Redḍi, the excellent son of Kōmatireddi, who (Śrīgiri?) bears the *birudas*—Jagannobhagaṇḍa,¹ Vīraśārāyaṇa,² Bhujabala,³ Chōla Pāndyagajakēsari,⁴ Vairivīra,⁵ Basuva Śankara⁶ &c.—was ruling, Kōmaṭi Rāja ordered that the soldiers stationed in the town of Kandukūr, which is ruled by him, should contribute 1 *duggāni* (about 6 pies?) on each house from their pay, and presented this as an endowment to last as long as the sun and moon for providing all enjoyments to Kanda Somēśvara Dēva (the deity) who resides at Kandukūr which is to the south-east of Śrī Parvatam (Śrī Śailam). The king and his subordinates (soldiers) who maintain this charity will acquire merit (?)

Whoever removes this stone (bearing the terms of) this charity will incur the guilt attached to the five cardinal sins.

NOTE.—1222 S.S. expired corresponds to Vikāri and not Vikrama which is 1202 expired. Probably we should read S.S. 1322.

1. శ్రీ స్వప్తి శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౨౨౨ లకు నే

2. యి విక్రమసంవత్సర అషాఢ శు ౧౫ నా నాండు

నకనా

¹ am the sole hero of the world.

² am valiant Śārāyaṇa (Viśnu).

³ am having strength in one's arms strong armed.

⁴ am the lion to the elephants which are the Chola and Pāndya kings.

⁵ am hero to enemies.

⁶ are proper names (?).

- 3 బృగండ్ల వీరనారాయణ జుజుబు చోల పాద్యరాయగజ
4. కేసరి వైరి వీరబసువశంకరాచివిడ నివాహకుండైన
5 మఠెండ్డింగారి సుపుగ్రండు శ్రీగీశ్వర రెడ్డి రాజ్యము
6. సేయుచుండం కోమటిరాజు దేవరెడిపట్నము
7. కందుకూరి విరపరివారము శ్రీవనకథ ఆగ్నేయ
8 ద్వారానివాసియైన కంద సోమేశ్వరదేవరకును అంగ
9 రంగభోగాధము అచండ్రాకముగాను త
10 మ తమ జీతాలవలనం విరను యింటను బి
11. కొకర దుగ్గాని లెఖను సవప్పించెను యీ ధర్మ
ము ని
12 గ నరసారము పలిక ధర్మమును సాగించిన
13 ఆ యీ యింకూ సుకృతమును బొందెడిది యీ
14 ధర్మమునకును ఎవ్వరు లెరాతిరి లికినాను
15 వారి పంచమహాపాతకములం జెప్పినారు.

KANDUKUR (44) (A D 1650-51)

[Kondamudusapalem Telugu On sluice of tank]

TRANSLATION

Hail! On Friday, the 2nd of the dark fortnight of Margasira of the year Vikrati, corresponding to the year 1573 of the illustrious, victorious, and prosperous Śīlivāhana Śaka era, Antoji, the agent of Śrī Rāmōji Māmbaji Nārōji Raghōji Pantulu after making salutations has given, with libation of water, a *lōru* wet land for maintaining the tank *amaram* It is settled that one *lunchadu* of grain for every *putti* of paddy and of all (other) produce raised undor the tanks belonging to us in Kandukur, which has been given to us by Hājī Koti Saltān Abdullā Padushih as a *mohdāa*, should

be collected as tank *lunchas* (méras). We have ordered that the grain thus realized should be given to Upparas (diggers) so that they may keep the tanks in good condition. It should be maintained in this manner for the merit of Háji Kóti Pádusháh. Whoever misappropriate the *luncha* grain set apart for the maintenance of this tank, not carrying out the provisions of this edict, if they are Muhammadans, will incur the sin of killing a pig at Mecca, if they are Brahmans or Sudras, will incur the sin of killing cows and Brahmans on the Ganges. Hence

* * * *

According to these conditions immediately . . .

This charitable edict . . .

NOTE.—The granter of the *mokhása* is Abdulláh Kutb Sháh of Golkonda. Antoji is called Havildar in Nos 47 and 48 and governor of Kandukúr Pargana. In No 48 Ramóju Mámabájú is described as Phamajudár.

First side

1. స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుద
2. యశాలిహవాన శక
3. వషంబులు ౧౫౭౩
4. అగుసెంటి విక్రమనామ
5. సంవత్సర మాగశిర బ
6. శు నాడు శ్రీరామోజి
7. మాంబాజి నారోజి ర
8. మోజి వంతులంగారి
9. కార్యకర్తలయిన అ
10. రోజీ చందం పెట్టి
11. ధారా పూజాకంగా
12. రోజుమాంబి శిర్దు

13. అనురం పాలించ స

14. మప్పింపగ చెసితి

Second side.

15. మి మీకున్న మాకు

16. హజికోతి నులతాను

17. అబ్దుల్లా పాదుశాహీం

18. గారు మాఖా సాయించిన

19. కంచుకూరిలో మావ్రిత్తి

20. చెరువులక్రింద వండించ్చి

21. న వడ్లకు నకలాయం పు

22. ట్టి గ కి కుంచ్చండ్లి తెకిను చెచ్చి

23. కుంచాలు కట్టడాచేసి వచ్చిన ధా

24. న్యం పుష్పలకావకొన యిచ్చిచెర్వు

25. లమీంద పని ముఖంసెయి

26. చెట్టుగా కట్టడచెప్తిమి గాన

27. క యీ ప్రకారం హజికోతిపా

28. దుశాహింగారికి ధమంఘాను

29. నప్పించెడి యీచెరువు కుంచా

30. ల ధాన్యం యీకొననప్రకా

31. రాన నడిపించక యవ్వరు లు

32. మ్మకున్నను రురకలయినా

Third side.

33. ను మఖాలో పం

34. ద్ది చంపిన పావమున

35. బోందురు బ్రాంహ్మలు

36. అయితేను శూద్రులయితేను

37. గంగకరణను గోత్రా

38. మ్మలం చంప్పిన పాపా

39. నం పోదుగు ఖుద్దన
 40. యా కట్టండ్రవ్రకారం యా
 41.
 42.
 43. . యా భర్తృశాసనం

KANLURUR (45)

[Kónúru. Telugu In a backyard]

TRANSLATION.

With love constructed a *mandapa* to Kónúru Visvanátha and founded an endowment of land whosoever fails to uphold this charity will incur the sin of cow-slaughter and Brahmanicide on the banks of the Ganges

1. కోవూరు విశ్వనాథనికి ప్రీతించే
2. మండపం పేసిన బ్రతి
3. దు ఇథమమునకు
4. ఎవరు తప్పినాను గంగ క
5. తాను గోవును బ్రాహ్మణ చం
6. పినవారు.

KANLURUR (46) (A D. 1652-83.)

[Máchavarum Telugu. On a fallen stone by the road side.]

TRANSLATION

Hail! On Thursday, the 15th of Mágha of the year Dundubhi, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Sivarahína Saka year 1604 .

(Illegible)

The sons of the *Dharmakartās* (trustees of the charity) and . . . The terms of the charitable edict are—

[This is] the edict founding charities in the villages Máchavaram and Mópád The existing wells . . .

The tamarind tope to the east of Gudlúr; the mango tope to the south of Gudlúr, the tamarind tope; the plantain garden (to the north of the tamarind)

NOTE—There is also an inscription on an adjacent hill, but it is altogether illegible

1. స్వప్తి శ్రీ జయా
2. భ్యదయ శాలివా
3. మాన శకవషాంబు
4. లు ౧౬౦౪ అపు నేంటి
5. దుండభియసు సంవ
6. త్సెర మాఖ శు ౧౫ భృగు
7. వాంరంనాడు
8. . . . [అపైయించి
9. నవారునూ వరదప్ప
10. గారియ దేవమాను
11. మంతుడి చృనపుం
12. డ్డి బండిలుండు తమా
13. లు-శాసనం] చ్చి
14. రిభమృతకాల కొమా
15. ఘంస్తు
16. . . .
17. . . .
18. . . .
19. . . .

20.
 21.
 22. ధర్మశా
 23. సనక్రమ
 24. మెట్టుంన్న
 25. ను | మాచ
 26. వరం | మో
 27. పాడు | యీ
 28. గ్రామాదుల ద
 29. మఱము ప్రతి
 30. ప్రించిన ధర్మశాం | సా
 31. లు భావులు
 32. [భాల విజయం ?] గ్రా
 33. మా లంలు ను
 34. స్థూరి యాపుణ
 35. చింతతోపును
 36. నుస్థూరి
 37. లోను మాడి
 38. తోపు చింతతోపు
 39. లెరికి తోపు [చింత
 40. యాపుణ ఉత్తరం]
 41.

KANDUKUR (17) (A D. 1650-51.)

[Māchavaram. Telugu. From stone near temple
 of Perantālu below tank bund]

TRANSLATION

Hail! On Friday, the 3rd of the bright fortnight
 of Mārgaśīra of the year Vikrīti, corresponding to

the illustrious, victorious and prosperous Salāhāna Saka year 1573, Antōji Pantulu Havildar the agent of Sri Rāmoji Mambap¹ Nātoji Sū Raghōji Pantulu

We have granted (*muras*) fixing them at 1 *kunhadu* on every *putti* of paddy and all (other) produce raised under the tanks in the *Simn* of Kandukur which has been bestowed on us as a *mokla* n by Hazarat Sultān Abdulla Padushahī of Hyderabad Sarkar (government) According to the terms fixing a *kunhadu* under the tank, the grain should be collected from (the produce under) the tanks, and given to Upparis (diggers) in order that they may keep the tanks in good condition . . .

Whoever in appropriate the grain, not carrying out the provisions of this edict, if Muhammadans, will incur the sin of killing a pig at Mecca, if Brahmans or Sudras, will incur the sin of killing cows and Brahmans on the Ganges

If any one does thus (i.e., obstructs the charity), of whatever caste he be, his wife will be considered to have been given to a *lethi* May it cause great prosperity!

Fi t de

- 1 స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుత్
- 2 య శాలివాహన
- 3 శకవర్ష బుధు ౧
- 4 ౫౭౩ అశ్విని విక్ర
- 5 తిన్నామ సువ్యర్సర మా
- 6 గణేశర శు ౩ శు రోహ
- 7 శ్రీరామోజి మంపాజి
- 8 నారోజి శ్రీ రఘోజిప్తు
- 9 గులంపాక కార్య

10. కత్తెలైన అంతో
11. జీవ తులుహ
12. వలదారువారు
13.

Second side.

1. సరాగరు హైవరా
2. బాదు హజిరతు సు
3. ల్లాను అబ్దుల్లా పాదుకాహిం
4. గారు మొకరారుజేసి ఇచిన
5. కందుకూరు శిమాలాం చెఱువు
6. క్రిందపండివచ్చినపడ్లకుసకలాయం
7. పుట్టి గ కి కుదదు లెఖు కట్టడజేసి
8. యిస్తమి చె
9. ద్వ కుచాల కట్టెవ్రకారం వచ్చిన ధా
10. శ్వం పుష్ప-క వశాన ఇచ్చి చెర్చు
11. మీద పనిముఖం చెయించెడి
12. వాడిచ్చావున్నా
13. బ్రకారాన
14.
15. శ్వం చెర్చు

Third side.

1. సం యా శాసన
2. వ్రకారం నడిపి-క
3. య్యరు పుచ్చుకన్నా సు
4. శాలయిలేను మహాలాం సం
5. ద్రి చంప్పిల పాపానం బోదు
6. దు బ్రాంహ్మరు లయిన మో

- 7 ప్రస్తుతం అయినను గంకకతం గో
- 8 బ్రాహ్మణం జంపినం బోధురు
- 9 యందుకు యే కులంవారు అయి
- 10 నాను వారి ఆలిని వెట్టివా
11. నిక- యచ్చినట్టై శ్రీ శ్రీ
- 12 జేయును

KANDUKUP (43) (A D 1600-51)

[Machavaram Telugu From a stone near the same temple]

TRANSLATION

May the illustrious Anjaneya help us! Hail! On Friday, the 3rd of the bright half of Mārgasīra of the year Vikrīti, corresponding to the year 1573 of the illustrious, victorious, and prosperous Śālivāhana Śaka era, this edict was executed and granted by us, Challa Timmireddi, and Mummaḍi Timmireddi and others whose names are engraved on the inscribed stone containing our family pedigree near (the temple of) Hanumān, which is close to the temple built on Nēlatippa situated in these rocky fields, and by the *Dharmakartās* (trustees) who constructed the tanks. Its terms are on all kinds of produce raised from the wet fields irrigated by the tanks of these four villages, i.e., Kandukur, Kondamudusupālem, Mōpādu, and Māchavaram, which were given to us as a *mokhāsa* (?) by the orders of Hajarāt Sultān Abdulla Pādshāhim of Hyderabad Sirkār and which are situated in Kandukur Pharagana which is in the jurisdiction of Antōji Pantulu, Havalḍar and agent of Rājā Śrī

Raghóji¹ Numbâji Náróji Rághóji tho Phanujudár (commander-in-chief), grain at ono *kuncha* on overy *putti* should be given to the Voddars Taníru Góvindu, Taníru Náráyndu, Taníru Vonkataya, Taníru Narasaya, Taníru Pápaya, and Taníru Venkatúrámudu, who originally put up the bunds of these tanks, and have been maintaining them, who nro residents of Mópádu and Máchavaram, and who nro Peddabóyns (?). These six persons should get the tank *kunchas* as written above, and in addition land on which six *túms* of seed can be eown, in the Chintaléti Bádava field situated in the wet fields of Mópádu, and land on which six *túms* of seed can be sown, in the *váka* field (field where there is percolation of water) situated to the south-east of Nélatippa in the fields of Máchavaram; in all land on which twelve *túms* of seed can be sown as an entire *idám*. They have also the privilege of grazing their cattle and sheep without paying *pullari* (grazing fees). Moreover the other Voddars of these four villages who do *amji* work (customary labour) to the tanks along with these are exempted from *pullari*. Further only these persons should perform the duties of *nrukattu* (distributor of water) for all the wet fields under these tanks. For this service they nre given land on which four *túms* of seed can be sown in the Bádava (moist land) sitnated to the west of Nágula well in the fields of Mápádu and land on which four *túms* of seed can be sown in the *váka* under the bund to the south of the sluice in the fields of Máchavaram; in all, land on which eight *túms* of seed can be sown as *nrukattu mánnyam* (grant for looking after the distribution of water). Under the orders

of the Mahārāja Śrī it is settled that the *mēra*, *mānya*, and *pullari*, should be given as a *sarva inām*. For this purpose to obviate the necessity of issuing *sannads* or *dumbalas* not only has this stone edict been engraved, but we have also executed and granted them a copper-plate deed of gift. Therefore in order that they, their sons, grandsons and progeny, may enjoy in this manner as long as the sun and moon exist, we, the aforesaid rulers of the present day, and their officers have jointly given this agreement. Therefore future rulers and their officers, the villagers, and all other people should cherish and maintain this charity. In the rainy season after the *amji* workers dig the calingulas and sluices, those (Voddars) should do earth-work and also *amji* work along with the *amji-workers*. When the tank is full, these (Voddars) should carefully observe the places which are unsafe and do the needful repairs. They should look after the tanks along with the villagers, *mulāms*, *vettis*, *Mādigas* and others. According to the customary supply of water of the villages water should be distributed by them without waste to the wet lands. We have issued orders in the o terms. Therefore in this manner it should be carried out for the religious merit of Hāzrat Sultān Abdul Padushshigārī. Whoever obstruct this charity or misappropriate the proceeds, whether they be the rulers, or their officers or other people, or the villagers, or any one else, if the obstructors are Muhammadans they will incur the sin of killing a pig at Mecca, if they are Brahmins or Sudras they will incur the sin of killing cows and Brahmins on the banks of the Ganges. Those who obstruct this (charity), to whatever caste they may belong, will have many births in the hell called

kumbhāpāka and finally will be born in the sixth caste (as animals). This stone inscription has been engraved in the presence of the five elements and the thirty-three crores of gods.

First side.

1. శ్రీ ఆంజనేయా సహాయం! స్వస్తి
2. శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక వ
3. షణ్మసరు ౧౫౭౩ అనువేటి వికృతినామ
4. సంవత్సరమాగశిరశుద్ధి కి శుక్రవారం గోజం గూ
5. దిప్తిపాలాన్ని యికకడ నేలదివ్వగుడిదాపున హనుమంతు

ని సమీపాన వుం

6. జై మా పంశావరీ శాసనపు బండ్లమీద చెక్కించిన పేర్లు
7. గల చల్లా తిమ్మిరెడ్డి ముంపుడి తిమ్మిరెడ్డి వగైరాలము
- . తిమ్మచెర్వులు వేయించినధర్మకథలముంను అయి

మేము

9. వ్రాయించిన ధర్మశాసన క్రమమెల్లంన్నను రానరిగి

రఘో

10. జి నుంబాటి నారోజా రాఘోజా ధముజుదారు వారు
11. లంగారి కార్యకర్తలైన అంత్రోజి పంతుల హ
12. వాలదారుగారు ధరగణాశంధుకూరు
13. సరాకారు హయదరాబాదు హజిర్కారు సు
14. ల్లానఅబ్దుల్లా పాదుషాహింగారు మొక
15. ర్రరుచేసి మాకు పరుమానా దయచేయించివుంన్న
16. కండ్లకూరు కొండ్లముద్దుపాలెం మోపాడు మా
17. చవరం యానాల్లు గ్రామాదుల చెర్వులక్రింద పారు
18. దలమాంగిలి పాలంలో పండించినవంట సకలాయం
19. ఖగిరింగి తిర్ను యీ చెర్వులుగ గడ్డలు యెత్తించిన

వాండ్లం

20. న్ను పరిమళించేయించినవాండ్లున్న మోపా

21. దు మాచవరం కావరస్తులున్నా పెద్దబోయ
22. లుగా యేవడిపుంన్న వాడెలు | తన్నీరు గోవిం
23. దు | అ నారాయుడు | అ వెంకటయ | అ నర్సయ |
24. అ పావయ | అ వెంకటామడు అన యీ అను
25. రింన్ని వయ్య వ్రాసినవ్రకారం చెర్వకుంచాలున్న య
26. దిగా- మోపాటి మాగాణి పాలంలో చింతలే
27. బాద్వాపట్టుతుం ఖం | ౧ విత్తనాల పట్టున్నా మాద
28. వరం మాగాణి పాలంలో నేలిపు దక్షణం రూర్పున
29. నుద్దేవాక లోంతట్టు ౪౦ | ౧ విత్తనాలపట్టున్నా జ్జిలా
30. తీసి ఖం ౪ ౨ విత్తనాల పట్టు పాలం మాస్యంగా
31. నున్నా వీ-ధకు పుండె పశ్వులు సన్నజేవాలు
32. న్నాపుల్లరి లేకుండానున్నా యదేగా- వీండ్లతోపాటు
33. చెర్వల అంజీపనిచేసే యీ నాల్గుగ్రామాదలలో
34. పుండె వాడెలు పుల్లరిమాత్రం లేకుండ్లానన్నా మరి
35. వ్నా యీ చెర్వులకింది మాగాణిపాలం యావత్తు
36. కుంన్నా వీండ్ల నీరుకట్టుపనిన్ని చూచేలాగ్ననున్నా య
37. ంద్దుకుగా మోపాటిపాలంలో వాగుల భావిపడ్డటి
38. బాడవపట్టుమ్మం ౦౮ విత్తనాలపట్టున్నా మాచవరం
39. పాలంలో పెద్దచూము దక్షణం కట్టకొదివాక
40. పట్టు ౦౮ విత్తనాలపట్టున్న జ్జిలా ౪౦ | 3 విత్త
41. నాలపట్టు నీరుపట్టు మాస్యంగానున్నా నివర-వ
42. చేసియిచ్చేలాగ్ననున్నా మవారాజే శ్రీగారికట్టడ
43. వ్రకారం మేరామాస్యములు పుల్లరింన్ని సర్వం
44. యింనాముగా స్నదు దుంబాలాలు కూడా పనిలేకుం
45. డ్డా యిచ్చేలాగున నికాయించి యీ శిలాశాసనం
46. చెక్కించడం మాత్రమేకాకుండా వీండ్లకు మేము
47. రాంబ్రంశాసనం దానవ్రంధ్రా వ్రాసియిస్తీ
48. మి గనుక యీవ్రకారం వీండ్ల పుత్రపాత్రపా
49. రంపర్యా అ చంద్రాకాస్తాయిగా అనుభ

50. వింశేలాగ్ను వేమున్న యివ్వడు వుండే సదరు
 51. ప్రభువులున్నా వారి వ్యాపారస్తులున్నా సహా
 52. యిష్టిమి గనుక యిఖమీక వొచ్చే ప్రభువులు
 53. న్నా వాతరళు వ్యాపారస్తులున్నా గ్రామ

Second side.

54. సలున్నా యింకొక యిత
 55. రమయ్య లోకలు సమేతు
 56. న్నా యీ ధర్మయెందు అభి
 57. మానం వుంచినప్పించవలెనూ
 58. యీ చెర్వుల అల్లుల గన్నా గ్రామ
 59. లకుంన్నా వషాకాలలో అంజేలు అ
 60. కు నోసిన తర్వాత మంన్ను పోశేలా
 61. గూను అంజేలతో పాటు అంజేవని చే
 62. శేలాగూను నిండ్లు చెర్వులప్పుడు అపా
 63. యం వొచ్చే స్త్రులొక్కం కనిపెట్టి వనిము
 64. ఖంచేయిత్తాన్నా గ్రామస్తులు ముదాం
 65. పెట్టి మాదిగలు ఎగైరాలతోకూడా చే
 66. ర్వులు కాపాడేలాగ్నును గ్రామాదుల
 67. మామూలు పరబడిప్రకారం దరొబ
 68. స్తు మాగాణికి విస్తరించి వట్టు పోనివ్వ
 69. కుండా నీర్లు కట్టిం చేలాగుననున్నా క
 70. ప్తియు చేష్టిమి గనుక యీ ప్రకారం హజ
 71. రుకు ముత్తాను అట్టుల్లా పాడుంపాహం
 72. గారికొ వుంజ్యముగా నప్పించవలెనూ | యీ
 73. ధర్మాని యెవ్వరు విఘాతంచేసినా యీ
 74. ద్రవ్యం యెవరు అవహరించిినా వారు ప్ర
 75. భువులుగాని వారి యిలాకా వ్యాపారస్తు
 76. లుగాని యింకొ యితరులయ్యి లోకులు

77. గాని గ్రామస్తులుగాని యవ్వరైనా అటంకం
 78. చేస్తాన్నారో వారు తురకలైతే మకార
 79. లో పందిరిచంపిన పాపాన్ని జెండదురు బ్రాహ్మ
 80. గురున్నా శూద్రులున్నా అయితే గంగాతీర్థా
 81. గోబ్రాహ్మణుల జంప్పిన పాపానం బోదురు
 82. దీనికే యేకులంవారు విఘ్నము చేస్తారో వారు అ
 83. నేక జంప్పాలు కుంభీపాకమనెడు నరకాన్ని పొందెద
 84. న్నమ కులమందు జన్మింతురు యిటు పాచ్చ
 85. మహాభూతాలు సాక్షిగాను మన్వయి మూ
 86. దుకోట్ల దేవతల సాక్షిగాను వ్రాయం
 87. ద్దిన శిలాశాసనము.

KANDUKUR (49).

[Málakonda Hill Telugu. From pillar of Narasimha-
 svámi temple.]

TRANSLATION.

On the 12th of the bright fortnight of Kártika in the
 year Plava, they have constructed a *mandapa* to Nara-
 simha of Srí Málakonda. The perpetual devotion of
 Jayavarapu Nimmaya.

NOTE.—Mr Boswell in the District Manual talks of a grant apper-
 taining to the Málakonda temple. It is identical with No (79) of
 Singaríyakonda and Mr Boswell probably incorrectly ascribed it to
 the Málakonda temple.

1. ప్లవ సంవత్సర కా
2. తింక శుద్ధ ౧౨
3. శ్రీనివాస కొం
4. ద్ద నరసింహులకు
5. మండపము చేసి
6. జయవరపు నిమ్మ
7. య నిత్యకావా.

KANDUKUR (50). (A.D. 1268-69.)

[Pákála. Telugu. On a stone in front of the
Siva temple.]

TRANSLATION.

Hail ! On the day of Vishuuant Sankránti, on the 10th day of the bright half of Chaitra of the year Vibhava, corresponding to the illustrious Saka year 1190, (Ru)dra Pregada, the primo minister (Mahápradháni) of the illustrious (Rudradéva ?) gave 600 *kunṭas* of wet land under the pond of Birrala Rémaduvu, to wit, wet land near Sévákattam, paddy fields irrigated by the water of Bitragunta tank, and 12,500 *kunṭas* of land on the north and east of Brammireddipalli, as an endowment to Rámalingadéva for providing all enjoyments, for the religious merit of Rudradéva and his own parents, to last as long as the sun and moon last.

[One imprecatory verse.]

Sun.

Moon.

1. స్వస్తి శ్రీ శ
2. క వరుషంబు
3. లు ౧౦౯౦ లగు నే
4. ంటి విభవ సంవ
5. త్వర వైత్ర శు ౧౦
6. విషువు సంక్రా
7. ంతినాండు శ్రీ [రుద్ర
8. దేవ-] మహా ప్రధాని
9. [రుద్ర పెగడ రు
10. రుద్రదేవరకు దమ
11. దల్లి తండ్రులకు
12. పుణ్యముగాను

13. శ్రీరామలింగ
14. దేవరకు అంగ
15. రంగ భోగానకు భమ్మ
16. ంగ్గాను ఇచ్చిన వరి
17. సేను సేవాకట్టం
18. చెల్లె పాలము బి
19. శ్రాం తెమడుపు
20. నా నీరుపాము
21. గు లంం చిట్ర
22. గుంట చెట్టనీ
23. ఆం బండె వరిచె
24. స బ్రహ్మరెడ్డి ప
25. వీ ఉత్తరానాం దూ
26. వ్వానాను గుం
27. గాంగం అరం
28. ప్రాకాము
29. స్వదత్తం జర
30. రత్తి వా యా
31. వాదెలి వసు
32. ంధరా వస్తి
33. వ్యధుపసహనా
34. గి విష్ణుయాం జా
35. యలే క్రిను.

KANDUKUR (51).

[Pákála. Telugu. On the bell in Siva temple.]

TRANSLATION.

On the 7th of the bright fortnight of Pushya in the year named Khara, Battula Śarabhá Reddi and Chinna Lingá Reddi caused this bell to be made for Rámalinga svámi of Pákála for the merit of Hunadaku Pérantála.

ఖరనామసంవాత్సర పుష్యశుద్ధ ౭ లు
పాక్ష రామలింగస్వామికి హిమదక పె
రంతాలకి విశేషంగాను బస్తుల శ
రభారెడ్డి చిన్నలింగారెడ్డి చేయించిన
ఘంట.

KANDUKUR (52). (A D 1302-03)

[Pákála. Telugu. On a stone pillar in the
Siva temple]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 1st of the bright fortnight of Márgasira in the year named Subhakrit, corresponding to 1224 of the illustrious Saka era, we have given for the performance of occasional festivals (?) to Sríman Mahá Rámanáthadéva of Pákála *vuttis* (shares of land) for Brahmans near Vailumulagunta, 960 *luntas* of dry land at Bitragunta which were purchased and given, and wet land under the Amudamaduvu to last as long as the sun and moon endure.

1. స్వప్తిశ్రీ శకవరుషంబులు
2. ౧౨౨౪ సంవత్సరమునందు

- 3 తునామసంవత్సర మాఘశీర
- 4 శు ౧ గు పాశల శ్రీమ
- 5 స్వహా రామనాథదేవర
- 6 కును అవసరధ్యాయము
- 7 దునకు వైలుములగుం
- 8 ట్ట మరు
- 9 ట్టి బ్రాహ్మ
- 10 ల విత్తు
- 11 లు చిట్ట
- 12 గుంటను
- 13 టికి ఇచ్చి
- 14 న వెలిచేసు గు
- 15 గుం అంముద మదు
- 16 పుక్కింద నీరునెం ని
- 17 ని అచంద్రాకాశముగాను
- 18 నిష్ఠిమి.

KANDUKUR (53). (A D 1273-74)

[Palka Telugu On a stone pillar in the
Siva temple]

TRANSLATION

Hail! On day of Uttarayana Sankranti in
the year Srimukha, corresponding to 1195 of the illustrious Saka era, (Sitaya) the younger brother of Periya Reddi Nivani, the karnam of this village, presented

for the perpetual lamp to Sri Rimalingaswami
of Palka, for the archakas rice at the rate of for
the religious merit of his parent and of himself and of

KANUKUR (54). (A.D. 1320-21.)

[Pākāla. Telugu. On a stone pillar in the
Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 6th of the bright fortnight of Chaitra of the year Raudri, corresponding to the year 1242 of the illustrious Śaka era, while Śrīman Mahāmaṇḍalēśvara Kūkatīya Pratāpa Rudradēva Mahārāja was ruling the kingdom of the earth in agreeable interchange of communications (with his feudatories?), Hail! The Kōmaṭis (Nagaramlōnivarṇa) of Nellore who were ruling the illustrious village of Pākāla gave a field on which 5 *times* of seed can be sown The perpetual lamp should be kept up as long as the sun and moon endure. The temple servants should see that this (charity) is maintained.

1. స్వస్తి శ్రీమన్నహ మ
2. ండలేశ్వర కాళతియ్య
3. ప్రతాపరుద్ర దేవ మ
4. హారాజులు శుభ
5. సంగతా విహారం
6. బునం ప్రితి
7. వి రాజ్య
8. ంబు చే
9. యు
10. మం
11. డంగ
12. శభవరుకు
13. ంబులు గారి

Setti, should be kept up as long as the sun and moon endure. The temple servants of this temple should see that this lamp is kept up.

1. స్వస్తి శ్రీమన్నవా
2. మండలేశ్వర కాక
3. తియ్య ప్రతాప
4. రుద్రదేవ మ
5. రాజులు సుఖసంగ
6. కా విమో
7. దంబు
8. నం బ్ర
9. రవి రా
10. జ్యంబు
11. చేయ
12. మండంగా శోభవరుష
13. ంబులు ౧౨౪౨ ను వెం
14. టి రౌద్రసేవశ్శర వైత్ర
15. శు ౬ ఆ. స్వస్తి శ్రీపాక
16. ల రామయ్యదేవునికి . .
17. నెల్లూరి నగరము వా [నివా?]
18. రి యందు ఏడు [ము విత్తుల మ?]
19. డియ పెర్ల పెట్టికొడుగు నిర్మది
20. పిళ పెట్టిన లఖండదీపంబు
21. సూర్యచంద్రులు గలంతె
22. కాలమున్ను చెల్లంగలది
23. ఇ దీపము ఇ గడిస్తేనా
24. ప్రభులు
25. చెల్లింప
26. గలవారు.

KANDUKUR (56).

[Pākāla. Tamil. From Rāmalingaswāmi temple.]

TRANSLATION.

We four persons of this place, viz., Púśāri, Kóyiménāko, Rāman and Vallen, received one Gandagópalamādnai¹ for one evening lamp presented to the god Ilangasenukuhya. We bind ourselves to maintain (this charity) as long as the moon and sun last.

If any one obstructs this charity he will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges.

[1] -ந்-

[2] கருகு கோசாடு

[3] விட்ட இலங்கைசெனகு-

[4] [சதிய] காயஞர்கு வல-

[5] தத சகதிரிளக்கு ஒள-அ-

[6] கருகுடுந் த கண்-

[7] [ட] செபபரி மாண-

[8] ட ஒக்கும் கைகொண்-

[9] டெசம் இசைக்கதில

[10] புரளி கோரிமென-

[11] கெ இசைமதம் வடெ-

[12] னு இராமகரும் -

[13] கதிரைத்தவரை கெ-

[14] லுத்தக்கடென

[15] ம்

[16] இத்

[17] தம

[18] ம இ-

[19] கரு-

¹ Gandagópalamādnai, the gift of a lamp to the god.

- [20] ம பண்-
 [21] னினி-
 [22] வளந்-
 [23] ருண-
 [24] டாடில
 [25] கன்-
 [26] ககரை-
 [27] மில கு-
 [28] ராபக
 [29] வை செ-
 [30] ராணாப-

KANDUKUR (57) (A.D. 1272-73 ?)

[Pāḷāla Tamil. From Rāmalingaswāmī temple.]

TRANSLATION.

In the Saka year 1194, in the month of Āvani, on the day of Urosam attaputagi(?) Pattanangilān, (alias) Kulāmban (alias) Aramana of Uttaramēlūr, presented a sacred flower garden to deity in the town of . . . Chalamattigandā For its maintenance he presented 500 *kuḷi* of land to the deity

- [1] சகலபரணம தா-
 [2] கயிசவது ஆவணிமாச[ததி]-
 [3] வ உசெரசணிபு அட்டபுதகி காள
 [4] ரகசலமத்திகண்ட
 [5] டணத்தில காவகா-
 [6] கர தெவரகு உத-
 [7] [த]சமெஞ்சில பட்டணம்-
 [8] கிழாசுருழம்பள ஆதமகெ-

- [9] ந் இந்நாயனற்கு கொண்டு-
 [10] விட்டதிருநக்தாவநமு-
 [11] [ம்] இதுக்கு காணியாக கொ-
 [12] ண்டெவிட்ட உடையாற்கு
 [13] . ண்டாட்டில் புக்குபுவி
 [14] . . . குழி நய நாயகார்
 [15] . . . திருப்பூர்த்த

KANDUKUR (58). (A.D. 1277-78.)

[Pākāla. Tamil. From the image of Vignēṣvara.]

TRANSLATION.

In the expired Śaka year one thousand one hundred and ninety-nine, on the date corresponding to Monday, the fifth day of the first (bright) half of the month of Karkāṭaka (kārttika) . . . which I Korran Paṇḍāri received for the god¹ at Pākkaḷ.

- [1] [சகா]யாண்டு [ஆ]-
 [2] [வி]த்தொருநா[ம்]-
 [3] [அ]த்தொண்டா-
 [4] த்ற ஒன்பது [செ]
 [5] ல்லாநின்ற [கத்]-
 [6] கடகநாயநா-
 [7] ப்பூர்வபகத்து
 [8] பஞ்சமியும் தி-
 [9] கட்டுழமைபும்
 [10] பெற்ற கான் பா-
 [11] க்கலில் இ[க]ச[ய]
 [12] [அ]தெவத்[க்]கு எ-
 [13] லை கொற்றன [ப]-
 [14] [ண்டாரி] கொண்ட

KANDUKUR (59).

[Peddakandlagunṭa. Telugu. To east of village.]

TRANSLATION.

On the 15th day of the bright fortnight of Kártika of the year (Promódúta). . . . for the religious merit of his father and mother with the goddess Earth and the god of rain as witnesses will maintain. .

1. భాగీ దేవిని వా
2. నదేవరసాక్షిగాను
3. (ప్రమాదూత)
4. సంవత్సర కార్తిక
5. శుద్ధ ౧౫
6. ంగారు . . .
7. . . . గళా . . . తల్లికిన్ని .
8. తండ్రికిన్ని పు
9. జ్యము
10. అ . . . య
11. . . . నడపినవారు . . .
12.

KANDUKUR (60). (A.D. 1258-59 ?)

[Penṭrāla. Telugu. From one side of a fallen stone near the river.]

TRANSLATION.

On Thursday the 15th of the bright fortnight of Āshādṛha of the year Kálayukti, corresponding to the year 1179 of the illustrious and auspicious Śaka era Śrīman Mahāmaṇḍalésvara Bhujabala Vīra Maṇḍa Siddhaya

Déva Mahárájulu gave an Agrahára for enjoyment to the Puróhit (priest) of the deity Márgamu Pahindimukkala Márga Náráyana Perumál, through the agency of the son of Márgamu Pahindimukkala Vira Tiruvengala the illustrious establisher of the path of the Védas, to last as long as the sun and moon endure The Nambi Tiruvengadaya and Padmanábha for enjoyment 1,000 *kuntas*, 1,000 *kuntas* for the marriage festival of the deity

NOTE.—The cyclic and Saka dates differ by a year. This gurn Márganur Pahindimukkala Vira Tiruvengala does not seem to be mentioned outside this group of Kandukúr inscriptions.

1. శ్రీ శుభ శకవరుషంబులు
2. ౧౧౭౯ అనునేటికాశ
3. యుక్తి సంవత్సర ఆషాఢ
4. శుద్ధ ౧౫ గురువారాన శ్రీ
5. మన్మథా మండలేశ్వర భు
6. జయ వీరమన్మ సిద్ధయచే
7. వ మహారాజులు శ్రీమకువే
8. ద మాగ్గ ప్రతిష్ఠాచార్యులు
9. వైన మాగ్గము పహిండిము
10. కుల వీరతిరువెంగళ కొమా
11. రుని పురుషాకారన . . క
12. బిందు
13. లునారా . . మాగ్గము పహిం
14. డి ముక్కల మాగ్గనారాయ
15. రాప్పరుమాళ్ల పురోహితు
16. లకు అగ్రహారము ఆ చంద్రా
17. క్కముగ నిష్ఠిమి
18. . తిరువెంకడయ సంబంధ

19. మహాలా
20. భోగము
21. . .
22. . . వ
23. మ . .
24. తిరు .
25. . .
26. తి
27. కు ౧౦౦౦
28. సికి . . . ౧౦౦౦
29. . పి
30. . . ర౧౦ రికితిరు
31. కళ్యాణముకు
32. లనుకు
33. నిప పరిమ
34. రాయ
35. కలకాండ
36. ప్రకునుకు
37. . కు
38. . కూనుకు
39. . కొరకు
40. కొవసి
41. రివసి
42. కటర . తి . చా . కికు .
43. కు రికి . . . ౧౦౦
44. కుదిరి
45. రికి
46. . .
47. . .

KANDUKUR (61). (A D 1259-60 ?)

[Pentrála Telugu From another side of the same stone.]

TRANSLATION.

On Thursday, the 10th of the bright fortnight of Vaisákha of the year Siddhānta, corresponding to the year 1180 of the illustrious and auspicious Saka era, Srīman Mahāmandalésvara Allādu Suddha Déva Mahá Rāju, grandson of Podakanúrisiddi Rāju, who is a descendant of the race of Mukkantikādvettu, gave to last as long as the sun and moon endure for providing sacred food and all kinds of enjoyment to the illustrious Pabindi Mukkala Márga Nárayana Perumál through the agency of the son of the illustrious Márgamu Pabindimukkala Vira Tiruvengala, the establisher of the path of the Védas, for the prosperity of the kingdom of Srīman Mahāmandalésvara Bhujabala Vira Manma Siddaya Déva Chóda Mahárájulu.

NOTE.—The cyclic year corresponds with S S 1182 current

- 1 శ్రీ శుభ శకవరుషంబులు
- 2 ౧౧౮౦ అగునేంటి సి
- 3 ధౌతిక సంవత్సర వైశా
- 4 ఖ శుద్ధ ౧౦ గురువారాన శ్రీ
- 5 మన్నహా మండలేశ్వర
- 6 ముక్కంటికాడు వెట్టివంశావ
- 7 తారులైన పా (ద) కమారి సిద్ధిరాం
- 8 జమనుమందు అల్లాడు శుభదే
- 9 వ మహారాజు శ్రీమన్నహా మండ
- 10 లేశ్వర భుజబల వీరమన్నసిద్ధ
- 11 యదేవచోడ మహారాజులకు
- 12 రాజ్యాభివ్రద్ధిగాను శ్రీమకు వేదమా

13. గణ ప్రతిష్ఠాచార్యులైన మాగణము
14. పహిండి ముక్కుల వీర లిరువెం
15. గళ కొమారుని పురుష కారానకున్నే
16. ంధామరులైన పహిండిముక్కుల
17. మాగణానారాయణ పెరుమాళ్ల
18. అమృదవడి చాతదర్శకున్ను
19. అంగరంగ బోగాలకును ఆచ
20. ంద్రాక్ష ముగానిస్త్రీమి

KANDUKUR (62). (A.D. 1260-61 ?)

[Pentrúla. Telugu. From the same side of the same stone.]

TRANSLATION.

On Thursday, the 5th of the bright fortnight of Chaitra of the year Raudri, corresponding to the year 1181 of the illustrious and auspicious Śaka era, Madu-sūdhana Déva Mahārāja, the grandson of the Śrīman Mahāmandalēśvara Andulūri Vijayaditta Déchini who is descended from the race of Mukkanti Kūduvetta, granted Veligandla Mūrga Nārāyanapuram as *Agrahāra* to the purōhit (priest) of Mūrga Nārāyana Perumāl through the agency of the son of Mūrgamu Palindimuk-kala Vīra Tiruvengala the illustrious establisher of the path of the Vēdas, for the prosperity of the kingdom of Śrīman Mahāmandalēśvara Immaḍi Gaṇḍa Góṇḍa Vijayā-ditta Déva Mahārājulu.

NOTE.—Raudra is S S. 1183 current

1. శ్రీ శుభ వరుషంబులు
2. ౧౧౮౧ అగు సంవత్సరపు

3. ద్రి సంవత్సర మైత్ర శుద్ధ ౫
4. గురువారాన శ్రీ మన్నహా మండ్ల
5. లేశ్వరముక్కంటికా ద్వెట్టివంశావతా
6. రుద్రైన అండులూరి విజయశిల్ప దే
7. చిరి కుసుమండు మదనూదనదే
8. వసుహారాజా శ్రీ మన్నమహామ
9. ండలేశ్వర ఇన్నుడి గండకోపా
10. శ విజయాదిత్తి దేవమహారా
11. జాలకు రాజ్యాభివ్రద్ధిగాను
12. శ్రీమతు వేదమాగళ వ్రతిష్టా
13. చా మ్యులైన మాగళము వహి
14. ండిముక్కల వీరతిరువెంగళ కు
15. మారురి పురుషా కారాన మా
16. గళనారాయణ పెనుమాండ్ల
17. పురోహితులకు వెలిగండ్ల
18. యిన మాగళనారాయణ పుర
19. ము అగ్రహారము ఆ చంద్రాకళము
20. గా నిస్తమి

KANDUKUR (63). (A.D. 2161-62.)

[Pentṛāla. Telugu. From another side of the same stone.]

TRANSLATION.

On Thursday, the . . . of the bright fortnight of Phālguna of the year Durmukhi, corresponding to the year 1183 of the illustrious and auspicious Saka era, Siddama Dévulu Vijaya Dévandu, son of Srīman Mahāmandalāvara Ka . . . rāya Bhīma Déva Mahārāju, who is a descendant of the race of Mukkanti Kāduvettu, granted

the villages Marripalli and Ālāpālapalli for celebrating new moon festivals, for sacred food and sandalwood at Vishnuvara Sankramina to Sri Mūrga Nārāyaṇa Perumāl through the agency of the son of Srīmad Mūrgama Palanḍi Makkala Vīra Tiruvengala, the illustrious establisher of the path of the Vēdas, for the prosperity of the kingdom of Srīman Mahīman lakṣvara Bhujabala Vīra Manma Siddhya Dēva Chōla Mahārājulu, to last as long as the sun and moon endure. The boundaries of these lands are, on the east a cart track, on the south-east Indum Channel and Indula Channel Maduka (Madugu?), on the south the Mamāru, on the south-west Marrula Ganga, on the west Tiruvahikidu, on the north-west Rri (?) Donakonda, on the north Kanyamāru and, on the north-east Dēva Dona Gattu. The fields within these boundaries belong to the deities and Brahmans. The length of the pole with which these fields are measured is 13 *śiras*. Those who violate this will be considered to have killed a tawny cow on the Ganges. They will incur the penalty attached to the five cardinal sins

[One imprecatory verse.]

1. శ్రీశుభ శకవరుషంబులు
2. ౧౦౮౩ అశ్వసేటి దుముకాభి
3. సెంపత్పర పాలుని శుద్ధ
4. గురువారాన శ్రీ మత్తహా
5. మంజలేశ్వర ముక్కంటి (కాదువె)
6. ట్టు పంకావతాయలైన క . .
7. రాయభీమదేవ మహారా
8. జా కొడుకు సిద్ధమదేవుని విజ
9. దేవండు శ్రీ మత్తహామ దలే
10. శ్వర భుజేశ్వరమత్తహి

11. దయదేవ చోడమహారా
12. రాజులకు రాజ్యాభివ్రద్ధిగాను
13. శ్రీమతు వేదమాగ్నా వ్రతిష్ఠా
14. చాయ్యులైన మాగ్నమువ
15. హిండిముక్కుల వీరతిరు
16. వేంగళకొమారుని పురు
17. షాకారాన శ్రీమాగ్నా
18. రాయణ పెరుమాళ్ల ఆమా
19. వాశ ఉత్పములాకును
20. విషువేణ సంక్రమాణము
21. లాకును అముదు వడిసా
22. తువళకూను మజీవల్లిని
23. అలాపాల వల్లిని ఆచ
24. ంద్రాకర్ణముగా నిస్తీమి
25. ఇట్టి త్రేత్రాను సమంబండ్తి
26. ద్రోవరూప్సునను ఇందుం
27. కాలువదీనికి ఇందుల
28. కలువమడుకను అగ్నేయా
29. న దక్షిణానను మన్నేలునై
30. రితిని మలుల గంగపడు
31. మటను తిరువళికడువా
32. యాహ్యముననుటిదొనకొ
33. ండ్ల ఉత్తరానను కనిముమే
34. యి ఇశాన్యమునను । దే
35. వదొనగట్టి ఇంతవ
36. ట్టను దేవప్రాంమ్యుణత్తే
37. ప్ర సీమ ఇత్తేత్రముకొ
38. లదెకొలగోల । వకు
39. మూడు వారలకొల । దీ

40. నితిప్పినవారుగంగ క
41. అతను కవిలపాడివి
42. నారు । పంచమహాపాత
43. కులగతిపాశనారు॥
44. స్వదత్తము పరదత్తము వా
45. ఓ హరేతివాసుద్ధరా । న
- 46 ప్తిర్వరుపసవాస్రాణి
17. విష్ణయాం జాయతే క్రిమి ।

KANDUKUR (64) (A D. 1267-68)

[Pentrála. Telugu. From the fourth side of the same stone Three separate inscriptions]

TRANSLATION.

On Thursday, the 10th of the bright fortnight of Āshádhā of the year Prabhava, corresponding to the year 1189 of the illustrious and auspicious Saka era, Sríman Mahámandalésvara Bijji Rája Siddhaya Déva Chóda Mahárájulu gave Davala Kuntalu (land for religious purposes ?) for offering sandal-wood to Márganaráyana Perumál through the agency of the son of Srímad Márgama Pabundi Mukkala Vira Tiruvengala, the illustrious establisher of the path of the Védas, to last as long as the sun and moon endure

- 1 శ్రీ శుభశకవరుపంబులు
- 2 ౧౧౮౯ అగునేటి ప్రభవం
- 3 వత్సర ఆషాఢ శుద్ధ ౧౦ గురు
- 4 వారాన శ్రీమద్వహా మండ
5. లేవ్వర విజ్ఞరాజ సిద్ధయ

Mahārājas mentioned are Bhujabala Vīra Manma Siddaya Dēva Chōḍa (1258-59 and 1261-62), Immadi Gaṇḍa Gōpāla Vijayāditta Dēva (1260-61), Bijji Rāju Siddaya Dēva Chōḍa (1267-68),¹ Sahattumalla Perumāṇḍi Dēva Chōḍa (1268-69) and Bhīma Rāju Siddaya Dēva (1269-70). The appearance of Gaṇḍa Gōpāla in the course of Vīra Manma Siddaya's reign is not understood.

1. శ్రీశుభ శకవరుష
2. యులు గంగ అగు నేంటి
3. శుక్ల స వత్సర శ్రావణ
4. శుద్ధ ౮ గురువారాన శ్రీమ
5. వైశాఖమాసేశ్వర భీమరా
6. జ సద్వయదేవమహారాజు
7. లు శ్రీమతు వేదమాగ్గ ప్రతి
8. స్టాచాయ్యులైనమాగ్గము వ
9. హిండిముక్కుల తీరతిరువె గ
10. డ కొమారుని పురుషాకారానమా
11. గ్గ నా రాయణప్పరుమాళ్లుశ్రీ సే
12. వచడిమాడ్పామరనేడు
13. మునకుకూచి పూండి ల
14. చంద్రాకళముగా నిష్ఠిమి .

KANDEKUR (67).

[Potlūru. Telugu of ancient type. From wall of Vīra-bhadrāsyaṁ temple.]

TRANSLATION.

Hail ! Prosperity ! Kondivilla, son of Dugirāju, granted land sowable with ten *lūms* of seed to Rachchayirru.

¹ The correct form of Sahattumalla is Chahattam Ha

KANDUKUR NO 67

Nahārāja mentioned are Bhujabala Vīra Manma Siddaya Dēva Chōḷa (1258-59 and 1261-62), Immadi Ganja Gōpāla Vijayāditta Dēva (1260-61) Rājya Rājya Siddaya Dēva Chōḷa (1267-68)¹ Sahattumalla Perumāṇḍi Dēva Chōḷa (1268-69) and Bluma Rājya Siddaya Dēva (1269-70) The appearance of Ganja Gōpāla in the course of Vira Manma Siddaya's reign is not understood

1. శ్రీశుభ కళవరుష
2. యులు ౧౧౯౧ అగు నేటి
3. శుక్ల స వత్సర శ్రావణ
4. శుద్ధ ౮ గురువారాన శ్రీమ
5. వ్యవహారముండలేశ్వర భీమరా
6. జ సద్వయదేవమహారాజు
7. లు శ్రీమతు వేదమాంబ ప్రతి
8. ప్తా దాయ్యులైనమాంబము వ
9. హిండిముక్కుల తీరతిరువె గ
10. డ కొమారుని పురుషాకారానమా
11. గా నారాయణప్పెరుమాళ్లుశ్రీసే
12. వవడిమాద్యునిమరణం
13. మునకకూచి పూండి ఆ
14. చంద్రాకాముగా నిర్మిమి .

KANDUKUR (67).

[Pethūru Telugu of ancient type. From wall of Vira-
bhadiasvāmī temple]

TRANSLATION

Hail ! Prosperity ! Kondavillu, son of Dugirāja, granted
land sowable with ten *luns* of seed to Rachchayirru.

¹ The correct form of Sahattumalla is Chaulattum illa

- 7 వచోడ మహారాజుకొడు
8. కగడిదేవరాజు శ్రీమతు
9. వేదమార్గ ప్రతిష్ఠాచార్యుఁ
- 10 లైన మార్గమువహించిముక్క
- 11 ల ఓరత్తిరువెంగడ కొమారు
- 12 ని పురుషాకారానమార్గనాగా
13. యగపైరుమాళ తిరునాళ
14. సేవమునకు ఇచ్చినటూర్లు
- 15 పువ్వుండోటానుంగలిగొ
- 16 వూసు ఆచంద్రాకళముగా
- 17 నిస్తిమి

KANDUKUR (66) (A D 1269-70)

[From the same side of the stone]

TRANSLATION.

On Thursday, the 1st of the bright fortnight of Śrāvana of the year Sukla, corresponding to the year 1191 of the illustrious and auspicious Śaka era, Śrīman Mahāmandalīśvara Bhīma Rāju Siddhaya Déva Mahārājulu gave the village Kūchupūndi for providing offerings to Mārga Nārāyaṇa Perumāḷ through the agency of the son of Śrīmad Mārgama Paḥundiṁukkala Vīra Tiruvongada, the illustrious establisher of the path of the Vēdas, to last as long as the sun and moon exist.

NOTE.—In this series of Penrāla inscriptions the donors are in several cases described as descendants of Mukkanti Kāḍavettu who is perhaps the Mukkanti who by tradition, ruled at Nellore as a tributary of the Cholas about the 11th century. In some cases the donors are the ruling Mahārājas while in the rest it is probable that they were connected with the ruling family. The Mahāmandalīśvara

6. దేవనోడ మహారాజులు శ్రీ
7. వరువేమంగుల క్రితిష్ఠా
8. చాయ్యలైన మాంగమువ
9. సిండిముకుల వీతిరు
10. నెం శ కొమారుని పురుషా
11. కారానద్దవలకుంటుమా
12. గణనారాయణప్పెరుమాశకుశ్రీగం
- 13 ధము వడికిరి ఆచంద్రాకణ
14. ముగారిస్తిమి

KANDUKUR (65) (A D. 1268-69)

[From the same side of the stone]

TRANSLATION.

On Thursday, the 15th of the bright fortnight of Chaitra of the year Vibhava, corresponding to the year 1190 of the illustrious and auspicious Saka era, Gadā Dēva Rāju, son of Srīman Mahāmandilāvara Sāhattumulla Perumāndi Dēva Chōdā Maharājulu gave a flower garden in the village and a cow for providing offerings at the sacred festival to Mārganārāyaṇa Perumāl through the agency of the son of Srīmad Māuga Palundi Mukkalā Vīra Thiruvengada, the illustrious establisher of the path of the Vēdas, to last as long as the sun and moon exist.

1. శ్రీపుణ్య
- 2 క వరువంతులు గంగం అ
- 3 ను నేంటివిధవ సంపత్తు
- 4 ర వైత్రపుద్గ గా నుమవారా
- 5 న శ్రీమత్తమంజుశ్రీశ్వర
- 6 గామి వల్లపెరుమాండిదే

7. వహోద మహారాజుకొడు
8. కగడిదేవరాజు శ్రీమతు
9. వేదమూర్తి వ్రతిష్ఠాచార్యుని
10. సైనిక మూర్తిమువహించిముక్క
11. అ కీర్తిరువెంగడ కొమారు
12. ని పురుషాకారాసమగనానా
13. యనపైరుమాళ తిరునాళ
14. శివమునకు ఇచ్చినటూలు
15. పుష్పందోంటానుంగలిగొ
16. పూను ఆచంద్రాకముగా
17. నిష్ఠిమి

KANDUKUR (66) (A.D 1263-70)

[From the same side of the stone]

TRANSLATION.

On Thursday, the 1st of the bright fortnight of Śrāvana of the year Sukla, corresponding to the year 1191 of the illustrious and auspicious Saka era, Śrīman Mahāmandalāśvara Bhīma Rāju Siddhaya, Déva Mahārājula gave the village Kūchipūndi for providing offerings . . . to Mārga Nārāyana Perumāl through the agency of the son of Śrīmad Mārgama Palundimukkala Vīra Tiruvongada, the illustrious establisher of the path of the Vēdas, to last as long as the sun and moon exist.

NOTE.—In this series of Pentrāla inscriptions the donors are in several cases described as descendants of Mukkanṭi Kāṇaveṭṭu who is perhaps the Mukkanṭi who, by tradition, ruled at Nellore as a tributary of the Cholas about the 11th century. In some cases the donors are the ruling Mahārājas while in the rest it is probable that they were connected with the ruling family. The Mahāmandalāśvara

Mahārājas mentioned are Bhujabala Vīra Manma Siddaya Dēva Chōda (1258-59 and 1261-62) Immadi Ganja Gopāla Vijayāditta Dēva (1260-61) Bijji Rājāsiddaya Dēva Chōla (1267-68) Sahattimalla Perumāl Dēva Chōla (1263-69) and Illima Rājāsiddaya Dēva (1269-70). The appearance of Ganja Gopāla in the course of Vīra Manma Siddaya's reign is not understood.

- 1 శ్రీశుభ శకవరుష
- 2 చలులు ౧౧౯౧ అగు నేంటి
- 3 శుక్ల స వత్సర శ్రావణ
- 4 శుద్ధ ౮ గురువారాన శ్రీమ
- 5 వైహామండలేశ్వర భీమరా
- 6 జు సిద్ధయదేవమహారాజు
- 7 లు శ్రీమతు వేదమాగ్గ ప్రతి
- 8 స్తోత్రాయ్యకలై నమాగ్గము వ
- 9 హిండిముకుల తీరతిరువె గ
- 10 డ కొమారుని పురుషాకారానమా
- 11 గ్గ నారాయణప్పరుమాళ్లుశ్రీసే
- 12 వవడిమాడ్పామరసేపం
- 13 మునకకూచి పూండి ఆ
- 14 చంద్రాకమ్ముగా నిర్మి

KANDLUR (67).

[Petiluu Telugu of ancient type From wall of Virabhadrasvāmi temple]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! Kondavilla son of Dugarāju, granted land sowable with ten *tuns* of seed to Rachehayirru

¹ The correct form of Sahattumalla is Chhattumalla.

The kings of Pedakurerayu granted The Ratodi (?)
Kāpus of Inmalūru shall protect this

It is sowable with ten *tams* of seed. Those who
injure this (charity) will incur the sin of killing a crore
of cows at Bhāranāsī (Benares).

(?) Signature of (ప్ర) the lord (Prabhu) Rāmunda.

NOTE —The transcription was done by Mr V Venkayya

First portion.

1. స్వస్తిశ్రీ [దు]రాజు [మ]గ-
2. స్థ కంఠివిల్లు రచ్చయి-
3. [జ్జ]కి ఇచ్చినది వస్తు
4. [లు] అల్లవట్టు సే [మనుచ]
5. [కు] తెలుసురాజు[త్] ¹ దయసే-
6. సరి [1*] దీని ఇవ్వహరి ర-
7. [టోడి] కాపు [గు] కోమవా [రు][1*]
8. [వ] దగి వస్తులు ఆ-
9. అల్లవట్టు [1*] దీని (చె)లు -
10. (ఇప్పు) వారు (గో)కకోటి (భా)-
11. ర(గో)సి దచినవారు (1*)
12. (లు)రివేట

Second portion

13. ప్రయరా-
14. ముద్దెక్కోచే ² (1*)

¹ The symbol which is inserted between *ju* and *da* above the line looks so much like a subscript *i* that Mr Venkayya is inclined to take it as the final form of *i*.

² The other two lines on this piece are the last portions of the first and second lines of the first portion of the inscription

KANDUKUR (68). (A D. 1106-07)

[Petluru Tolugu Opposite Bhīmśvara temple]

TRANSLATION

Hail! On Monday, the 15th year of the bright fortnight of Vaisakha of the year Vyāṣa, corresponding to the Śrī Śaka year 1328, the temple of Bamaṣadēvaru of Petluru being in ruins, Amā Roddī Sīgī Roddī of the Kāndrabōla *gotra*, and who is a Kāṭiṇu Vṛtti Śāstranāṇḍu (?) at the request of all classes of devotees of Petluru, got the temple constructed and plastered with lime. Kaki Māchurīzu continued the former gift of a field of two *pullis* for the religious merit of his parents. The *sthānapati* (the temple servant) is Mallā Jijyaru. The masons of this temple are Marachari, Sōmachiri and others

[Two imprecatory verses]

Second part

The field presented by Komad Roddī on Friday, the 15th of the dark fortnight of Kārtika of the year Nandana is one *pulli*

NOTE.—This second part is a separate inscription

- 1 స్వస్తి శ్రీ కళవహణంబులు ౧౩౨౮ అను
- 2 నేటి వ్యయసంవత్సర వైశాఖ శు ౧౫ సోనా
- 3 ండు పెళ్లూరి బమయదేవరగుడి బీష్ణుడైన
- 4 పెళ్లూరి అశంతాడి హక్తులువంపున
- 5 ను కాండ్రబోలగోత్ర కటివరి విత్తిశాసనండు
- 6 అచటెడ్డి సిగిరెడ్డి గుడిగట్టించి సుంసము
- 7 పైతముగాను చేయించినాండు కాళిమాచి

8. రాజు తమతల్లి దండ్రులకుం బుణ్యము
9. గాను పూర్వదత్తి యిరుపుట్టిచేను అట్టెసా
10. సించ్చను ఖి యీగుడిస్తానావతి మల్లజి
11. య్యలు యీగుడిగట్టినవారు మారాచా
12. రిసోమాచారి పైతమైనకాసిలు
13. స్వదత్తా ద్విగుణంపుణ్యం వరదత్తానుపాలన
14. నం వరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిఃఫలంభవే
15. త్ స్వదత్తంవరదత్తంవా యోహారేష్వసుం
16. ధర పట్టివహణ సమాప్రాణాం విష్టాయాం
17. జాయతేక్రిమి

Second part.

1. నందనసంసత్సర కాల్తిక బ గ
2. x శుకోమద్రుడి పెట్టినచే
3. పుట్టెందు ఖ గ

KANDUKUR (69)

[Petlúru. Telugu in Chalukyan character Opposite
Bhímésvarasvámí temple]

TRANSLATION.

Vyengavarájū Dēvayanáyu . . .
granted . . . mahárájulu Whoever obstructs this
grant will incur the sin of killing at Bāranási (Benares).

NOTE — This was transliterated by Mr V. Venkayya

1. . . . (మ)హారా(జ)ు
2. . . . రికు (వె)ంగియరాజు (ఇ)రి(హ)
3. (చే)వయనాయు ఇచ్చిన . . .
4. అస్తు పు . . . కు వక్రంబు చే -
5. నినవారు వారణాసి డ
- 6 చ్చినవారు (1 &)

KANDUKUR (70).

[Polinénipāṭom. Telugu. Near an image of Hanumān.
It is mostly illegible.]

1. స్తు	1. స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుదయ
2. త క మస్తు	2. శకవర్షములు . . .
3. శకవర్షములు	3.
4. . . . తగురెడ్డి	4.
5. మంరాసెంత్రాంతిపుణ్య	5. . . . శుభ గం . .
6. య్య	కాలమందు
7. ముగా	
8. . . . కోరము శ్రీమన్నహామండలేశ్వర	
9. దుహ ఇహర్షములు . . . వారయసిమహా	
10. ద్వత ఇర్పు గం మహాంతర . . . దక్షిణతరూము . . .	
11. స్థాదంవాడు ఉత్తరతగంగ	
12. స్వారంచాడు మ . ధ . . కబ్బిల్లి	
13. కు ౨ వి . . కంటల గ డేవతకు గం నిరు . కుగం ట.	
14. . తివెనా ఖగ స్వద	
15. త్రంజరదత్తం వాయోహారేపసుంధరా షష్టివర్షాసహ	
16. ప్రాణి విష్ణాయాంబాయతేకిమి విషమహ . . .	
17. విషమిర్యాహు బ్రహ్మస్వం విషముచ్యతే విషమేకాకినం	
- హంతి
18. బ్రహ్మస్వంపుత్రపాత్రుకం || . . . ద్యంధ . . తగారువనెగరా
19. శ్య లం ||

KANDUKUR (71) (A D. 1517-18 ?)

[Sákhavaram. Telugu. To the east in a field.]

TRANSLATION

This is the charitable *śōiet* granted on Wednesday, the 11th of the bright fortnight of Kārtika of the year Ísvara by Konda Marasayyugáru after making obeisance to Skandha Somésvaradéva of Kandukúru. I have given 120 *luntas* of wet land under the tank of Chávat-lampúdi, and 2 *gorus* of dry land for providing *amrita-pada* to the deity as long as the sun and moon endure. Whosoever usurps these lands will incur the sins of cow slaughter and Brahmanicide on the banks of the Ganges. Śrī.

1. యీశ్వరసంవత్సర కార్తిక శు ౧౧ బు
- 2 కండుకూరి గ్రామ-ధ శోమేశ్వరదేవునికి
- 3 కొండ మరసయ్యంగారు దండంపెట్టి
4. యిచ్చిన ధర్మశాసనం చావరంపూ
5. రి చెరువుకిందను పరిమడి గు చరిం
- 6 ని వెలివేను రెండుగొలుసును దేవు
- 7 ని అమృతపక్షుకు ఆ అంధ్రాక్ష
8. స్థానగాను ఇస్తిన యిశ్వరాలు
9. యవరు తప్పినాను గంగకర్త
10. ను గోవున్న బ్రాహ్మిని చం
- 11 వీన పాపానం బో
- 12 వు వారు || శ్రీ

KANDUKUR (72)

[Singarāyākonda Telugu Inscriptions within the temple at Singarāyākonda]

TRANSLATION

(a) (On a slab on the floor of the southern gate)

"The constant and daily service of Kandukur

Sitāpati

(b) (On another slab in the same place)

"The constant and daily service of Kandukur

Séshachārī

(c) (On the floor of the eastern gate)

"The constant service of Kanchūāja Venkatesa.

(d) (On the same)

"The constant service of Chakravartī Sinayya "

(a) కందుకూరి శీతాచరి సదా నిత్యశేవ

(b) కందుకూరు శేషాచార్యులు సదా నిత్యశేవ

(c) కంచరాజు వేంకటేశ్వరుండు సదా శేవశేయుట.

(d) చక్రవర్తుల శీనయ్య శేవశేయుట

KANDUKUR (73)

[Singarāyākonda Telugu On a stone in the eastern Gōpuram The inscription is in the metro called Sisam]

TRANSLATION.

(Adoration be to) Sṛī Rāma! On the 10th *tithi* (lunar day) of the month Bhādrapada in the year Bhāva, the famous Lingā Pandit, resident of Ponnampalli, a village in Kendavidu *Mahā Mandala* (kingdom), who is accomplished in doing good to others and who is a man of righteous

conduct, joyfully constructed the (pound named) Bhavanasi at Singariyakonda (Pannasala) for the glory of Sri Narasimha, to last as long as the sun, moon and stars endure, for the religious merit of his son Ganabritpanditrya, so that the work might be praised by the people of the whole world

శ్రీరామ॥ భావ సంపత్సర భాద్రపద మాసంబు దశమియను
లిఖి యందుండఁపుతాడ । వర్ణచాలంధ్రును భవనాశివేయించ శ్రీ
సరసింహానిశించెలుపుగాంగ । కొండవీటి మహామండలి యందు
పొన్నపల్లి గ్రామపురనివాసు । వరహిత పండితు భవ్యచారిత్తుండు
యలమిలిగావండిగులేవు మీర తన కమారుండు గణపాత్మండితా
ర్యనకుం బుణ్యంబుగాంగను బొంపు మిగుల ఆ చంద్రితారారక
మ వెలయ జేయించె విశ్వచండలి జనులెల్ల వినుతి సేయ॥

KANDURI (74) (A D 1567-68)

[Singariyakonda Telugu On the southern pillar
in the Mukha mandapam]

TRANSLATION

Hail ! Kanchiraju, son of Vallur Sarabharaju, who is the karnam of Sômarajapalli, presented (an image of) Garuda on Monday, the 12th of the dark half of Vaisâkha in the year Prabhava, corresponding to the illustrious Saka year 1489

స్వప్తి శ్రీ శకవర్షంబులు గర్హ అనునేటి ప్రభవ సంవత్సర
వైశాఖవిశువ గౌ సో శ్రీ గరుడైతుని పోమరాజుపల్లె కరణం
పల్లారి శరభరాజు కొమారుడు కంచిరాజు సమర్పణం,

KANDUKUR (75). (A.D. 1449-50 or 1471-72 ?)

[Singaráyakonda. Telugu. On same pillar.]

TRANSLATION.

Hail! The service of plastering (polishing) dedicated to Śrī Narasimha of Parnasāla, to last as long as the sun and the moon, by Bandāri Setti, son of Bandāni Kāmisetti, and by Kūnisetti, the excellent son of Kommasāni, who are both of the illustrious Góbala gōtra, on Monday, the 13th of the dark half of Māgha of the year Khara, corresponding to the illustrious Saka year 1371. May it cause great prosperity!

NOTE.—The cyclic year does not correspond to the S.S. year.

స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబు ౧౩౭౧ అనునెడి ఖరసంవత్సర మాఖ బిది (సోమవారం) వర్ణశాల శ్రీ నరసింహుని శ్రీమఖభద్రం పునగోబలగోత్రులు బండాని కామిశెట్టి కొడుకు బందారి శెట్టి కొమ్మసానిగారి సుపుత్రుండు కూనిశెట్టి ఆ చంద్రాదేవస్థాని ఇగాను సమర్పించిన పరమధంబుని మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయును.

KANDUKUR (76) (A.D. 1528-29.)

[Singaráyakonda. Telugu. On the northern pillar in the Mukhamandapa.]

TRANSLATION.

Hail! Dontayya, son of Kondavidu Nallambatti Vissábhadrá presented (an image of) Hanumán on the 12th of the dark half of Phálguna of Sarvadhári year corresponding to the illustrious Saka year 1450. May it cause prosperity!

స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౪౫౦ అగుసేటి సర్వదాసంప
స్మర పాట్లగొట్ట ౧౨ ల కు శ్రీ హనుమంతుని కొండకీడు నల్లింజట్టి
విస్సాఖద్ర కుమారుండు దొంతయ్య సమర్పణము శ్రీ శ్రీం జేయును.

KANDUKUR (77). (A.D. 1527-28.)

[Singarāyakonda. Telugu and Sanskrit in Telugu character. On a stone in front of the temple.]

TRANSLATION.

Telugu.

May there be prosperity! Adoration to Sri Nara-
simhadēva! On Thursday, the 15th day of the bright
half of Śrāvana of the year Sarvajit, corresponding to the
victorious and prosperous Śalivāhana Saka year 1449,
Rāyasam Ayyapparasu, descendant of the Bhāradvāja
gotra, follower of the Āsvalāyana Sūtra, passed master of
the R̥ig Veda, who is skilled in ruling the kingdom of the
illustrious Rājādhirāja, Rājaparamēśvara, Mūrurāyara-
ganda¹, Ashtadigrāyamanóbhayankara², Bhāsadappuvara-
rāyaraganda³, Pūrapaschimāsamudrādhisvara⁴, Karnāta-
rājyalakṣmīmanóhara⁵, Vijayanagarasimbāsanddhisvara⁶,
Śrī Vīra Pratāpa Krishnadēvarāya, and who is ruling
Udayagiri durgam which is the foremost durgam in the
kingdom of the rāya (of Vijayanagar) [issues this edict].

¹ This is a Canarese *hereda* and means 'the hero to the three kings, viz., Chera, Chola, and Pandya or else Gajapati (Orissa), Asvapati (Mahomedan ruler) and Karapati (Telugu king)

² Sanskrit—one who causes terror to the minds of kings of the eight points of the horizon.

³ Canarese—the hero who punishes kings who break their word

⁴ Sanskrit—the lord of the eastern and western oceans.

⁵ Sanskrit—the beloved of the Fortune of the Karnāta kingdom, i.e., ruler of the Karnāta kingdom

⁶ Sanskrit—the lord of the throne of Vijayanagar

Sanskrit.

To one who has seen the temple of Śrī Narasimha established by Nārada on the west of the seashore there is no rebirth. The temple was constructed by Rāma-chandra between the (river) Manikā¹ (Mannéru) and the three hills and is known as Parnasāla.² This is the edict of Narasimha.

Telugu.

[Ayyapparnsu] after making prostrations to Śrī Narasimha of Sōmarājapalli Parnasāla, who is the lord of the whole world and who appeared to Nārada, issues this charitable edict relating to (the gift of) a village.

We have given with a present of gold and libation of water the village named Jilléllamūdi, situated on the southorn bank of the Pālérū, in the *sīma* of Kandukūr, attached to the *rājya* of Udayagiri, as a *Sarvamānya* for (providing) all enjoyments to Śrī Narasimhadēva in perpetuity as long as the sun and the moon endure, for the religious merit of Krishnadēvamahārāya.

May the deity enjoy the entire lordship of that village with the eight powers and kinds of wealth.

Sanskrit.

The protection of land given by another is twice as meritorious as giving land oneself. By the resumption of land given by another, one's own gift becomes inefficacious.

He who resumes land given by himself or another is reborn a worm in ordure for 60,000 years.

1 Manikā is a Sanskritized form of Mannéru.

2 Parnasāla—a leafy bower. The Sthalapurāna says that Sōmarājapalli was formerly a thick forest.

According to the Sthalapurāna the temple was founded by Agastya and Nārada.

Telugu.

May it' cause great prosperity! Adoration to
Krishna! Sri, Sr', Sri!

East side.

- (1) శుభమస్తు శ్రీ సరసింహ్వసామి నేనమః । జ
- (2) యాభ్యుదయశాలివాహన శకవర్షంబులు
- (3) గళరగ అగు నేంటి సర్వజిత్తు సంవత్సర శ్రావణ శు
- (4) గృ గు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజవరమేశ్వర
- (5) మూరరాయరగండ అష్టదిగ్గయ మహోభ
- (6) యంకర భానదమ్మ పరరాయరగండ పూర్వ
- (7) వశ్మిచు సముద్రాధీశ్వర కర్నాటరాజ్య లక్ష్మీచు
- (8) నోహర విజయనగర సింహాసనాధీశ్వర శ్రీవీర
- (9) ప్రకాశ శ్రీకృష్ణదేవ మహారాయలరాజ్య
- (10) భారగురుధరులు భారద్వాజగోత్రోద్భవు
- (11) ందున్న అశ్వలాయన మాత్రవవిక్రములు రుగ్వే
- (12) దహరంగచులు అశన రాయసం అయ్యప్ప
- (13) రుసంగారు రాయసింహాసనానకు మొదలి
- (14) దుర్గమయిన పుదయగిరి దుర్గాధిపతిత్వము గో
- (15) యుచున్న సముద్రవశ్పమలై నారదేవత్ర
- (16) రిష్టిరం । శ్రీసృసింహ్వలయం దృష్టా పునర్జన్మ
- (17) స విద్యలై మణితా బ్రహ్మమద్యే రామచంద్రేణ
- (18) విర్మిరం! వర్ణశాల కలిఖాతా సరసింహ
- (19) స్య శాననం! శీమయకలలోకాధీశ్వరు నార
- (20) దహనన్నులు అశనపాచురాజవర్ణి వర్ణ
- (21) శాల సరసింహ్వలకు సాష్టాం దండ
- (22) పరామయిలు శ్రీ ఇచ్చిన గ్రామగృహ శాన

Second side.

సం । పుడయగిరి రాజ్యానకుంజల్లి కందుకూరి శీమలోను
పాలేటి దక్షిణతలమందును జిల్లేల్లయూండి అనెడి గ్రామము
సర్వమాన్యముగాను కృష్ణదేవ మహారాయలకు పుణ్యముగాను
సహిరణ్యోదక దానధారాపూర్వకంగాను శ్రీ సరసిహదేవు

నికీ

అంగరంగవైభవాలకున్ను ఆ చంద్రారక్తస్థాశిగాను ఇప్తిమి
ఆ గ్రామము అష్టభోగ తేజస్వామ్యములున్ను దేవుండు

Third side.

అవధరించుంగాత ॥ స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తాను
పాలనం

పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥

స్వదత్తం పరదత్తం వ్యా । యో హరతి వసుంధరా ॥

షష్ఠివ్యర్షసహస్రాణి విష్ణాయాం జాయతే క్రిమిః ॥

మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయును శ్రీ కృష్ణాయనమః ॥ శ్రీ

శ్రీ శ్రీ

KANDUKUR (78). (A.D. 1535-36.)

[Singarāyakonda. Telugu and Sanskrit in Telugu character. On another slab in front of temple.]

TRANSLATION.

Telugu.

Hail! On Thursday, the 10th of the bright half of Phālguna of the year Manmatha, corresponding to the victorious and prosperous Śālivāhana Śaka year 1458, while Bhūtanātha Rāmabhaṭṭu, descendant of the Gautama gōtra, follower of the Āsvalāyana Sūtra, passed master in the Rig Veda, who is skilled in ruling the kingdom of the illustrious Rājādhirāja Rājaparamēvara, Mūrurāya-

raganda, Ashtadigrāyamanóbhayankara, Bhāsadappuvararāyaraganda, Pūrvapaschimasamudrādhiśa,¹ Kurnāṭarājyalakshmīmanóhara, Vijayanagarasimhāsanaádhīśvara, Achyutadēva Mahārāya, is ruling Udayagiri *durgam*, which is the chief *durgam* in the kingdom of the *rāya* (Vijayanagar), Venkatādri, who has been appointed (by him) to the office of governor of Udayāchala (Udayagiri), who is the moon of the ocean of the family of Yandalūr, who is pure by his descent from the Vishnuvarddhana *gōtra*, who has studied the Big Veda and all other Vedas, who thoroughly knows their meaning and is acquainted with their schools, and who is the excellent son of Timā Jōshya, gives this charitable edict relating to (the gift of) a village, after making adoration with prostrations to Sōmarājapalli Parnakīla Srī Narasimha, the illustrious lord of the whole world, who appeared to Nārada.

Sanskrit.

To one who has seen the temple of Srī Narasimha established by Nārada on the west of the seashore, there is no rebirth.

Telugu.

We have given with a present of gold and libation of water the village named Chāngollu² situated on the bank of the river Mūshikā³ (Yelikēru) in the *sīma* of Kandukūr, attached to the *rājya* of Udayagiri, as a *sarcamānya*, for the religious merit of Achyutadēvarāya and Rāmabhatlu,⁴ for providing offering (*nairāḍya*) to Srī Narasimhadēva.

¹ The king of the eastern and western seas

² Chāngollu is Chāgollu in Kandukūr taluk.

³ Mūshikā = Rat in Sanskrit and Yelika is the Telugu

⁴ Rāmabha is was the ruler of Udayagiri and Venkatādri, his deputy.

and for giving food with the remainder (after providing offering to the doity) daily to 24 Brahmans coming from other places to this part of the country.

May the doity enjoy the lordship of that village with the eight powers and kinds of wealth.

(1) స్వప్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవషం

(2) బుబు గజగృ అగునేంటి మత్తగ సంచత్తర ఫాస్తి గ

(3) శు గం గు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజవరమేశ్వర మూ

(4) దురాయరగండ అస్తదిగ్రాయ మహాభయంకర భాస

(5) దప్పవరరా యరగండ పూర్వ పశ్చిమ సముద్రాధీశ
కన్నాటరాజ్య

(6) లక్ష్మిమహావార విజయనగర సింహాసనాధీశ్వర అచ్చు
తదేవ

(7) మహారాయల రాజ్యభార దురంధరులు గౌరవ గో
త్రోద్భవు

(8) లు అశ్వలాయన నూత్రపవిత్రులు దుగ్వేదపారంగ
కుబు

(9) ల అయిన భూతనాథ ని రామాభిలక్ష్యవారు రాయ
సింహాస్

(10) సనానకుమేదలి దుర్గామైన పుదయగిరి దుర్గాధిప

(11) తిత్వము సేయుచు పుదయాచలాధిపత్యమం

(12) దు నియోగింపంగాను నియుక్తులయిన యందలూ

(13) రి పంశాస్వయాంబుధిచంద్రులైన విష్ణువధానగోత్రపవి
త్రులైన

(14) దుర్గదాది సకల వేదాధ్యయన అధిత స్వాధ్యాయ
ద్వావబోధ

(15) బుద్ధాధాచరణచతురులైన తిమాజోస్యవరెయ్య వర
చనయు

(16) వెంకటాద్రియ్యవారు సముద్రవచ్చిమతటె నారదేన
ప్రతిష్ఠి

(17) తం శ్రీసృసింహాలయం దృష్ట్వా పునఃకన్త న్న విద్యతే
శ్రీ మత్సక

(18) లలోకాధీశ్వరులు నారదప్రసన్నులు అయిన సోమ
రాజుప

(19) వైవస్వతౌల శ్రీనరసింహస్వలీకు సాష్టాంగదండప్రమా
ణం బులు

(20) దేసి యిచ్చినగ్రామదర్శనోసనంపుడయిరి రాజ్యమున
కుం దె

(21) వైవస్వతి కందుకూరు సీమలోని మూవకనదీతీరమంద్ల

(22) ను బాంగొల్లు అని యట్టిగ్రామము సహమాశ్శ్యము

(23) గాను అచ్చుతదేవత హారాయుకున్న రామాభిలయ్య

(24) వారికిన్ని పుణ్యముగాను సహిరణ్యోదకదాన భారా

పూ

(25) ర్వకముగాను శ్రీ నరసింహదేవునికి వైవేద్యము సమ

(26) పించి తస్మేవము యాహవిమాగ్నమందుండెరి

(27) యించి వరదేశ్చాక్షణి వాగానకుది గతి జితరకు

(28) అన్నంపెట్టె గట్టడతేసి యిత్తిమి అగ్రామము అస్త్రబో

x తే

(29) జస్వామ్యములున్న దేవుండు ఆవధరించుంగా

(30) త

KANNOKUR (79).

[Sónarāzupalli. Telugu. On a big stone in front of the Siva temple. The beginning and the end of the inscription are not to be found. It records the gift of certain lands to a temple and its staff.]

TRANSLATION.

(Some one has given . . .) 100 *kuntas* of land under the Rādīmandi bank, 100 *kuntas* under the Malaya tank, 100 *kuntas* under Badivāya, 100 *kuntas* under Marrigunta, and 50 *kuntas* under Muvvalagunta—total, 1,100 *kuntas* of dry land and 1,350 *kuntas* of wet land. The fields were distributed as follows.—To the *pūjāris* (priests) for performing worship 600 *kuntas* of dry land and 500 *kuntas* of wet land, pay for worshipping, 100 *kuntas* of dry land and 100 *kuntas* of wet land, pay for *sanku gattu* (blowing the conch) 600 *kuntas* of dry land, for flowers, 50 *kuntas*, pay for the dancing girls 440 *kuntas* of dry land, and 500 *kuntas* of wet land.

Let none obstruct this charity

[Imprecatory verse]

90 *kuntas* for pay—1 *kunta* of wet land (?)

* * * *

First side

1. రాజిమండిచెట్టు
2. కు ౧౦౦ మలయచెట్టు
3. కు ౧౦౦ బడివాయకు ౧౦౦
4. మఱిగుంటకు ౧౦౦ ముప్పల
5. కుంటకు ౫౦ : అటువలసిన వెలసె

6. ను కు ౧౧౦౦ నీరునెలకు ౧౩౫౦ ।
7. పల్నాపూజారులకు అర్చనబోగ
8. ౦ వెలిసెనుకు ౬౦౦ నీరునెలకు ౫౦౦
9. అట్టనపడి బీరం వెలిసెనుకు ౧౦౦
10. నీరునెలకు ౧౦౦ । సెంకుగట్టినబీరం
11. వెలిసెనుకు ౬౦౦, పూలకు ౫౦, బోగంవారికి
12. బీరం వెలిసెనుకు ౪౪౦ నీరుసెనుకు ౫౦౦
13. చెలు ఇన్ని నిచ్చిరిగారిచి, ఎవ్వరు దీనికి అ
14. డ్లంగింపు చేయలు సమయాలు . .
15. స్వదత్తం పరద

Second side.

1. త్తం వా యో చారే
2. తివసుంధరా
3. వస్తివ్వు సమా
4. ప్రాణి విహ్వాయాం
5. జాయతే శ్రే
6. మీ । తొంపది
7. కుజితం నిరు
8. శేలమడికు
9. చటను

KANDUKUR (80) (A D 1641-42)

[Sómarájupalli Telugu On a stone in front of
the Sun temple]

TRANSLATION

May there be prosperity ! Hail ! On the 30th of the dark fortnight of (the month) Ásríja of the year named Vrishu, corresponding to 1564 of the illustrious, victorious and prosperous Sínuhana Saka era—Pedáparasaráju, Pina Narasaráju, Krishnamaráju, descendants of the *gôtra* of Sri Vasishtha, grandsons of Venjadda Kasaráju, and sons of Ajjaparaju issued the following charitable edict for the tanks. On this holy occasion of a solar eclipse we have fixed *méras* at the rate of 6 *mánikas* (measures) or every *putti* of all kinds of grain produced in the fields of Sómarájupalli situated in the territory (*sam sthana*) granted to us as *amaram* by Kutub Sháh. Let them give the grain for tank repairs and strengthen the tanks. If any persons, not fulfilling, the conditions of this charity obstruct it in any way, they will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges. If Muhammadans rule and do not maintain this charity, they will incur the sin of killing and eating a pig at Mecca. This charitable edict has been executed to day.

NOTE.—The Kutb Shah is no doubt Abdallah Kutb Sháh of Golkonda. In K.V. the donors family appears again but Venjalla there appears as Venjarla.

- 1 శుభమస్తు
- 2 స్వస్తి శ్రీజయ
- 3 భుజయ శాంతి
- 4 వామాన శత¹ వరు

5. వంబులు ౧౫౬౪
6. అగ్రవేటి క్రీషు
7. నామ సంవత్స
8. ర ఆశ్విజ బి ౩౦
9. శ్రీవశిష్టగోత్రో
10. ధృవులయిన వెంజ
11. క్ష కస్యరాజంగారి
12. పాత్రమిన్ను అయ్య
13. వరాజంగారి పుత్ర
14. రున్ను అయ్య పెర నగ్న
15. రాజ పిననర్పరాజు
16. క్రిష్టమరాజంగా
17. రు చెయ్యలకు తేళిన
18. ధర్మకౌనన క్రమం
19. మెట్లినను ఖమ
20. పురహగారు మా
21. కు అమరు నచ్చిం
22. చ్చిన సుప్తానము
23. లోను సోమరాజున
24. ర్లిపాలాన వండిన నానాధార్మ్య
25. దోలకం ఖ ౧ కి ఆరుమాదికెం
26. రెఖను యీ సూర్యగ్రహణ పు
27. గ్యకాలమందు యేపా
28. టు చేన్ని ఖరారు ఖ

29. ండిరము చేయించివచ్చినా
30. ము చెర్వుల జనిముఖానా
31. ఇచ్చి చెర్వులు పూజాన
32. ంశేముంచంగలవారు ఇ
33. ధర్మనకు లోపై నచ్చక యెవ్వ
34. రు కుంతిరవచ్చినాను గంగ
35. కతన గోపాంహలను వధియి
36. ంచ్చిన పాపాన బోదురు తురు
37. కలుయేలినా యీ ధర్మం న
38. దపించుకుంటేను మజ్జా
39. లోను వందిరి కోసుకొని
40. తిన్నపాపాన పోదురు
41. యీ దినంబ్రాశించిన ధర్మ
42. శాసనము

KANDUKUR (81).

[Sómarázupalli. Telugu. In Narasimhasvámí temple.]

TRANSLATION.

Válicherla Rangamma, a lady of the Vúsávári family, caused to be constructed this *mandapa* to please Sri Nrisimhasvámí.

శ్రీ సృశింహస్వామివారికి ప్రీతిగా వాసావారి అడవిద్ద వారి
చెల్ల రంగంమ కట్టించిన మంటవము.

KANDURUR (82). (A.D. 1536-37.)

[Tangella. Telugu. On a stone in front of Vénu-
gópálasvāmi temple.]

TRANSLATION.

May there be prosperity! Adoration be to Krishna! Hail! On the 3rd of the bright fortnight of Chaitra of the current year Durmukhi, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka year 1458, Māllūru Chintama Reddi Gangi Reddi . . . gave (this) charitable edict to Janārdana of the village of Tangella which is subject to the rule of the illustrious Ādaya Rudra To the north . . all kinds (of grain) raised

NOTE.—It is not clear who this Ādaya Rudra was.

1. శుభమస్తు || కృష్ణాయనమః || స్వప్రీతి
2. జయభ్యుదయ శాలివాహన శ
3. క వర్షంబులు ౧౪౫౮ లగు
4. నేంటి వర్షమాన దుర్ముఖ స
5. ఐత్యర వైత్ర శుద్ధ ౩ లు శ్రీమకు అడయ మ్ర రులధి
6. నములొనడిచే రంగల్ల గ్రామజనాదుకనకు
7. మాన్యు నింతమరెడ్డి గంగారెడ్డి బు
8. . . . ధర్మశాసనం.
9. . . . నకు ఉత్తరపు ర
10. . . . బోలుంన్న అడు
11. . . . బండిన నానాధా
12. . . .
13. . . .

KANDUKUR (83). (A.D. 1526-27.)

[Tangella. Telugu. On stone in front of temple of
Jnnārdanasvāmi.]

TRANSLATION.

May there be prosperity! Adoration to Ganēśa!
Hail! On Thursday, the 10th of the bright half of
Chaitra of the current year Vyaya, corresponding to the
year 1448 of the illustrious, victorious and prosperous
Śālivāhana Saka era . . . who is the excellent son
of . . . and the grandson of Júpalli Rāma . . .
Nāyaningāru, who is illustrious and celebrated, who
possesses all the glory of various titles, among others:—
Makhāmānukūli,¹ Karavālabhainava,² Gandaraganda,³
Gandabhairavaganda,⁴ Uddanda Puriyamūrkkōluganda,⁵
Katakahannibbaraganda,⁶ Hattumuvvaraganda,⁷ Dhīra⁸
Sāmantabāramandalīkaraganda⁹, Dushtagōkulamānarar-
dana,¹⁰ Ranamunambekkanḍrunāyankulakotnattugaoda,¹¹
Dévichūrakāra,¹² gave this edict.
To ensure the better cultivation of the wet land under
the Tangella tank Brāhman ināmdars and every one
else should contribute to the estate for *amaram* (of the
tank) at the rate of one *na*, that is, one *tīm* on every *putti*

¹ The meaning is not clear² A Bhairava armed with a sword³ Canarese = A hero of heroes⁴ A Bhairava hero to heroes⁵ Canarese = (?)⁶ Canarese = Conqueror of twelve and ruler of the camp (?)⁷ Canarese = The hero or conqueror of thirteen enemies⁸ Dhīra = Brave⁹ Canarese = The hero who is lord over 12 feudatories¹⁰ The destroyer of the pride of the wicked Gōkulas (shepherds, i.e., Yādava dynasty)¹¹ Canarese = The hero who has vanquished many chiefs in battle¹² Meaning unknown

The donor's name is not legible nor is it clear to what family he belonged

of the total produce. With this grain the tank bund should be thoroughly repaired every year. Those who obstruct this charity will incur the sin of (committing) the five cardinal sins, viz., killing cows, killing Brahmans, &c. Therefore these conditions should be observed as long as the sun and moon endure

Turmeric field . . . at this rate

1. శుభమస్తు || శ్రీగణాధిపతయే నమః || స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుద

2. య శాలివాహన శకవ సంబులు ౧౪౪౮ అనునెడి వత్సమా

3. న వ్యయ సువర్సర వైత్ర శు ౧౦ బ్రు శ్రీ మద్విభ్యుత .
. మభామా

4. నుకూలికరవాల బైరవ గండరగండ గండ్ల లైరవ గండ్ర ఉద్దండ్రురి

5. యమాకొక్కలుగండ్ల కటకవాన్నిబ్బరగండ్ల పాత్తు ముప్పర

6. గండ్లధీరా సామంత్త బారామండలికరగండ్ల చున్తగోకు

7. అమాన మదన రణమునం బెక్కొడ్ల నాయంకుల కొట్టుగం

8. డ్డదివిచూరకార గనభ్యు త్రా . క ప్రశస్తి సహితులైనది

9. వల్లిరామ నాయనింగారి

10. పాత్యలు బాగభా పుంగోయ్య

11. దయ్యలైన గెడగ్రామం

12. దులరిలిసిప్రజా శాసనము ! పంగెళ్ల చె

13. రుభుకిందను నినెల వ్యవసాయము నడవ బాంహా ఘా
న మా

14. న్యాయ సగరి కమరు సహితముగాను యెవ్వరైనాను పండితధాన్యా

15. సకుసంతరాశిని ఖ గ క స గ రూమింట్టి సమస్యను ద్విష్టవేసి అధాన్యా

16 నను యేంటెంటను చెరువుపైకట్టి ఒహుబాగా వేయించు వారు

17. యాధర్మా సకు యేలాకూడినాకు . జంగానీకం గాక త

18 ప్పి నడచువారు గోహవ్యబ్రంహ్మవ్య మొదలైన వచ మహా

19 పాత కాలాను పొందువారుగాన .

20 కట్టక అచంద్రాక్షస్థాయిగాను .

21. దోంట వసపుందోంట సతి . .

22 బలక్షా ! అట్టికలెఖను

23 షీకి . .

KANDUKUR (84) (A D 1294-95)

[Vempadu Telugu Near Póléramma temple]

TRANSLATION

Hail ! On Wednesday, the 15th of Nija Jyésztha of the year Jaya, corresponding to the year 1216 of the illustrious auspicious (Saka) era on the occasion of a lunar eclipse, for the prosperity of Hail ! Sríman Mahamandalésvara Rudra Déva Maháráya, the gem of the Kákatiya family, and for the prosperity of the kingdom and family of Srímat Muppadi Náyanu Gáru and for the religious merit of his parents Talári Kámunu (?)

presented with libation of water . . . Bamupádu village in Kandukúru *sthala*, having obtained the favour of Śrī Tripurāntakadēva. Worms will swarm in the mouths of those who obstruct this charity and they will incur the sin of killing a tawny cow and a Brahman on the banks of the Ganges and eating from the skull of their eldest son.

[One imprecatory verse.]

NOTE.—Bamupádu is presumably Vempádu.

1. స్వస్తి శ్రీ సుభజాతక వ
2. రుషంబులు గొంగు వ నేటి
3. బియ్యం సంపత్తర నిజ జ్యేష్ఠ శుద్ధ
4. గంగ బు నాండు సోమ గ్రహణ కాలము
5. వృదు స్వస్తిశ్రీ మనమహామండ్లలే
6. శ్వరకాక తయ్యకులలిక రుద్రదేవ మహారా
7. కాలకు లభివ్రద్దిగాను స్వస్తి శ్రీమరు
8. ముప్పడి నాయనింగారికి రాజ్యాభి వ్రద్దియు
9. గులాభివ్రద్దియుంగాను శ్రీ త్రిపురాంతకదేవ
10. కృపబొంది (వలొము యూరికుంకు) కందుకూరి వైశం
11. ము బియ్యపాడి అనెయ్యారి(నల్లంపము)యూరినిమాండు
12. తలారి కామాను తన్నుతల్లి దండ్యకు పుణ్యము
13. గాను ధారవోసి విడిచెను భక్తులుపుకు విఘాత

Second side.

14. ము సేసినాను వారి
15. వోరువోడగ్రామము
16. లు తోలును గంగక

17. అత బ్రాహ్మమి గంగికని
18. అలం బొడిచినదోష
19. మునం బోంగరివారు
20. తమ పెద్దకొడుకు మకపాలా
21. నకుడిచిన దోషమునపా
22. యిన వారు॥ స్వదత్తం ప
23. రదత్తం వాయోహరేతి పసు
24. ంధరా వప్తిష్వరుష సహస్రా
25. నీ విష్ణ్వయాం బాయతే క్రిమి॥

KANDUKUR (85). (A D. 1516-17 ?)

[Virāpalli. Telugu. To the east, in a field]

TRANSLATION

Hail ! On Monday, the 14th of the bright fortnight of Māgha of the year Dhāta, corresponding to the illustrious and auspicious Saka year 1441 on the holy occasion of Sivarātri, Miradhavi Pōti Déjatayamgāru has given for the religious merit of his father Pallā Reddi, 100 *kuntas* of land under the tank of Yirépalī which belongs to us, to the east of the wet fields and by the side of the irrigation channel, for the daily offerings and enjoyments of Nágésvara of Yirépalī. I shall bear on my head the feet of those who maintain this charity, those who fail to continue it will be sinners

NOTE.—The cyclic and Saka dates do not correspond.

1. స్వస్తిశ్రీ శుభ శకవషణం
2. బుబు గరగం అనునేటి ధా
3. త సరివత్సర మాఘ గర సో
4. శివరాత్రి పుణ్యకాలమం
5. దును మరధవిపాటి చే
6. జ తయ్యంగారు తమరం
7. డి వల్లారెడ్డింగారికి పుణ్యం
8. గాను యిరేవల్లి నాగేశ్వరు
9. ని నైవేద్య వైభవాలకు
10. మాకుచ్చివచ్చి యిరే
11. వల్లి చెవులకిందను వ
12. రిమతి రూప్యపట
13. కాని ఎవంమను ధార
14. చందాటిన గు గం
15. మారుగుంటలు యిస్తే
16. మి యూధమం యవ
17. రు నడిపినాను (వారి)
18. (పాపాలమాశిరసును
19. చిరును) నడవరెప్పి
20. లేసుం వా(రు) దోషులు

KANDUKUR (86). (A.D. 1576-77.)

[Vīrépalli. Telugu. In the supply channel of the tank.]

TRANSLATION.

Hail! On Wednesday, the 14th of the dark fortnight of Māgha of the year Dhātṛi corresponding to the Śrī Śaka year 1498 on the auspicious occasion of Śivārātri, Malidēvi Donṭi Lingappagāru gave . . . to us also the field irrigated under the Vīrépalli tank for the religious merit of his father Pallari Tamvoji.

1. స్వప్తిశ్రీ శకవషణంబు
2. బు గరణ అనునేటి ధాతృసంవ
3. త్సర మాఘ బ గర బు శివరాత్రి పుణ్య
4. (కాలమండు) మలిదేవి దొంటిలింగప్పంగారు ద . . .
5. తండ్రి ఫల్లరి తంవోడికిం పుణ్యం
6. గాను మాకుంన్ను విరేపల్లి యెవు
7. . . . కింద పారునట్టి చెను

KANIGIRI (1). (A D 1651-52 ?)

[Arivémula Telugu From a stone in the temple
of Chennakeśava]

TRANSLATION.

Hail ! (This is) the act of devotion performed to
Śrī Chennakēśava by Jangamarāju, who is pure by reason
of being of the Ātrēya gōtra, and who is the son of
Hingi Rāmarāju, in planting the *dhvajasthamba* (flag-
staff) and celebrating the sacred *Ialyanamahōtsava*
(the marriage festival) on the 15th of the bright half
of (the month) Chaitra of the year Khara, corre-
sponding to 1575 of the illustrious, victorious and
prosperous Śalivāhana Śaka era

NOTE.—The cyclic and Śalivāhana Śaka years differ by one year

- 1 స్వస్తి శ్రీ విజయస్థాయ శాలివాహన శక
- 2 వర్షంబులు ౧౬౭౫ అగు నేటి ఖర సంవత్సర జ్యైత్ర
- 3 శు ౧౫ లు శ్రీ చన్నేశ్వరాయుడుకు అలేయ
- 4 గోత్ర పరిశుంధైన హింగి రామరాజుకు
- 5 దుండు జంజమరాజు ధ్వజస్తంభ ప్రతిష్ఠను రిరు
- 6 కళ్యాణ మహూర్తము నడిపించిన శేషశ్రీ

KANIGIRI (2)

[Arivémula Telugu In tank to west of village]

TRANSLATION

Two gorrus of indrayam of Déva Gurayya in the
hamlet of Arivémula in the year Nala .

- 1 నళ సంవత్సరం
- 2 మైన శేషుర

3. య మాస్యం గొ ౨

4. లరివేముల మజ

5. ర (మనజ)

. . .

KANIGIRI (3).

[Chákíréla. Telugu. On pillar of Rámalingaswámi temple. Illegible for the most part.]

1. (హాళియ .)

2. (. దు వారు దిరి)

3. (. ను . . .)

4.

Second side.

(1) ముమ్మడి చెట్టి

(2) మాకు వం . .

3. ము

KANIGIRI (4). (A.D. 1416-17.)

[Dádhedipalli. Sanskrit in Telugu character and Telugu. Stone close to tank bund.]

TRANSLATION.

May there be no impediment !

(Sanskrit) V. (1) May the primoval Boar protect (you) from the abode of perils — ho, the illustrious, whose eternal form is pure like the blue lotus, and who hastens to rescue with his tusk the earth from the copious waters of the unfathomable ocean !

V. (2) In the illustrious Śaka year, reckoned by the elephants (8), the worlds (3), the Rāmas (3), and the moon (1) [1338], in the year Darmukh, in the bright fortnight of Śrāvana, on the fifth *tithi*, under the Pushya (Nakshatra), on Thursday, the illustrious and honored Kantaya Bhāvi Nāyaka constructed a tank beneficial to all living beings naming it after his brother Gangaya, to last as long as the moon and stars endure.

(Telugu) Hail ! On Thursday, the 5th of the bright fortnight of Śrāvana of the year Darmukh, corresponding to the year 1338 of the illustrious Śaka era, while Srīman Mahārājādhirāja, Rājaparamésvara, Chatussamudrādhisvara, Srī Vīra Pratāpa, Devarāja Mahārāja, seated on the diamond throne at Vijayanagar, was ruling the Kingdom of the earth, while Srī Rāmachandra Rāja Odyaḷa, son of the aforesaid Devarāja Mahārāja, was ruling with pleasure at Udayagiri—in the fields of Gammallipādu granted to Bhāvināyanīgāru, son of Kattiga Kantināyanīgāru, in (the village of) Bōyavilla for personal salary, that Bhāvināyanīgāru constructed a tank named Gangasamudram in the name of that Gangi Nāyanīgāru and executed this charitable edict for the spiritual good of his younger brother Gangi Nāyanīgāru, and for securing heaven and other pleasures. The sharers who received shares from Bhāvi Nāyanīgāru for the religious merit of Gangi Nāyudu at the time of consecration of this tank (are) as follows

[Last of sharers omitted from translation]

May there be prosperity !

(Sanskrit.) [Imprecatory verses]

1. अविघ्नमस्तु ॥ श्रीमानगाधजलरा

२ शिष्य प्रपूरादृष्टीकुरेण

3. ధర్మో తరసోద్ధరిణ్యుః । నీలాంబుజా
4. తనిభనిభలనీత్యమూర్తిః పావాద
5. పాపనీలయాదయమాదిపావ్రీ ॥ (V. 1)
6. శ్రీశాకే గజలోకరामహిమగౌ
7. సంవత్సరే దుర్ముఖే శుశ్రే శ్రావణమా
8. తి పంచమితిథౌ పుష్యే గురోర్వాసరే ।
9. శ్రీమాన్ కంఠభావినియకవరః స్వప్రా
10. తృగంగాఖ్యయాతర్వప్రాణిహితం స
11. ముద్దమకరోదాచంద్రతారావధి ॥ (V. 2)
12. స్వస్తి శ్రీ శకవషంబులు ౧౩౩౮ అవునేంటి
13. దుముఖ సంవత్సర శ్రావణ శు ౫ గుశ్రీ
14. మత్తహారాశాధిరాజ రాజపరమేశ్వర చ
15. తుస్సముద్రాధీశ్వర శ్రీ వీరప్రతాపదేవరా
16. య మహారాయరు విజయనగరాన సింహ
17. సనాదాధులై వృధివీరాజ్యము చేయుచు
18. ండంగాను ఆదేవరాయ మహారాయులకు
19. మారుండు శ్రీ వీరరామచంద్రరాయ ఒ
20. డయలు ఉదయగిరిన సుఖాన రాజ్యము
21. చేయుచుంను కట్టిగ కంటినాయనిగారి కొ
22. దుకు భావినాయనిగారికి అంగ జీతాన
23. కు బోయ వీళ్లలో నిచ్చిన గుంమల్ల పాటి పాల
24. ములోను ఆ భావినాయనింగారు తమ తం
25. ముడు గంగినాయనిగారికి సుకృతము
26. గాను శ్వగాదిభోగాలు గలుగునట్లుగాను
27. ఆ గంగినాయనిగారి పేరను గంగసముద్ర
28. మని చెరువుగట్టించి చేసిన భక్తుల తానన
29. ము॥ ఈ తటాకత్రైవ్యవృద్ధు గంగినాయనిగారికి
30. పుణ్యముగా భావినాయనిగారిచే తనువ్రరిగ్ర

31. హించిన బ్రహ్మమంత్రులు॥ ఆచార్యత్వమునుం
- 32 న శ్రీవత్సగోత్రం మల్లిఖాజీకాన భట్లకు మునుగు
33. ఎన మందుము । కొంకల్ల తిప్పయటయిలకు ఇ
34. ద్దుము । తంమయజోస్థ్యులకు ఇద్దుము । యిరుగ
35. యజోస్థ్యుల అప్పయజోస్థ్యులకు ముత్తుము ।
36. ఆ మంచి భట్లకు ముత్తుము । ఏరాయ ఓర్పుల
37. కు నలుతుము । ఆ కొడకు వీరప్పకు యిద్దుము । క
38. మంపాటి పెదోర్పులకు యిద్దుము । మల్లెల అప్పయ
39. ఓర్పులకు యిద్దుము । రెనుమడుగు అప్పయభట్ల
40. కు యిద్దుము । వీపులకొలిచేన్లుకు యిద్దుము । వడిభా
41. టి మల్లయ ఓర్పులకు యిద్దుము । చచిన రామాయఓర్పు
42. లకు రూమెడు । సింగవట్నం మాధవవోర్పులకు రూమెడు
43. నందవరం నాగాయఓర్పులకు రూమెడు మోంట్రివి గం
44. గా ఓర్పులకు రూమెడు । వలికుంటమలయగారికి
45. రూమెడు శ్రీకందునిగారికి రూమెడు । విష్ణుస్తా
46. నానకు అనంతునికి రూమెడు । యిస్వరస్తానాన
47. కు రూమెడు॥ శ్రుమస్తా ॥
47. स्वदत्ताद्वि गुणं पुण्यं परद
48. తానుపాలనం పరదత్తాపహరణ స్వ
49. దత్తం నిష్పలం భవేత్ ॥ సామాన్యోయే ధర్మ
50. సేతునృ(పా)ణాం కాలే కాలే పాలనియో భవాద్వి: [1]
51. सर्वनितान् भाविनः पार्यवेद्रान्
52. भूयो भूयो याचते रामचंद्रः ॥

KANIGIRI (5) (A D 1528-29)

[Dásalapalli Telugu South of Ankálamma temple]

TRANSLATION

Salutation be to the illustrious Rámánujá Hail! On Sunday the 11th of Áshádha of the year Sarvadhári, corresponding to the year 1450 of the illustrious, victorious and prosperous Sáhváhana Saka era, Rávúri Rághava Reddi and Timmanáyanimgáru son of Veligóti Rangánáyidu, the servants (devotoes) of Srí Tiruvengalanátha of Veligonda who is the lord of the four worlds and the lord of the crores of universes, presented this charitable edict after making endless salutations We have presented to the deity with libation of water the village of Dásadipalli attached to (the *Sima* of ?) Kanahagiri, Músunúru and Pólachaila, which are in our dominions and belong to the Udayagiri (rájya), and the tax and other fees raised in this village for the enjoyments and sacred food of the deity, for the religious merit of Kondamarayyaváru, Rávúri Basuvá Roddi Gáru, and Veligóti Rangánáyanimgáru, to last in perpetuity as long as the sun and moon endure Whoever violates this charity will incur the sin of killing with his own hand his parents, a cow and a Brahman at Benares Further whoever violates this charity will be regarded as having sucked the yards of a dog and a donkey.

[Two imprecatory versas.]

Srí

Note — Rághava Reddi son of Basava Reddi, appears again in K G 33 as chief of a *Sima* under the governor of Udayagiri He may have been connected with the Reddi dynasty

1. శ్రీమతే రామానుజాయ

2. నమః సర్వ ప్రేమదాయకాయ

3. శాలివాహనశకవరుషంబులు
4. గరగం అనుపేట్టి సెవకథారి సంవ్స
5. త్పర ఆషాఢ శు గి ౧౧ ఆ చతుర్థువ
6. నాథీశ్వర అఖిలాండ్లకోటిభక్తిహ్మం
7. డనాయకుండైన వెలిగొండ శ్రీతిరువెం
8. గ్నల్పావనిగ మీదాసులు రావూరిరాగా
9. వ రెడింగారంసు వెలిగోటి రంగనా
10. యిది కొమారుండు తిమానాయి
11. నింగారున్న అనంతమైన(దం)క్షముకు
12. సమర్పించి యిచ్చిన ధర్మశాసన
13. సం । పుద్దగిరికిం జెల్లిమానాయకా
14. శ్రలోని కనకగిరి ముసునూరి పోలవ
15. లోకుం జెల్లిదాసడివలై గ్రామము
16. కొండ మరుసయ్యవారికిని రావూరి
17. బసువారెడింగారికిన్ని వెలిగోటి ర
18. రంగనాయినింగారికిన్ని పుణ్యము
19. గాను అంగరంగ వైభవాలకున్న అమ్మ
20. దక్షకున్న ఆచంద్రాకర్ణ స్త్రాయినానూ
21. యాగ్రామం నుంకం కూపుటోయ
22. రంమోదలుగాను దేవునికి వారా
23. వోసి సమర్పించి యిప్తిమి యా
24. పుణ్యానకు యవ్వరు తప్పినడ
25. చినాను తమమాళ్ళ పితృలా
26. ము సెంవారిని గోవును బ్రాంహ్మ
27. ని వారణాసిలో స్వహస్తవదశేసి
28. న దోషానపోదురు మరిని తప్పి
29. నడచిరా కుఖశేసనమున్న గాడిదె
30. సిశినమును కుడిచినవారు । శ్రీ
31. దానపాఠనయో మ్నోధ్య దానా

32. ధేయోనుపాటనం దానాస్వఘ్న
 33. మహాపక్షి పాలనా దచ్చులం
 34. ఫలం స్వదగ్ధా ద్దుగుణంపుణ్యం
 35. వరదత్తానుపాలనం వరదత్తావ
 36. హారేణ స్వదత్తం నివృణంభవే
 37. యః శ్రీ

KANIGIRI (6).

[Gógulapalli. Telugu. On a stone called Dhanamgunḍu because believed to mark a hidden treasure.]

TRANSLATION.

Hail! In the illustrious and auspicious Śaka year
 Raghusi

1. స్వస్తి శ్రీ
2. శుభ శకవ్య
3. రు శంకులు
4. రఘుశి . .

KANIGIRI (7). (A.D. 1314-15.)

[Gózalavīdu (*alias* Vágupalli). Telugu. In a garden in the east.]

TRANSLATION.

Adoration be to Śrī Sadāsiva the breaker of the pride of the demon Andhaka, the lion to the elephant which is the demon Táraka, the destroyer of the fifth head of the proud Brahma, the creator of all the pot-shaped (globular) worlds, whose fort is Kalása, whose camp is beautiful, whose eyes are the sun, moon and fire, whose

form is eight-fold in nature, viz., the sun, the moon, the fire, the earth, the water, the air, the sky and the soul, who grants the eight kinds of wealth, and who is the aggregate of innumerable virtues. Hail! On Thursday the 5th of the bright fortnight of Vaisākha of the year Ānanda, corresponding to the Śrī Saka year 1236, Idumakanti Gangi Reddi Gāro, the servant of (Hail!) Bukkārya Odayala, who is the asylum of the whole world, who is entitled to the five great sounds,¹ Maṇḍalésvara, Mūrarāyaganda,² Arirāya vibhāla,³ Bāśhadappuvarāyārāya (rāyara?) gaṇḍa,⁴ the lord of the earth consisting of nine continents, and the worshipper of the divine lotus feet of Virūpākṣa Déva, gave in perpetuity to last as long as the sun, moon and stars endure with libation of water for the religious merit of his (Gangi Reddi's) father Peddi Reddi and his mother Chānasāni, one *Singampātipuṭṭi*⁵ and five *na* (tūms) of land to the deity Mallikārjuna of Gonvīda and one *Singampātipuṭṭi* to the deity Bhīmesvara and one *puṭṭi* of land for offerings and worship with incense and light.

Second side.

May Brahma Jiyyala have sons and live long! May he get the seven kinds of progeny! Those who do not maintain this *vṛtti* will incur the sin of killing their sons and of killing a cow on the banks of the Ganges.

¹ 'Panchamahāsabda' means literally "five great sounds" and "denotes the sounds of five musical instruments, the use of which was allowed, as a special mark of distinction, to persons of high rank and authority." These persons were heralded in public by these instruments. (Fds Vol V., E I. footnote 3, page 216)

² The disgracer of three kings (Chēra, Chōla and Pāṇḍya).

³ The destroyer of hostile kings.

⁴ The destroyer of kings who break their word.

⁵ *Singampātipuṭṭi*—a *puṭṭi* as measured at Singampāḍu (a standard measure presumably).

1. అండ్లకాసుర మదభంజన తాగకా
2. సురగజకంఠీరవ గవివ వసజాసన
3. పంచమ శిరోహార సకలబ్రంహండబా
4. ండ్ల సంఘటనల స కటకకమనియ్య
5. సహందావార సూరియ్యక సోమాగ్నిలోచన
6. సూరియ్యక సోమాగ్ని మహీజల సమీ
7. ర గగనాత్మ యాష్టమూర్తి అష్టైశ్వరియ్యదా
8. యక అపరిమిత గుణకళాప శ్రీసదాసి
9. వ ఏకాదాత తదాహి॥ స్వస్తి సమస్త బు
10. వనాశ్రయ పంచమహాశబ్ద మండ్ల
11. లేశ్వర మూరురాయరగండ్ల అరిరా
12. యవిభాళ బాషదప్పవరాయ రా
13. యగండ్ల నవఖండ్ల ప్రిత్విస్వర, విహా
14. పాక్షిదేవ ది (వ్య) శ్రీపాద పత్నారా
15. దకులైన శ్రీబుకరాయ ఒడయలబ
16. టు యిదుమకండ్లి గంగిరెడ్డింగారు
17. స్వస్తిశ్రీ శకవషణ్ణులు ౧౨౩౬ అ
18. గు నేంటి ఆనందసంవత్సర వైశాఖ
19. ౫ గు తండ్రి పెద్దిరెడ్డికిని తల్లిచాన
20. సానికించిం బుంకెయ్యముగాను గొను
21. వీటి మల్లికార్జునదేవరకు బ్రిత్తిసిం
22. గంపాటి ఖ ౧ న ౫ భీమస్వర
23. దేవరకు బ్రిత్తి సింగపాటి ఖ ౧
24. దూపేటివ నైవేద్యానకై గా ౧ ఆ
25. చంద్రా తారాకంబుగా దారవోపి

Second side.

26. రి॥ శ్రీ
27. బ్రంమ జియ్యలు పు

28. శ్రులుంగలిగి బ్రతుకువారు
29. వారు సెప్త సంతానంబు
30. బొందినవారు యీబ్రిత్తి చెల్లిం
31. చరు కొడుకుంబింప్పిన పాపాన
32. లప్పిన దోషానం బోయ్యవారు
33. ద్రోచినారు గంగలో గొవుంజ
34. యీ బ్రిత్తి సాసనము ఎవ్వరు

*

*

*

*

KANIGIRI (8).

[Guruvájpéta. Sanskrit in old Telugu letters. In a field called Mudám Tóta. The transcription was revised by Mr. V. Venkayya.]

TRANSLATION.

This field of 12 *nivartanas* was given by king Kudubi Právésa to the temple of Siladévi at Kanda Sómésvara. Whoever misappropriates this land is guilty of the five great sins.

NOTE —There appears to be no reference to this king elsewhere.

1. కంఠసోమేశ్వరశిలాదే[వీ]
2. గృహస్యే తత్¹ ఛాదశనివర్తన[ః] వా
3. క్షేత్రం రాజాకు[బ్ధ]వినిప ప్రవీతేన
4. దత్తం ఘృతామి విలాపి పశ[మహా]
5. పాతక సంయక్తో భవతి ।

¹ Read స్యేతత్.

with great pleasure and with delight in holding friendly communications (with his foundatories ?); Dérnávúri Kola-dula Bálináyanimgáru who was ruling over Boyavindlu in Udayagiri *sthala*, [bestowed land as follows on Mallikárjunadéva for the religious merit of his parents; 16 *pullis* of land in Mannvnpáda. . . . 5. This endowment of land to the deity should be maintained as long as the sun and moon exist.

[One imprecatory verse.]

May there be great prosperity !

First side.

1. స్వస్తి శ్రీ జయ
2. భృదయ శాలి
3. వాహనశక్త వహించులు
4. గర్భ అగునె
5. టి పింగళ సంవత్స
6. ర ఆషాఢ శు గృహ
7. స్వస్తి శ్రీ మన్నవోమ
8. ండలేశ్వర అరిరాయ
9. గండ్ల వాసగ త
10. వృషరాయరగం
11. డ పూర్వ వశ్చిమ ద
12. క్షిణ సముద్ర మ
13. ధ్యయేకచ్ఛత్రాధి
14. పతి రాజాధిరా
15. జ రాజవరమేశ్వర
16. కలియుగ విమ
17. నుధమే ప్రతిప్రా
18. లక అన్నదాన
19. గజదాన కన్య

20. దాన భూ ధాన
21. గాదాన హేమా
(అదాన) . . .

Second side.

1. శలు యో ల
2. షీ జయల
3. షీ ప్రసన్న దంద
4. శ్రీ విరూపాక్ష
5. దేవ దివ్య శ్రీ
6. పాదపద్మా
7. రాదక పదు
8. దశాన సమాన
9. తా గురుభక్త
10. వత్సల శ్రీవీర
11. హరిహర మ
12. హారాయందు
13. శ్రీమదభినవ
14. జంబుద్వీప ద
15. షీణవారాణ
16. సేవిమల భక్తా
17. జంబుభి భమా సేఖా
18. మణియైన వి
19. జయ నగరమం
20. దు ల . . . ము .
21. శ్రీ తిని సు ఖ సం
22. కథావివోదమునం

Third side.

1. ప్రితి విరాజ్యంబు
2. (చేయుచు)ను దాను

KANIGIRI (9). (A.D. 1766-67?)

[Guruvájipéta. Telugu. From stone near Chonna-kéśavaswámi temple.]

TRANSLATION.

Srī! Hail! On Friday, the 7th day of the bright half of Nija Śrávaṇa of the year . . . (Vyaya?) corresponding to the year 1688 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, we Gaja . . . nemi Náyanimgaru have given as charity to Náḡandi Yallayya . . . to the west of the bund as he constructed a tank, and maintained it as a *dasabandha* at Remana in the *śima* of Kanigiri-Pólicherla which was given to us for our chieftdom by Śrī Veligóṭi Komára Timma Náyanimgaru. Therefore . . . they should live happily . . . (will incur the sin of killing) cows and Brahmins at (Benares). Śrī.

	*	
1. శ్రీ శ్వప్తిశ్రీ జయార్చితా	లి	వాహన శకపరం
2. సంబుధ గురూ అగుటే డు	వ్యయ	సంవత్సర విజయ్రా
3. మాశుద్ధన ప్రతి శుక్రవారాన గజ	. .	నేమినాయనింగారు
4. నాగండి యల్లయ్యకు యిం	. .	ధన్వంతరీగానునం శ్రీ
5. వెలిగోటికుమార తిమ్మనా	యనిగా	రు మానాయంకరాన
6. కుపాలించియిచ్చిన కనిగిరిపాలచె	లశ్రీమం	లొని రేమాననుశ్రీచె
7. రువు కట్టిచినందుకు దసవిధం	నడ	పినాదుకుపడుమటికట్టి
8. ప్తిమిగనుక అందు గానున్న అసభ
9.		నించినాను వారు .
10.		గాన దావు.

1. చ్చలచె . . .

2. దించి బ్రతుకు . . .

3. శిలాంను నోవుట్రా . . .

4. వారు 1 శ్రీ

KANIGIRI (10). (A D 1377-78)

[Guruvāpēta Telugu. From a stone in front of
Chennakēśavasvāmi temple]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 15th day of the bright fortnight of Āshādha in the year Pingala, corresponding to the year 1299 of the illustrious, victorious and prosperous Salivāhana era, while Śrīman Mahāmandalēśvara, Śrī Vīra Hari-Hara Mahārāyadu, Arārāyaganda,¹ Basagetappuvarāyaganda,² Parva-paschima samudra madhya ēka chatrādhipati,³ Rājādhurāja, Rājaparamēśvara, Kaliyuga Vishnu,⁴ the protector of religion, the performer of gifts of food, elephants, girls, land, cows (and other gifts prescribed by Hemādri), the favourite of Lakshmi and the goddess of victory, the worshipper of the divine lotus feet of Śrī Virūpākshadēva, the student of the six systems of philosophy, and who is devoted to his spiritual preceptor, [while he] was ruling the kingdom of the earth at Vijayanagar, which is the crest-jewel of virtue, which is an ocean of virtue, which is the southern Benares of the illustrious modern Jambudvīpa . . .

¹ The disgracer of hostile kings

² The disgracer of kings who break their word.

³ The supreme ruler of the country between the eastern and western oceans (literally having the country between these oceans under his sole umbrella)

⁴ Vishnu of the Kaliyuga

3. ఉదయగిరి స్థళ
4. బోయ విండ్లలో దే
5. గణం పురు కొలదు
6. లంబాలినాయ్నం
7. గారు డేలుచు
8. డి తమ తల్లికా
9. డ్రులకుం బుణ్య
10. ముగాను మల్లికా
11. జానదేవరకుం వె
12. ట్టిన బ్రిగ్గిచేను మణు
13. పుపాటి ఖ గు కామ
14. . . . వరకు
15.

Fourth side.

1. . . యా
2. దేవవిత్తు
3. లు ఆచం
4. డ్రాకరణ స్థాని
5. గాను చెల్లి
6. ంచె డి స్వద
7. డ్రా ద్విగుణ
8. ం పుణ్యం ప
9. రదత్రాను
10. పాలనం వర
11. దత్తావహా
12. రేణ స్వదత్తం
13. నిష్కలం భవే
14. ౧ . మంగళమ
15. హా శ్రీ శ్రీ శ్రీ.

KANIGIRI (11) (A.D. 1254-55)

[Kambhampádu Telugu. On fallen stone to south
of village]

TRANSLATION.

Hail ! On Wednesday the fifth of the bright fortnight
of Chaitra of the year Ánanda, corresponding to the
illustrious and auspicious Saka year 1176, hail ! While
Śrīman Mahāmandalésvara Gandi . . . yadéva
Chóda Mahārājulu on whose lotus feet the eyes of
Trilóchana and all other kings of the earth are set and
who is an elephant-goat to (wicked) princes, was
reigning over Nellúru . . . in Pákanádu .

. . . Śrīman Mahāmandalésvara Pótayadóva Chóda
Mahārājulu, on the occasion of Vishuva Sankránti . .
. . . presented . . . Drotapati . . . for
providing decorations, . . . daily offerings .

. . . Késivadéva . . . to last as long as the sun and
moon endure . . . Those who violate this charity
will incur the sin of killing . . . near the
Ganges

[Two imprecatory verses]

Third side

Śrīmat Kamabóyidu . . . at Brahmatīrtham
. . . caused this temple to be constructed and
founded these *vuttis*

First side

1. స్వస్తితీ శుభ శక వరుచంబ
2. ౧౧౭౬ న నేటి ఆనంద సంవత్సర జై
3. శ్రీమద్గ ౫ బుధవారమునాండు స్వస్తి

4. చరణసరోరుహ విహిత (విలోచన)
5. త్రిలోచనప్రముఖ (ఖలిపిదివీర్వ)
6. రకుమారాంకుశ (శ్రీమన్నహామ)
7. ండలేశ్వరంగండ్ (.)
8. యదేవచోడ మహారాజులు పా
9. కనాట్టిలోని నెలూరు . రాజ .

Second side.

1. . . . (స్వదత్తా ద్విగుణా పుణ్యం.)
2. (స్వదత్త ద్విగుణాపుణ్యం) పరదత్తాను పాలయతు పర
దత్తాపహా
3. రేణస్వదత్తం నిష్పలంభవేతు|| స్వదత్తం వర
4. దత్తం వాయోహరేతి వసుంధరా పృథ్వివ
5. ష సహస్రాణి విష్ణాయాం జాయ
6. రేత్రిమి||
7. నిగరాజ్యము సేయుచుండగాం ద
8. త్తాదోషరూపాశ్రుతుండైన శ్రీమ
9. న్నహమండలేశ్వర పాలయ దే
10. వచోడ మహారాజులు విమమ
11. సంత్రాంతి నిమిశ్యంబుత్రొమచ్చ నె
12. . . . బ . న కేశవ దేవరకు నంగ
13. . . . రవి వేద్యంబులకు ద్రోతపాట
14. (బలుసు) బట్టి . ల . ల
15. అచంద్రాక
16. వారుగంగ క
17. జంపినవారు . . వద

Third side.

- (1) శ్రీమరు
- (2) మహా

- (3) దుదేచరును
- (4) వారి పెండవా
- (5) బ్రహ్మదీధాం వి
- (6) పావనులికి
- (7) ంతుఱుపెరి
- (8) యవిరుదిది
- (9) ఇగుడి గట్టి
- (10) ంచిఇచ్చి
- (11) వడశిసవారు
- (12) తు॥

KANIGIRI (12).

[Kānchipuram (*alias* Kāmañchipuram). Telugu. To the north in a field. On four sides of stone.]

TRANSLATION.

Hail ! On Thursday the 15th of the bright fortnight of . . . the illustrious year Rākṣhasa . . . on the auspicious occasion of (Vyatīpāta¹) for the religious merit of Mangunavarāju (read Mangi Yuvarāju ?) Sankidēvarāju Gāru . . . field.

Second side.

. . . on the 15th of the bright fortnight of Āśādhā of the year . . .

Third side

(Illegible)

Fourth side.

(Imprecatory verse.)

NOTE.—The lang we cannot identify

¹ Vyatīpāta—a kind of astronomical yoga (or conjunction)

First side.

1. స్వస్తి శ్రీమతు
2. రాక్ష సంవత్సర
3. . . శు ౧౫ గుహారాన
4. (వ్యతీపాత) పుస్యకాలమ
5. ందు ముగిరువరాజు
6. సుకీదేవరాజు గారికి
7. ధర్మంగాను . . మన . .
8. . . లి . . . పురి
9. చెను . .
10. . . వారము . . .
11.

Second side.

1. . లు సంవత్సర ఆ
2. షాధ శు ౧౫
3.
4.
5. . . పై నేనింగారు
6. మాంకు . . .
7. . శము నేనింగ
8. . . లి గామచు
9. మ . వింగాలు . .
10.
12.

Third side.

1.
2. . రు
3.

4. . . . టి కుం
5.
6.
7. . . . బు
8. . . నా
9. . . లినె
10. . . రం
11. . . సుందరావ
12.
13. . . గుండు
14. . . సాం
15.

Fourth side.

1. స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం
2. వరదత్తానుపాలనం
3. వరదత్తాప హారేణ
4. స్వదత్తా నిప్పులం భజేతు.

KANIGIRI (13).

[Kanigiri Telugu. On a rock near the pool.
Reading and translation doubtful]

TRANSLATION.

Hari Náráyana! Srí Hanumanta!

Hari-Hari! Ánandá Śladáyinénni Reddi son of
Dádum Reddi made obeisance to Hanumantadéva of
Dósapádu who took compassion on him and saved him
from peril

1. హరినారాయణ శ్రీ అనుమంత హరి
2. హరిదోసపాదమతేము హనుమ దేవ
3. రుం కటాక్షించి కరుణంచేత విష్ణునట్లు దాడింరె
4. డి పుత్రుండు అనండా శీల దాయినేనిరెడ్డి
5. దానే అవదకాంచి రక్షించేట్టి పెట్టివట్టి
6. దండములు

KANIGIRI (14).

[Kattakindipalli. From stone in front of Mahalakshmi temple.]

TRANSLATION.

On Monday, the 5th day of the bright fortnight of Kártika of the year Yuva, we have given with libation of water to Késavanátha of Polichela 16 *túms* of paddy field near the tank bund (?) of Paidipádn, which was formerly in his enjoyment, and dry land, to be enjoyed by sons and grandsons in succession as long as the sun and moon exist. Those who fail to keep up this charity will incur the sin of killing cows and Bráhmans near the Ganges. He should give 2 *na(túms)* on every *putti*.

1. యువసంవత్సర శా
2. తిశక శు ౫ పా . పాలిచె
3. ల కేశవ నాంతనిక పూర్వాన పె
4. దిన వరిమడి మోడలిక
5. టవ్రశం పైడిపాటిఖ ||| ౧
6. వరి మడిన్ని చెరిచేసు
7. ఆచంద్రారకముగా
8. ను పుత్రపాత్రకంగాను
9. హరి దారాపూర్వ

- 10 కంగాను దారవో
- 11 నీ యిప్తిమి యిందు
- 12 కుయవ్వళ్లు తప్పి
- 13 నాను గంగకలుత
- 14 గోత్రాంతూరి చ పి
- 15 న పాపానం పోవు
- 16 వారు భరికి నె అ దు
- 17 పెట్టివాడు.

KATTIKURU (15) (A D 1579-80)

[Kattikurupalli Telugu From stone in front
Hanuman's temple]

TRANSLATION

May there be no impediment¹

Sri Rama!

Hail! On the 11th of the dark fortnight of Āshadhā of the year Pramādi, corresponding to 1501 of the illustrious, victorious, and prosperous Śālivāhana Saka era, while Śrīmad Rājādhirāja, Rājaparamēśvara, Śrī Vira Pratāpa Śrī Rangarāyadeva Mahārājulu was ruling the kingdom of the earth at the town of Peugonda, Chennapa Nīyānimgāru, descendant of the Itiyala gōtra, son of Varadā Nāyanimgāru, and grandson of Dāmera Dharma Nāyanimgāru, made endless salutations to the illustrious lotus feet of Śrīmat Akhilāndakōṭi Brāhmānda Nayaḷa,¹ Veda Vēdānta Vēdya Purāna Purushōttama,* Chennarāya (deity) of Pōlicherla and granted a charitable edict On

¹ The ruler of all the crores of an verses

² The pre-moral Supreme Soul who is knowable by the Vedas and the Vēdānta

this holy occasion, on this day we have given with libation of water 3 *puttis* of land in the village of Pólcherla and the hamlets attached to it, in the *síma* of Kanigiri-Pólcherla which was given to us for our chiefdom by Veligóta Rangapa Náyaningáru, for service to the deity and worship on the five *parvas* ¹ Those who obstruct this will incur the sin of killing their parents, cows and Bráhmāna on the banks of the Ganges.

[Imprecatory verse]

The northern flight of steps of the temple of the illustrious Sri Chennarāya.

First side

- 1 అవిష్కృతమస్తు॥ శ్రీరామా
- 2 స్వప్తి శ్రీ జయభద్రయ శా
- 3 వివాహన శకవర్షంబులు
- 4 గంగ అగు నేటి ప్రమాది సంవత్స
- 5 ర ఆషాఢ బ గి లి శ్రీమదఖ
- 6 లాండకోటి బ్రంహ్మండనాయ
- 7 కులైన వేద వేదాంతవేద్యులైన పు
- 8 రాణ పురుషోత్తములైన పోలి
- 9 చెల్ల చన్నరాయని దివ్య శ్రీపాద
- 10 పల్కలకు శ్రీమద్రాజాధి

Second side

11. రాజ రాజవరమేశ్వర వీరప్రతా
12. ప శ్రీ వీర శ్రీరంగరాయదేవ
- 13 మహారాయలుగారు పెనుగొ
14. ండ పట్టమందు వృధివిసాంత్రా

¹ The full moon day, the new moon day the first day of the solar month and the 8th and 14th days of the dark fortnight are the five *parvas*

15. జ్వం చేయుచుండగాను యిది
16. యాల గోత్రపవిత్రులైన దామె
17. ర ధర్మానాయనింగారి పాత్య
18. లున్న వరదానాయనింగారి పుత్య
19. లున్న అయిన చన్నప్ప నాయనింగా

Third side.

20. రు అనంతములైన దండములు స
21. మహిమార్చి యిచ్చిన ధర్మశాస
22. నం | వెలిగోటి రంగవనాయనిగా
23. రు మా నాయక రాసకుపా
21. లించియిచ్చిన కనగిరి పో
25. లిచలక శీమలూను పోలిచెలక
26. గామాననున్న ఆ గ్రామానకు
27. లోనైన వల్లెనున్న సాగవచ్చేట
28. క్షులం ౪ 3 స్వామిధాన్య

Fourth side.

29. ములకున్న పంచపర్వాలకు
30. న్ను యీ తథాతిథి పుణ్యకాలము
31. దు ధారవోసి యిస్తెమి యిది
32. యవ్వరు దప్పిరాసు దమ తల్లిదండ్రుల
33. ని గొత్తాంతుల గంగానుచరియంద
34. వధియించిన పాపానా బోవువారు | దా
35. నపాలనయోర్తగ్గేయ దానాచ్చేయో
36. నుపాలనం దానాత్స్వగ్గమవా
37. ప్నతి పాలనాదమ్యతం ప
38. దం | సం శ్రీ శ్రీ చన్నరాయని
39. దెవళానకు పుత్తరపడి కట్టె.

KANICIRI (16) (A D 1657-58)

[Kutagandla Telugu Opposite Niruvagopálasvámí temple]

TRANSLATION.

Hail! On the 5th of the bright fortnight of Ashádha of the year Hémakumbi (Hévilumbi) corresponding to the year 1579 of the illustrious, victorious, and prosperous Sálivahana Saka era, Péráreddi, Jangam Reddi, Konda Reddi, Pedá Vengana, Timma Reddi and Chinna Vengana Garu, descendants of the Yipparla gótiá, sons of Lakshmi Reddi, and grandsons of Yérva Konda Reddi, got the ruined temple of Niruva Gopálasvámí built in stone and dedicated this charity to the deity

We have given Patta Padamara (?) to Yérva Vengana Gopálasvámí under the orders of Rájásrí Vithóji Pantulu Gáru

NOTE.—This official Vithoji Pantulu is not mentioned elsewhere in the inscriptions

- 1 నవ్విక్రీణీ జయబుద్ధ (యశా)
- 2 పాపాన శక (వరుషం)
- 3 ముది ౧౫౭౯ అనునీటి
- 4 హేమకూబి సంవత్సర ఆ
- 5 మాడ శు ౫ లు యిప్పణగోత్రో
- 6 ధృతులైన యేర్వ కొండారెడ్డి
- 7 పపుత్రులును లచ్చిరెడ్డి పుత్రు
- 8 లుచైన పేరారెడ్డి, జంగంరెడ్డి, కొండ
- 9 రెడ్డిపెదవెంగన లింమ్మరెడ్డి, చిన
- 10 వెంగనగారు నీరుప గోపాలస్వామికి
- 11 భరిపడ్డ దేశశం శిశాదేశశం శేషం
- 12 చ్చి యీధర్మం స్వామికి నమ
- 13 పించిరి

Second side

- 1 రాజునీ విరోధి పం
- 2 తులుకారి అనతివి యేర్వ
- 3 వెంకట గోపాలస్వామి
4. పట్టపక్షమరణే
- 5 ఇంచి సమప్తిః క్రిమి

KAVIGERI (17) (A D 1535-36)

[Marella Telugu In front of Venugopalaswami temple]

TRANSLATION

Hail! On Sunday the 14th of the dark fortnight of Magha of the year Minmatha, corresponding to the Sri Saka year 1407, on the holy occasion of Mahā Sivarātri, Sumat Venkatādrī Ayyavāru granted this charitable edict to Jivaraksha Bhattu Nandi Raju We have given you as a Bhatta (personal) Agrahāra the village of Cheruvupali which is in the *sima* of Kanagiri which is attached to Udayagiri which is ruled by me and which (village) was formerly enjoyed by you, for the religious merit of Ramabhatlayyavaru May you, your sons, and grandsons in succession enjoy it in peace Whoever obstructs this charity will incur the sin of killing a cow and a Brahman and his parents at Benares

[One imprecatory verse]

Whoever violates this will be regarded as having sucked the udd of a donkey

1. స్వస్తిశ్రీ శకవషంబులు ౧౪౫౭ అగునేటికి మ
2. వృథసంవత్సరమాఘ బ ౧౪ (వ) ఆ . . . నమహా శివ
- రాత్రీపుణ్య
3. కాలమందును శ్రీమతువెంకటాద్రిలయ్యవారు జీవరక్ష భ
4. ట్లనాద్దిరాజుకు యిచ్చినభక్తుశాసనం మేము యేలిపుడ
- యగి
5. దికిం జెలిపచ్చి కనగిరికిం జెల్లిపచ్చిన సీమలోను నీకు పూ
- ర్వాసహ
6. గివచ్చె చెరుపుపల్లి అని గ్రామం రామా భట్ల అయ్యవా
- రికిపుణ్యం
7. గానునీకు భటగ్రహారంగాను మేమును యిష్టిమిగాన నీ
8. పుత్రపపుత్ర పారంపరియంగాను అనుభవించి బ్రతుకు
9. వాండపులూ ధర్మశాసకు యస్వరులెప్పినాను నొబహ
10. నితమతల్లిదండ్రుని వారణాసిలోం జంపిన పాపానం
- బోలవండు.
11. స్వదత్తాద్విగుణంపుణ్యం పరదత్తానుపాలనం పరదత్తా
12. పహారేణ స్వదత్తానిష్ఠులం భవేతుం యందుకు
13. దప్పినవారు గాడిద శామ్నం కుడిచెనవారు.

KANIGERI (18.)

[Márella. Telugu. In field to east.]

TRANSLATION.

On the 10th of the bright fortnight of Kártika of the year Śukla, Kódamagúla Peddi Rájū and Chitṭe Mandári Gundu

1. కోడమగూళ్ పెద్దిరాజు చిట్టెమందారి గుండు
 2. శుక్ల సంవత్సర కార్తిక శు ౧౦ .
-

KANIGIRI (19).

[Mārellā Telugu. On southern boundary. Illegible for the most part.]

First side.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబు
2. సంవత్సర
3. వర రిజ
4. . . . స్వస్తిశ్రీ అనేకదే . . .
5. రాజాధిరాజు
6. రవగమ . . . ద్ర
7. తిలక నార . . . జ
8. కృత్యారాధన భద్ర
9. మును
10. తిరు వెంగడన . . . ది
11. జక కాంచీపుర వరా
12. వికాబ్బ వరద్రాసా
13. రక్ష
14. శరణ . . . నార .
15. మనకులీర్త . . . కరి .
16. కుటకుటిత చరణకం
17. పుణ్యర భర శ్రీ
18. . . . కారక కూతర
19. కట్రామమైరి
20. . . . పృథ్వీశ్వర
21. . . . శ్రీ త్రిపరాంత

*

*

*

*

Second side.

1. వ ప్ర . . .
2. ర . . .
3. రి దే . పర
4. . . పరప .
5. . . .
6. . ర . మాళ్ల
7. . తు . .
8. . జ . . .
9. దివగయ
10. . . పసము
11. . . . శక
12.
13. . . . చ
14. . . త్తును
15.

KANIGIRI (20). (A.D. 1554-55.)

[Márella. Telugu. In front of Véaugarálasvami temple.]

TRANSLATION.

While Śrīman Mahārājādhirāja Rājaparamésvara Śrī Sadāsivaiśvayadēva Mahārāja was ruling the world, on Thursday the 13th of the bright fortnight of Māgha in the year Ānanda corresponding to the year 1476 of the Śrī Śaka era, Manggala Timmōju Kondōjugāru, having done service to Śrīman Mahāmandalésvara Rāmarāju Rāmayya Dēva Mahārāju and having made a request to the king, obtained a royal decree exempting the barbers

from the payment of *kaṭṭa mēras*,¹ *lōru tax*,² *kāṇike*,³ *khaddāyam* and *velli* tax⁴ and such taxes throughout the kingdom and set up inscriptions in famous places and set up a stone inscription at Mirella also. Accordingly the kings who rule over the Kanagiri-Pólacharla śīma should remit taxes on the barbers. Whoever transgresses this will be considered to have harmed cows and Brahmans on (the banks of the) Gauges.

Śrī. Śrī. Śrī.

Perpetual devotion.

NOTE.—There are several inscriptions of the same sort granting special concessions to barbers.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవషణ్ణులు
2. లు గరజి అనుసేటి ఆ
3. నంద సంవత్సర మాఘ శు
4. గతి గు స శ్రీమహా మహారాజా
5. ధిరాజ రాజవరమేశ్వర శ్రీ సదా
6. సిపరాయదేవ మహారాజులు పు
7. ద్వి సామ్రాజ్యసేయం స శ్రీమహా
8. మహా మండలేశ్వర రామరాజు రామ
9. యదేవమహారాజులు పూడిగంసే
10. సి మంగళ లింగేశ్వర కొండోజుగా
11. రు రాయలకు మనివి విచ్చపంసేసుకొని
12. రాయరాజ్యస నల్లను మంగళపాడి కట్టమేరలా
13. కోరుపంను కానికె ఖడాయం వెట్టి ఆటిపంను

¹ This may mean merely the fixed *mēras*

² Perhaps means merely the share of produce usually paid as assessment to the State.

³ *Kanuka* according to Brown is a gift to a superior, a sort of 'benevolence'. *Khaddāyam* according to the same authority is compulsory purchase of goods at an exorbitant rate

⁴ A tax for the support of the village *velli*.

- 11 లేకుండాను రాయశాసనం పుచ్చుకొని ప్రసి
 15 ద్విస్థలాలను శాసనాలు వేళ్ళాస్తున్న మారెళ్ళ
 16 నుంన్ను సీలాశాసనం వేళ్ళంచ్చిరి గనుక కనగి
 17 రి పాలచల్లక సీమమేలిరాజులున్ను యీ
 18 క్రమాన్యం మంగిళ సంన్ను మాని నడుపుకొ
 19 నిది యింద్రుకు యవయదప్పినాను
 20 గంగకల్లక గోబ్రంహల తప్పి
 21 నవారు శ్రీ శ్రీ శ్రీ
 22 సదాసేవా

KANIGIRI (21) (A D 1554-55 ?)

[Máśárapéti Telugu South of village on fallen stone]

TRANSLATION

Hail ! On the 15th of the bright fortnight of Márgaśīra, corresponding to the year 1476 of the illustrious, victorious, and prosperous Saliváhana Śaka era, on the holy occasion of a lunar eclipse, the charitable edict setting forth the lands given by Kantabóyina Pada Kondama Nendu to Nambī Rámanna We have given one *hucchala* of land in the *sthalam* presented by Ídiga Nágaranna to the east of the village in Uppunutu village, which is in our enjoyment, for the religious merit of Veligóti Kumíra Timmináyadu and Lingamakka Gáru Therefore may you, your sons, and grandsons enjoy it and live happily Whoever violates this will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the Ganges

[One imprecatory verse]

Sri

1. స్వస్తి శ్రీ జయభ్యవయ శా
2. లివాహన శకవషణ్ములు
3. ౧౪౭౬ అనునేటి ఆనంద సం మార్గశి
4. ౪ శు ౧౫ సోమగ్రహణ పుణ్యకాల
5. పండు కంటిచోయిని పెదకొండమనెందు నాలి
6. రామన్నకు ఇచ్చిన భూదాన ధర్మసాసనములు
7. సాగివచ్చి పుష్పమాతుగ్రామమందు పూ
8. రికి యాష్టమన యీడిగనాగనబెట్టిన స్థలం కచ్చ
9. లక్షేత్రం వెలిగోటి కుమారకొమ్మనా
10. యినికిన్ని లింగమకటగారికిన్ని ప్రణామగా
11. ను ఇక్కిమి గాన మీపుత్రపారంపర్యం ఆను
12. భవించి బ్రహ్మవాన్ము యిందుకు య
13. ప్పరుపప్పినాను గంగకథా గోత్రా
14. హాణ్ని వశించినపాపానంబోదు.
15. స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం యరదత్తా
16. నపాలనం యరదత్తాప హారేణ
17. స్వదత్తం నిక్షుంభవేత్ శ్రీ !

KANIGIRI (22). (A.D. 1536-37.)

[Misāyapēta. Telugu. On wall of Ādinārāyaṇa temple.]

TRANSLATION.

Adoration to Siva ! Hail ! On Monday the 15th of the bright fortnight of Mārgasīra of the year Vyāsa, corresponding to the year 1503 of the illustrious, victorious and prosperous Śāhāhāna Śaka era, Lālukhānnaingāru (Lāl Khān) presented the village of Uppunūtula as a tax-free *agrahādram* to be enjoyed in a single share to

Podila Márkanda Sómayájulu, Sadasiva Sómayájulu, and Yajñésvarachayana Panchágni Dikshitulu for the religious merit of Muhammad Kulipátasáningáru The act of piety of Séku Issá (Sheikh Isa). May it last as long as the sun and moon endure

[One imprecatory verse]

In the illustrious *sima* of Kanigiri

1 శ్రీ శివస్వస్తి శ్రీ జయభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౫౦౮ అగు నేంటి వ్యయసంవత్సరము

2. త్వర మాగణేశర శుద్ధ ౧౫ సో॥ మహామందుకలి పాత శానింగారికి పుణ్యముగాను లాభఘాననింగారు పొదిలి

3. మాకణ్డ సోమయాజులు సదాశివ సోమయాజులు యజ్ఞేశ్వరచయనపంచాన్ని దీక్షితలుంగారికి ఉప్పు

4. నూతులగ్రామం పరబోగ నర్వమాన్య అగ్రహారంగా నిచ్చెను ఈ సేతు ఇచ్చెపుణ్యము చంద్రాకణ్డాయి.

5 పైపభాగినిలోకే సర్వేషు మేవభూమిజాం సభోగ్యనకర గ్రాహ్య విప్రదత్తావసూధరా ॥ శ్రీ

6 కనిరిసీమలోను.

KANIGIRI (23) (A D 1393-94²)

[Mogilicherla Telugu On north boundary]

TRANSLATION

Hail! On Monday the 7th of the dark fortnight of Kártika of the year Srímukha, corresponding to the Sri Saka year 1896, Srí Vira Dóva Odayalu, who is the son of Sríman Mahá Mandakévara Hariráyarahuta, Múruaráyaraganda,¹ Dásakutappuváráyaraganda,² Ahitai iyámvá

¹ The disgracer of the hostile kings and the wicked three kings. *Hariráya* is evidently a mistake for *Ariráya*.

² The conqueror of kings who break their word

¹ . Hindurīyasuratrāna,² Sri Vira Harihara Rya, caused the tank Devarīyasamudram to be constructed in the holy place of the Lords of the four worlds

Siddhēvara and Māndragiri Sri Obaladevara for the religious merit of his father Hari-Hara Rya

May Devaraya Odayulu, who caused this tank to be constructed, rule the four oceans and reign over the earth, protecting religion in perpetuity as long as the sun and moon endure

May it cause great pro perity

NOTE.—The Saka date is 4 car but is of course a mistake. It should apparently be 1316. The construction of the tank is the son of the Vijayanagar king Haralaya II who afterwards ascended the throne as Devaraya I

- 1 స్వస్తి శ్రీ సకపదప బలు
- 2 ౧౩౧౬ అనునే టి శ్రీమూకస వశ్య
- 3 ర కాల్మీశ చి రి సాః శ్రీమత్సహో మ ద
- 4 ద్వేగ హరిరాయ రహితమూర్తయ
- 5 రక ద పానకతప్తనాయక ద ఆహ
- 6 పరాయావా హింహాయ సురి
- 7 త్రాణ శ్రీ వీరహరహరాయని కొమారుడు
- 8 శ్రీ వీరదేవాయడయలు తెవరెండ్రె హరి
- 9 హరరాయనిది బ యమూనదయల్కువనాథీ
- 10 స్వరసకం య్య సేద్యేవ్వరండునమద్రసిరి
- 11 శ్రీ ఓంకరదేవరస్థానమందు కట్టకచెర్పుదేవ

Second side

- 13 రాయసమక్రం యీచెక్కువేయిం
- 14 చివ దేవరాయడిడయలు చతుస
15. ముద్రాలుం నేలిపనివారుడకు అచంద్రా

16. క=స్తాహిగాను ధర్మము ప్రతి పాపకం గాంప్రి
 17. ద్వి రాజ్యో చెయ్యగలవారు మంగళమహాశ్రీ.

KANIGIRI (24) (A D. 1268-69.)

[Nāgalavaram Telugu. Taken from three sides of a standing stone and from 3 fragments in a field]

TRANSLATION.

Salutation be to Sri Lakshmināyana !

[One imprecatory verso.]

Hail ! On Thursday the 5th of the bright fortnight of Vaisākha of the year Vibhava, corresponding to the year 1190 of the illustrious and auspicious Saka era, Srīman Mahāmandalēvara Inu(m?)madidēva Mahādīja, who is the supremo lord of many kings of kingdoms of the earth, who is the supreme ruler, who is descended from an excellent race, who is the ornament of the Pallava dynasty, who is of the Bhūradīja *gōṭra*, who wears the lovely half moon, whose banner is the club (Siva's weapon), who is the protector of others, whose crest is the bull, who is the lord of Kānchi the best of cities and (the residence) of Vengalanātha, who has obtained an excellent boon from the goddess Kāmakoṭi, who is an Arjuna in valour, who is the ornament of his servants, who is the asylum of his kinsmen, who is the protector of the world, who is a Bhairava characterized by firmness of character, who is a Kāmarpa (cupid) among princes, who is an ocean of liberality, who has established seven hundred Agrahāras to the east of Sri Parvata,¹ who is beautiful, having his

lotus feet touched by the jewelled diadems of numerous hostile kings, who is the maintainer of the duties of the four castes of the earth, and who is a descendant of the race of Mukkanti Kāduvetta,¹ set up the image of Chenna Kesava Perumal, performed the ceremony of infusing life into it for the religious merit of his father Bhīmarāju and his mother Sūryādovi, appointed Perumādi Nambi, grandson of Sri Rāṅgabhatlu, of the blessed Kasyapa gōtra resident of the village Sri Suka which is the support of the world, and who is the worshipper of the lotus feet of Tiruvengadā natha, to perform the worship and give for worship to the deity 13 tums of land as measured with a polo of 22 cubits,

For amṛtapādi (sacred food) 14 tums

For all kinds of decorations in

Kākanampāda, 1 puttī and 10 tums

In Gadipāda 3 tums

In Rayulāhola 3 tums

For kariyamāda (food with vegetables) and flowers two gardens

For the rice (to be distributed) among the travellers of different countries and for sandal to the God—a piece of land given by Masikattu Todavu Prole

For (keeping) the light—a big plate (ಪ್ರೌಢಂ) given by Nāmāna Appana

A gong given by Malluka Kamana

A bell used at time of offering incense and horns (ēka sankalu) and for the abhishékam (anointing of the God) with milk—13 cows given by the royal family (rachāvāru)

The following are the *virittis* (shares) to Brahmans : —
(Here follows a long list)

[Three imprecatory verses.]

Fifth sulc.

. whoever causes obstacles to this charity
will incur the sin of killing a tawny cow on the Ganges.

First side.

1. శ్రీ లక్ష్మీనారాయణా యన
2. మః సామామ్యాయం ధనం
3. శేరుంస్యపాణం కాతేకాలే
4. పాలనీయోభవద్ధి సర్వా
5. నేతాన్బావినః పార్థివేంద్రాన్ భూ
6. యోభూయో యాచతేరా
7. మచంద్ర ॥ స్వస్తి శ్రీ శుభజాతక
8. శకవరుషకంబులు ౧౧౦౦ య
9. గునేంటి విభవసంవత్సర వైశాఖ శు
10. క్ల ౫ గురువారము స్వస్తి అనేక మ
11. హిమండల రాజాధిరాజ ప
12. రమేశ్వర పరమవంశోద్భవ పల్లవ
13. కులతిలక భారద్వాజ గోత్ర
11. లలితార్ద్రచంద్రధర (ఖట్వా) గ్గద్వజక
15. దువాయు పటసోపణ వ్రుషభ

Second side.

1. లాచ్యన వెంగడనాథ కాంచ్చిపుర
2. వరాధీశ్వర కామకోట్యంబికా
3. లబ్ధి వరప్రసాద నోడుపడి సాహ
4. సాజాన నిజోపకారణ బంధు
5. జనాశ్రయ జగదగోపాల జలదంకకవై

6. కంచుమారకండ్లపూ త్ర్యానమద్ద్ర
7. శ్రీ పంపకల పూపన్వదిగుభాగ సప్తకత
8. గ్నీకార ప్రుతిష్ఠిత అనేక రిప్రనిపతి
9. మణిమకుట ఘటితచరణారవింద
10. సుందర భూగ్లోక చాతుర్వన్మాత్ర
11. య ధర్మరక్షణ శ్రీమన్మకంటిక
12. దువెటిమశాపతాయలైస శ్రీ మన్మహ
13. మంకలేశ్వర ఇనుమఃదేవ మహారాజులు
14. తమతగ్గడి భీమరాజు తమతల్లి శిరియాదే
15. విశి పుణ్యముగాను చెన్నకేవపెరుమా
16. ఘ తిరుద్రతిప్త తిరుమూర్తిము కళాం
17. శ నివ్యాహముశేసి || జయంతి జగదా
18. భార శ్రీ శుకగ్రామవాసినాం తిరు
19. వెంగళనాథ్య పాదపాకజా (చారకం)
20. కాశ్యపగోత్రం శ్రీగంగభట్ల మనుమండు
21. పెరుమాడినంబిని తిరువారాధన శేయం
22. బెట్టదేవకు అచ్చనభోగమునకు శే
23. ను ఇరువైరెండు మూరలకొలను న గతి అము
24. దుండకిన గర అంగరంగభోగానకు కంక
25. నముపాటను ఖ గ న గం గుడిపాటను న కి రా
26. పులకొలననున కి కరియముననూను పూ
27. పులకునుతోటలు ౨ | జరగు ఊభయనా
28. నాదేశియేవి అముపడిసాతుపడ్లకు మ
29. సికట్టు తొడుపుస్తోలె ఇచ్చిన పెంటియ
30. దీపానకు నామనప్పన మాడపల్లిరము
31. మల్లికకామన ఇచ్చినది జేఘంటరాచ
32. వారి ఇవి ధూపఘంట యేకసంకులు
33. దివ్యదారకును గోవులు గతి

Third side.

1. శ్రీ బ్రాహ్మణవర్తులు ఆపస్తంభయజ్ఞ
2. సాఖ గౌతమగోత్రం బొల్లెమంచన
3. గారిస ౫ భట్టెనపెద్దిన ౬ బైయ్యన
4. పెద్దిన ౨ నామన అప్పనన ౭ ప్రావేమాలి
5. చెన ౬ బట్టెన అప్పనన ౩ గంగప్రోలేపు
6. ట్టిపాశుమన ౩ || పిన్నెన ౧ కాశ్యపగో
7. త్త్రు మాశె పెద్ది మాహరితగోత్రం గరగన
8. పెద్దిన ౧ కొండింధగోత్ర మారపెద్దిన ౧ || పై
9. సెన మారపెద్దిన || శ్రీవత్సగోత్రం బయ్యనమం
10. చిన ౧ కాళికగోత్రం మాత్తకండ మంచిగా
11. కీశిపెద్దిన ౬ వెంన్నెమంచెన ౪ చెంనిన
12. న ౩ గోవిందపింన్నిన ౩ ప్రాలె అప్పనన ౩
13. ఆంగిరస భారద్వాజగోత్రం విప్రె అ
14. పునన ౬ బైయ్యన పెద్దిన ౪ కాళిక
15. గోత్రం మైలార అప్పనన ౫ నుదిపెద్ది
16. న ౩ బన్నె అప్పనన ౩ ఆదిత్యమంచేన ౩
17. కొండింధగోత్రం ప్రాలెపెద్దిన ౫ పోచె పె
18. ద్దిన ౪ ఆదిత్య అప్పనన ౨ శ్రీధర మంచిన ౨
19. గౌతమగోత్రం పోలిపెద్దిన ౩ నారాణ పె

Fourth side.

1. చిన ౩ | భారద్వాజగోత్రం మాశపపెద్ది
2. ౪ ఆశత అప్పనన ౩ శ్రీవత్సగోత్రం పెరు
3. మాడి పెద్దిన ౫ శౌపున కగోత్రం కీర్తిక
4. చెన ౩ హరితగోత్రంబోయన పెద్దిన ౨ |
5. భారద్వాజగోత్ర బ్రమనపెద్దిన ౫ |
6. కీళికపెద్దిన ౨ పెరుమాడి అప్పనన ౩ |

7. . . ఎజశాఖ అగ్రియగోత్ర బాచనపె
8. దిన ౨ గ్రిపురమాచిన ౫ పాలెమాచిన ౫
9. పినబాచన అప్పన ౪ | కార్యగోత్రం
10. పాచన అప్పన ౪ పాలెమంచిన ౨ | కొ
11. మ్మన పెదిన ౨ భారద్వాజగోత్రం సూర
12. అప్పనన ౨ అనంతంబశాఖ కొండింబ
13. గోత్ర పరిపాత డిపాచ్యులన ౨ శివ
14. అప్పన ౨ మల్లిమంచిన ౨ మాచిమా
15. దిన ౨ భారద్వాజగోత్రం గంగిపెదిన 3
16. శ్రీవత్సగోత్రం దోనె అప్పనన ౧ | అగ్రియగో
17. త్రం మూరపెదిన ౪ భారద్వాజగోత్రం వేమ
18. నపెదిన ౨ వైజినాథండున ౧ | మూరెమం
19. చ్చిన 3 కొండింబగోత్రం కొంమనమంచిన ౧ |
20. దోనపెదిరి రంములుసున 3 | దాసికూచ
21. న ౧ | దానిపెదిన 3 అల్లాడపెదిన ౧ మా
22. భవగాపామెండున ౧ | తులిసినల్లి మం
23. చన ౧ | కొరికగోత్రం తూరకిమల్లిన 3
24. మ్రుగున మ ౨ | కొత్తన అప్పనన ౧౫ | బై
25. యనపెదిన ౨ నాగులవనము జినాడ
26. న్నచేపదన ౬ శ్రీవత్సగోత్రం వాసుదేవ
27. పినన ౪ భారద్వాజగోత్ర నాగదేవ పెదిన 3
28. స్వదత్తాం ద్విగుణం పుణ్యం పూర్వదత్తాను పాల
29. నం పూర్వదత్తాపహరేణస్వ(క)త్తంనిప్పంభవేతు
30. దానాస్పాలనాశ్చైవ దానాశ్చై వోపపా
31. లనాతు దానాస్వర్క్య మాప్నోతి పాలనాత్పర
32. మంపహ | స్వదత్తం పరదత్తం వా యోహగే
33. తివసుంధరా షషివర్షణ సహస్రాణి విష్టాయాం
34. జాయతేక్రిమిం॥

Fifth side.

*	*	*	*
*	*	*	*
*	*	*	*

1. ఇదమము
2. నకు యెవరువి
3. ఘ్నము చెసినా
4. ను గంగకలు
5. తను కవిలం
6. బొడిచినవా
7. డు

KANTIGIRI (25).

[Nalajanampádu. Sanskrit and Telugu in ancient character. To north-east of village.]

TRANSLATION.

Hail! Śrī Bodirájulu who meditated at the feet of the blessed Arhata the great Bhattáraka, who (Bodirája) was a great devotee of Śiva, and who was supreme lord. Among them Bá (Bo?) diráju, son of Paḷoyaru, gave land sowable with 3 *puttis* of seed . . . to me named Paḷayári. Whoever maintains this will obtain the merit of performing several Aṣyamédhas. Whoever obstructs it will incur the sin of killing at Śrī Parvata. (This is) written by Pallaváchá(rya), son of Vá . . . dálu.

Norx.—The transcription was done by Mr. V Venkayya Who Bodirája was is not apparent.

First side.

1. రవరీత మ-
2. గప్పద హీతా[మ]-
3. రమభద్రరకస్తమా
4. దానుధ్యానపరమమా
5. హేశ్వర పరమేశ్వర ప-
6. శ్చవాదిత్య శ్రీబొడి-
7. రాజుల అస్తు ప-
8. యరికోడుక రాచ [రా]
9. [చె] న్నాన్తు రాచ . .
10. య మూన్తు పుట్టు అల్లు
11. పట్టు తేత్రంబును ప . .
12. ప వళయారి
13. యనలునాకు ఇచ్చి[రి*]
14. దీని రక్షింపినవాని .
15. అడుగడుగ-
16. శ్వమేధంబున
17. ఫలంబగు
18. దీ [ని] డచ్చిన-
19. వారికి చకలు
20. శ్రీ పన్వ-తంబు
21. డచ్చిన పాపం-
22. బగు [||*] ప . .
23. రాధు కొడుకు
24. పల్లవారా-
25. [జ్య] స్వ¹ లికి
26. [తం] [||*]

KANIGIRI NO 27.

KANIGIRI (28). (A.D. 1785-86.)

[Nandanavanam. Telugu. In village. On doorway of Anjanéya temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the 10th of the bright fortnight of Mágha of the year Visvávasu corresponding to the year 1708 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Sarasi . . Pantulu Váru set up . . in the temple of Hanumantaráyalu. The temple . .

1. స్వస్తి శ్రీ వి
2. జయ భ్య
3. జయ శాలివా
4. హస వరకవం
5. బలు ౧౭౦౮ అగు నేం
6. టి విశ్వావసు
7. నామ శంక
8. త్కర మాఖ శు
9. ద్ద ౧౦ లు శ్రీ హ
10. సుమంత్ర చ
11. యలు యదేవ
12. ప్రాశం . . నెరసి
13. . వంతులవా
14. రు చేయించి
15. శు ద్రాగిచ్చ . . చే
16. వాలయం

KANIGIRI (29).

[Nandanavanam. Telugu. On stone inside Mallikárjuna-svāmi temple in Velagonda hills. Nothing can be made of the inscription as it contains letters of a peculiar type unknown to us. The only words that can be made out are "Gautama Mahāmuni" and "Avadhūtasvāmi".]

దివ

శ్రీకృష్ణా

1. శౌతమమహామని కలంబగత్త

2. రామమహాస్వామివారూ గ

3. ప్రథమగ్రహణార్జునశిష్యుడు

4. అత్యంతాభిమాని

5. దానిది బ్రహ్మచారి

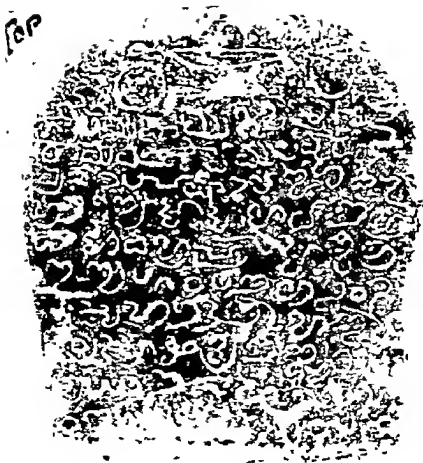
6. బ్రహ్మచారి

7. కవిబ్రహ్మచారి

8. అత్యంతాభిమాని

9. బ్రహ్మచారి

10. బ్రహ్మచారి

KANIGIRI NO 30

KANIGIRI (30)

[Nandanavanam Telugu. In small tank near Mallikīrjunasvāmi temple, Velagonda hills The first and last lines contain letters of a type unknown to us The inscription is incomplete and unintelligible in parts]

TRANSLATION

While the great sage Gautama was living (here?), Avadhutāsvāmi (came from) Ajōdhya, visited and made obeisance to us (and said) "If a *lingam* were established here . . ." The great sage Gautama went to Salya Parvatā (Sri Sailam), brought a *linga*, and establishing it there (said that) if Rudrabhishékam were performed in the months of Śrāvaṇa, (Śrāvaṇa), Kārtika, Māgāsira and Māgha and (if) a perpetual lamp were maintained, (one would have the merit of) having made a *padakṣhanam* (walking round to the right) in the holy place Benares to Lanka While . . . was superintending and ruling the . . . (?) a kingdom bringing in crores (of rupees) (?), . . . by his father Rāmuni having gone to Śukrachārya asked him as follows — 'My father . . . to Benares?' (Thereupon) he said 'This is the abode of the great sage Gautama Avadhutāsvāmi (said) that this is a sacred place meet for performing Tirthavidhis (duties at holy places) . . . (He) attained heaven (when this was done). The great word of Śūkra.

అవిధానమునకును సమకాలినులైన వారందఱును

2 శాతవాహనమునకును సంశ్లేషించుకొని అపుడూచు నామము
చారు అయోధ్యను . . .

3. మమనిడూచి నమసాగరంముచికి యీ స్తవం రింగ్గప్రతిష్ఠ
చేస్తె యెమిహు
4. మహాముని శత్యపర్వతానికి వాడురింగారిలెచి ప్రతిష్ఠచేసి
శ్రావ
5. జకాత్తక మాగళిరమాఖమాసాలు రుద్రాభిషేకం
చేసి అఖ (ంద)
6. నాకాశిమహాస్తవ ప్రచక్షణచేసి సంపక్షలంకకు గౌరవ
ముని
7. కోట్లరాజ్యనికి అచ్యుతుండై యేలుచువుండగ వానిలండ్రి
రామునిచాతయేటె
8. ఓ శుక్రచారణదగిరికిపోయి మారండ్రి లికాలత్రిలెను కాశి
కిపోయె (శు)
9. క్రాచాలను అడిగినవారు గౌరవమహాముని వానిస్తవం
అవుడూత సా(మివారు)
10. దప్రధానానికి త్రిధావిధులకు మహాస్తవంహని పలికినా
వాడు స
11. మసాగళివస్తుదు అయను శుక్రమహావాక్య

అజిల్లెలలి

KANIGIRI (31). (A.D. 1184-85?)

[Naramārella. Telugu. This stone is now at the Collector's bungalow at Nellore. It bears an armed god or hero and smaller figures, etc. A photograph appears opposite. The inscription is not fully legible.]

TRANSLATION.

During the illustrious Saka year 1106 the master (లికి) of Sankināyaka (gave ?) 50, (?) (Ba) lakṣmaṇu the lord of Mannālavāḍu Sātula

NELLORE DISTRICT,

Samróju and Prólóju (gave) at Gurrálachénu 2,000 *patthas* of land; Dukiróju (gave) six *madis*.

(Another portion.)

Balakámadu

Nam Prólóju field Na (*tim*) 3.

and at Nadalóldu ono *patlu* of dry land.

NOTE.—The name of this Balakámadu does not seem to appear elsewhere.

1. శ్రీ శర వరకాంబలు గిరికి (అరవేందు)
2. శంకినాయ కుని పిలికి ౫౦ యా (చరి . . . బ)
3. లకామడు మన్నాలవాడి కలిము (ద్వనల).
4. కరసాను లసంగోజ పోలేజా (గుడ్డాలచే)
5. లు బిట్టపాము ౨౦౦౦ రు[కిరో]
6. జానుం యా[మండులాను.]

(Another portion.)

1. బలకా
2. మడునా
3. పోల్లొజా
4. చేను ౩ న
5. నడలొడ్డు
6. న- భూమి
7. ట్ట పట్ట
8. చే ను.
9. ను.

Sómésvara and Bagádi Ganga. We have presented* (the village of) Gangapattanam, situated in Kanagiri-Pólacherla-Musumdúru śima which was given for our chiefdom by Kenda Marasayyangairu for (performing) the sixteen kinds of service to Somésvara and Bagádi Ganga. Therefore whoever acts in violation of this charity will incur the sin of killing a cow and a Brahman near the Ganges.

1. శుభమస్తు | స్వప్తి శ్రీ శకవిషంబులు గరరూ అగు
2. నేటి పుష్యశుద్ధ ౧౫ గురువారమున్న సోమగహ
3. యున్న అశన పూర్వకారం అందను జగన్¹
4. బృగండ్ల సంగ్రామధనుంజయ | హేమాద్రిదాన
5. చింతామణి పట్టులూట రాయబనువ శ
6. ంకర చిరుదాంతుండు అశన రామరి రాఘవ రెడ్డింగా

రు తమ

7. తండ్రి బస్వరెడ్డింగారికిన్ని తమ తల్లిఅవలాంబికకున్నపు

గృమ

8. ఘనట్టుగాను లింగ్గలకొండ సోమేశ్వరునికిన్ని బగాది గంగకున్న

9. సాష్టాంగమున్న దగ్గముపెట్టి సమర్పించిన ధర్మ శాశనము

10. కు కొండ మర్పుయ్యగారు మానాయంకరానర ఇచ్చిన కనసిరిపోల

11. చెల్ల మనుచూసేమలో గంగవట్నం సోమేశ్వరునికిన్ని బగాది గ

12. గంగకున్న సోమసోపచారాలకున్న సమర్పిత్తిమి గాన ఇధర్మను ఏ

13. స్వరు తప్పినాను గంగకర్త గోవును బ్రాహ్మణి చంపిన పాపాన పో

14. పువారు.

KANIGIRI (32).

[Pándavanúgalavaram Telugu. On tank bund.]

TRANSLATION.

The perpetual devotion of Kotisetti, son of Vákichorla Vinsetti, on Wednesday the 10th of Jyéstha of the year Sarvadhári.

1. సర్వధారి సంవత్సరము
2. త్వరజేష్ఠ బ ౧౦ య
3. పాంకిచల విరిశెట్టి కొమారుడు
4. కోటిశెట్టి నిర్యతేష.

KANIGIRI (33). (A D. 1526-27 ?)

[Padda Alavalapád. Telugu. From a rock in the bed of the river.]

TRANSLATION.

May there be prosperity ! Hail ! The charitable edict presented by Rápúri Rághava Reddigáru, who has the * *Virudas*.—Jaganobha Ganda,¹ Sangráma Dhannajya,² Hemádrídanachintámani,³ Pattulalátaraya,⁴ and Basuvasankara,⁵ on the holy occasion of a lunar eclipse, on Thursday the 15th of the bright fortnight of Pushya of the illustrious Saka year 1448, for the religious merit of his father Basava Reddi and his mother Amalámbika, after making prostrations and salutations to Lingálakonda

* *Note*—These *virudas* are of the Reddi dynasty with which Rághava Reddi may have been connected

¹ The sole hero of the world

² An Arjuna in battle

³ The philosopher & stone of the gifts prescribed by Hemádrí (*P*)

⁴ The king whose forehead is adorned with a mark

⁵ Proper name

Somévara and Bagidi Ganga. We have presented (the village of) Gangapatnam, situated in Kanagiri-Polacherla-Musumduru sima which was given for our chiefdom by Konda Manusayyagiri for (performing) the sixteen kinds of service to Somévara and Bagidi Ganga. Therefore whoever acts in violation of this charity will incur the sin of killing a cow and a Brahman near the Ganges

1 శుభమస్తు | స్వప్తి శ్రీ శకవిషణ్ణులు గరరూ అను

2 నేంటి పువ్యశుద్ధ గంగ గురువారమున్న సోమ గహ

3 ఇమున్ను అధన పుణ్యకారిం అందను జగన్¹

4 బృగంజ్ఞ సంగ్రామధనుంజయ | హేమాద్రిదాన

5 చింతామణి వట్టలూట రాయబహుళ శ

6 ంకర చిరుదాంకుండు అధన రాపురి రాసుర రెడ్డింగా

రు తమ

7. తగిది బస్వరెడ్డింగారికిన్ని తమచిల్లిఅవలాంబికకున్నపు

గ్యమ

8 ఘనట్టుగాను లింగ్గలకొండ సోమేశ్వరునికిన్ని బగాది

గంగ్గకున్న

9 సాష్టాంగమున్న ద్వాముపెట్టి సమర్పించ్చిన ధర్మ

శాసనము

10 కు కొండ వర్చయ్యగారు మానాయంకరరానర

ఇచ్చిన కనగిరిపాల

11 వెల్ల ముసు-చూ-సేమలో గంగవట్నం సోమేశ్వరుని

కిన్ని బగాది గ

12 గంగకున్న సోమసోపచారాలకున్న సమర్పి-త్తిమి గాన

ఇధర్మను ఏ

13 స్వరు తప్పినాను గంగకల్ల గోవును బ్రాహ్మణి చం

పిన పాపాన పో

14 పుచారు.

KANIGIRI (34). (A.D. 1409-10.)

[Perugupalli. Telugu. In front of temple on Ranganāyakula hill.]

TRANSLATION.

Hail ! On Thursday the 10th of the dark fortnight of Vaisākha of the year Viródhī, corresponding to the year 1331 of the illustrious, auspicious and prosperous Śaka era, Vammanendu Vennapuram Gāru . . . for the religious merit of Jannapa Nāyadu . . . having set up Śrī Kaṇṭha Rāmēśvaradēva of Śrī Pālētīkonda . . . presented field . . . for the deity in perpetuity to last as long as the sun and moon endure . . . Murāri Nāyani Chennama Nāyaningāru having set up this deity presented him with three *gorrus* of land as a sacred charity. He gave it in perpetuity to last as long as the sun and moon endure. May it cause great prosperity !

1. స్వప్రీతీ శుభకార్యదయ శకవరు
2. పంబులు ౧౩౩౧ అగు నేటిది
3. భీమవర్మర వైశాఖ చ ౧౦ గురువా
4. రాన జన్నపనాయని బుద్ధిగానువత్సనె
5. దు వెన్నపుంగారు యీ . . . శేషతాముదు .
6. పాడేటికొండ శ్రీ కంచరామేశ్వరదేవర త్రివిష్టసేయించి
7. దేవరకుడిపుణ్యం దుపాళి . . . జయ .
8. దేవరకుండు చంద్రాక్షణి . . . మూరతి
9. నాని చెన్నమనాయనింగారు ఇ దేవరనుత్తరిష్ట
10. చెయించి యీదేవరు రిపుపరిదరుమం కు(మూ)డు గొల
11. ౦ సమపించి అచంద్రాక్షణిగాను ఇచ్చి
12. మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయు.

KANIGIRI (35).

[Pólavaram. Tolugu. In field to south.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday the 15th of the bright fortnight of Mágha of the . . . corresponding to the year . . . 6 of the illustrious, victorious, and prosperous Śaka era, on the occasion of a lunar eclipse . . .

Second side.

In the field lying to the north of the village *maṇḍapa* for the religious merit of his father Gópináyaningáru he caused a well to be dug, had a water-shed and a temple erected and planted a mango *topo*, a palmyra *topo* and a *topo* of trees yielding all kinds of fruits . . .

Third side.

. . . will incur the sin of killing a cow on the Ganges. May it cause great prosperity!

1. క్షేపి శ్రీ విజయా
2. బృహదయ శకవ
3. రుషంబులు . . . ౯
4. అను నేటి . . . సం
5. వచ్చరం మాఘ శు
6. గౌ ను సోమవహన
7. కాలమందు . . .
8.
9. సము . . .
10. . . . సా
11. హ . . .
12. యవ . . .

13. జ నసి
14. నిమా
15. పు క్రిస
16. య
17. . రు య
18.
19. డ
20. ండు యవిశన
21. . త , ను
22. యు
23. నుచు

Second side.

1. గామ మండ (ప)
2. పుత్తరపు పో
3. లానను తమ
4. తొడ్డి గొప్పినా
5. యినింగారికిం
6. బుగ్గముగా
7. ను నుము ద్రవ్య
8. ంచి చలిమెడిశు
9. నిధిక్షుం గుడిం
10. ని పెట్టించి మా
11. మిడి లోపును
12. ను తాటివనము
13. న్ను నానావిధఫల
14. . పాచి పుట్టి . .
15. రులం
16.

17.
 18.
 19.
 20. . . . లుచెక్క
 21. . . . తెలపు
 22.
 23.
 24. ను . నుచిను
 25. చన యెలైయా
 26. రు యిచ్చెది.

Third side

- (1) చ్చినాను గంగ కలు
 (2) త గోవుంజంపిన పా
 (3) పానం బోవు వారు
 (4) మంగళ ము
 (5) హ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
 (6) శ్రీ శ్రీ శ్రీ.

KANIGERI (36). (A.D. ?)

[Punugódu. Telugu. From stone in front of Sid-
 dhésvaraswámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Friday the 1st of the bright fortnight
 Brávana of the year Raudri, corresponding to the Sri
 Saka year 175583-1581¹ Vipalam Véja Annapagáru of
 the family of Malipúndi Aibulyyangáru caused to be

¹ The meaning of the date figures is not understood

made a thousand *lingas*, consecrated them, and caused to be built a temple. He performed the marriage of Vira-ji-ya, son of Tammallu Mādasivalu; and purchased and presented a field of 10 *Singam*¹ *tūms* to the deity. Whoever fails in this will incur the sin of killing a cow near the Ganges. May there be great prosperity!

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరు
2. మంబులు ౧౭౫
3. ౫౮౩౪౫౮౧ ఆ
4. గుణేంబి రపుద్రి స
5. వంశర వ్రామా శు
6. ద్ద ౧ శు | మలిపూం
7. డి విబుధయ్యంగా
8. రి వివశంవేజ అంన్న
9. పంగారు వేలింగా
10. ల చేయించి ప్రతిష్ఠ
11. చేశి గుడిగట్టించి
12. వంశుల్ల మాదశి
13. పులు కొదుకు వీర
14. కయ్యను పెండ్లి చె
15. శను దేవరకు సిం
16. గం పందుము చేను
17. కొని పెట్టెను యిం
18. దుకు యెవరు రప్పి
19. నాను గంగకరత గ్గ
20. పుం బంపిన పాపా
21. నం బోదురు మంగ
22. శ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ

¹ Singam is apparently the same as Singamidi. The full of that village was probably a smaller measure.

KANIGIRI (37).

[Rāllapalli. Telugu. On a rock to south-east]

TRANSLATION.

On the full moon day of Māgha of the year Vijaya, Channamanēdu son of Bijam Channamanēdu gave as a *mdnyam* to Kāra Kondi Battudu a field of one *tām* at the southern extremity of Gollakunt in the village of Duku Nūgacheruvupalli for the goddess Gangā.

Whoever violates this (charity) will incur the sin of killing a cow and a Brahman near the Gauges.

1. దీపయ సమర్పణ మాఘ శు
2. పునదులు చీడం చన్నమ
3. నేరి కుమారుడు చన్నమనేడు
4. కూతు నాగవచెరు ఉప్పగిగ్రామ
5. గంగాదేవికి గొల్లకుంట ఒక్కణ
6. కోంపున కాకొండార్తి
7. నికి రూ పెడు చేసు మానం ఇ
8. చ్చిలిమి ఇందుకు యవకు తప్పినా
9. గంగ కరణం
10. కాంపుని చంపిన పా
11. పాన సోదుగ.

KANIGIRI (38) (A D. 1517-18 ?)

[Śikhavaram. Telugu. From stone in a field]

TRANSLATION.

This is the edict issued by Kondamarasayya, after making salutation in favour of the deity Harimskandasōmēśvara¹ of Chundli, on the 11th day of the dark fortnight of Kārtika of the year Īsvara. We have presented

¹ 'Chundi Harimskandasōmēśvara' is probably a misreading for Chundi-
param Skanda Sōmēśvara = Skanda Sōmēśvara of the town of Chundi.

to this deity a wet land measuring 120 *gorrus* under the tank of Chāvatalampūru¹ and a dry land of . . . *gorrus* to last as long as the sun and moon exist. Whoever obstructs this charity will incur the sin of killing a Brahman and a cow on the banks of the Ganges. Sri!

1. యశ్వరసంవత్సర కార్తికబిదియి ముండ్డి హరిం సకంద సోమే

2. శ్వరు దేవునికి కొండమరశయ్యంగారు దంజంవేటి యచ్చి

3. స ధమశాసనం . . చావతలంపూరు చేరువుకిందను మ

4. మడిగొ ౧౨౦ స్తే(వేలి)చేను యే(. . గొల్లకన్నాదేవు నికి అ

5. ద్వితము ఆచెంద్రాచరకస్తాయినాను ఇప్తియి యుత్తే

6. వానిను యెవరు పప్పినా గంగ (కలుత) బాప్తునిగో

7. వును బంప్పిన పాపానపాపువారు శ్రీ.

KANIOIRI (39).

[Tállúru. Telugu. Opposite Channakéśava templo.]

TRANSLATION.

Salutation be to the illustrious Rámanuja! On Thursday the 1st of the bright fortnight of Chaitra of the year Vikrama, on the auspicious occasion of the consecration of Sri Késavanátha of Tállúru, the following lands were given by Akúchi Maldéva Rájungáru, 2 *puttis* of dry land, $\frac{1}{2}$ a *chatu padī* (?) of wet land, and 3 *lanjas* of garden land. Whosoever transgresses this endowment will incur the sin of killing a cow on the Ganges . . . will incur the sin of killing a Brahman . . . May it cause great prosperity.!

1. శ్రీమతేరామానుజాయనమః విక్ర

2. మ సంవత్సర చైత్ర శు ౧ ను| కాళా

¹ Chavatalamp is apparently the old name of Sakhavaram.

3. రి శ్రీశక్తనాథనికి క్రిష్ణ పుణ్య
4. సమపుడు అకాచి మదైవరా
5. జంగారువెట్టిస త్మేత్రం వెలిపాలం
6. ఇ అ నీరునేరి అర్ధ చతు పడి
7. తోంట మూందు గుంటలు యాప
8. ధ్మతి ఎవండు దోసినాను గంగక
9. క్షా గంగ గోపుంజంపిన పాపా
10. నా బోయినాండు శ్రీ .
11. . . బ్రాహ్మనిం జంపిన బా
12. పానం బోయినాం
13. దు మంగళం మహా శ్రీ శ్రీ

KANIGIRI (40)

[Uppalapāḍu. Canarese. On fallen stone near ruined fort to the south. The transcription was done by Mr. V. Venkayya.]

TRANSLATION.

1, 2 and 3. Śrīman Mahārājādhirāja-Rājaparamēśvara
Śrī Virapratāpa Dévarāja Mahārāja's minister Chāma
. . . , damanagu

4 and 5. Savarāju a
great devotee of Śiva

6. A man of great fame in all
worlds.

7. believer in Śiva

8. . . . eighteen times

9 Throne eighteen times.

14. . . . was given
15.
16. in the kingdom of Kamma[nādu ?]
- their look to
17. if not this the rāja the (Ṣunkaḍa) fee
18. . . . my
19. . . . for begging purposes fail to obey
20. Dóvarāyamahārājā's feet (order ?)
21. five (sins) Dóvarāja Mahārājā's order the edict was executed.
22. May there be prosperity !

1. శ్రీ మత్త
హారా.
2. జాధిరాజరాజ పరమేస్వర శ్రీ పీఠస్థాప దేవ [రా
యమ]
3. హారాయ మంత్ర చామ
దమ నగు
4. సహరాజ వరదాన [ద] మే [మ] త్తిన
సుద్ధ సేవా
5. చారపంహన్నరమప్ప . మ లింహని
6. సువిశాల [కీర్తి] సపంస్వరప్పన
- సమస్త లాక
7. సివాకరపారాయదు త్తియగభుహారు
8. . నహదిసెంటు సమయదన శ . . . బదెదసి-
9. చహాననమ . మానాబున హది
సెంటుసమయద

10.
11.
12.
13.
14. . . శే[శ] వార ముడియ బిట్టుకొట్ట
నాపు . . .
15. నయగు . య . . రుపంచాళ[స] . విష్ణుమాన
లవరు
16. ఖండ్యపమాన [క] మ్మ రాజ్యదొశగ తంమ . . .
నోడి కొంబరు
17. యదు అల్లశెందు అరుసు [అ] డిదరె[సు]ం[క] శ-ళ వా
రగ [పు]
18. జ్ఞానాయంకక వాడిలవనానో[వ]ను సం[హ]జ - సం
కకడ[చ్చ]మా
19. దినవసు అరుద . నతారం[హ్మ]భిక్షువిక్రదేవరామ
20. హారాయర పాదకురప్పిడవక [క]యశిచ్చి-యసంస
21. . . . వోం అయిదు పాకన్న దేవరాయ మహా
రాయరు అను
22. . . . తి . నసాననము మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ.

KANIGERI (41).

[Válicherla. Telugu. On steps of temple of Íśvara in the fort. The stone being broken and rough, this is illegible.]

1. .
2. .
3. . మి

4. న్న వద్ద
 5. జమ
 6. శ్వరభు
 7. స్వప్తి శ్రీ తి
 8. పురాంతవ
 9. . . అగస్త
 10. నెట్టికి ఆగ .
 11. . . మం . చి
 12. . . . లి అ.
 13. . ర . వామ
 14. . బరవం
 15. ధరు
 16. . . . తిమ
 17. సంతి:
 18. . . గ్రామ
 19. ం పో . . సి
 20. నట: వ
 21. . మ్య . . ల్ల
 22. వదిస . .
 23. సిమమిమ . .
 24. స్తైమి . .
 25. ము . . .
 26. . .
-

KAVALI (1) (A.D. 1642-43)

[Ānemadugu Telugu This inscription was conveyed a few years ago from Ānemadugu to the Collector's Cutcherry, Nellore, where it now lies.]

TRANSLATION.

(Adoration to) Śrī Rāma ! Hail ! On Wednesday, the 2nd day of the bright fortnight of Phālguna in the year Chitrabhānu, corresponding to the year 1564 of the illustrious, victorious, and prosperous Śalivāhana Śaka era, the conditions of the charitable edict issued by Vējara Naraśarāju Garu, son of Ayyaparāju Garu and grandson of Kasura Rāju Gārū, descendant of the *Gōtra* of Vasistha, follower of the Āpastambha *sūtra*, and student of the Yaju-śākhā (are as follows) —

We shall continue the grant of *suras* (grain fee-) attached to the tank of Ānemadugu given us as *amaram* (land held on service tenure) in the *śima* (division) of Kandukūru . . . For every *putti*¹ of dry crop, one *huncham* (8 measures) as *mēras* and also an entire *mina* of 10 *gorus*² of wet land under the tank. . . . (Illegible)

NOTE — See also under Kā 50

1. శ్రీరామ
2. వజ్రేశ్వర మహాదేవ
3. య వేదాచార్యుని క

¹ 1 putti = 20 tams or 40 hunchams

² 1 gura = generally 316 acres or 50 kharas

4. వరువంబులు గగ్గలర
5. అగునెంటి చిత్రభాను
6. నామసంవత్సర పా
7. ట్లణ శుద్ధ ౨ బు యజ
8. శాఖాధ్యాయులుంన్న
9. ఆపస్తంభ సూత్రులున్న
10. వశిష్ట గోత్రోద్భవులు
11. న్ను విస కసువరాజు
12. ంగారి పాత్రులున్న అయ్య
13. ప రాజుగారి పుత్రులుం
14. న్ను విస వేజర్ల నరసరా
15. జ గారు వేయించిన
16. ధర్మశాసన క్రమమెట్ల
17. ంన్నను కందుకూరు శీమ
18. లోను మాకు అమరం
19. నడిచె ఆ సమడుగు గ్రా
20. మానచెర్వుకు నడు
21. చెడివైన మేరస్వాస్త్యం
22. మును నడపెడు వారం
23. ము
24. . మెట్టకు పుట్టికి కుం
25. చ్చండి లెఖమేరలు
26. చెర్వుక్రింద మాస్యం
27. గ్రోరు' రం సవమాస్యం
28. యామాస్యము

KAVALI (2)

[Ānemadugu Telugu. In tank bed. Illegible]

KAVALI (3) (A D, 1124-25 ?)

[Bodagudipādu Telugu. West of village]

. Saka year 1046 . to Mallikārjuna-
 déva . . . fields . . Mahésvara
 Māyā Chendraya . . .

[Three imprecatory verses]

Second side to Śrī Mallikārjunadéva

.

TRANSLATION

- 1 సకవ్వరు సంబుగ గంరఁ . . .
- 2 (గట్టియిలని అట్రికపె)
- 3 (ండ్లయారు శ్రీ ంవదొక)
- 4
- 5 (క్రమ . సెవ య . శ్రీ)
- 6 కామల్లికాజ్ఞానదేవర
- 7 పు శ్రీ
- 8 డిలగంగకల .
- 9
- 10 శ్రీత్ర
- 11 ర . తమ హేశ్వర
12. మాయా చేంద్రయ .
- 13 . . . సామాన్యాయం భర్త సేతు
- 14 ర్విస్మయానా కాలేకాలేపాలి
- 15 యోగ్యపత్నిః । సర్వానేరన్నాది
- 16 నః పాలనాచంద్రా భూమోభూ

17. యోయాచలే రామచంద్ర ॥ స్వదత్తాద్వి
18. గుణం పుణ్యం పరదత్తానుపా
19. లనం పరదత్తాపహరేణ స్వదత్తం
20. నిష్ఫలంభవేత్ ॥ స్వదత్తం
21. పరదత్తం వాయోవా రేచివసుం
22. ధరా వష్టివహా సహ
23. స్రాణి విష్టాయాంజాయ
24. తేక్రిమి ॥

Second Side.

1. శ్రీ శ్రీ వచ్చవల్లి
2. శ్రీ మల్లికార్జునదేవరకు
3. వ పక్షి
4. సావకతర్ల యెకా లక్షర ల
5. ఊబస్వ . . . మాగళ
6. కర . . . జ . సె
7. . ప్నతావేగి
8. త్యస్సనాంధు
9. మల్లినాంధ
10. మ .ంచు మగ్రరాడపి
11. తో
12. రామాపాయాదవ

KAVALI (4).

[Bráhmaṇakráka. Telugu. On a pillar of a temple. This is an incomplete inscription and is partly illegible. It seems to record a charity to Chenna-késava to last as long as the sun and the moon.]

1. స్వస్తి మనుకప్రో
2. వి వ్రిన్తి కొసాని

3. కడిసాలపాక
 4. చంద్రారాకన శైవన
 5. చన్మంకై చన్మకై . .
-

KAVALI (5).

[Bráhmaṇakráka. Telugu. On a pillar of the same temple. This is also partially illegible.]

TRANSLATION.

We have constructed a temple in Bráhmaṇakráka attached to Jaladanki *Samatu* in the . . . śima to last as long as the sun and the moon.

1. . . సీమకు సమరుజ
 2. లదంకి బ్రాహ్మణాకలా
 3. కుడిని అచంద్రారాకనము
 4. గాను గట్టించడము
 5.
 6.
-

KAVALI (6).

[Bráhmaṇakráka. Telugu. From a pillar in the same temple.]

TRANSLATION.

I believe in Śrī Ravi Rāmalingasvāmi. I believe in the sun and the moon. I always believe (in them).

1. శ్రీరవి శ్రీరామలింగస్వా
2. మిరింసే సంమినాను
3. సూర్య చంద్రాదులు సం
4. మినాను నిత్యం సంమినాను

KAVALI (7).

[Chinna Annalúru. Tolugu. From mandapam of
Kálabhairavudu templo.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd of fortnight of Áshádha of
the year Sádharana, corresponding to the illustrious,
victorious and prosperous Sáhváhana Saka year
Srímád Rájádhurája, Rájaparamésvara, Srí Vira Pratápa
Srí Vira Those who fail to do . . .
. to this tank will incur the sin of killing cows
and Brahmans

1 (స్వస్తి శ్రీ జయభ్య)

దయ శాలివాహన శకవర్షంబులు

2 (. . . . సాధా) రణ సంవత్సర ఆషాఢ . ౨

లు శ్రీ

3. (మద్రాజాధిరాజరాజ) పరమేశ్వర శ్రీ విరప్రతాపశ్రీవిర

4. మరళ

5. శాసనచెరు

6.

7. య

8. మా

9.

10. నిమలా

11. నివరి
12. యచో
13. న్ను అ నీకు యిం
14. ప్ర లిలి ప్రి . ద్వా
15. ను దారణ . వనరుగాన సత్వ
16. మియీ చెప్పించునకు యెవరు తప్పి
17. బ్రాహ్మణ వధచేసిన పాపానం బో
18. తాను వధించినవారు.

KAVALI (8). (A D. 1188-89.)

[Chinnakrāka Teluga On a large stone opposite small
Siva temple]

TRANSLATION.

Hail On the occasion of Uttarāyana Sankrānti (winter solstice) in the (cyclic) year Kīlaka, corresponding to 1110 of the illustrious Śaka era, Prōh Désahī, son of Nalagarula Kapa Désahī belonging to the *Dīsangulu* sect of Vinuradaka (town ?) of Pakinādu, constructed a temple to Patī Śrī Mallikārjunadēva for the religious merit of Talāru Prōh Nāyaka and gave one *pattu* of wet land to the east of the village and in rear of the tank, to provide for burnt offerings, (other) offerings, and worship to the deity None should obstruct the charity of the deity We have given to this temple a large censer, a small censer, a plate for burning camphor, two perpetual lamps, a bell, and a conch. We have given dry fields in the west (of the village) for the performance of worship at the three *sandhyās* (morning, noon and

evening). Tripurāntaka Pandit should receive those; he, his sons, and grandsons should maintain the charity.

NOTE.—Nāyaks with the prefix Talāri or Talāru are mentioned in KV. 10 and R. 47 also, the dates ranging from circ. 1187-88 to circ. 1211-12. R. 72 probably refers to the same family and perhaps KR. 84 of 1291-95 also does so.

1. స్వస్తి శకవర్షము
2. ౧౧౧౦ నెటి కీలకసంవత్స
3. రంబున ఉత్తరాయణ సంక్రాంతం
4. త్రివి పాణినాటిహాని వినుటధ
5. కీదే సంగుమి నల్ గలుల కాపదేస
6. హొదొడుకుప్రాత్ దెసహితలాట ప్రా
7. వినాయకునికి దహూర్తముగాంగా
8. పాటి శ్రీమల్లిఖార్జున వహాదేవ
9. రకు నుడి ఎత్తింబ్బి ఇదేవరకు హవి
10. బలి అచానలకు యూరియూవుణ
11. చెల్లువెనక నీరిపాలము పట్టు
12. నేల ఇచిలిమి దేవరకు అడ్డే
13. నియుయుంపరీయలమునుం బట్టిము
14. నుం ధూపఖండ్యయు ధూపహరియు ¹ దీ
15. పారియు అఖండదీపములు రెం
16. డునుజయఘంటయు సంఘును ని
17. చ్చిలిమి ద్రిసంధ్య పూజచె గలాగడు
18. లకు వెలిపాల పడమటి స్సే
19. నిచ్చిలిమి దీక్షజేకొని త్రిపురాంత
20. క చండితులు పుత్ర పుత్ర బ్రద్ధినదవ క
21. లవాండు.

¹ Read ధూపహరి.

KAVALI (9).

[Chinnakrúka. Telugu. From rough stone gate-posts
of temple of Gópalasvámi. Beginning and
end wanting.]

TRANSLATION.

In accordance with the charitable deed executed to
last as long as the sun and moon exist, one *paṭṭu* of dry
land and 100 *paṭṭus* of wet land for lighting a lamp and
for daily offering, 100 (*paṭṭus*) of wet paddy fields were
given to Śrī Gópaladéva by Pótana Bóya and also one
paṭṭu of dry and wet lands was given by Embanasaddelu
Níle Bóyandu ; one *paṭṭu* of wet land also—.

- అపం
1. ద్రా కళముగానిచ్చి[నధ]
 2. మణశాసనాక్షకిం పట్ట'
 3. వెళ్ళేను మాటుపట్ట'
 4. పరిచ్చేను దీపముప
 5. డిహారము బట్ట' పరి
 6. సెనునీరుపాలమునూలు
 7. శ్రీగోపాలదేవర
 8. కు పోతనబోయు
 9. ండుపట్ట' వెలి
 10. సెను నీరుపాల
 11. ము ఎంబన స
 12. డైలునీ (ల) బోయుం
 13. డు పట్టనీచెనుంను . . .

' May be పట్ట or పట్టి.

KAVALI (10). (A.D. 1187-88 ?)

[Chinnakrāka. Telugu. From the same place.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 11th of the bright half of Śrāvaṇa, corresponding to 1109 of the illustrious Śaka era, as the idol of Vénugópáladéva was being consecrated, Apápi Reddi (gave) to the Nambi (Vaishnavito priest) one *putti*¹ of wet land, 14 *paṭṭus* of dry land for providing oblation, offering and worship to Vénugópáladéva so that religious merit might accrue to Dalári Dāmi Náyukuḍu.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవర్షములు
2. ౧౧౦౯ శెంటి శ్రావణశుద్ధ
3. ఏకాదశియు సోమవార నం
4. దు వేణుగోపాలదేవరను
5. ప్రతిష్ఠించినందు ఆ పా
6. పీఠెడ్డి దలాటిదామినా
7. యుక్తుని దంష్ట్రుగాంగవే
8. నుసూపాలదేవర
9. కు హవిబలి అహ
10. నలకు నంబారి
11. వసమున నీరుపా
12. లము పుట్టి చె
13. ను వెలిసె ౧౪ నా
14. ల్లు పట్టులాను.

*

*

*

*

¹ See note 1 on page 697.

KAVALI (11) (A D. 1322-23 ?)

[Chinnakrāka Telugu. From the same place.]

TRANSLATION.

Hail ! On Thursday, the 11th of the bright half of Āshāḥṛa, corresponding to 1241 of the illustrious Śākā era, Nallundārvula Pedā Kōṭi Reddigāru constructed a temple to Sri Gōpālādēva for the religious merit of Sri Mahāmandalēvara Dasavarma Dēva Mahārāja, his brothers, and his father Timmadēva Mahārāja . . .

NOTE.—We have not been able to identify this Dasavarma

1. శ్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబు
2. లు గౌరవ అనునెంటి
3. అష్టదశవర్ష ఏకాద
4. శివరాయ వాసర
5. అందు శ్రీమత్తహ మ
6. ంజలేశ్వర దేశవర్మ
7. నేవమహారాజులు ఆ
8. న్న తంబలు మరితండ్రి
9. విష్ణుదేవమహారాజ
10. లకు దత్తముగానెల్లం
11. దెలుపుచుపెదకోటరెడ్డి
12. గారుడి శ్రీగోపాలదే
13. వరగుడి గట్టించిన
14. . . . చేయుము.

KAVALI (12).

[Chinnakrāka Telugu From the same place This is an incomplete inscription]

TRANSLATION

— Chimayā, son of Dasarāju, gave one *pattu* of paddy field lying due east and cultivated by Dambōdanni

Bhatlu as a gift to last as long as the sun and the moon exist so that religious merit might accrue to his grandfather. If any obstruct this —.

1. మననా
2. చంద్రారకము
3. గాదసరా
4. జాకొడుక్కా
5. మయదమ
6. తాతకుద
7. మూపుగాస
8. రిరూప్పన
9. దంబోదన్నిభ
10. ప్లవారి దున్నని
11. పరితేనుప
12. ట్టి నెలలిచ్చె
13. దీనికి నెవ్వరు
14. విఫలముదల . .

*

*

*

*

KAVAI (13). (A.D. 1214-15?)

[Dūbagunta. Telugu. To south near the Poliméra stream]

TRANSLATION.

Hail! On the day of Uttarāyana Sankrānti, corresponding to the Saka year 1136, for the religious merit of Śrīman Mahāmandaleśvara Manma Siddhanadēva Chōḍa

Mahārājulu, son of Rajēndradēva Chōda Mahārājulu, on whose lotus feet are set the eyes of Tūlōchana and all other kings of the earth, who is the jewelled lamp of the race of Karikāla by whom the dam of the Kāvērī¹ was built, who is an elephant-goat to wicked princes, who is of the Kāsyapa *gōtra*, who is sprung from the solar race, who is the lord of the best of cities Orayur, who is Kīrti Nārāyaṇa, and who took tribute from Kānchi (?), his younger brother Kadanallo 'Tangadēva Mahārājulu (?) *gōpura* and excellent *prāśāra* (?) .

- 1 స్వస్తి చరణ సరో రహ
- 2 విహార విలాసన నిలా
- 3 చనప్రముఖాఖిల ప్రివి
- 4 విశ్వర కారితకావేరి తీర
- 5 కరికాలకుల రత్నప్రదీపాహి
- 6 త కమారాంకుశ శ్రీ మను
- 7 మహా మండలేశ్వర కాన్య
- 8 పగోత సూర్యవంశోద్భవ
- 9 బజయూరి పురపరాధీశ్వ
- 10 ర కీర్తి నా గాయణ కాంచీంపు
- 11 ముగొన్నటి (త) శ్రీ రాజేం
- 12 ప్రదేవ చోడమహారాజ
- 13 ల కొడుకు మన్నస్విదన దేవచో
- 14 డ మహారాజులకు ధర్మపు
- 15 గా వారి తన్నుండు బసువ
- 16 (తకలిక) గోపుర పటప్రాకా
- 17 ర కడనలై తంగదేవమహా
- 18 రాజులు శకవక్షాంసులు

¹ See note on page 1250

² Read విహార.

19. గొర్రెల యగు నేంటి

20. యశ్వరాముని సంక్రాంతి

✽

✽

✽

✽

KAVALI (14). (A.D. 1141-42 ?)

[Gattupalli. Telugu. From stone in bed of tank.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 1st of the bright fortnight of (Phālguna ?) of the year Iva (?), corresponding to, 1363 (?) of the illustrious Saka era, while Rājādhirāja Rājaparamésvara, Śrī Vīra Déva- (Udaya ?), the son

4. గండభ [. . . . మూరురాయ] ర గండభహు[స]
5. ముద్రాధీశ్వర (. . . శవ్య) రాయమనోభ
6. యంకరండు శ్రీ వీరహరిహరరాయనికుమా[రుండు]
7. శ్రీరాజాధిరాజరాజహరమేశ్వర శ్రీ వీరదేవర [పు
8. డెయులు] వజ్రసింహాసనమందన ప్రిద్విరాజ్యం
9. జేయుచున్న .
10. కరామచంద్రభటులయ్యలకు ఆయురాభివిద్ధిగాను [అ
11. రోగ్యా] భివిద్ధిగాను అనెరిపాకినాటి జలవంకిలోను
12. ఘటకుమాలస్థాన శ్రీ మత్తనామద్ర . . .
13. దేవరగుడి పద్మమటదెగ్గరి అంకులకోటిశ్వర
14. దేవరగార సుపుత్రరాయవిభ్రుదెల . . . మ
15. ఆ ఆరామచంద్ర ఓడెయపెరు[మాల్ల]
16. చంద్రాకణముగా . . .
17. . . . ఇచ్చిను దమాపు . . .
18. . . వెళని లోముచెఱపు క్రమన
19. ముద్రవెనిక చంచెను.— మంగళమహా
20. శ్రీ శ్రీ శ్రీ జేయును.

KAFALI (15)

[Gouravaram Telugu. Two sides of a stone by
Chennakēśvarasvāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the 12th of the bright fortnight of Srāvana,
corresponding to the illustrious Saka year 1 . . .
the daughter of Srīmat Cholvārāju, the lord of . . .
konda , Rāmarāmu . . . gave one *māda* for the
twilight lamp to Manma Kēśavadēva to last as long
as the sun and moon exist. Perumā Bhattu should

receive this *māḍa* and keep up the lamp. May there be prosperity!

NOTE.—Chelvarāzu does not seem to appear elsewhere.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవ
2. పంచములు ౧
3. . . . అగునెంటి
4. శ్రావణ శుద్ధ
5. ద్వాదశి నాంధ్రు
6. . కొండప్రము
7. శ్రీమతు
8. చెలివరాజు
9. (కూంతుమువం)
10. (ఆ ప్రభుమం)
11. (ఆచిరా . .)
12. డములు .)
13. . . .

Second side.

14. నివారినోనాం .
15. మరామరాము .
16. మనుమకేశప దే
17. వరకు అచంద్రాకా
18. ముగా సంధ్యాదీపము
19. నకు ఇచ్చిన మా (డ) మొ
20. కరటి ఈ మాడపెరుమా
21. భట్టకై తాని దీపము
22. నడవంగలవించు
23. స్వస్తి

KAVALI (16).

[Gouravaram. Telugu. On pillar to south of
Chennakésavasvāmi temple. Illegible.]

KAVALI (17).

[Gouravaram. Telugu. On pillar to north of
Chennakésavasvāmi temple.]

TRANSLATION

The pillar of (constructed by) Śrī Ādūri Mummadi
Setti.

శ్రీ ఆదూరి ము
ముమడి సేత్తి
సేత్తి

KAVALI (18.) (A.D., 1122-23.)

[Gouravaram. Telugu. Over door of Pārvati temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the 15th of the bright fortnight of Chaitra
of the year Subhākrit, corresponding to the illustrious
victorious and prosperous Saka year 1344

1. స్వప్తి శ్రీ జయాయదయ శక్తియయి ౧౩౪౪ అ

2. శుభకృతి త్ప-వస్త్రక వైత్ర శు ౧౩ క్రాయ . . .

KAVALI (19). (A.D. 1271-75 ?)

[Jaladanki. Telugu. South front pillar of Chennakésavasvámi's temple. The inscription is illegible in various places.]

TRANSLATION.

Hail ! On the 30th of the dark fortnight of Kártika of corresponding to 1196 of the illustrious Saka era (gave) a lamp to the illustrious Chennakésava of Jaladanki. The wet fields given by him for lighting this perpetual lamp night and day as long as the sun and the moon last are 6 *gorrus*. Let the charity be maintained as long as the sun and the moon last.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషాబ్ది ౧౧౯౬ వ
2. నునోటి కాత్తిక
3. బి కెం లు స్వస్తి । శ్రీ చెన్నకేశవ దేవ
4. రకు బ్ర
5. దీపం దీని ఆచంద్రాకాముగా
6. ను అఖండదీపము అమూల్యముగా
7. ను ముష్టిపుమరి ఇచ్చిన నీటిచేరు
8. ఆరుగోరులు
9. ఆచంద్రాకాముగా
10. నడుపంగలవారు

KAVALI (20). (A.D. 1789-90.)

[Jaladanki. From the same place.]

TRANSLATION.

Hail ! On the 12th (of the dark fortnight of Pashya of the year Sidhirava), corresponding to

1712 of the illustrious Saka era, two *guntas*¹ of land were given for the purpose of lighting an evening lamp to Chennakésavadéva of Jaladanki as long as the sun and the moon last. Receiving these we shall maintain this charity as long as the sun and the moon last.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషాబయి ౧౭౧౨ అశ్వి
2. నేటి (సాధారణ సవత్సరంబున)
3. (. శుక్ల బి) ద్వాదశినాడు . .
4. బలివ-కి చెన్నకేశవదేవ కు స
5. యధా దీపానకు ఆచంద్రాకాముగ ము
6. ట్టి పయని ఇచ్చిన పేరుకుంట ౨ ఓని
7. చేకొని ఆచంద్రాకాము నడపంగలవారుము

KARALI (21). (A.D. 1274-75 ?)

[Jaladanki Telugu From the same place]

TRANSLATION

Hail! On Saturday the 3rd of the dark fortnight of Vaisākha corresponding to the year 1196 of the illustrious Saka era, Parushōttamadévara, son of Perumáreddi-déva, gave 66 ewes for the purpose of lighting perpetual lamps every evening to Chennaké-avadéva, of Jaladanki as long as the sun and the moon last, so that religious merit might accrue to his mother and father. Receiving these 66 ewes, the Nambis should maintain the charity as long as the sun and moon endure. Śrī. Śrī.

NOTE.—The cycle and SS years do not agree.

- 1 స్వస్తి శ్రీ శకవరుషాబయి ౧౧౯౬
2. ఎనుమిదివై | బి | ౩ | శనివారము

¹ Guntas or kantas = 2,560 square feet.

3. నాండు జలదంకి చన్నకేశవదేవరకు పె
4. రుమారడి దేవని కొడుకు పురుషోత్త
5. మదేవర తమ తల్లి దండ్యలకు పు
6. ణ్యంముగాను అచంద్రాకముగా అభిష
7. దీపముల సాయత్రము ముట్టి పు
8. మని ఇచ్చిన గొట్టెలు ౬౬ ఈ ల
9. అవది అరుగొలల జేకొని నా
10. బులు అచంద్రాకముగా నడవంగ
11. లచారు శ్రీ శ్రీ

KAVALI (32). (A.D. 1275-76 ?)

[Jaladanki. Telugu. From the same place.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday the 11th of the bright half of Āśva (yuja), corresponding to the year 1197 of the illustrious Saka era, Raddi Dāmi Raddi, Pandru Próli Raddi, Pinnama Raddi, Kāmi Raddi, Prólama Raddi, and Annama Raddi son of Vāmmi Raddi gave to the Nambis for Chennakésavadéva, with libation of water . . . and a cow, for the religious merit of Pina Próli Raddi and Pótasāmi to last as long as the sun and the moon exist, for a lamp . . . and to perform ceremony on the Ékādasi day and other functions.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషములు ౧
2. ౧౯౭ వరుసేటి ఆస్వే శు ౧౧ మ
3. నాండు రడ్డి రామరడ్డిని హస్తప్రసాది
4. రడ్డిని పిన్నమరడ్డిని కామిరడ్డి ప్రసాది
5. మరడ్డిని వయ్యరడ్డి కొడుకు అన్నసరడ్డి

8. న గొళ్ళలు గల
9. ఆ శిరసు రూకాను గోపూను చెన్న
10. కేశవ దేవరకు నాచంద్రాకాముగాను
11. అని వ్రిద్ది బుద్ధులు
12. ఈ భక్తులు చేరిచినవారు
13. గంగకలుత తమ తల్లితండ్రు
14. అ వధించిన పాపానం బోవు
15. వారు

KAVVI (24) (A.D. 1251-52 ?)

[Jaladanki. Telugu From north front pillar of the same temple. This is mostly illegible]

TRANSLATION.

Hail! In 1173 of the illustrious Saka era . . .
 . gave to Chennakésavadéva of Jaladanki to last as
 long as the sun and moon for the religious merit of
 his father

1. శ్వేతి శ్రీ కేశవ ము
2. గంగకలుత
3.
4. . . . జలంకి . . . చెన్న
5. కేశవదేవరకు . . . అచంద్ర
6. కళాముగాను తమ తల్లితండ్రు . .
7. . . భక్తులుగాను .
8.
9.

KAVALI (25). (1244-45?)

[Jaladauki. Telugu. From south back pillar of the same temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday the 11th day of the bright fortnight of Kārtika under the Uttarā Phalgunī Nakṣatra, corresponding to the year 1166 of the illustrious Saka era, in the reign of Srīman Mahāmandalésvara Alluntirukadgati¹ Déva Chóda Maharājulu, the servant of Peddināyaka who is the Director of seventy-two offices, for the religious merit of Nāganabóyundu and for the religious merit of his father and mother, gave a "māda"² for (the purpose of lighting) evening lamps to the temple of Chennakésavadéva of Jaladauki. From the interest derived therefrom the Nāmbis should maintain the evening lamp. The first "māda" should be the principal (or the *māli* which is to be the principal should be given to the temple treasury). This charity should be maintained as long as the sun and moon exist.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబులు ౧౧
2. ౬౬ యగు నేంటి కాస్త్రీ-కశుద్ధ
3. ఏకాదశి గురువారమునం - ఉ -
4. ప - నక్షత్రమునందు స్వస్తి శ్రీమ
5. వ్రహ్మ మండలేశ్వర అర్జుని
6. రు కడలి దేవచోడ మహారా
7. జరి రాజ్యమున చాహస్తరని యో

¹ Dr Hultzsch reads Allund rakāṣṭhika (vide Ins No 208 Ep. Report for 1903-05) but the name seems to be as in the text. Other inscriptions show clearly however, that Dr Hultzsch's reading is the correct one.

² A māda = 2 rupees

8. గాధివశియైస్తవై పెద్దియాయు
9. కుని బ్రతుకుండు నాగనబో
10. యశకి ధర్మపుగ పల్లివం
11. ద్రులకు ధర్మపుగాను జలదం
12. కి చన్న కేశవ దేవరగుడికి సం
13. ధ్యాసీపానకు నిచ్చినది మాడగం
14. దీనివడ్డికిసంధ్యాధీవము సెల్లు
15. పెట్టి దానదపంగలవారు సంబులు
16. మొదలి మాడబండారులై యు
17. రదంగలది యీ ధర్మపు ఆవ
18. రద్రాక్షణముగా నడవంగలవా
19. రు

KIVALI (26). (A.D. 1264-65.)

[Jaladanki. Telugu. From north back pillar of the same place.]

TRANSLATION.

Hail! On Wednesday the 7th of the bright fortnight of Āshādhā of the year Raktākshī, corresponding to the illustrious Śaka year 1186, Pemmāya, son of Kamppanu Boyudu gave a "Gaḍya" (a gold coin) to the Nambi on condition that he should light the evening lamps in a row in half the temple of Chennakēśavadēva, for the religious merit of his parents, and that he should continue the charity so long as the sun and moon exist.

1. స్వస్తి శ్రీకేశవమఠంబులు ౧౧౮౬
2. పసునేంటి రత్నాక్షినంపగ్గర అషాఢ
3. శుక్లనక్షత్రమియు బుధవారము

8. గల నాలగుపాలును వెలతెగగొనికేశ
9. వనంబికి ధారాపూర్వకము సేసిపేరా
10. యికముపెట్టిరి అర్థపెమ్మయను
11. ధీరబసంబి అచంద్రాకముగాను
12. చెల్లించగలవారు

KAVALI (28). (A.D. 1276-77?)

[Jaladanki. Telugu. From the south back pillar of same temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Friday, the 3rd of the bright fortnight of Phālguna, corresponding to the year 1198 of the illustrious Śaka era, Vallama Prōlu Chetṭi presented 66 ewes for lighting day and night a perpetual lamp to Śrī Chennakésava of Jaladanki for the religious merit of his parents. The 66 ewes should be accepted and the lamps should be kept up as long as the sun and moon last.

1. స్వస్తి శ్రీశకవర్షములు ౧౧
2. ౯౮ వసుసేంటి : పా : శు : 3 : శు : నాండు జరి
3. దంకి శ్రీచన్నేశవదేవరకు వల్ల
4. మప్రాలుతెట్టి తమ తల్లితండ్రులకు
5. ధర్మముగ అఖండదీపము అహవారా
6. ప్రముముట్టింపు మనిభిచ్చిన గొల్లు ౬౬
7. ఈ అటువది అటుగొలురిజ్కొని
8. దీపాలు అచంద్రాకముగా నడపం
9. గలవారు

KAVALI (29). (A.D. 1274-75 ?)

[Jaladanki. Telugu. From the north back pillar.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday the 11th day of the bright fortnight of the month of Mārgasīra, corresponding to the illustrious Śaka year 1196, Būmaya gave 19 ewes as charity on behalf of his parents for lighting two evening lamps in the temple of Chennakésava Déva of Jaladanki as long as the sun and moon endure.

1. స్వస్తి శ్రీశకవర్షం
2. బులు రిగ్ వసుసేంటి మార్గశర శు రిగ్ అ నాండు
3. జలదంకి చెన్నేశవ దేవరకు బామయ దను పల్లిదం
4. ద్రులకు ధర్మముగా ఆచంద్రారం-ము సంధ్యాదీప
5. ములురెందుముట్టింపుమని యిచ్చిన గొట్టి
6. బ ర్

KAVALI (30). (A.D. 1277-78.)

[Jaladanki. Telugu. From the same place.]

TRANSLATION.

On Friday the 3rd of the dark fortnight of Māgha, corresponding to the Śaka year 1199, Chondāmara Dévanalla Gópdā Sottī gave 9 ewes for lighting an evening lamp in the temple of Chennakésava of Jaladanki as long as the sun and moon endure so that religious merit might accrue to his father and mother.

1. శకవర్షంబులు రిగ్ వసు
2. సేంటి మాఘ, రి : 3 : శు నాండు
3. లదంకి చెన్నేశవ దేవరకు చెందామ
4. రు దేవల్లగోపానాన్ని తమ పల్లిద

5. ంద్రులకు దన్నుకొంగ ఆచంద్రాకము ౬
6. క సంధ్యాదీపము ముట్టించమ
7. ని ఇచ్చిన గొట్టులు తొమ్మిది

KAVALI (31.) (A.D. 1217-18 ?)

[Kadanútala. Telugu and Sanskrit in Telugu character.
In enclosure of Mallésvarasvāmi temple.]

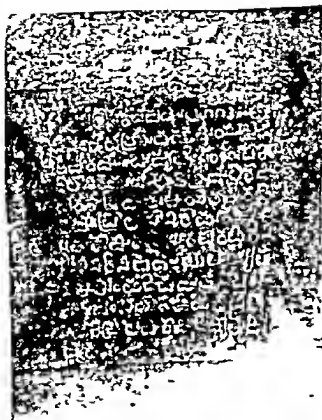
TRANSLATION.

Hail ! On Thursday the 10th of the bright fortnight of Chaitra, on the day under Pashya (the star), corresponding to the illustrious Śaka year 1139, (Hail !) Śrīmat Kāmi Reddi, son of Aitama Reddi and his wife Prólasāni, gave a perpetual lamp to Śrī Mallikārjunadēva of Kadanūnti situated in Poritiuśda, for the religious merit of Śūrāpa Reddi and Vennasāni, and presented 50 ewes, to last as long as the sun and moon exist. The *pūjāri* (worshipper) Prólamarāju should receive this excellent property of the deity and (keep up) 2 lamps.

Second side.

Hail ! Śrīmat Kāmasāni, daughter of Śrīmat Aitama Reddi and Prólasāni, gave a perpetual lamp to Śrī Mallikārjunadēva for the religious merit of Mādi Reddi, Mārāsāni, Próli Reddi, Vémasāni, Próli Reddi, and Gaṅgāsāni, and presented 50 ewes. Prólamarāju should receive these and keep up the lamp as long as the sun and moon endure.

Sanskrit. Whoever eats (misappropriates) even one-eighth of the size of a sesamum seed of the property of a god, he and all the men of his *gōṭra* will go to the hell called Raurava.

PART OF KAVALI NO 31

5. ఓం ద్రులకు దమ్మకంగా ఆచారద్రావణము ॥
 6. క సంధ్యాపాదము ముద్రించు
 7. వి ఇచ్చిన గొల్లులు తొమ్మిది

KAVAI (31.) (A.D. 1217-18?)

[Kndanútalā Telugu and Sanskrit in Toluḡa character.
 In enclosure of Mallikārajasāmi temple]

TRANSLATION

Hail! On Thursday the 10th of the bright fortnight of Chaitra, on the day under Pushyn (the star), corresponding to the illustrious Śaka year 1130, (Hail!) Śrīmat Kāmi Reddī, son of Aitama Reddī and his wife Prōlasāmi, gave a perpetual lamp to Śrī Mallikārajunadēva of Kndanūnti situated in Poritūnti, for the religious merit of Surapa Reddī and Venunāsāmi, and presented 50 ewes, to last as long as the sun and moon exist. The *pūjārī* (worshipper) Prōlamasāmi should receive this excellent property of the doity and (keep up) 2 lamps.

Second side

Hail! Śrīmat Kāmasāmi, daughter of Śrīmat Aitama Reddī and Prōlasāmi, gave a perpetual lamp to Śrī Mallikārajunadēva for the religious merit of Mādi Reddī, Mārāsāmi, Prōli Reddī, Vēmasāmi, Prōli Reddī, and Gaṅgāsāmi, and presented 50 ewes. Prōlamasāmi should receive these and keep up the lamp as long as the sun and moon endure.

Sanskrit Whoever eats (misappropriates) even one-eighth of the size of a sesamum seed of the property of a god, he and all the men of his *gṛha* will go to the hell called Raurava.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవర్షములు ౧౧౩౯ అ
2. గునేంటి వైత్ర శుద్ధ దశమియు బ్రహ్మ
3. స్పతివారముం బువ్వమునందు పోరితి
4. నాంటిలోని కడువనూతి శ్రీ మల్లికార్జున
5. నదేవరకు శ్రీమతు అయితమరెడ్డి
6. వెండ్లము ప్రాలసాని కొడుకు స్వస్తి
7. శ్రీమతు కామిరెడ్డి సూరపరెడ్డికిని
8. వేన్నసానికిన్ని ధర్మపులయ్యడు
9. మని అఖండదీపమొత్తై నాచంద్రా
10. కర్కామని ఏంభయిగొడియలిచ్చెను
11. పూజాగి ప్రాలమరాజు దివ్యయాని
12. ప్యకనముంచెని రెండుదీపాలు

Second side

1. శ్రీమతు అయితమ
2. రెడ్డి ప్రాలసాని కూంతులు
3. స్వస్తి శ్రీమతు కామసాని మాది
4. రెడ్డి మారాసానికి ప్రాలిరెడ్డికి
5. వేమాసానికి ప్రాలిరెడ్డికి గంగ్గా
6. సానికిని విరలకును ధర్మపు అ
7. యెడమని శ్రీ మల్లికార్జున నేవ
8. రకు అఖండ దీపమొత్తై నేనైగొడి
9. యలిచెను ప్రాలమరాజు సెకొనె నాచ
10. చంద్రాకర్కం దేవద్రవ్యతీలాధిపి అభిష
11. భాగితేనర తేపానామాని గోత్రాని రీరఖ
12. నరకం వ్రజెన్ ॥

KAVALI (33). (A.D. 1382-83 ?)

[Kákaṭṭrṇ. Telugu. To the south.]

TRANSLATION.

On Monday the day of Vishama Sankránti, corresponding to the Śaka year 1304, Bairapa Náyanḍu, son of Cha constructed a temple for the increase of wealth to Dánam Garaya, his sons and grandsons, and, for providing daily offerings to Maṭṭikárjunadéva, he constructed a tank and gave under the tank for enjoyment of the deity to last as long as the moon and stars endure.

[One imprecatory verse.]

1. సకవరుపంబులు
2. గెంజెంజె అనునెంటిమమనంకొం
3. ద్రి సోమవారమున చ .
4. . . . నకుకొడుకై బైరపనాయుం
5. డు దానంచెరుగురయకు
6. పుత్రపౌరులకు అయిశ్వ
7. ర్యాభివ్రద్ధిగా గుడిగట్టి మల్లికా
8. జ్ఞానదేవరకు నిర్యువేద్యము
9. కుం బెరువ గట్టించి చెరువు .
10. . బోగమునకు . . గుండా

Second side.

11.
12. ది . . పరాభవ . . చంద్ర
13. తారకముగాను : స్వదత్తంపరద
14. ద్తంపా యోహాశేరిపసుంధరా ప
15. ప్రికాపక సహస్రప్రణామి
16. యాంబాయలేమి.

KAVALI (32.)

[Kákatúra. Telugu. To north of village near
Gurrapnállaguntā.]

TRANSLATION.

. a tank Mára
Manchiráju, karnam gavo with libation
of water. Therefore whoever injures this charity will be
considered to have killed a tawny cow and to have taken
food in the skull of his eldest son.

[One imprecatory verse.]

1. తిరు
2. లమ . నువుమదిర .
3. భూ గతిం . . చెయ .
4. ను . . . ము గ యువ
5. లు పెరువునున్న బోవావ
6. దనికి మారమంచ్చిరాజక
7. రణమును శైవ . . జ
8. నటిరా .
9. చూది రోస ల
10. పునకు గతి మనమాటి
11. నేండి వది కద
12. ముగ దారాపూవకముగ
13. గొంతుమెనిచ్చినవారుగ
14. నక మావిండుగ విలలి బో
15. డిచినవారు పెద్దకొడుకు క
16. పాలింబున గుడిచినవాం
17. డు॥ స్వద త్తం వరద త్తం వాఓ
18. హారేలి వసుధరా వస్త్రీవ
19. మ సహస్రాని విష్ణాయాం
20. జాయతేత్రీమి॥

KAVALI (33). (A.D. 1382-83 ?)

[Kákātūru. Telugu. To the south.]

TRANSLATION.

On Monday the day of Vishama Sankrānti, corresponding to the Śaka year 1304, Bairapa Nāyundu, son of Cha constructed a temple for the increase of wealth to Dānam Guraya, his sons and grandsons, and, for providing daily offerings to Mallikārjunadēva, he constructed a tank and gave under the tank for enjoyment of the doity to last as long as the moon and stars endure.

[One imprecatory verse.]

1. సకవరుషంబులు
2. ౧౩౦౪ అనునెంటిమమనంకాం
3. ౧ సోమవారమున చ .
4. . . . నకుకొడుగు వైరవనాయుం
5. దు దానంజెరుగురయకు
6. పుత్రపౌరులకు అయిశ్వ
7. ర్యాభితిధిగా నుడిగట్టి మల్లికా
8. జ్ఞానదేవరకు నిర్యసేద్యము
9. కుం జెర్వు గట్టించి చెరువు .
10. . బోగమునకు . . నుండా

Second side.

11.
12. ది . . పరాభవ . . చంద్ర
13. తారకముగాను : స్వచ్ఛందంపరద
14. గ్రంథా యోహాదేవిసంధరా చ
15. ప్రియమన సహస్రలో విష్ణు
16. యాంహయలేమి.

KAVALI (34)

[Kahigiri. Telugu. On tank bund. Illegible]

KAVALI (35). (A D. 1309-10)

[Kátráyapádu Tolugu To west of village, on
cattle-stand]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday the 15th of the bright fortnight of Bhádrapada of the year Saumya, corresponding to the illustrious Saba year 1231, on the occasion of a lunar eclipse, under the Párvabhádra star, Srímat Tiruvéngadanátha Mahípála (king) (gave) Tiruvengadanátha Chaturvédimangalam *alias* the *agrahára* Kátravávi (or Kátravápi) to Srímat Tyágasamudra Dharma . . máditya Dévanindu, Kátravápi Angáréni Tiruvengada . Bhatta, who is of the Kausika gótra . . This Kátravávi *agrahára* is given with libation of water to these who are

3. త్వర పాత్రపదశు ౧౫ పూర్వభద్ర గురు
4. వారమున సోమగ్రహణ కాలమున
5. ధ్వు శ్రీమత్యగ సముద్ర ధర్మ . . మా
6. దివ్యదేవ నందుకు శ్రీమతు తిరువెం
7. గడనాథ మహీపాలుండు యగ్రహ
8. రము కాట్రవావియైన తిరువెంగడ
9. నాథ చతుర్వేదిమంగలము కాని
10. క గోత్రజులైన కాట్రవాపి ల
11. ంగా రేరి తిరువెంగడ భట్టు . . .

Second side.

12. వేద శాస్త్రజ్ఞులు . . . బుజనాథ
13. న య
14. వృ బోగసామ్యములో నుదకపు
15. రముగానుం ఆ చంద్రాకాకస్థా
16. యిగా నిచ్చిన యికాట్ర వాపి
17. అగ్రహారము, యాగము
18. వైన ప . . . వేండులు రక్షింప
19. వలయును యీ ధర్మ బ్రథిన
20. స్వస్తి యీ ధర్మమునకు విరో
21. ధము దలంచిని వాండు
22. బ్రహ్మత్యాది పాపములు
23. నేసినవాండు గంగక
24. ఋషం గపిలముంబో
25. డ్చిన పాపానం బిడువాండు
26. మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ.

KAVAI (36). (A D 1312-13 ?)

[Kátriyapádu Tolugu From a big stone north of village]

TRANSLATION

Hail! On Friday the 11th of the bright fortnight of Phálguna of the year Parídhávi, corresponding to the illustrious Saka year 1233, (Sadamabo) Arupádisottu . . . presented . . . as a *maniam* to Channakéśa Perumal of Kátrávipádu for the religious merit of Hail! Srímat Manda . . . Náyankaruvannu . . . while Kákatiśa Pratiśa Rudrádēva Mahárájnu was ruling the earth . . . Kákati Rudrádēva . . . Siddhāthi year . . . dark fortnight Monday . . . with libation of water to last as long as the sun and stars endure

NOTE —The cyclic and S S years differ by a year

- 1 స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబు
- 2 లు ౧౨౩౩ అగునేంటి పరిధావి
- 3 సంవత్సర పాబుగూన శు
- 4 ద్ద ౧౧ శుక్రవారం కాట్రావిపా
- 5 టి చన్నకేశపెరుమాళ్లు
- 6 కు స్వస్తి శ్రీమరుమండ
- 7 నాయంక్రరువారికి దరుమ
- 8 ముగాను (సాదమ బో) అరు
- 9 (పాలిశెట్టి పాలిన)
- 10 (. క యెట్టి హా ండి)
11. (విచారా గానం)
12. మాస్యముగాను ద . ము ఇస్తి

Second side.

1. . . కవ . ంబు .
2. కాక తియప్రతాప రుద్రదేవ
3. మహారాజగారు దరిక్రియెలు
4. (మడా . వారిక్పత . తానా)
5. (చక్రవాక . . తక)
6. (ంత్రాంత . కలాక . .)
7.
8. . (మ)
9. (మ . . యం మక)
10. (మ వటి)
11. (స బాదిక్కిలి శే)
12. (నోజయతి . వసం .
13. . . . కి చం దునిధాయ)
14. (స్త నిజ త)
15. (తరకాక తిరుద్ర దెవవేలా)
16. (ని . లం . . . యెచార)
17. . . . ను . . . వివ
18. (లవి యొ కొస . . . ద్ర)
19. సిద్ధాతి
20. సంపత్సరె
21. (వ . . తిసవ . కిష్ట చ)
22. నోవా . . దా . .)
23. (వకు శేపంచ)
24. ద్రాయ శీగయ రంగరా)
25. తారు సమక్షమా)
26. . . . చాద్రయో స్వప్తి.

Third side.

1. పుడినాయచ
2. మాకుం బుణ్యంగాను మా
3. (చానాంపలోన . పిర .)
4. (వకు . . . పరులి . పమ)
5. (గా . రు మంగానున్న)
6. (. . డశ్వ . . రు . .)
7. (లింగాను . . . గం)
8. జ . . . మగాను)
9. (న్నుష్టా . . . తము)
10. గాను . . తారాకళంము
11. గాను దారా పూవకళముగాను
12. చెసియి . . .
13.
14.
15. . . ద్దాతా . . వత్స
16. . . చ శేసి . సవరా
17. . . . టి ప్లిడు
18.
19.

Fourth side.

1. . . . శచశే
2. వా
3. దేవరకు
4.
5. భారా
6. . ముశే . య
7. . . . దేవరకు . . .

8. ను శ్రీ . మతములు
 9. చతుమతు . . .
 10. త చ హాశ్వ . . .
 11. . . లకును . కీకశిలు
 12. . . . శ్రీ .
 13.
 14. . . . సాయ
 15. . . . ల్లి నలు నాయ.

KAVALI (37). (A D 1309-10)

[Kātrāyapādu Sanskrit in Telugu character To
 the south on the cattle-stand.]

TRANSLATION.

V. 1. May the glorious boar be triumphant—resting on the tip of whose tusk the illustrious earth was resplendent like a *kēṭaki* tree standing on

V 2. In the Saka year reckoned by the Moon (1), the Rāmas (3), and the Suns (12), (i.e., 1231), in the year Saumya, . . . on (the day of) a holy lunar eclipse, while king Ranganātha was ruling the earth . . . the glorious king (of ?) Veṅgaḍēsa, who is sinless, presented the *agrahāra* Kātravāya to Bhīma-rāmēśvara.

Srī! Srī!

NOTE —The donor of this inscription is obviously the same as that of No 35 The object of the gift is the same. The year is the same. The donor was a feudatory of king Ranganātha, but it is not clear to what dynasty either of them belonged. Ranganātha may be Madurāntaka Pottapī Chola Rāja Gaṇḍa Gōpīlādēva

1. [श्रीव]राहस्त जयतात् यस्य दंष्ट्राग्रसंस्थिस्थ-
2. ता । रेजे . . . श्रीप्रियवी¹ केतकीव . . . संश्रि
3. ता । [१*] शाकाब्दे चंद्ररामगुमणिपरिमि-
4. ते वत्सरे सौम्य . . . पुण्ये चंद्रोपरगणे म
5. . . [स]ति प्रियवी रंगनाथक्षिती [द्रे] [१*] प्रादा-
6. त् श्रीविंशेशक्षितिपतिरनघ[ः] काट्वाया-
7. ग्रहारं
8. . . कित्तां भी[म] रा[मे]-
9. श्वराय [॥*] श्री श्री [॥*]

KAVALI (38). (A.D. 1228-29?)

[Kátráyapádu. Telugu. On calingulah of tank, north of villago.]

TRANSLATION.

On the first Ékádasi (11th) day, corresponding to the Saka year 1150, Hail! In the reign of Śrīman Mahāmandalésvara Gandagópāla Tirukáladéva Chóda Mahārājulu, Hail! Śrīmat Patináyakundu constructed a temple, for the treasury of (?) Késavadéva of Kátravavi for the religious merit of his parents and himself and joyfully gave the last field to the east of the tank (Kálukachoruvu) to Porumállu to last as long as the sun and moon exist.

1. శక వషాంబులు ౧౦౫౦
2. అగ్రయేంటి స్రధమ ఏకాదశి
3. నాండు స్వస్తి శ్రీమన్నహామం
4. డలేశ్వర గండగోపాల తిరు
5. కాశదేవ చోడమహా రా
6. జాల యేలికిని స్వస్తి శ్రీమతు
7. పాతినాయకుండు తమతల్లి
8. దండ్రులకుం దమకుం దము
9. వుగా కాట్రవలి కేశవదేవరకు
10. భండారువుగా ని గుడియై త్రి
11. చి . స దేవపెరుమాండ్లను బ్ర
12. మనమున నాచంద్రాకాముగా ని
13. చెప్పెను చేనుకాలుకు చెరువు
14. దూష్పకాన కొన్నుచెను భం
15. తవప్తుచు.

KAVALI (39). (A.D. 1207-08.)

[Kavali. Mainly Sanskrit in Teluga character. From stone near tank bund. This stone appears to be within the boundaries of Maddurpādi villago.]

TRANSLATION.

Sanskrit.

V. 1. Kasyapa was the grandson of Brahma, who was born from the lotus issuing from the navel of (Vishnu) the consort of Sri whose broad chest is tinged with the saffron of the bosom of Sri Kuntā (Lakshmi).

His son was the Sun, the lord of the world. His son was the divine Manu. In the race sprung from him, in

regular succession from king Ikshváku, was born Ráma, who was united with Śrī (Lakshmi, i.e., Śīta).

V. 2. In his family was born king Karikála. In his lineage there was king Béta, who was devoted to the worship of the lotus feet of Śiva. His son Yerra-siddhīvara, endowed with valour characteristic of his race, took the hand of Śrī Dévī, which was marked with the lotus, discus and conch.

V. 3. She (Śrī Dévī) the virtuous, who resembled the Śrī (the goddess of fortune) of his kingdom, who was adorned with the aggregate of celebrated qualities, and who was liberal, brought forth sons, who were endowed with attributes abounding in prowess, and who were equal to Indra.

Of them the oldest, king Nalla Siddha, was anointed; by his favour (his younger brother) Śrī Tamma Siddha, lord of men, ruled the whole kingdom as supreme lord.

V. 4. Distributing the aggregate of all gifts in company with his mother, protecting the earth, having summoned these venerable Bráhmans, Bandari Tripurárya and others, who are versed in the Veda, who are masters of all the sciences, and who are intent on the six karmas, having worshipped them, he, the wise, gave the village desired (by them) to be enjoyed in a hundred shares by them.

V. 5. In the Śaka year, reckoned by the treasures (9), eyes (2), earth (1), and moon (1), (i.e., 1129), in the year Prabhava, on a holy day, at equinox—Śrī Tamma Siddhīvara presented in perpetuity large gifts and an appropriate *agrahāra* called Śrīpura after his own mother (Śrī Dévī), possessed of the triad of human objects of desire (virtue, pleasure and wealth), in the illustrious *Viśaya* (territory) Daddura.

Telugu.

(The boundaries of) the fields of Śrīpura are :—

- on the east, Rácherru (Kávali tank) ;
- on the south, Velpuncherru (a tank) ;
- on the west, the cart-track near the top of Boḍu-
dévarapâḍu ; and
- on the north water (a water course ?)

Those who protect this *agrahāra* included within these four boundaries will get imperishable reward.

Sanskrit.

V. 6. By many (kings) has the earth been given ;
by many (kings) has it been protected. Of whomsoever
the land is, his is the fruit.

V. 7. He who resumes land, whether given by him-
self, or by another, is reborn a worm in ordure for
60,000 years.

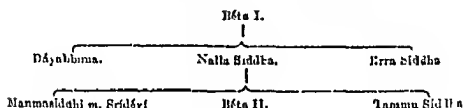
1. श्रीकान्ताकुचकुम्भा
2. कितबृहद्वस्यलश्रीपते
3. निर्मेरुजन्ममूनुतनवो
4. यःकश्यपस्तत्सुतः । सूर्यो
5. लोकगुरुस्तर्दगजानितोदेवोमनुस्त
6. इवादिक्ष्वाकोर्नृपते रनुक्रमकुला
7. द्रामोजनिश्रीयुतः ॥ (v. 1.) तर्दशा
8. त्करिकाल मानवपतिर्जातस्तुतस्या
9. न्वयादसिःदेवतमहीपतिर्भवपदा
10. मभोजानपूजारतः ॥ तत्सुनुः कु
11. लशीलशौर्यसहित श्रीयर्षिद्विद्वोश्च
12. र श्रीदेवीकरमग्रहत्तरासिजश्री

13. శంఖచక్రాంకితం ॥ (v. 2.) తద్రాజశ్రీసమా
14. నా ప్రథితగుణగణాలంకృతిర్దీనశీలా
15. సాధ్వీసాసూత శౌర్యప్రవలగుణయ
16. తన్నదనాన్విద్రుత్యన్ ॥ తత్తాసోన్నత
17. సిద్ధిశితిపతిరభిపిక్తోగ్రజస్తత్కటా
18. క్షాదేవ శ్రీతమ్మసిద్ధోన్మపాతిరఖిలసా
19. బ్రాహ్మరాజ్యం కరోతి ॥ (v. 3.) తన్మాత్రా సహ స
20. ధర్మదాననికరం కుర్వన్మహీపాలయాన్వి
21. మాన్వేదవిదస్సుమూలపాటికాన్వదర్శ
22. శీలాలిమాన్ । భండారిత్రిపురార్థ్యమ
23. రుప్రముఖానాహూయ సంపూజ్య తాన్ ।
24. భాగానాశితసంఖ్యయా పరివృతం త్రా
25. మే స తేపాంసుధిః ॥ (v. 4.) శకాబ్దేనిధినేత్ర
26. భూశాశిమితే మూదానమబ్రాధి
27. కంపుష్యేద్ధి మభవేసమేవిపువతి
28. శ్రీతమ్మ సిద్ధీశ్వరః ॥ శ్రీమద్దుర్దు
29. నామధేయవిపయేస్వస్యేవమాతుశ్చిర
30. నామశ్రీపురమగ్రహారముచిత్రప్రాదా
31. త్ త్రివర్గాన్వితం ॥ (v. 5.)

శ్రీపురమునకుం బొ

32. లము, పూర్వదిక్కున తాచట్టులాను । దక్షిణ
33. దిక్కునవేల్పుండెట్టు । పశ్చిమదిక్కున (బో!)దక్షి
34. పరపాటితోపుదగ్గటిన బండివనకు । ఉన్న
35. రపుదిక్కునవేలు ॥ ఈ చతుస్సముంతోఁగూడ
36. నీ యగ్రహారమురక్షించినవారి కక్షయఫలం.
37. బహుభివర్షముధా దత్తా బహుభిశ్రానుపాత్రినా । య

on page 18 of Government Epigraphist's Report of the year ending with 30th June 1900, where the succession is given as—

The donor Tannan Siddha was regent while his elder brother Nalla Siddha was the anointed king.

The object of the grant is an *agrahāra* Śrīpura named after Śrī Dēvi, the mother of the donor. The inscription states that it was given to Tripurārja and other Brāhmins to be enjoyed in 100 shares which are enumerated on the back of the stone.

KĀVALI (40).

[Kāvali. Telugu. From gateway of a detached shrine in enclosure of Anjanésvara Svāmi's temple.]

TRANSLATION.

They have given (the village) Joldapādu to the deity of Joldapādu to last as long as the sun and the moon for the religious merit of Śrīman Mahāmandalésvara Manma Siddhi Dēva Chōda Mahārāja, son of (Śrī)man Mahāmandalésvara Jagadobba-Gaṇḍa Kāmaya Dēva Mahārāja.

Those who think of obstructing this will be regarded as having killed cows and children on the Ganges and as having killed their grandsons.

[One imprecatory verse.]

NOTE.—Manma Siddhi is of the family called 'Telugu Chōdas' by Dr Hultzsch Jagadobbagandā is also a *biruda* of the kings of the Redḍi dynasty and means "the sole hero of the world"

- (1) (1st) మన్నచో మండలేశ్వర జ
- (2) గ దొబ్బగండకామయ ; చే
- (3) వ మహారాజుల కొమారులైన
- (4) ట్టి శ్రీమన్నచో మండలేశ్వ
- (5) ర మన్నసిద్ధి చేప చోడ
- (6) మహారాజులుగ భర్మాత్తము
- (7) గా జెల్లపాటిమదేవరకు
- (8) జెల్లపాడ ఆచంద్రాకము
- (9) గ నిచ్చిరి దీనికి యేరుగాని విఘ్న
- (10) ము తలచేవాండు గంగ కలుగ అపు
- (11) ని పిల్లల చంపినవారు వీండ్ల
- (12) కొడుకు కొడుకును వధిం
- (13) చినవారు స్వదత్తం పరద
- (14) త్తంవా ఓవారేరి వసుంధరాం
- (15) వట్టివరుష సహస్రాలి ని
- (16) ప్తాయాం లాయలే శ్రీమి.

KÁVALI (41).

[Kottapalli. Telugu. To north of village.]

TRANSLATION.

55 *kuntas* of paddy field. If any one appropriates this field he will incur the sin of killing Bráhmans, &c.

- (1) పరిమడికు ౫౫ ఇమ్మ
- (2) ది యెవ్వరు పుచ్చుకొన్న
- (3) ను బ్రాహ్మణుడి పా
- (4) త కాలం బొందుదు
- (5) రు.

[Maddurpalli See under Kávali.]

KĀVALI (42).

[Mungamūru Telugu. On south wall of Ganēsa temple.]

TRANSLATION.

(Adoration be to) the Lord of the Universe (?)

We gave 1,100 *kuntas* of wot land undor the tank as a *mdnyam* to Kāsi Pāpā Battuda, who constructed these temples. We shall maintain this as long as the sun and moon exist. Every one should maintain this act of piety without fail. Though it yield threo crops, whoever wishes to appropriate it or thinks of injuring it, will incur the sin of committing the five cardinal sins.

1. శ్రీ లగదా నానుపతి
2. ఈ దేవులగుట్టిన కాళి పాపభక్తు
3. విశి మావ్యం చెరువుకింద పరిమడి కుంట్ల
4. లకు ౧౦౦౦ ఆచెంద్రాకర-స్థాయిగాను
5. నడవువారు యీ పుణ్యనకు యెవ్వరు
6. న్ను తప్పక నడవువారు ముక్కోరున్న పం
7. డినాను యీ మాన్యానకు యెవ్వరు ఆ
8. శించినాను కీడు దలంచినాను పంచమ
9. హాపాతకాలు శేషన పాపానం బోవు
10. వారు.

KĀVALI (43). (A D. 1263-64 ?)

[Mungamūru. Telugu. Stone to east of Nilakanthē-svara temple.]

TRANSLATION.

On Thursday the 5th of the bright fortnight of Chaitra, of the illustrious Saka year 1185 . . . of the

Srīvatsa gótrá, who is the prime minister (Mahá-pradháni) of Sríman Mahámandalésvara Manma Siddhi déva Chóda Mahárájulu, gave 50 owes as an act of piety for lighting two twilight lamps to Gaurísvaradéva of . . . varam in Poritínádu (a sub-division of) Pákanádu. The Kápus of the village should receive these owes (and maintain lights).

The witnesses to this

శ్రీ శకవషణంబులు
 గూఢ విటి వైత్ర
 శుద్ధ పంచమర్మి నయ
 వారమునాందు పాశ
 నాంటిలాని పొరితినాంటి .
 వరము శ్రీ గౌరీశ్వర
 లేఖక సాధ్య దీపము
 లు రెంటికి శ్రీమన్నహా
 మండలేశ్వర మన్నసి
 ద్విదేవ చోడమహా
 రాజుల మహాప్రదాని శ్రీ
 స్వగోత్ర
 రథ . . . ధ
 మహానాను గొల్లమ ౫౦
 గ్రామాన కాపులు గొల్ల
 చెకొని దియ్యకొ .
 . మా లెక్క మా బో
 దిరి సామ్యము
 మండలము దిరిగి .
 .

KĀVALI (44). (A.D. 1715-16 ?)

[Mungamūru. Telugu. On south wall of
Ganēsa temple.]

TRANSLATION.

May it be auspicious! Hail! On Thursday the 11th of the bright fortnight of Māgha of the year Man-matha, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka year 1660, as the temple of Gaṇādhīpati (Ganēsa) of Mungamūr which had been constructed as an act of piety was in ruins, Kesima Rodḍi Lingā Redḍi, son of Perumā Redḍi who has the *virūdas*: Gandaragandā¹ Prajamechohugandā,² Pandita-pundarikachandāmūrtānda,³ constructed a *mandapa* in front of the temple of Nīlakanthēśvara of Mungamūru, a temple to Mātāṅgīdēvi, a sluice to the tank of Mungamūr, the Māram tank in the villago of Kaḍvanūtala,⁴ and a temple to Vināyakasvāmi for the religious merit of his parents, to last as long as the eun and moon endure. May it cause great prosperity. Śrī.

[One imprecatory verse.]

NOTE.—The S.S. and cyclic years do not agree. • Who this titled Redḍi was is not apparent, probably only a big land-holder.

శ్రీభామస్తు

1. స్వ ప్రి శ్రీ జయాయుధయ శాఁ వాహన శకపరుషంబులు
౧౬౬౦
2. అగుసేటి మత్తన సంతత్యర మాఘ శు ౧౧ శు ముగ్ధ
మూరిగణాధిన

¹ Hero of heroes.

² Hero who is praised by people.

³ A powerful sun to the lotus which are learned men (i.e.) patron of learned men

⁴ Kaḍanḍāla

3 తనకు క్రితం సేవించిన పుణ్యం ఖలమతి పుండంగాను
గండ్డరగండ్డ ప్రజమె

4 చ్చుగండ్డ పండ్లిత పుండరీక చెడ్డమాతాండ్ర | చిరు
దాంతుండైన పెరుమారెడ్డి కొ

5 మారుండు కేశిమరెడ్డి లింగారెడ్డి ముంగ్గమూరి నీలకంఠే
శ్వరుని ముండ్ర మం

6 క్షపమున్ను మాతాంగి దేవి నగరున్ను ముంగ్గమూరి చెర్వు
తూమున్ను కడ్వమా(*)

7 తులూదు మారంచెర్వున్ను యీ వినాయకస్వామి నగ
రున్ను తమతల్లి దండ్రాదులకు

8 పుణ్యంగాను ఆ చెంద్రాకరాముంగాను యీదేవ్దేవ
శ్రీ శ్రీ జేయును || శ్రీ || స్వద

9 తాప్పిగణం పుణ్యం పరదత్తనుపాలనం పరదతా పహ
రేణస్వద

10 తం నిష్ఫలంభవేత్తు

KAVALI (45) (A D 1230-31?)

[Músanur. Telugu From tank between Músanúr and
Kárali The inscription is not clearly legible
It is in Telugu verse The following seems to be
the purport] —

TRANSLATION

Hail! In the illustrious Saka year reckoned by the
hands (2), arrows (5), Hara (11), (i.e., 1152), on Monday
(the day of Kámalari = the moon) under the Uttara
Phalgun Nakshatra (asterism) in the reign of Gandra

Gópála Dípakaltidéva who is possessed of complete glory, and who is the self-chosen lord of the earth.

Karáru Manmarámundu, the ruler of Muranapura (lit. the beloved of the lady Muranapura), the protector of all virtuous people, and who is delightful by reason of his virtues, presented with libation of water, free of encumbrance, two parts under the Táticheruvu in this village of Musundu (Musunúr) while (his minister) Mantri Kétana presented one part to Gaṇḍa Gópála.

NOTE.—See under No. 47.

1. స్వప్తిశ్రీ శౌకసంపత్
2. రంబులు కరతరహరసంభ్యం
3. బరగం గోత్తరపు ఫలుగు
4. ణింగమలారి దినమున గం
5. డగోపాలుండభండ కీర్తి
6. దివకల్పి దేవ భూవరుని రా
7. క్షంబున మురణపురాంగనా
8. వరుండుసకల శిష్టరక్షణ
9. గలక్ష్మీకరారు మత్సరాముండు
10. సద్గుణరంజితుండు నేతయీ
11. ముసుండు గ్రామందాటి చెరువు
12. నందుభాగములు రెండు గండ
13. గోపాలునకును మంత్రి శేతనుం
14. దొకపాలు మానుగాంగ నుదకస
15. మప్పంబుగానిచ్చెను దడయకుండ.

KAVALI (46) (A D 1638-39)

[Músanúr Telugu From stone in the garden of
Révú Lakshmayya] .

TRANSLATION

Hail ' Prosperity ' (This is) the edict relating to Musanúr tank granted by Velugóti Venkatapati Náyaniváru,¹ in the victorious and prosperous Sáliváhana Saka year 1560, corresponding to the Bahudhánya year, on the 2nd of the dark fortnight of the month of Chaitra. The Sandhata (village official), lessee, amaradar, or ruler of the village should do work to the tank and channel for the *méras* attached thereto. If, not doing it, the ruler of the village, kápu or karnam or any one else, utilizes those *méras* or removes this edict, he will be regarded as having been born to a vetti and the vetti will ravish his wife.

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ
- 2 శాలిహాసన శకవర్షంబులు
3. ౧౫౬౦ లగు బహుధా
4. స్వసంవత్సర చైత్ర బిద్రు
5. వెలుగోటి వెంకటపతి నా
6. యునిగాను ముసునూరి
7. చెయ్యవేషించినధర్మశాసనం
- 8 గ్రామం సంధానంగుడై ఆ
9. మరం యేలిన చెయ్యమేర
10. చెయ్యకాల్ప పరిశేషంచే
11. ది శేషించక ఆమేరధా
12. న్యం పూరుయేలే వారు కా

13. ంపు కరణం యవ్వరు ఆశి
14. ంచినా శాసనంతీసేవేళ
15. ంచినా వెట్టివానికొ పుట్టనవా
16. డు వాడి ఆల్ని వెట్టి
17. వాండు దెంగును.

KAVALI (47) (A D. 1230-31 ?)

[Músanur (hamlet Chentsugámpálem) Sanskrit in Telugu character On stone opposite old temple of Vénugópál Svami]

TRANSLATION.

V 1 Victorious in the world is king Chóda Tikkálati, the jewelled lamp of Jambudvīpa (India), whose feet all kings approach with the desire of seeking refuge—whose fame is as white as snow, silver, white grass, the heavenly river, the conch, and crystal

V. 2 While he, the glorious, whose shout of victory is raised by the kings of the three worlds which have been conquered by his own arm, who is the ornament of the earth, is ruling the kingdom which is pleasing to men,

V. 3 In the Sāka year reckoned by the arms (2), arrows (5), the three-eyed (Siva 11) i.e., 1152, on Monday the 12th of the bright half of Kártika, the ruler of Muranapúra named Kólaráma, gave an endowment for lamps to Gópála in Musunúr village which is subject to him to the north west of the tank . . .

NOTE—This inscription is in Sanskrit verse and in Telugu character

It records the grant of an endowment for lighting lamps to the deity Gópála

The donor is Kóðarásma, the ruler of Muranapura, a feudatory of king Chóda Tikkálata

The stone is defaced in several places and the text is illegible in parts

The date of this grant is 1152, the same as that of Kávali (45) where the ruler of Muranapura is given as Karáru Manmaramudu and said to be subject to Dīpalaktidēva, which name is probably a variant of Tikkaltidēva

Muranapuram does not appear in the list of villages in Nellore district.

1. जयति जगति जंबु
2. द्वीपरत्नप्रदीपश्ररण
3. शरणवाच्छायातनाना
4. नरेंद्रः । तुहिनरजतका
5. शाकाशनचंद्रकुंडुस्पाटि
6. कथवलकीर्त्तिश्रोडनिकाल
7. तीश ॥ (1) ॥ श्रीमति निजभुज
8. विजितत्रिजगजनपाल
9. जनितजयशब्दे । तस्मिन्
10. तलातिलके राज्यं तन्व
11. ति जनानुरागकरम् ॥ (2) ॥ शा
12. काब्दे बाहुवाणत्रिन
13. यनगणिते कार्तिके शु
14. क्लृपक्षे द्वादश्यार्मदु
15. वारे मुरणपुरपति
16. कोडरामाभिधान ।
17. प्रादाद्वायोस्तटाके (?) निजा
18. धीश मुमुरुप्राप्तके

19 दीपकृतं गोपालाय

20 श . . . - ॥ (3)

KAVALI (48). (A D 1273-74)

[Peddakondūru Telugu To east of hamlet Virāreddi-
pālem]

TRANSLATION

Hail ! On Saturday the day of Vishuma Sankrānti, in the year Śrīmukha, in the illustrious Śaka year 1195, (Hail !) Śrīman Mahāmandalésvara Nāgadevarājulu, who is endowed with all eulogistic titles, gave with libation of water to Mahāyini Tikkināyadu of (Prāpa) * Konduru for the religious merit of Rudradēva Mahārājulu, son of . and Nāgadēvarājulu for providing worship, sacred food, light, and dancing as long as the sun and moon exist This charity shall be maintained for ever
[One imprecatory verse]

* * * *

Those who violate this charity will be considered to have killed 10,000 tawny cows near the Ganges, to have committed the five cardinal sins and to have administered poison in the food given to their parents and to gods and goddesses Śrī, Śrī, Śrī

* Note —Prāpakondūru is possibly a misreading for Peddakondūru

- 1 స్వస్తి శ్రీ శకవర్షములు ౧౧౯౫ ము విషు
- 2 మ సంక్రాంతిని శనివారమునాండు
- 3 స్వస్తి సమప్రభాత స్తి సహింస శ్రీమత్త,
- 4 పరిమండలేశ్వర నాగదేవరాజుల (పట్టు

- 5 పణాపాశముశిః యాద్రా) కొడుగు రుద్రదేవ
- 6 మహారాజులకు నాగదేవరాజులకు
- 7 ధర్మపురాను వారియూరి ప్రాజకొండ్లూరు మె
- 8 హాయిని తికినానిని సెతికి అచ్చిన
- 9 భోగానకు అమృత పడికి దీపానకు పాత్ర
- 10 భోగానకు శ్రీముఖ సంవత్సరమున ధారా పూ
- 11 వ్యకముసేసి ఆ చంద్రతారకముగా విచ్చె
- 12 ఈ ధర్మపు ఎల్లకాలము నడపంగలవారు
- 13 స్వదత్తం పరదతలవా యోహరేతివ
- 14 సుంధరా వ్యవహార సహస్రా
- 15 శి విష్ణుయాం జాయతేక్రిమిః॥
- 16 జడతుపా ఈ ధర్మపునకు
- 17 దక్షిణ గంగకట్ట బదివేల గపిలల
- 18 బొడ్డినవారు హచమహాపాతకము
- 19 పేసినవారు తల్లితండ్రుల దేవిదేవరు
- 20 కంచాన విషముపెట్టినవారు శ్రీ శ్రీ శ్రీ.

KAVALI (49) (A D 1638-39²)

[Tállapálem Telugu From stone in front of
old temple]

TRANSLATION

Hail! In 1558 of the victorious and prosperous Śālivāhana Saka era, corresponding to the cyclic year Bahudhānya on the 5th day of the month Phālguna, while the illustrious supreme ruler of kings, Vira Pratapa Śrī Vira Venkatapratāpa seated on the throne of Penugonda was ruling the kingdom of the earth, wo

have settled *mēras* at one *kuncha* per *puṭṭi* for the tank of Jūtūr village situated in Udayagiri Sīma which was given to Veligōti Venkatapati Nāyanivāra (by the Rāja) as an *amaram*. If any person covet (the *mēras*) and do not give the *kunchas* (*mēras*) of that tank to Upparas [diggers] and maintain the tank, he will incur the sin of killing a cow and a Brāhman on the Ganges. His [wife's] honour will be given to a Chandāla and he will be put on a donkey with a toddy pot tied round the neck and despatched to the town of Yama.

NOTE — Bahudhānya corresponds to 1560 S. S. expired and not 1558.

1. స్వస్తి శ్రీ బయ్యభ్యుదయ శాలివాహన శక -
2. వషంబులు ౧౫౫౮ వ అగునెడి బహుధాన్య సం
3. వత్సర పాల్గున ౫ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ వరమేష్వ
4. ర వీరం ప్రతాప శ్రీవీర వెంకటపతిరాయలయ్యవారు పెను
5. గొండ శింహాసనాధీశుండై వృధివి సామ్రాజ్యము
6. యెలుచు వెలిగోటి వెంకటపతినాయనివారికి అము
7. రానకు పాలించినది పుడయగిరి శీమకు చె
8. గ్లివచెడి, బాటూరి గ్రామానను చెర్వుకుంచాలు
9. కట్టడ శేష్టిమి గనుక ఆ చెర్వుకుంచాలు పుష్పలవేశా
10. నయిచిచెర్వుమీంద వేయించక యెవరు ఆశించినాను
11. గంగ కరణను గోవు త్రొండ్డాని చంపిన పాపానం
12. బోదురు తనమానము చాండాలునికి యిచ్చిగాడిదెను
13. యెక్కి- లొట్టిమెడగబుకొని యమపురికి యెంగును.

KAVALI (50) (A D. 1636-37)

[Tállapálem. Telugu From stone by a pond near
the temple]

TRANSLATION.

Hail ! In the victorious and prosperous Sáliváhana Saka year 1558 corresponding to the (cyclic) year Dhátu on the 7th day of the dark fortnight of Chaitra, while Vira Venkatapati Ráya, seated on the throne of Penu-gonda, is ruling the kingdom of the earth, Kunchálá Venganna, the agent (mudrakartá) of Venkatapati Náyaniváru, under the orders of Venkatapati Náyaniváru, commands as follows with regard to the *méras* fixed at one *kuncha*¹ per *putti* for the tank attached to the village of Kárali in the *suma* of Udayagiri given to Velugóti Venkatapati Náyaniváru as *amaram* (service tenure) by the Rája (Sri Vira Venkatapati).

If any person covet (the *méras*) and do not give the *kunchas* of that tank to Upparas (diggers) and maintain the tank he will incur the sin of killing a cow and a Bráhmaṇ on the Ganges. His (wife's) honour will be given to a Chandála, and, without respect to the rule of caste, he will be put on a donkey with a toddy pot tied round the neck, eating . . . and despatched to the town of Yama

1. స్వప్రీతి జయార్జునయ శాలివా
2. హన శకవర్షంబులు ౧౫౫౮ లకు నేటి
3. ధాత్య సంచత్వరస్త్రైత్ర ౭ లు శ్రీమద్రాజా
4. ధిరాజవరమేశ్వర శ్రీపీఠ ప్రతాప శ్రీపీఠ వేంక
5. టవరాయలయ్యవారు పెనుంగొండ సేంపా

6. సనాసేనుడై వృద్ధిసామాజ్యమున్ను శేయుచున్న వెలి
7. గొటి వెంకటపతినాయనివారికి అమరానగ్ర పాలి
8. చిస పుడయగిరి శీమలోని కావలి గ్రామా
9. స చెల్లెచరువు పుటి'కుంచాలు వెంకటపతి నాయనివా
10. రి ముద్రకతాకుంచాల వెంగన వెంకటపతినాయ
11. నివారి ఆసత్సవకారాసను చెరువుకెకట్టడ శేశేగనగ్ర ఆచె
12. రువు కుంచాలు పుష్పరవారి వశన యిచ్చి చెరువుమీం
13. దవేయించక యెవరు ఆశించినాను గంగకతాగోవుబ్రాం
14. ప్తూణచంపినపాపానంబోవును. తనమానిముంచండాలునికి
15. యిచ్చివావివరసయలప్పిగాడిదెనుయెక్కి లొట్టి మెడంగట్టి
- 16.ంచి . . . బక్షింస్తా'ను యమపురికి యెంగును.

KAVALI (51). (A.D. 1198-99.)

[Timmasamudram. Telugu. From stone in field bearing Survey Number 170.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 11th of the bright half of Vaisākha, under the Uttara Nakshatra (asterism), in the year Kālayukta, corresponding to the year 1120 of the illustrious Saka era, Śrī Patī Nāyudu set up the image of Prasannakāśavadēva at Chintagunta for the religious merit of his father, and gave with libation of water four *pattas* of dry land at Kūlavarmagunta, and 200 *kuntas* of dry land behind Chintacheruvu, to Kāśava Bhatta Nambi to provide for burnt offering, other offerings and worship to the deity. Vindla Kāśam Nāyudu and Mangala

Kāśami Nāyudu gave the Gandāvaram pōlimēra field for providing daily offering, one *pattu* of dry land at Elamanchigunta, 100 *kuntas* of paddy field in rear of Chōda Rāmala tank, one *maḍa* (Rs 2) for lighting twilight lamps, one *ṛūḷa* (probably a silver coin worth 5 as 8 p) for the observance of Ekādāsi (11th day), and a cow on the day of Uttarā Nakshatra. This charity should be maintained as long as the sun and the moon exist.

Those who obstruct this charity will incur the sin of killing their parents and 1,000 cows on the Ganges, and the sin of taking food from the skull of their eldest sons

- 1 స్వస్తిశ్రీ శకవషాంబులు ౧౧౨౦ అ
- 2 గునెంటి కాలయైక్తి సంవత్సరాన వైశాఖ
- 3 శుద్ధి ఏకాదశీని అదివారమూను ఉత్తర
- 4 నక్షత్రమున శ్రీపరినాయుండు తమ
- 5 తండ్రులకు దమ్ములుగాను చింతగుంటన
- 6 వ్రాసన్న కేశవదేవరు ప్రతిష్ఠించునీ దేవరకు
- 7 హరిబలి అర్చనలకు కేశవభట్టన
- 8 ం వింధ్యారికి ధారాపూజకముచేసి ఇ
- 9 చ్చిన వెలిసేను కాశవర్మ గుంటలోపల
- 10 ను పట్టు ర చింతలచెరువు వెనక
- 11 వెలిచేరి గుంటలు ౨౦౦ దిండ్లకేశ
- 12 మినాయుండూను మంగళకేశమినా
- 13 యుండూను గంగావరముపోలిమేరచె
- 14 ల్లినివేద్యమునకు ఎరిమంచి గుంటను
- 15 వెలిసేనుపట్టు ౧ ఇచ్చితిమిని చోడ
- 16 రామలచెరువువెనక ఇచ్చిన వరిచే
- 17 ని గుంటలు ౧౦౦ సంధ్యాదీపానకు కా
- 18 ను మ ౧ ఏకాదశి దేహావకముల శి

19. రసురూకాను ఉత్తరవాసస్యానుగో
20. పూను ఈదముపు ఆచంద్రాకము
21. చెల్లకలది దీనించెఱచినవారు గం
22. గకఱుత తల్లి తండ్రులాను వేయి
23. గోవులానువధియించి పెద్దకొడుకు
24. కపాలమున కసరికూడువండి
25. కుడిచిన పాపాసంపాపువారు.

NELLORE (1) (A D 1638-39)

[Alluru Telugu On Nandi mandapam opposite
Śiva temple]

TRANSLATION

Hail! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhānya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śaktāhina Śaka era, Srimat Velugoti Veokatapati Nayaningaru executed this charitable edict for the tank at Alluru. We have ordered that the tank *mēras* of the various villages collected in the prescribed manner should be spent for the maintenance of the tanks of the respective villages. Therefore whether the village be under *sandhata*, or under an *amaradai*, or lessee, or whoever be the rulers the grain collected as tank *mēras* must be spent on the tanks. If, not doing work to the tanks and channel with the grain realized as tank *mēras*, nay one object, or if any *kapu* or *karnam* obstruct or if any one remove this inscription, he will be considered to have been born to the *vetlu* of this village and to have given his wife to the *vetlu* of this village. In these terms has the charitable edict been issued.

- 1 స్వచ్ఛత్రీ జయ
- 2 వ్యవయ శాలి
- 3 వాహన కకవ
- 4 పంబులు
- 5 గృహం లగు
- 6 నేంటి దహయధా

7. స్వ సంవత్సర
8. చైత్ర శు ౨౭.
9. శ్రీమతు వెలు
10. గోటి వెంకటప
11. తినాయనిం
12. గారు అల్లూరు
13. చెర్వుకు వే
14. ఇంచిన భర్మశా
15. సనం యేయే
16. గ్రామ మూలం
17. చెరువు మేర
18. లు యేయే
19. క్రమాన వచ్చె నా
20. మేర ఆయా
21. గ్రామం చెర్వు
22. మీదవేసి
23. బెట్టెట్టులు
24. గా నిర్ణయ
25. ం శేశినారం
26. ము గనక ఇ
27. గ్రామం స
28. ంధాతానను
29. ండినా అను
30. రగానికి ఇ
31. చ్చినాను గు
32. త్రగంప్రవ
33. శాస నుండ్లి
34. నాను యేదూర
35. యేలినాను చెర్వుమే

36. రఱకు నినయ
37. మైన ధాన్య
38. లు చెరువు
39. పరిముఖాలు
40. శేషంచ్చు
41. గలవారు చె
42. రువుమేర
43. ల ధాన్యం చె
44. రువుకావ్య
45. పరిముఖాలు శే
46. ఇంచ్చక యవ్వ
47. రు అక్షేపిం
48. చ్చినా యే కా
49. లు కరణం
50. అడ్డాడినా
51. నున్న నీకాన
52. నం యవ్వరు రీ
53. పివేసినా వాండు
54. ఇవూరి వెట్టివాని
55. కి బుట్టినవాం
56. డే వాండానిని ఇ
57. యూరి వెట్టివానికి
58. యిచినవాండ్లు
59. అని ఇచ్చిన ధర్మశా
60. సనం

NELLORE (2). (A.D. 1533-34.)

[Allūru. Telugu. In Vishnu templo.]

TRANSLATION.

May there be prosperity! Hail! On
 dark fortnight of Āsvīja of the year Vijaya, corresponding
 to the illustrious Śaka year 1455 . . . (Manda)lésvara
 (gave) to the
 deity Kēṣavanātha at Allūr

1. శుభమస్తు స్వస్తి శ్రీ శక
2. వరుషంబులు గరగఁగ అగునే
3. టివిజయ సంవత్సర ఆశ్వీజ బ
4. తదే . . . పునె . . .
5. సేయ
6. వేత్సర . . . లిరుధ . . .
7. . . . వైన . . .
8. . . . కేశవనాంధరికిన్నిమా
9. . . కిమ . . అఱ్ఱారిలోని బాస
10.

NELLORE (3). (A.D. 1756-57.)

[South Āmalāru. Telugu. From stone to east of village.]

TRANSLATION.

(May there be prosperity)! Hail! On the 15th of
 the dark half of Āśhādhā of the year Dhāta, correspond-
 ing to the year 1678 of the illustrious, victorious and
 prosperous Śalivāhana Śaka era Nāya-

ningúru . . . the *lunchas* of the tank . .
 . . . that *méra* grain . . in the
sima . Náyudu—they should do work to the tank
 with the tank *lunchas* Whoever causes injury to the
 tank *lunchas* will be considered to have given his (wife's)
 honour to the *vetli* of the village

- 1 . స్తు న్న ప్తి శ్రీ
- 2 (ఁ) యాభ్యుద
- 3 (శా) లివాహ
- 4 (నక) వరుషం
- 5 (లు) లు గిరి లు
6. (సునెటి) భారు సంవత్సర
- 7 (అహ) ధ బ గి లు పా
- 8 . సమూరిలోం
9. . . నాయనింగారు చె
10. (య్యకు)ంచాలవి భాస్యం
11. లును అమేర
- 12 ను శ్రీ శెలవె . . .
- 13 ద్రనాయడు
- 14 రిశీమలో .
15. లూర సడిచె (చెర్వు)
- 16 కుంచాలు (చెర్వు)
17. మీంద వె (ఇంచగ)
18. అవారు యాకుం
- 19 చ్చాన్న యవ్వ(రు)
20. చెరిచినారు (వా)
21. డిమానం వె (ట్టినానిక కిచ్చి)
- 22 సవాడె.

NELLORE (4). (A.D. 1638-39.)

[Batrakāgollu. Tolugn. On fallen stone in street the south of village.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd of the bright half of Chaitrā of the year Bahudhānya, corresponding to the year 1560 of the illustrious and victorious Śāhivāhana Śaka era, Velugōti Vonkatapati Nāyanivāru issued this charitable edict for the *mēras* of the tank at Kāmngollu. The village *sandhātā*[*gār*], the lessee, the *amara*[*dār*] or the ruler should cause the work to be done to the tank and channel. If, not doing the work, any one covet these *mēras*, a *Mādiga* will ravish his wife.

1. స్వస్తి శ్రీవిజయ శా లివాహ
2. నశకవక్షాంబులు ౧౫౬౦ బ
3. హుధాన్య సంవత్సర వైశ్ర శుకల నె
4. లుగోటి వేంకటపతి నాయనివారు
5. కాంగొల్లు చెర్వుమేరకు వేషించిన భ
6. ర్నశాసనం గ్రామం సంధాతంగుత్త అమరం
7. యేలినచ్చెర్వుమేర చెర్వుకాల్వపని శేష
8. ంచేది వేషించక నీమేరయవ్వండు ఆ
9. సింఛినావాండి అంల్లిమాదిగవా
10. ండు చెంకేడి.

NELLORE (5). (A.D. 1653-54)

[Batrakāgollu. Telugu. From same stone]

TRANSLATION.

Hail! On the 10th day of the bright fortnight of Āsvijā of the year Vijaya, corresponding to the year

1575 of the illustrious, victorious and prosperous Śāli-vāhana Śaka era, Boligadacha Vrajagoruvindla . . . issued this charitable edict. The residents of the village of Kāgollu which has been given as a *mānyam* to Pāka-
~~manna~~ Nāvanivāru are exempted from fees for

charitable edict was issued for the tank at the village of Bhujaballi Rāya Nellūru which Velugōti Venkaṭapati Nāyanivāru gave as an *amaram* to Ittikila Venkaṭagirigāru. Formerly the *mēras* were to be collected at the rate of one *kunchadu* per *putti* of all kinds of grain. Therefore we have ordered that hereafter one *kunchadu* more should be collected. Therefore they should do considerable work to the tank with the *mēras* collected at two *kunchams* per *putti* of all kinds of grain. Those who fail to keep up this charity will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges. [One imprecatory verse.] Whoever fails to keep this will be considered to have given his wife to the *vetti* of the village. Thus has the charitable edict been issued.

1. శ్రీరామా స్వస్తిశ్రీ
2. జయాభ్యుద (య) శాలివాహన
3. శకవరుషంబులు ౧౫౪౭
4. అగునట్టి క్రోధన సంవత్సర
5. జెష్ఠ శు కి లు వెలిగోటి వె
6. ంకటపతినాయనివా
7. రు(యిట్టికేలవెంకిగట
8. గిగారిగ అమరావతు
9. యచ్చిన భజబల్లిరా
10. య నెల్లూరి గ్రామానకు చె
11. రుపు శాసన క్రమం యె
12. ప్లిన్నను పూర్వాననానాధా
13. న్యం ఖ ౧ టిగ ౨-1 తలను
14. నడుచు గ.
15. వలమరికు.

16. డశే స్తి మిగనక
17. పుట్టి ఖనికి ౨౭¹ తఖ
18. న నానాధాన్యం వట్టి
19. చెరువు విస్తారంగాను
20. వేయించుగలవారు .
21. యీధన్మానకు యె
22. వ్యరు గనుక తప్పినాను గం
23. గకతే గోవ్రాహ్మనుల
24. చంపిన పాపానపారు
25. యన్వదత్తాద్విసంపుణ్య
26. పరదత్తాను పాలనం
27. పరదత్తాపహరేణ స్వద
28. త్తం నిప్పులం భవేత్ || య
29. ందుకు యెవ్వరుగనుక త
30. ప్పినాను వాని అలిని పూ
31. రివెట్టివానికి ఇచ్చినవాడు
32. అనివేళినధర్మశాసనం

NOTE —Bhujabhujā Nellūru is apparently a corruption of Bhujabala Rāya Nellūru and the epithet Bhujabala is attached to the Chodalings.

NELLORE (7). (A.D. 1638-39.)

[Chennūru. Telugu. In bed of tank.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhānya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, Velugōti Venkatapati Nāyaningāru issued a

charitable edict for the tank at Chennúru. The *sandhātā* [*gār*], lossee, *amaradār* or whosoever be ruler of the village should get the work done to the tank and the channel from the different kinds of grain received as *méras*. If any *kṛpu* or *karnam*, not doing work to the tank or channel. . . the *vetti* will ravish his wife *Kāpus* should get work done to the tank. *Karnams* should . . . work They should collect *méras* at 1 *kuncha* on every *puṭṭi* for the tank will be considered to have committed the cardinal sins.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుద
2. యశాలివావాన శకవర్ష
3. రంబులు గగ్గలం అనునేటి బహుకాన్యసంవ
4. త్వర వైత్ర శు శుబుకెలుగోటి వేంకటవ
5. తినాయనివారు చెన్నురు చెడ్వకు వేళ
6. రచిన భర్తశాసనం గ్రామసంధాతంశు
7. త్ర అమరం యేలినా చెడ్వ మేర నానాధాన్యా
8. లుచెడ్వపని కాల్యపని చేభంచ్చు
9. వారు (కాంపు కరణం చెడ్వపని కాల్యపని
10. చెభంచక స్మ
11. ట్టినాండితలిని వెట్టినాండు
12.
13. (కాంపులు చెడ్వపుపని చెయించు)
14. వారు కరణములు వసుల వారు మడు
15. . నాను
16. . చన్ను నామ . . .
17. చెడ్వపురి పుట్టరుంచ్చులు వే
18. యంగలవారు

19. ఇయ్యలన్నాను
 20. ండువున్న పాను
 21. య మవాపా
 22. త కాలుచేసినట్టివారు.

NELLORE (8).

[Chenuúru. Telugu. From stone in enclosure
 of Múlasthánésvara temple.]

TRANSLATION.

. . . nugi Peddannamgáru issued this charitable
 edict after making libation of water in the *Mukha
 Mandapa* of Múlasthánésvara to . . . Múlasthánés-
 vara of . . . taya panáyani Chennúru, Kéśavanátha
 Virésvara, Konapillam Jánakamma of Pallekonda and
 other village deities. He has presented offerings to the
 deities of these villages with libation of water for the
 religious merit of his father Basavanáyanimgáru, and his
 mother Mummammá gáru. Therefore, if any one fails
 to keep this up, he will incur the sin of killing his
 parents; he will incur the sin of killing cows and Brah-
 mans on the banks of the Ganges. Whoever rules this
 village . . he will incur the sin of killing

[Two imprecatory verses.]

Signature of Peddayya. Srí, Srí, Srí!

1. బయపనాయనిచెన్నురిమూలస్థా

2. నే శ్వరుండ్లున్న కేశవనాంధుండున్న వీరేశ్వరుండ్లు

పల్లెకొ

3. ండును కొనస్లింజానకమ్మకున్న గ్రామదైవాలకు యరవనం

4. నుగి పెద్దనంగారు మూలస్థానేశ్వరునిముఖ

మండ

5. మంద ధారవోశియిచ్చిన ధర్మశాసనం
యా గ్రామదైవాల
6. వైభవాలు తమదండి బస్సువాయనింగారికిని తల్లి ము
మ్మమ్మ
7. ంగారికిన్ని పుణ్యంగాను ధారవోశి యిస్తీమి గనక యిందు
కు య
8. వ్వరు తప్పినాను తమ తల్లిదండ్రాజుల వధియించిన పా
పానపాదు
9. రు గంగ కతగో త్రాంమ్మనిచంప్పినపాపాన బోదురు
యాగ్రా
10. మం యెవ్వరు యేలినాను . . . చంప్పిన పాపానం బో
దురు.
11. స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం (వరదత్తానుపాలనం)
12. వరదత్తా వహారేణ (స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్).
13. యేకై క భగిని లోకే సర్వేషాం (మేవ భూభుజాం)
14. నబోజ్యా సశర¹గ్రాహ్య (వివ్రదత్తా)
15. వసుంధరా॥
16. పెద్దయ్య వ్రాలు శ్రీ శ్రీ శ్రీ

NELLORE (9). (A.D. 1635-36?)

[Chinna Cherukúru. Telugu. Near the Vínáya-
kudu temple.]

TRANSLATION.

On day of Bhádrapada of the year
Yura, under the orders of Ákula Ranganáthayya, agent
(*kúryakartá*) of Śrīmat Velugóṭi Venkatapati Náyanimáru,
Bóyinapalli Bápanamgáru issued a charitable edict for
the *kunchas* of the tank at Cherukúru. If the rulers

of the village, the *Japus*, the *lananams*, the holders of the *mdnyam* or anybody else, not doing work to the task with the above said grain, object to it, they will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of th Ganges Those who fail to keep it will be considered to have given the honour of their womenfolk to *Malas* and *Madigas* Thus has the edict been executed.

NOTE—This agent is mentioned again in Nos 110 and 115

- 1 యవ సెంవన్నర బాద్ర
- 2 (వద) లు శ్రీమరువె
- 3 ఒగోటి వెంకటపతివా
- 4 యని వారి కార్య కర్త
- 5 వైన ఆకుల రంగనాథ
- 6 య్యగారి అనుమతి
- 7 బోయినివల్లి బాపన
- 8 రంగారు చెరుకూరి చెరు
- 9 పు కుంబ్బాలకు కొల్లు
- 10 కు వేయించిన దమాశా
- 11 ననం గ్రామం యేలేవా
- 12 రు కాంపు కరణాలు మా
- 13 న్యగాండ్లు ఆ ధాన్యం చె
- 14 ర్వు మీదే ఇంచుకయె
- 15 వ్వరు కీడు అడినాను
- 16 గంగ కర్తను గో బ్రాహ్మణుల
- 17 వధించిన పాపాన బోయినట్టె
- 18 అది తప్పి నడిపించిన
- 19 యాడవాండ్ల మానంమా
- 20 ల మాదిగలకు ఇ
- 21 చ్చినవాండ్లు వే ఇంచు
- 22 న ధర్మ శాసనం

5. . . . మంద ధారవోశియిచ్చిన ధన్యుశాసనం
యా గ్రాన్మదైవాల

6. వైభవాలు తమదండ్రీ బస్పనాయనింగారికిని తల్లి ము
ష్టున్న

7. ంగారికిన్ని పుణ్యంగాను ధారవోశి యిస్తిమి గనక యిందు
కు య

8. వ్యరు తప్పినాను తమ తల్లిదండ్రాజుల వధియించిన పా
పానపాదు

9. రు గంగ కథగో త్రాంమ్మనిచంప్పినపాపాన బోదురు
యాగ్రా

10. మం యెవ్వరు యేలినాను . . . చంప్పిన పాపానం బో
దురు.

11. స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం (పరదత్తానుపాలనం)

12. పరదత్తా పహారేణ (స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్).

13. యేకై క భగిని లోకే సర్వేషాం (మేవ భూభృతాం)

14. నబోజ్యా నశిర¹గ్రాహ్య (వివ్రదత్తా)

15. వసుంధరా॥

16. పెద్దయ్య వ్రాలు శ్రీ శ్రీ శ్రీ

NEELLORE (9). (A.D. 1635-36?)

[Chinna Cherukúru, Telugu. Near the Vináyaku-
kudu temple.]

TRANSLATION.

On day of Bhádrapada of the year
Yuva, under the orders of Ákula Ranganáthayya, agent
(*káryakartá*) of ŚrīmatVelugóti Venkatapati Náyanimvúru,
Bóyinapallu Bápanamgáru issued a charitable edict for
the *lunchas* of the tank at Cherukúru. If the rulers

of the village, the *Adpuz*, the *Larianams*, the holders of the *ndnyam* or anybody else, not doing work to the tank with the above said grain, object to it, they will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges. Those who fail to keep it will be considered to have given the honour of their womenfolk to *Mālas* and *Mādigas*. Thus has the edict been executed.

NOTE.—This agent is mentioned again in Nos 110 and 115.

1. యవ సెంకటపరివా
2. (వద) . . య శ్రీమరువె
3. అగోటి వెంకటపరివా
4. యని వారి కార్య కర్త
5. వైన అకుల రంగనాథ
6. య్యగారి అనుమతి
7. బోయిపల్లి కావన
8. గంగారు చెరువూరి చెరు
9. పు కుచ్చాలకు కొల్లుబ
10. కు వేయించిన దమకా
11. ననం గ్రామం యేలేవా
12. రు కాంపు కరణాలు మా
13. న్యగాండ్లు ఆ ధాన్యం చె
14. ర్వ మీందే ఇంట్టుకయె
15. వ్వరు కీడు అడినాను
16. గంగ కరణను గో బ్రాంహ్మలకు
17. వధించిన పాపాన బోయినట్టె
18. అది తప్పి నడిపించిన
19. యాడవాండ్లు మానంమా
20. ల మాదిగలకు ఇ
21. చ్చినవాండ్లు వే ఇచ్చి
22. న ధమకా శాసనం.

NAILORE (10). (A.D. 1535-36.)

[Daggadarti. Telugu on boundary between Chennúru and Daggadarti.]

TRANSLATION.

Hail! On Tuesday the 7th of the dark half of Phál-guna of the year Manmatha, corresponding to the year 1458 of the illustrious, victorious and prosperous Śáli-váhana Śaka era, under the orders of Governor of Udayagiri *durgam*, the boundary between this village and Chennúru (was settled) in the manner that the people of these four villages:—Jaidanka, Allúru, Gangáram, and Vavvéru acted . . . This inscription has been planted

on the east . . . gúldár, to the south of that .
 . . . to the west of that

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహ
2. న శకవర్షంబులు ౧౪౫౮లు నెంటి
3. . కి మంత్రిగ సంతకర పాల్గొని ౭ మ॥ శ్రీమతు
4. వుదయగిరి దుర్గాధిపతియై నెయికదా . . .
5. య్యవారి అనతిని బాధిదంక అలూరు గంగారం
6. వవ్వేరు యీ నాలుగుగ్రామం వండ్లు నడచిన
7. ట్టి గాను యీగ్రామ చెంన్నూరి పాలిమెర . .
8. జంచి వేయించిన యల్ల
9. . శా సనం పూర్వానకు . . . నలూరును అవడి
10. ణం వొడ్డు అపడమరల

NELLOR (11). (A.D. 1638-39).

[Dāmarāram. Telugu. South of village.]

TRANSLATION.

On the 2nd day of the bright fortnight of Chaitra of the year Bahudhānya corresponding to the Śālivāhana Saka year 1560 this charitable edict was issued for the tank of Dāmarāram by Velugōti Venkatapati Nāyudu. The village *sandhdā*, or the nmaradār, or the lessee or the ruler should keep the tank in repair with the *n.ēras*. If, not getting the work done, the *karnam* or *kāpu* or any one covet those *mēras*, his wife will be ravished by the village *letti*

1. నాదివిహస శక
2. వషణంబులు ౧౫౬౦
3. బహుధాన్య సంవత్సరము
4. త్వర వైత్ర శు ౨
5. లు వెలుగోటి వెంక
6. ట పరినాయది వా
7. మ (దారి) పరంచెరువు
8. కువేయించిన భర్తనా
9. సనం గ్రామంసందా
10. తం గుర్త అమరం యే
11. లిన చెరువు
12. జరి చేయించేది చే ఇ
13. చక ఆ మేగ కరణ
11. ౦ కాంపు యెవ్వండు ఆ
15. నిలచినా వా డి
16. అలివి వెట్టివాడు
17. దె-గేది

NELLORE (12)

[Duvvurn Sanskrit in Grantha character and Tamil
From gópuram of Durvása Kótesvara temple]

This is a fragment The beginning is Sanskrit and mentions Rájagrandagópála In the Tamil portion the cyclic year Vijaya and the village of Pákkam "on the northern bank" are mentioned, it says that some gift was made with libation of water to last as long as the moon and sun endure.

[1] . . .

[2] ஈராஜமனுமொவாரும் விசுவேஸ்வர [ஊ] ரெந்நொ
விசுவேஸ்வர ஊ . . .

[3] தென்கிழக்கு | ஊவந்தவந்த . . . கருங்க
வந்த வந்தும் வந்தி

[4] ஈனன வடகரைப்பாக்கது .

[5] தான விஜயவந்தவந்தது

[6] நமக்க உட்கமபண்ணி சந்திரதித்தவரை [செலவ]

NELLORE (13) (A D 1613-14)

[Gandavaram Telugu Southern wall of enclosure
of Vénugópálasvami temple]

TRANSLATION.

Hail ! On Sunday, the 7th of the dark half of Jyéshtha of the year Prámadiśa, corresponding to the year 1635 of the illustrious, victorious and prosperous Śaliváhana Śaka era, Vóbánáyanaṅṅu who is puro by reason of descent from the Pácharla gótra who is the moon of the ocean of the Ujṇa family, who is the grandson of Choudakunṅṅuṅṅu and the son of Pullaṅṅuṅṅu

gāru, and who is the maintainer of Dharma, caused to be constructed a stone *prākāra* (enclosure) to (the temple of) Gópaladēva of Gandāvaram, who is the lord of crores of worlds of the whole universe to last as long as the sun and moon last, for the religious merit of his preceptor Tirumala Tātāchārṇa Ayyavāru, Voligóti Vonkatapati Nūyaningāru, who is the ruler of the śīma, his father Pullānāyaningāru, and his mother Dharmāyammagāru. May it cause great prosperity!

- (1) స్వప్తిత్రీ వియాభ్యుదయ శాలి వా
- (2) వాన శకవషణంబులు ౧౫౩౫ అగు నేటి
- (3) ప్రమాదీత సంవత్సర జ్యేష్ఠ ౪ ౭ అదివా
- (4) రాన వశ్వణగోత్ర పవిత్రులుండును పుజైరి
- (5) వంశపారావారసుధాంశులుండు వో
- (6) ండకునాయనింగారి పవిత్రుండును పుల్ల
- (7) నాయనింగారి పుత్రుండును ధర్మ. . .
- (8) ప్రతి పాలకులుండు అయిన వోవా
- (9) నాయనింగారు అఖిలాండ్ల కోటిప్ర
- (10) ప్తంజనాయకులయిన గండ్లావరం గో
- (11) పాలదేవునికి ఆచంద్రాక్షస్థాయిగా మా
- (12) ంకు గురువులు తిరుమల తాతాచార్యుల
- (13) అయ్యవారికింన్ని శీవయేలే వెలిగో
- (14) టి వెంకటపతి నాయనింగారికింన్ని తమ
- (15) తండ్రి పుల్లనాయనింగారికింన్ని త
- (16) మతంబ్లి ధర్మాయంపూగారికింన్ని పు
- (17) ణ్యంగాను శిలాప్రాకారం గట్టించె
- (18) ను శ్రీ శ్రీ శ్రీ జేయును

NILLOM (14)

[Gandavaram Telugu Eastern wall of enclosure
of Venugópālasāmi temple]

TRANSLATION

Srī Rāma !

Timmāna, son of Jannā Jējam Sitti caused (this) wall
to be constructed and presented it to Gópālasāmi of
Gandavaram Srī !

- 1 శ్రీ రామ నం
- 2 ద తనం స్థాపించె
- 3 స్వామికి జంనా జే
- 4 జంనెట్టి కొమారుం
- 5 దు తింపన నుయ్య
- 6 గట్టించి నమస్కరిం
- 7 చె ను శ్రీ

NILLOM (15)

[Gandavaram Telugu From a stone bearing also a
Tamil inscription to north of gate of Udayakāleswara
temple]

TRANSLATION

That successful man (danyudu) who obtained the
village of Bondavīda by the grace of Allun Dirukūlti, the
ornament of kings, who is a Vishnu (Murāri) to the
Dīnavas who are his proud enemies and who is the crest
jewel of the Pallava family, got a tank excavated in
that village, constructed a village which he named after
his father Dīmāvaram, to the knowledge of the world,
and out of love, gave that village to Udayalāvatī
svaradeva in perpetuity as long as the moon water sun

and stars exist and also constructed a *mandapa* in the name of his mother Kattadi Prólama and published this as a charitable edict.

4. మదశాత్రవదాన
5. వమురారి వల్లప
6. వంశశేఖరుండ నవ
7. జర నల్లందరుకాల్లి
8. పసుమ తీర్వర లిలక
9. యుచేం బ్రాభవశక్తి
10. యెప్పడంగ బొండవా
11. దనా గ్రామంబు వడ
12. సి యందొనరండటాకం
13. బు గట్టింబి లోకమెజ
14. యంగం దమతంద్రై పేరి
15. యిల్ల దామావరం ని
16. నుపేరిడి యాయూ
17. రు ప్రేతి నుదయక
18. లవతీర్వర దేవునకు
19. చంద్ర జలాకా తారక
20. యుగా నిచ్చిన ధన్య

On the north side.

21. య గన్నలెల్లి పెర
22. మండవముసుం
23. య . యోగ దమ్మం
24. గాను ననంగ కట్టి
25. డి శాలమ వినుతి పే
26. యం

NELLOR (16). (A.D. 1182-83.)

[Gandavaram Sanskrit in Grantha. From the same stone as No. 15.]

TRANSLATION.

Prōli Reddi of Prabhugandavāra the best of villages (obtained) from the illustrious king Alluntikka who is the crest-jewel of kings, who is a blossom among blossoms (or Pallavas), who is blessed with courage . . . to the god Vallīśvara whose forehead is adorned by the moon, . . . the village . . . Bontapīdu in the rībhaya (country) called after Bāta in the month when the sun was adorning the *nakra* (crocodile) (Mārgali) in the Śaka year 1104 expressed by bāna (5), arkkā (0), vichandra (11) corresponding to the cyclic year Śōbhakrit.

[Imprecatory verso.]

- [1] ശ്രീ(ഃ) ദേവേ നമഃ [ജ]
- [2] ശിവരോ [ന*] ഭാഗ
- [3] ലല്ലവാനി
- [4] ലല്ലവൻ [I*] ക-
- [5] റാജകുമാര-
- [6] രാജാ ലല്ലവൻ
- [7] രാജകുമാര [I*]
- [8] രാജകുമാര-
- [9] ക കുമാരൻ പ്ര [ഈ]-
- [10] രാജകുമാരൻ [I*]
- [11] പ്രൊരിരേ
- [12] കരി പ്രൊരിരേ
- [13] രാജകുമാരൻ . .
- [14] രാജകുമാരൻ . .

- [15] [வல்] ஸ்ராதெவா-
 [16] க் தெவாயி . . .
 [17] விக . . .
 [18] மாரபே . . . வ-
 [19] வாய அந்ராத-
 [20] தகதெளையெ
 [21] ஹாண[ர]தூட்டி வி-
 [22] அந்ரமணிகெ ம-
 [23] கவசவரெ மெ-
 [24] ரவிக்ரக வகவெ-
 [25] ர ககூதெக-ஹ்-
 [26] தி ஹாஹி தெ-
 [27] ரககரேஹி-
 [28] தெய் விநயெ மெ-
 [29] . தெவாஹபாட
 [30] . தெஹ்ரவ்யுதே
 [31] . வாரக க் து-
 [32]
 [33] வ-
 [34] ஹ்-
 [35] தூ [வாஹதூ வ]ர தெ-
 [36] யா [தெரெ க] வஹ-
 [37] து [ரார ஹ்ஹிவ] ஹ்-
 [38] வஹவ்யாணி
 [39] விநயயாஹ[ரய]-
 [40] தெ க்ரே-||

NEELORE (17).

[Gandavarani. Tolugu. By the Siva temple.]

TRANSLATION.

Hail ! (Ho whose feet are adorned by the coronets of kings and form a shelter to those who prostrate themselves humbly before him) Srīmanmahāmandalēśvara Kulōttunga Chōda. Chitrakhanva, Tribhuvana Chakravarti Kulōttunga Chōdadēvara Srī Tribhuvana Chakravarti Kulōttungadēva Chōda executed an edict and gave to the deity Mahādēva and his wife Udaya Kalavati 20 *pallis* of wet land at Bōdemaram. This was given to Nambi Vasamuradēvalendu with libation of water. Ho should receive and enjoy it in peace. This is the stone inscription. Those who maintain this charity will be considered to have given a charity five and twelve times greater than this. One *luncham* of grain should be given for every *putti* of produce. Nine cows were given. The rope should last for ever.

Signatures. BIDDANA VĪRAOHODA.

(Signed) KAERNAM NĀRANAYA.

(Signed) SŌMANAVAPA PEGGADA GŌVINDANA.

1. స్వస్తి శ్రీ విని
2. య వినిమిత నిష్పందిడ
3. మకుటతర . . . తస్తాత
4. . . . నోక్తి . . . చరణ సర
5. స . . . విమలదిత్త మైనయనేక
6. స్వస్తి శ్రీమహామహామండలేశ్వర కుల
7. స్తుంగచోడ చిత్ర భాస్వ ప్రభుపన

8. చక్రవర్తి-మహాస్థంగ చోడదేవర
9. నార
10. . . . పానమైన . . . బోదమార
11. మున ఉదయకలవతి సమేతమైన మహాదే
12. వరకు శ్రీత్రయవన చక్రవర్తి-శ్రీకులూస్తు
13. ంగ్ల చోడదేవరు విరువది వట్టిరీరు నీరు నేలసాస
14. న బద్దముగాన . . . తాననంది పసము
15. రదేవలెందు ధర్ములుగానున్న పీరికి ధారవోలి
16. చేకొని సుఖమనుభవించి శేష్పాద నిలాశాసన
17. ముగా నప్ప-కముంచి కొన్నది దీరికి పూసు
18. వారు నేనుగబండ్లైండుద్దుల సాసనము
19. నిచ్చితి బుట్టికి ౭౯ మోదలు తొంపండ
20. నిరంతము . . బిడ్డరి పీరచోడ కణానారన
21. యవ్రాలు నోమనవవ పెద్ద గోవిందసవ్రాలు

NELLORE (18).

[Gandavaiam Telugu To south of Udayakálésvara temple. From a stone bearing also a Tamil inscription Illegible]

NELLORE (19)

[Gandavarem. Tamil. From the same stone as No 18. Beginning lost]

TRANSLATION

The five vels of demarcated dry land in that village which we left when we visited that *Mandalam* to the *pūjārī* (dévarkannī) and to the overseers of the Sri Mahéśvaras of the temple of the god Valléśvara at Kanthanárayana-

puram alias Kulóttungachólapuram situated in Mundainádu in . . Kulamánikkavalanádu (a sub-division of) . . Chólamandala for three rice offerings and the five vélis . . of land in the village of Tunamasínidúr, which, in accordance with the request contained in a letter received by us, we gave on the same day for celebrating the festival to that god, for feeding the ascetics at the *math*, for paying those who attended to the sacred flower garden . . (mutilated portion)
This is the signature of Kulóttungachólapallavaraiyan
Year 41, day 125

[1] ஸ்ரீ

[2]

[3]

சொழம்-

[4]

குலமாணிக்கவாசகர்-

[5] [ட்டு] முண்டைகாட்டு கண்டநாசா[யணபு]-

[6] மக குலோதயக சொழபுரத்து உடையார்

[7] வலவியூரமுடைய தீர்த்தவெளியகளுக்கும்

[8] ஸ்ரீ தீர்த்தவெளியகண்காணிசெய்வாரகளுக்கும் அத-
தெவ-[9] கரு முனபு நாம அமலண்டலத்தகரு வந்தபொழுது
மு[ல]-[10] முனபுகரு அவலநில புஞ்சை நிலத்திலத[திரு]ததி
கமொ-[11] னகைகரு விட்ட அஞ்சுவெளியெழும அநிககெ அத்
உ-

[12] தவாகரு திருவுருவத்தகரும மடத்திலுண னுதவலி-

[13] கருகரும திருநவவாகருசெய்வாரகரும இந்நமநிதி
து[தி]ல

[14] நாம பெறவெண்டுமென்று கமகரு ஓலவகந

[15] . எட்டி நா . அமுனபுகரு வி-

[16] டட சிம அஞ்சுவெளியெ இ

[17]

[18] అను . . .

[19] . వెలి నీలమ చిడడ శోకశోక-
 డు శుక

[20] నీలమం జాకడె-

[21] కణ్డ వెలప నాణి తుడ్డి-

[22] [మృత్యు] వాసమ శయ్యపబణ్ణుక ఇనవ గు-

[23] వోతక నకశోమపబల్లవన[కల] అశ్రుత క

[24] బాణం శుక్[క] నాణ నలమె.

NELLORE (20).

[Gudipallipadu. Telugu. Stone opposite Siva temple.]

TRANSLATION.

On the 10th day of the bright half of Bhādrapada of the year Yuva, Srīmat Velugōti (Timmānāyanigār) whoever fails to keep it up will be considered to have given his honour to *Mālas* and *Māḍiga*. Thus has this charitable inscription been issued.

1. యువ సంవత్సర కాద్ర

2. పక శు గం లు శ్రీమ

3. ఈ వెలుగోటి రి

.

.

1. అది తప్పినది

2. పిచ్చి (కాయని)

3. వాండ్ల మానం

4 మాం మాదిగ

5 రక. కచ్చిసచ్చ

6. வா. டு. ஐ. ப. னி

7. சேயி. ப. பி. ந

8. பி. ப. ம. ச. ச

9. ச. ச. ச. . .

NELLORE (21). (A.D. 1272-73 ?)

[Ídúru. Sanskrit in Grantha and Tamil. West wall of Chokkanáthaswámi temple.]

This inscription which is only a fragment begins with a Sanskrit introdaction giving the birudas of a king named Nágadévamahárāja. The Tamil portion which follows states that in the expired Śaka year 1193 corresponding to the cyclic year *Āngirasa*, on the date corresponding to Monday, with the *nakshatra* Púṣa, being the tenth day of the month of Mágha, one Nágadevan of Nellúr *alias* Vikramasingapura gavo (with libation of water) to the lord Bhímanádéva *alias* the god of Veṭṭuván Paṭṭaividu, for offerings, some lands in Angapalandanāḍu free of tax to last as long as the moon and sun endure.

NOTE.—*Āngirasa* corresponds with 1194 expired, not 1193.

[1] ஸ்ரீமத் ஸ்ரீ ஸ்ரீமத் ஸ்ரீமத் ஸ்ரீமத் [ஸ்ரீ] காமாட்சி-பெரு
விண்ணிற் காமாட்சிபெரு விநாயக [காமாட்சி] பர காமாட்சிபெரு
ஸ்ரீ[ஸ்ரீ]

[2] [ஸ்ரீ] சகலகாரணம் துணைகொடுக்கின்ற ஆயுதம் வம்-
வல்லவர்த்து போய்விரைந்து உயரையும் வெல்லவாரும் பெற்ற
பூசத்துகான்

[3] ச்ரீமத் ஆள விநாயகேந்திர வர்த்து வெட்டுவான்
பட்டைவிட்டு உடையார் உடிகாடுவருக்கு ஆயுதம் பூச
புள் சாந்தனம் பர

[4] சையும் அமுதுபடியும் சகதிராதித்தவரை நடதருவ
தாக ஸ்ரீமாத் திருமுக இக்கொயிற
உடி.

[5] பண்ணிகளும்தென காறெவனென இதனமத்தை
குலைகுமவன அங்கககரைவிற குராரபசவை வ ததான
பாவனகொளவான.

NELLORE (22)

[Indukurpéta Tamil From gópuram of Nurasim
haswámi temple Beginning lost]

TRANSLATION.

. kávanurkilavan Malakihyananrén Pichelan
Udayár of Máligaikávanur (situated) in Póligainádu in
Manavirkóttam (a sub division) of Jnyankondachóla-
mandala gave, to last as long as the moon and sun last,
750 (*luli*) consisting of sacred flower garden and mango
topo

If anybody should cause obstacles to this charity, he
will incur the sin of one who kills a cow on the banks of
the Ganges

[1] ததிரசெய்த கருதுடி குழு மவன ககறி-

[2] குகதவனமாத்தொட்ட சிவ எழுதுறறை

[3] மபது சகதிராதித்தவரை செலவதாக விடுவி-

[4] த்தாக செய்கொண்டசொழமண்டலத்-

[5] அ மணவிறகொட்டத்தபபொளிகைகாட்டு

[6] மாளிகைககவனா காவனாழிவன மலை-

[7] கிரியனொரு பிரசன உடையா இத்தப-

[8] மத்தக கிதகம பண்ணிஞ்ஞடாடு செ-

[9] வகைககவனில் செலவதை பண்ணிஞ்ஞ

[10] செலவதை செலவதை செலவதை

NELLORE (23).

[Indukúrpot. Tolugu. On threshold of gópuram
of Vīrabhadrasvāmi temple.]

TRANSLATION.

The grain realized from the *kunchas* of the tank should be spent by these in repairing the channel and the tank. If there should be any balance, it should be given for the repairs of these temples. Whoever fails to keep this will be considered to have given his (wife's) honour to the menial servant of the village. If the *mānyagādu* hides (the grain) and says anything, the same censure will apply to him.

1. యీ చెర్వు కుంచా
2. లవల్ల వచ్చిన ధాన్యం కాల్వ
3. లం నూరిచెర్వుల మీ
4. రివను వీరు వేయించుగ
5. లవారు మీగులు గలిసినా
6. యీ దేవళాలపని ముఖ
7. లకు యియ్యగలవారు యి
8. రిద్దుకు యవ్వరు గనక ర
9. ప్పినాను ఖాచి మానం గు
10. లాపుకానికీ ఇచ్చిన వా
11. డె మాన్యగాడు చాంచి
12. చెప్పినాను యిదే వట్టు

NELLORE (24)

[Kákatúrñ. (Hamlet Pátachennudñ gunta) Telugu.
In bed of tank]

TRANSLATION

(Adoration to) Srí Ráma !

On the 15th of the bright half of Kártika, corresponding to the Śaka year 156 on the holy occasion of a lunar eclipse, . . . granted (the village) as an *amaram*. Therefore the different kinds of grain received from this village as *méras* should be spent on doing earth work to the tank. Therefore we have given this with libation of water on the holy occasion of a lunar eclipse on this abovesaid *tithi*. They should therefore do the tank work as long as the sun and moon exist. Those who fail to do so will incur the sin of killing cows and Brahmans on the river Ganges. They will be considered to have given their (wives') honour to the *toti*, they will be considered to have sucked the yard of a horse. If they fail to keep this they will be considered to have given their (wives') honour to the *tithi*. Thus (has) the charitable edict (been issued).

1. శ్రీ రామ
2. శక సంవత్సర
3. యిది గిరి .
4. ౦ అగు కార్తిక
5. శు గిరి ల శోమగ్రహణ
6. కామ
7. ఎనాన
8. తిని
9. ఇది రుచుంన

10. య కపా
11. రికి
12. మం
13. టచును అమరా
14. నకు పాలించినారు గనక
15. యీ గ్రామన వచ్చిన
16. వెలు నా
17. నాధాన్యమును చెరువు
18. మీంద మట్టివేసే
19. వాగు
20. యిందుకు
21. ఇతధాతి
22. ధి శోమగ్ర
23. హాపుణ్య
24. కాలమంద్రు
25. ధారవోసి ఇ
26. ప్రిమి గనక ఆచ
27. ంద్రాకణ్ఠాశ
28. గాను చెరువుపనిచే
29. యంగలవారు
30. ఇ(యికపుచ్చండు)
31. నను గంగలోను
32. గోవును త్రాంస్తాని
33. చంపిన పాపా
34. నం బొందురు గు
35. లాపువానికి మా
36. నం ఇచ్చి పోదు
37. రు గుణపు బొ
38. ద్ద గుడిచిన వాం

39. డి యిందకు పాదె
40. తప్పినా వెట్టివాని
41. కిం మానంబిచ్చిన వా
42. ందె ఇట్టినెంటిక
43. ర్నకాసనము

NELLORE (25).

[Kandamúru. Telugu. To north in Survey No. 61.]

TRANSLATION.

On the 30th day of the dark fortnight of Āshadh of the year Sarvadhári, on the holy occasion of a solar eclipse, Bairapa Reddi Annayya of Pándéru gave with libation of water 200 *kunṭas* of dry land to Channa Kéśavanútha of Kandamúru for the religious merit of Basuvarusayya Ayyávaru. Whoever causes obstruction to this land will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the banks of the Ganges. May it cause great prosperity!

1. సన్వ-దారి సంవత్సర ఆషాఢవి 30 లు నూ
2. ర్యగ్రహణ పుణ్యకాలమందు కందమూరి చ
3. ంనకేశవ నాథనికి దనువరుసయ్య అయ్యవా
4. రికిపుణ్యముగాను పాండేటి బైరపరెడి అన్నయ్య
5. వెలిచేను ఇన్నా (రు)-200 కుంటలు దారవోస్తీమి
6. ఇత్తేత్రాసకు యవ్వరుగనక తప్పినాను గం
7. ంగకత గోంబ్రాంత్తని చంప్పిన పాపా
8. నంబోకరు । మంగళమహా శ్రీ శ్రీ
9. శ్రీం చేయురా ।

NELLORE (26). (A.D. 1638-39.)

[Kanupartipádu. Telugu. In field No. 30 to north of village.]

TRANSLATION.

On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the Śáliváhana Śaka era, Velugóti Venkatapati Náyaniváru issued a charitable edict for the *méras* of the tank of Kanuparti. Tho village *Sandhata*, lessee, *amaradár*, or ruler should cause the work to be done to the tank and channel. If, not doing the work, the *amaradár*, *kápu*, *karnam* or any one else covet the tank *méras*, the *vetli* will ravish his wife.

1. శాలివాహన శకవ
2. షణ్ములు ౧౫౬౦ అగుసేం
3. టీ బహుధాన్య సంవత్సర
4. చైత్ర శు ౨ లు వెలుగోటి వెంక
5. టవలినాయని వారు కనుపర్తి
6. చెర్వు మేరకు వేషించిన ధర్మశాస
7. నం గ్రామం సంధాతం గుత్తలమఱ
8. యేలినిని నాయమైన మేర చెర్వు కా
9. ల్వవని శేషంచ్చేడి శేషంచక చెర్వుల
10. మేర అమరగావిదు కాపుకర
11. ఇం యవ్వరు ఆశించినవాఁడి
12. అల్పి పెట్టివాడు దెంగును.

NELLORE (26). (A.D. 1638-39.)

[Kānupartipādu. Telugu. In field No. 30 to north
of village.]

TRANSLATION.

On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhānya, corresponding to the year 1560 of the Śālivāhana Śaka era, Velugōṭi Venkatapati Nāyanivāru issued a charitable edict for the *mēras* of the tank of Kānuparti. The village *Sandhāta*, lessee, *amaradār*, or ruler should cause the work to be done to the tank and channel. If, not doing the work, the *amaradār*, *kāpu*, *karnam* or any one else covet the tank *mēras*, the *vetti* will ravish his wife.

1. శాలివాహన శకవ
2. షకాంబులు ౧౫౬౦ అగునేం
3. టీ బహుధాన్య సంవత్సర
4. చైత్ర శు ౨ లు వెలుగోటి వెంక
5. టవతినాయని వారు కనుపర్తి
6. చెర్వు మేరకు వేళించిన ధర్మశాస
7. సం గ్రామం సంతాతం గుత్తలము
8. దేలినిని నాయమైన మేర చెర్వు కా
9. ల్లవని వేళించేది వేళించక చెర్వుల
10. మేర అమరగాబదు కాపుకర
11. ఇం యవ్వరు ఆశించినవాఁడి
12. ఆల్ని వెట్టివాడు దెంగును.

NELLORE DISTRICT.

NELLORE (27).

[Kanupantipádu. Tamil From field No 383 to east of village]

TRANSLATION

Hail ! Prosperity ! In the 37th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájá-rájadéva, I, Pramaladévi, had the steps leading to the shrine (pallhechchandam) of the Jain temple (called after) Karikálachola, built on behalf of Matasgaradéva

- [1] ஸ்ரீஸ்ரீ திருவஹக-
- [2] சகலவத்திகள் ஸ்ரீசாஜ
- [3] சாஜதேவற(க)கு ஆண்டு
- [4] கயள வகு மதிகாகாத-
- [5] [௨]தவறகாக கரிகாலசே-
- [6] மஜினாலயத்தபபன-
- [7] னிசசகதம இறங்க-
- [8] ல விடகெருத்தெ-
- [9] ன சாமலதெனி[ய]-
- [10] பென

NELLORE (28) (A D 1346-47)

[Kodavaluru Tolugu Near western gate of Nágávara temple The last few lines perhaps form a separate inscription]

TRANSLATION.

May there be freedom from impediment ! Hail ! On Sunday the 7th of the bright half of Kartika of the year Vyasa, corresponding to the year 1268 of the illustrious Śākara, Mudra Chuddi Sayanna Ollyala who is the prime minister (Mahapradhāni) of Kampanati Olavar, who is

NELLORE NO 27

the lord of the eastern and western seas (presented)
 . . for a perpetual lamp to Śrīdhara Porumāl who dwells
 at Kodavalūr for the expiation of all sins of his parents.
 Prólé Bainti and Prólolu Vīralivi, the sons of Rāmissetti
 Pólissetti, presented a *sarva mānyam*, half each (?), for
 the perpetual lamp to the temples of Śrī Dhara Porumāl
 and Nágēśvara, though these deities have many owes (?),
 to last in perpetuity as long as the sun and moon last.

1. అవిఘ్నమస్తు
2. స్వస్తి శ్రీ శకవ
3. వశంబులు గౌరవ
4. అను నేటివ్యయ
5. సంవత్సర కాలిక
6. స్తుత్య 2 | భాను
7. నారాణ కొడువ
8. లూరి ప్రసంనుండు అభి
9. నాశ్రీధరపెరుమా
10. శ్లకు అఖండ దీపా
11. నకును భూవ్యవ
12. శ్రీమ సముద్రా
13. ధి పత్యకంపణి
14. ఒడయర మహా
15. ప్రతాని ముద్రచి
16. శ్రీ సాయన్న ఒడ
17. యలు లమతల్లి
18. దండ్రులకు సకల
19. ప్రాయశ్చితము
20. గాను శ్రీధరపెరుమా
21. శ్లకును నాగేశ్వర దే
22. వకును అఖండ దీ

23. పాలకు రామిసెట్టి
24. పాలిసెట్టి కొడుకు
25. లు ప్రారేబైంటిని
26. ప్రారేబి వీరలిది
27. జీవధనము య
28. (నే) కలిగినాను నా
29. (స్వీత) మాన్యము ఆ
30. చంద్రస్తాభిగాను
31. ఈ రెండు స్త్రీనాల
32. కను చెటిసగం
33. యిచ్చెను.

NELLORE (29)

[Kodavalúru Telugu. From gateway on southern side of Sridharasvāmi temple.]

TRANSLATION

Whoever causes any injury to this permanent charity will fall into 21 hells The fruit of this charity is unlimited

[One imprecatory verse]

This charitable inscription was engraved by Poddaraṣu under the orders of Sāṁna Odayalu This should last as long as the sun and moon last

1. యి శాశ్వత
2. దక్షిణపుకు
3. యిచ్చరు మే
4. వి యుప
5. హాపుట్టి

6. ంచ్చినాను వాసు
7. యేకబింశతి న
8. రకాలాను పడు
9. వారు ౧ యిద
10. ముఖపునకు ఫ
11. లము | అవరి
12. మితము
13. పామానోస్
14. యం భమనోసి
16. తున్మకపానాం
16. కాలే కాలే పా
17. లనియో భవ
18. ద్భిః | సర్వానవేతా
19. న భావినః పా
20. త్రివేంద్రాన్ భూ
21. యో భూయో
22. యాచలే || రామ
23. చంద్రః || యా
24. దక్షశౌసన
25. ము సాయాన్న
26. ఒడయల ఆన
27. తిని పాక్షరసు
28. వ్రాయించ్చిన
29. శౌసనము ఆ
30. చంద్రసూర్యు
31. ల కలంజాను చె
32. ల్లం కలది||

NELLORE (30). (A.D. 1268-69.)

[Kodavalúru. Telugu. From eastern gateway of
Śrīdharasvāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On . . . corresponding to the Śaka year 1190, the children of Nāraparāju and Appalarāju have made a partition of the *vṛttis* between themselves into two shares in Rāmapuram; the sons of Nāraparāju of Guḍlūr (have divided) their property into 7 parts; Tikkana, &c., sons of Gutto Appalarāju (have divided) their property into 7. The witnesses for this are the elders of the village Mahājanulu), the sun and moon . . .

1. స్వప్తి శకవ
2. దువంబులు
3. గంగు నే
4. ంటి నారవ
5. రాజువిడ్డ
6. లూను అప్ప
7. శరాజు బిడ్డ
8. లూందమరా
9. బ్రెస్తులు వం
10. చిన బండ్రి
11. రామాపుర
12. ము రేందు
13. గుడ్లూరి నార
14. పరాజు కొ
15. దుక్కలు భంగం
16. టినేందు, గు
17. శ్రీ అప్పరా

18. జ గొడుగు
19. లు రిక్క-నమా
20. లోం బింపు
21. వేండు దీనికి
22. సాక్షిమ
23. హాజను
24. లుం చెంద్ర సూ
25. యా-లూసు
26.

NELLORE (31). '(A.D. 1284-85.)

[Kodavalúru. Sanskrit in Grantha character and
Tamil. From a fallen stone in the tank bed.]

TRANSLATION.

The beginning which is in Sanskrit is not very clear. It seems to state that in the Śaka year (expressed by *rasa* 6, *na* 0, *drik* 2 and *bhú* 1) or 1206, in the month *Mágha*, a certain image of a god was set up.

Tamil portion.

Hail! Prosperity! In the 3rd year of the reign of Manunagandagópáladéva, corresponding to the cyclic year *Tárana*, on the date of *Sankránti*, on Monday the first day of the bright half of the month of *Pushya*, the sons of the ryots *Kámireddi* and *Ghólappireddi*, gave as a charity on behalf of their parents for the deity, the lord *Tirunágéśvara*, at *Kodavalúr* (situated) in *Mundainádu*, and to *Annappillai Náyakkar* in order that he may reside in the building constructed on the banks of the sacred

pond attached to the temple of this god, to the temple treasury, the money (collected) at the rate of half a *chinnam* per month on every loom.

If there be anybody who hinders this (charity) (he will incur the sin) of killing a cow on the banks of the Ganges.

First part.

- [1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ
- [2] ஸாகஸி வ-
- [3] ஸா ஸாகஸி-
- [4] கீம-ஸாகஸி-
- [5] யாஸாகஸி-
- [6] கீம-ஸாகஸி [6].
- [7] [ஸாக] ஸாகஸி [7]
- [8] [ஸாக] ஸாகஸி
- [9] . ஸாகஸி ஸாகஸி-
- [10] ஸாகஸி ஸாகஸி-
- [11] ஸாகஸி ஸாகஸி-
- [12] ஸாகஸி ஸாகஸி
- [13] . ஸாகஸி ஸாகஸி
- [14] ஸாகஸி ஸாகஸி-
- [15] ஸாகஸி ஸாகஸி-
- [16] ஸாகஸி ஸாகஸி-
- [17] ஸாகஸி ஸாகஸி-
- [18] ஸாகஸி ஸாகஸி

Second and third parts.

- [1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ மஹா-
- [2] ஸ்ரீ ஸ்ரீ மஹா-
- [3] ஸ்ரீ ஸ்ரீ மஹா-
- [4] ஸ்ரீ ஸ்ரீ மஹா-
- [5] ஸ்ரீ ஸ்ரீ மஹா-

- [6] ஸ. வுயமையுதி-
 [7] ஸாள் விழமையும் செ-
 [8] பற்ற ஸஞ்ஞாநிநா-
 [9] ன் முண்டைநாட்-
 [10] டிவ் கொடுவலூரி-
 [11] ல உடையாரா திருநா-
 [12] னிழைமுடையநா-
 [13] யநாசுரு தெவதா-
 [14] னமாக மாஹமொ-
 [15] ன்றுக்குத்தறி ஓவாறு-
 [16] க்கு அரைசெவனம
 [17] இனனாயுநர் விப-
 [18] ண்டாரத்துக்கு
 [19] இட்டு இனன-
 [20] யநாசு திருக்கொ-
 [21] திலை திருப்ப[திச]-
 [22] குட்டையிலெ மடை-
 [23] விளாகமாககட்டி
 [24] இருப்பவா-
 [25] க [அ]ண்ண-
 [26] பிள்ளைநா-
 [27] யகருக்கு-
 [28] ம் காமிரட்டிக்-
 [29] குடியார் குடி-
 [30] சொழபிர-
 [31] டடி குடியா-
 [32] ராகு தரும-
 [33] மாக இவா-
 [34] கள பிள்ளை-
 [35] கள ஏற்றினி-
 [36] ததாரகன இ-
 [37] துக்கு விவா-

[38] రుశరెయతాన-

[39] ణడగిలె-

[40] వణకక-

[41] సాదిల ప-

[42] వై వదిత.

NELLORE (32) (A D 1314-15 or 1354-55 ?)

[Kódúr. Tolugu At Chonnakésava temple on stone bearing figure of Anjanésvara]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 15th of the bright half of Āsāyuja of the year Jaya, corresponding to the year 1286 of the illustrious Śaka era, on the holy occasion of Tulā Śankrāmana, the offerings presented to Kōtesvaradēva and Kesavaperṇmal of Kódūr (are these) The fields which were formerly in the enjoyment (of the deities)—A field of 200 *kuntas* in "the Rājā's fields" by the side of Nallapagunta under the tank, 300 *kuntas* below the above said tank, and 500 *kuntas* in the Gundam Muluva land They formerly gave in total 1,000 *kuntas* Those who fail in this charity will incur the sin of killing a Brahman and a cow

NOTE.—The Śaka and cyclic year do not agree

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబు
2. ల ౧౨౩౨ అగునేంటి జయ సంవ
3. వృశా శక్తియుజ శు ౧౫ ఆ శు
4. లాసం క్రమణపుణ్యకారమందు కొ
5. దూరకోటెస్వర దేవర కేవల పెరమా
6. ధ్న భోగాలువారికి పూజానం జెలి యే

Second side.

- (21) గారును
- (22) రావులి వెంక
- (23) టాడ్రం గా
- (24) రికి అమరా
- (25) నకు యిచ్చిరి
- (26) గనక వెంక
- (27) టాడ్రంగారు
- (28) వేయించ్చినట్టి
- (29) చెర్వుమేర
- (30) ధర్మశాసనం
- (31) యీ గ్రామానను
- (32) వానాధాన్యాన
- (33) కున్న సకలాయం
- (34) ఖ గ కి గ లెఖ
- (35) ఏప్పాటా గనక
- (36) ఆ ధాన్యం చెర్వు
- (37) మీంద వేయి
- (38) ంచ్చగలవార
- (39) ంయిందుకు
- (40) యవండు ఆ
- (41) శెంచినాను
- (42) గంగకథ
- (43) గోబ్రాంహాలా
- (44) సువంపిన పాపా
- (45) నం బోవువారు
- (46) యీ కోడూరిం
- (47) యాండ్లూరి గా

Third side.

- (48) మాలసు చ
 (49) నే సందార వ
 (50) రువతగాం
 (51) డు గిత్తకాం
 (52) డు అమరగా
 (53) ండ్లు కాం
 (54) పుంకరణాలు
 (55) యెవ్వరు ఆశిం
 (56) చ్చినాను (యేల
 (57) రిసివేస్సి) పా
 (58) తకంబున బా
 (59) యినవాండ్లు
 (60) వధించినవాం
 (61) డు యెవం
 (62) డు ఆశించినా
 (63) ను యీ శాసన
 (64) ంరాయని యెవం
 (65) డు తీరేవేసినా
 (66) ను వాండి ఆలిని
 (67) యేనుగలు గు
 (68) గ్రాలు గాడిదె
 (69) లు పండులు
 (70) న్ను కుక్కలును
 (71)
 (72) దెంగును
 (73)
-

7. శ్రంమ చెఱువుక్రింద నల్లవగుంట
8. (వామవచి) ని రాజుల చెల్లెనుచేసు
9. కుంటలు ౨౦౦ ఆ చెఱు దిగువను కుం
10. టలు 3౦౦ గుండ విముయపునం
11. గుంటలు ౫౦౦ పుభమును గుంటలు
12. ౧౦౦౦ పూవాణన ఇచ్చిరి మరి యీ ద
13. మాణనకు యవ్వరు దప్పినను బ్రహ్మ హవి్య
14. గోహవ్య . . తేసిన పాఠకాన
15. ౦ బోవువారు.

NEELORE (33). (A.D. 1645-46.)

[Kodúr. Telugu. In a street of the villago.]

TRANSLATION.

Hail ! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Pārthiva, corresponding to the year 1567 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era while Śrīmat Rājādhi Rāja Rāja Paramésvara (Śrī Vīrapratāpa Venkatādri Ayya)vāru, seated on the diamond throne at the city of Penugonda, was ruling the kingdom of the earth, Krishnappa Nāyaningāru gave as an *amaram* to Rāvula Venkatādrigāru the village of Kódūru attached to the *sīma* of Sarvēmpalli which was granted as an *amaram* to Rāvēla Muddu Krishnappa Nāyanivāru by Venkatādri Ayyavāru. Therefore this is the charitable edict relating to the *mēras* of the tank issued by Venkatādrigāru. It is ordered that one *luncha* should be given (as *mēra*) on all sorts of grain raised in and all income of this village. Therefore this grain should be spent on the

tank. Whoever desire to appropriate it will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges. If the *sandhāla*, revenue inspector (*Parupatagādu*), lessee, *amāragāndlu*, *Kāpus*, *karanams* or whoever they may be, desire to appropriate it, they will incur the sin of will be regarded as having killed Whoever covets the *mēras* or removes this stone inscription, elephants, horses, donkeys, pigs, and dogs. . . will have intercourse with his wife.

- (1) స్వస్తి శ్రీః
- (2) భృగయ శాఠి
- (3) వావాన శకవహ
- (4) ఋతు గౌరవ ల
- (5) గునేడి పాధిప
- (6) సంవత్సరే శ్రీమద్ధ
- (7) శ్రీమద్రాజాధిరాజ
- (8) రాజవరమేశ్వర [శ్రీ విరచ
- (9) తావ వెంకటాద్రి అయ్య]
- (10) వారు పెనుగొండ వట్టి
- (11) గమందు వజ్ర శింహాసన
- (12) నామధులై వృధిని
- (13) సామ్రాజ్యమును పాలి
- (14) ంభుచున్న రావేలము
- (15) ద్దు క్రిష్ణప్పనాయని
- (16) గారికి భవి అమరానకు
- (17) వెంకటాద్రి అయ్యవారు ల
- (18) వధరించిన సర్వేంపల్లి
- (19) శ్రీమకుచ్చెల్లై కొడూరు
- (20) గామాను క్రిష్ణప్పనాయని

NELLORE (34).

[Kodúr. Telugu. In Koṭṣvarasvāmi temple. On ceiling near the door.]

TRANSLATION.

Rájayya, son of Śrīmat Sítayya (constructed) a temple to the excellent goddess Śrī Naṭarájésvarī of Śikralapádu

1. శ్రీమ సీతయ్యయొక్క
2. కుమార్తె రాజయ్య
3. . మనివల్ల వొబ
4. శిక్రలపాతినందు దే
5. వివర శ్రీసటరా
6. దేశ్వరికి గుడి
7. రి (నారిదా)

NELLORE (34A). (A.D. 1525-26.)

[Kommarapúdi. Telugu. On a step in the temple on Narasimhakonda.]

TRANSLATION.

Hail ! On Wednesday the 15th day of the bright half (of Phálguna of the year Párthiva), corresponding to the year 1448 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Śrīman Mahámandalésvara . . . Achyutadéva Maháráyulu, seated on the diamond throne at Vijayanagar, was ruling, Timmaráju Nandayya-gáru, the agent in the city of Udayagiri of Śrīman Mahá-mandalésvara (Śrī) Ráju China Tirumala Ráju Mahárájulu, after making prostrations to the divine lotus feet of

Védádri Śrī Narasimhadēva, issued a charitable edict as follows:—On the holy occasion of *Utthāna* (the day of the awaking of Vishnu) the 12th he presented the village, otherwise named *Komarapūdi*, situated to the south of the hill *Védádri* and to the west of . . . in the śīma of *Prabhākarapatnam*, in *Pāṅka nādu*, in *Udayāgiri Rājya*, which is attached to the chiefdom of *Śrī Rāju China Tirumalayyadēva Mahārājulu*, to *Śrī Narasimhadēva* for sacred food (*amritapadi*), to secure long life, health and increase of wealth to *Achyutadēvarāyala*. May the deity enjoy it! Thus runs the charitable edict.

1. స్వస్తి శ్రీ జయభ్యు
2. దయశాలివాహ
3. న శ గరరగ అగు వేటి
4. (పాణివ సంవత్సరపాల్లు
5. ౧) శు గ౧ బు మున
6. (శ్రీమత్సహమండలేశ్వ
7. ర) అచ్యుతదే
8. వసువారాయలువారు విజయన
9. గరమందు వజ్రసింహాసన
10. రూఢులై పలుచుండ
11. పుదయగిరి వట్నంబున
12. శ్రీమత్సహమండలేశ్వర (శ్రీ)
13. రాజు చిన తిరుమలరాజు
14. మహారాజులవారి కార్యక
15. క్తలైన తిమ్మరాజు సంవత్సర
16. గారు వేదాద్రి శ్రీ సరసింహ
17. దేవుని దివ్య శ్రీపాదపద్మము
18. లకు సాష్టాంగదండప్రణామ
20. ం బులు సమర్పించి యిచ్చి

21. న ధర్మశాసన క్రమమెట్లన్నను.
22. (స్వా) మిని శ్రీరాజచినతిరమ
23. లయ్య దేవమహారాజలకుం
24. నాయంకరానకుంజెల్లె
25. పుడయగిరి రాజ్యంపాంక
26. నాండు ప్రభాకరపట్నం శీమలా
27. వేదాద్రికి దక్షిణం న . . .
28. పద్మర కొమరపూడి అనెడు
29. వరనామముగల ఆచ్యుతదేవ
30. రాయలకు ఆయురారోగ్యల
31. భక్త్యర్థ్యాభిప్రది అపునట్లగాను పు
32. ధ్వానద్వాదశి పుణ్యకాలమందు
33. శ్రీ నరసింహ దేవునికి అమృ
34. తపక్షకు సమర్పించె దెవుండు
35. అవధరించెడి ధర్మశాసనం.

NELLORE (35).

[Kommaraipudi, Telugu. On outside wall of temple on Narasimbakonda.] .

TRANSLATION.

On the 15th of the bright half of Kārtika of the year Pingala, Śrīmau Mahāmandalésvara Chālikya Nārāyaṇa Chauhattamalla¹ Rana vijaya² Volamapāṭi Tirumala

¹ Chauhattamalla—(1) A hero having the strength of four elephants—Chaturhastamalla (2) Vishnu—Chaturhastamalla.

² Rana vijaya—A conqueror (Arjuna) in war.

Rájayadéva Mahárájulaváru performed service to Védádra Sri Narasimhadéva and the shrine (of that deity).

NOTE — Compare Nellore No (112) where the name of a different man of perhaps the same family is given as Chálukya Nárayana Chauhattamalla Ranavijaya Vengalaya

1. పింగళ సంచత్తర తాత్త్వక శు గులు శ్రీమన్నవమండ్ల
తేవ్వర చాళిక్యనారాయణచౌహత్తమల్లి
- 2 రణ విజయ వెలమపాటి కిరుమలరాజయదేవ వ హా
జుల వారు వేదాద్రి శ్రీ నరసింహ
3. దేవునకి తీర్థానకుగల పుణ్యం.

NELLORE (36).

[Korutúru Telugu East wall of Puttanáthésvara temple]

TRANSLATION.

On the 9th day of the dark fortnight of Phálgana of the year Hevalambi, Changappa, son of Barhari Kóari Setti of the . . . Patindala *gotra* founded an endowment for providing a daily offering of 3 measures of rice daily to Puttanátha (god) and Párvatidévi (goddess) of Kóraturu for the religious merit of his father Kónéri Setti and his mother and put it in the possession of the temple servants. The temple servants should maintain this in perpetuity as long as the sun and moon last.

1. హేవళంబి సంచత్తరపాల్గుణకాలు
2. పటిండలి గోత్రం బహారి కోనరిసెట్టి కొడుకు
3. చంగప్పరమ తండ్రి కోనరిసెట్టికిన్ని తమ తల్లిని పుణ్యం
- 1 కాసు కొరటూరి పుట్టానాథునికిన్ని పార్వతి అమ్మవారకు

5. $\text{ఐ వేద్యానుగ దినముదినము మాండుపల్లుబియ్యము స్వా}$
 మి ఆ
 6. రాసకున్న కట్టడ సెసి ప్రానికులవశాన యిచ్చెను యీ
 7. పుణ్యం ప్రానికులు ఆచంద్రారకస్తాతగా న
 8. దువువారు.
-

NELLORE (37).

[Korutūru Telugu. From west wall of Puṭṭanāthē-
 śvara temple.]

TRANSLATION.

Basudēvu gave golden ornaments to Śrī Putanādhā (deity). These jewels will last as long as the sun and moon exist. Such being the case, those who misappropriate them will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges.

శ్రీ పుటనాంధునికి ప్రింపుంబను
 దేవు సమపించిన బంగారంపట్టలు
 యీ పట్టం ఆచంద్రారకస్తాయిగా
 ను వుండును యిది గనక య
 వ్వారు అవహించుదలచెవారు
 గంగకరణగోవు బ్రాహ్మణుని
 పధించిన పాపానం బోవువారు.

NELLORE (38).

[Korutūru. Tamil. From wall of enclosure of
 temple.]

TRANSLATION.

. for sacred food, and flowers . . .
 these lands (free of tax)

to last as long as the moon and sun endure . . .
 . . this charity.

- [1] க்ரு அமுதுபடி சாததுப்படி தி.
 [2] பொம இநிலைகளுககு ரொ-
 [3] ஸபு-மாதுமாகச சநதிராதித்தவ-
 [4] எவதெ கொ . . . இதநன

மத்து

NELLORE (39)

[Korutúru. Tamil. East wall of temple Unintelligible]

NELLORE (40). (A.D. 1190-91 ?)

[Kóvúru. Tamil and Sanskrit in Grantha character.
 Opposite Vishnu temple]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! This is the edict of the glorious (god) Gópaśanátha, the lord of the world, who is worshipped by crores of gods and kings.

In the Śaka year expressed by *pra*(2), *lha*(1), *ya*(1), *gno*(1), (or 1112), the king Siddhi gave to the god Góvinda (some portion here is not clear) the village of Kóvúru.

In the Śaka year one thousand one hundred and twelve corresponding to the 14th year of the reign of the emperor of the three worlds who was pleased to take Maduru and the crowned head of the Pándya, the glorious Kulóttuṅgachólaśáha, Madurántakapottapichóla (*alaka*)
 rayana . . . at Tiruváyp.

pádu in Nellore alias Vikramasingapura, (situated) in Pidanádu in Chédikulamánikkavalanádu (a sub-division) of Jayankondachólamandala .

NOTE —This stone bears two Telugu inscriptions also. Of these one seems to be a portion of a Telugu copy of the above while the second is a fragment, dated SS 1468 The regnal year was originally read as the 32nd but has been changed on local inspection to 14th As a fact it should be the 12th apparently

- [1] బృహద్రాజు వంశజ మిల్ల-రా-
- [2] నానకాధి రా[జ్య] కలాధి[ని] స్థ-
- [3] కృష్ణ-రాజు [1*] ప్రతిజ్ఞ మోహ-
- [4] రాజరాజ [స్థ] రాజ
- [5] రాజరాజ [స్థ] రాజరాజ [11*]
- [6] ప్రతిజ్ఞాధి రాజరాజ [స్థ]
- [7] స్థానాధి[ని] రా[జ్య] కలాధి[ని] 2 [మో]-
- [8] వంశజ మిల్ల-రాజు.
- [9] విజయ రాజు వంశజ.
- [10] [స్థ] రాజు కలాధి[ని] స్థ-
- [11] వంశజ మిల్ల-రాజు
- [12] రాజరాజ రాజు రాజరాజ-
- [13] రాజరాజ రాజు రాజరాజ-
- [14] రాజరాజ రాజు రాజరాజ-
- [15] రాజరాజ రాజు రాజరాజ-
- [16] రాజరాజ రాజు రాజరాజ-
- [17] రాజరాజ రాజు రాజరాజ-
- [18] రాజరాజ రాజు రాజరాజ-
- [19] రాజరాజ రాజు రాజరాజ-
- [20] రాజరాజ రాజు రాజరాజ-
- [21] రాజరాజ రాజు రాజరాజ-
- [22] రాజరాజ రాజు రాజరాజ-
- [23] రాజరాజ రాజు రాజరాజ-
- [24] రాజరాజ రాజు రాజరాజ-
- [25] రాజరాజ రాజు రాజరాజ-

- [26] . கரு மதுராநதம்[பொ]-
 [27] [த*] தபட்சசெ . . .
 [28] யனாயன . . . ட .
 [29] ட்டி.ருகுள . . . கதி
 [30] ஈகத்தவ . . . தகந
 [31] திருவின . . . கக
 [32] குமதத . . .

NELLORE (41)

[Léburu Persian. On pillars of gópuram of Chennakésava temple]

TRANSLATION

This building was constructed by Muhammad Husain Beg Khán If, in the present building, the descendants of Husain Beg Khan live, they must look after the condition of the fakirs Should they hesitate, his younger brother Hamza Husain Khán will be invested with full powers .

این حویلی ماحیت محمد حسنی بیگ خان اگر در این
 حویلی حال اولاد حسنی بیگ خان باشند آگاه ارحال
 درویش باشد و اگر نکرے می کنند برابر حرد ایشان جزه
 حسنی خان را حاکم نموده .

NELLORE (42)

[Léburu Persian From pillar of gópuram of Chennakésava temple]

TRANSLATION

Prayers and benediction This building has been
 pre ented to Imám Husain for the purpose of an Áshur

Khána (temporary house erected in the Muharram for the purpose of prayer). Ghulam Muhammad Husain Beg Khán.

* جانتی ہوں کہ میری ساری زندگی صرف ایک لمحہ کی طرح گزرے گی۔

NELLORE (43).

[Lébúru. Telugu. In the Válésvara temple.]

TRANSLATION.

They should utilize on the tank the *kunchams* of grain (set apart) for the tank in the village of Vémúru. They should give the balance to the temple. Those who speak evil of this, or desire to appropriate that grain, will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges.

1. వేమూరిగ్రామాన చె
2. రువు కుంచ్చాల ధాన్యం
3. చెరువుమీదనే వేళి
4. చ్చంగలవారు మిగిలె
5. పుభాబుకందినమ్మనారు
6. ఇందుకు యవ్వరు కీడా
7. డినాను అధాన్యం ఆశె
8. చినాను గంగకతా
9. గోత్రం మ్మంజుల పని
- 10.ంచిస పాపానం బోపు
11. వారు.

NELLORE (44).

[Léburu Telugu. In the Válésvara temple.]

TRANSLATION.

I have given a field in the swampy land for providing enjoyments in this temple. I have made the gift so that it may be maintained as a *Sarvamánya* (tax free).

1. యీ దేవళంలోను
2. దానుబోంగాను
3. . . . వాంకనుచే
4. నునిచ్చినాను సహమా
5. సంకరాను నడుపువా
6. సంకరాని యిచ్చినవాం
7. ధ్వును . . .

NELLORE (45).

[Léburu Tamil. From interior of Kunhálamma temple. Illegible.]

NELLORE (46). (A.D. 1591-92?)

[Marrupidu Telugu. On a stone near the choultry.]

TRANSLATION.

Hail! In the year 1513 of the illustrious, victorious and prosperous Śalivāhana Śaka era, . . . Venkatādhri Nāyaningāru, the servant (2) of Vengappa Nāyaningāru, who is the grandson of Pólu Nāyaningāru, and the son of Vengappa Nāyaningāru, granted with libation of water the village of Marrupidu situated in Rāpur śima and in Udayagiri *adiga* which was granted to Venkatapati

Nāyanivāru, who is the grandson of Peda Kondama Nāyaningāru and the son of Ammánāyanigāru, in ratification of the former gift to last as long as the sun and moon endure

Whoever whether among you or any one else covets this charity will incur the sin of killing a cow and a Brahman near the Ganges, and will incur the sin of killing his parents and his *gurus*.

Thus has this charitable edict been issued. Śrī ! Śrī ! Śrī !

1. స్వస్తిశీజయా
2. భృదయ శాలి
3. వావాన శకవషణులు
4. గృగృ ది పెదకొం
5. క్షమనాయని
- 6.ంగారి పాత్రు
7. లైస అంవనా
8. యనిగారింపు

Second side.

9. త్రులైస వెం
10. కటపరినా
11. యనివారి
12. యియ్య నవ
13. ధరించిన పు
14. దయగిరి రా
15. క్షమనాయని
16. రాంపూరి శి
17. మరాసు నడిచె
18. మరిపాపిగ్రా

19. మం ధారవోస్
20. . . .
21. . . పోలి
22. నాఇనింగారి
23. పోల్వలును
24. వెంగప్పనాఇ
25. నింగారి పుల్వ

మదకకకా } These Tamil
 కకకమమక } letters appear.

Third side.

26. దు వెంగప్పనా
27. ఇనింగారి పా
28. లించిన వెంక
29. త్రాది నాఇనిం
30. గారు పుణః ప్ర
31. తిప్పగాను ఆ
32. చంద్రాకరంగా
33. ను నడిచెట్టుగాను
34. . . కళ
35. . డ
36. . .
37. . లిఇ
38. లముఖ
39. చ్చిర యాధముపు
40. మీరొనుగాకయ
41. వ్వరు ఆశెంచినా
42. ను గంగకత్తెంగో

Fourth side.

43. బ్రాహ్మ ని
 44. పథియిం ద్విస
 45. పాపానమ
 46. పల్లిదండ్రా
 47. జలు గురు
 48. పురుషుం ప
 49. ధియించి
 50. స పాపానం
 51. పాదురు ఇ
 52. ప్రియకాశం
 53. చ్చిన ధర్మ
 54. శాననం శ్రీ
 55. శ్రీ శ్రీ .

NRLIORE (47). (A.D. 1638-39.)

[Módeguntā. Telugu. Near choultry to west.]

TRANSLATION.

(Adoration to) Śrī Rāma! Hail! on the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhānya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, Velugóti Venkaṭa-pati Nāyanivāru . . . issued this charitable edict for the tank voṭti

*

*

*

*

1. శ్రీరామా
2. స్వస్తి యాభ్య
3. దయ శాలివాహన

4. శకవషణంబులు
5. గంగం అగునేటి
6. బహుధాన్య సంపత్తి
7. రి ప్రైవేటు అలు వెలు
8. గొటి వెంకటపతి
9. నాయనింపారు .

Second side.

10. గారుచెర్వుకు
11. వెళ్ళించిన ధన శాసనం
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20. వెట్టివాడు

NELLORE (48).

[Náyndupálem Telugu. Fallen stone in field to north of village]

TRANSLATION

* * * *

They will enjoy. The field given to Prakāśa Dévata is to be maintained by Biddalākú Mallarāthundū

He who obstructs this will incur the sin of eating food from the skull of his oldest son. He who maintains it May it cause great prosperity !

* * * *

1.

2.

3. అనుభవించువారుగాను

4. సెసి ప్రకాశ దేవతకూను

5. ఇచ్చిన కేసుకు బిడ్డల

6. కూ మల్లినాథుండు

7. సెల్లించెదీనికి విఘాత

8. ముసేసినవాండు తన

9. పెద్దకొడుకు క పాఠము

10. న వన్నము పెట్టికొని కుడి

11. చిన పాపానంబుండు

12. వారు దినిపాలించినవానికి

13. . . అనె తలనుండు

14.

15. న మంగళమహా శ్రీ శ్రీ

16. (సిద్ధము వాసలిండు

17. నట్టిన వాడికి . రిలాప)

* * *

NELLORE (49)

[Nellore Telugu From a Muhammadan tomb at Dargamitta.¹ Evidently the stone was taken from an older building An unintelligible fragment]

1. రామేశ్వర శ్రీకాళికాదేవికర్ప శేషరదేవ
2. శ్రీపాదపద్మరాధకులైన తిరుపతికు
3. కృతివ్యాభావతత్ఫలాలస్థ నెలూరు
4. ను మాధుర, దేవిభూంతలికినవాయ
5. గడ్డద్రోహులకు లోనుగాకతమలోందాము
6. మ్రున్న పుచ్చుకొన్నంవోరిమప్పారం తిరుపతికు
7. రువచ్చిన దాంకాను తల్లివచ్చినవారు.

¹ Of Dargamitta it is said in the District Manual that tradition declares it to have once been the site of a large town surrounded by a forest known as Dandalāranam. Tradition has it further that the ghosts of the lions which once inhabited that forest still wander roaring about the locality. These ghostly noises so terribly sleeping elephants that they die of fright (cause and effect; there are no elephants in the neighbourhood). Dargamitta is now the European quarter of Nellore and takes its names from a group of tombs of Muhammadan saints. Of the chief of these it is related that he lost his head in battle and, carrying it with him wandered about the world looking for a place for his grave. When he got to Nellore he was so pleased with it that he decided to settle there which he did and over his remains was raised one of the tombs now standing. The tombs are said to have been discovered two centuries ago by Muhammad Rahimtulla ancestor of the present inamdar along with an iron plate bearing an inscription that twelve martyrs were buried on the spot. This plate is said to have been presented by the finder to the ruler Nēk Nām Khan (obviously a fancy name) who established the existing inam. While on the subject of Nellore we may mention that there is in one of the temples of that town a seated figure about life-size which now bears the Vaishnavite mark but which is clearly a Buddha or a Jain saint probably the latter. It is called the Kōnōti Pavi, having been dug up when a pond or kōnōti was constructed half a century or so ago in front of the Collector's catcherry. Scattered here and there about the town and indeed about the District generally are numerous small images of a Jain type but we know of no other approaching the Kōnōti Pavi in size.

NELLOOR (50).

[Nellore. Tamil. Built into the big Muhamadan
tomb at Dargamitta]

TRANSLATION.

We shall maintain (the charity) as long as the moon,
and the sun endure. With this promise, Kitti Álan,
goldsmith of Kúvam and son of Máveduttán, presented one
evening lamp and Perúmal the goldsmith, son of Ton-
dáravén, the son of Oḡḡikondár of Palantandala, presented
one evening lamp. (For those lamps they give a *mádu*).
This *mádu* to be lent out on interest
Madurántaka Potta whoever injures
thus will incur sin. (The second side is of the reign of
Kulóttunga Chóladéva and seems to record the grant of
some land to the god Akkasálsvara).

- [1] தித்தவரை செறுத்தககடவொ-
- [2] ம[ரக] கூவததில விழுகுழை-ரா-
- [3] வானமாவெதெதாரா மகந
- [4] க[த]திஆழவாந வைசச சந-
- [5] திவிளகரு க பழனதண்ட-
- [6] ல்தது விழுகுழை-ரா ஒறறிகொ-
- [7] ணடார் மகந தொண்டாரெ-
- [8] வள மகந பெருமான இட்ட
- [9] சநதிவிளகரு க இமமாடை
- [10] னறை இழிச்சி இறை இ
- [11] மதுரநககப்பொதத
- [12] னென இதுக்கு அகி
- [13] யில மொவெயெ பண

Second side.

- [1] ஸ்ரீநீ ஸ்ரீ குலசைததுங
- [2] வது அககராவிழுகுழை

- [3] ரவனென பெரி எரிவழ
 [4] உதனா சய புஞ்சை க
 [5] பறச்செரிக்கு தெற்கு

NELLIORE (51)

[Nellore Tamil. Built into the big Muhammadan tomb at Dargamitta]

This inscription is made up of two fragments. One of those records the gift of gardens by Pottapichola *alias* Gandagopala with libation of water to the deity Akkashali, and prays that it may be kept under the protection of the Mahesvaras. It gives boundaries but they are not complete.

The second appears to be a gift to the god Tirunaglesvara. It was received by Devapillai, son of . . . and Kalatti Udayar and they bind themselves to maintain the charity as long as the moon and sun endure.

- [1] ஸை இந்த செந்தழ யாசாவ-
 வண்ணி
 [2] ஸனெக பண்டாரிககொயில மட
 வினாச
 [3] திதியும வழிகு வடகும் தொடடம
 குழி
 [4] ளிகு மெற்குத்தொட்டம செங்குழனி
 குழி
 [5] பி சாஉய இததொட்டகன அக-
 ஸாவி-
 [6] தகு பொத்தபரிச்சொழன கண்ட
 கோபா-
 [7] லு-ய வண்ணினெக ஸ்ரீராமேஸ்வர

Second set

[1]	மே திருஞ்செய்யு-
[2]	மகந் தெவபிள்ளை . .
[3]	காளத்தி உடையார
[4]	பிள்ளை உள்ளிட்டார .
[5]	கைகொண்டொடம .
[6]	தவ்வரை செலுத்த
[7]	ம

NELLORE (52) (A D 1635-36)

[Nellore Telugu From the bund of the big
Nellore tank]

TRANSLATION

Hail! On the 15th day of the bright half of Śiavanā of the year named Yuva, corresponding to 1557 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Saka era, Arulā Rāghayamgāru issued a charitable edict as follows for the *mēdās* of the tank of Nellore under the orders of Srīmat Volugōti Venkatapāti Nīyanāyyamvāru. We have granted with libation of water the *mēdās* collected from all the fields under this tank within the four boundaries and ordered that they should be spent on the tank by the residents of the town (2). Therefore those who walk by those places, the cultivators, the *lājus*, and the *kānams*, should give the grain derived from the *mēdās* of this tank to Upparas and get the tank put in order by them. If any fail to carry this out they will be considered to have¹ given their honour to Mālas and Madigas. In such terms has the charitable edict been executed.

¹ The phrase apparently means prohibited the same.

Paramahansa is the title assumed by a Hindu sannyasi after a certain stage in his spiritual progress

- 1 శ్రీమద్వి
- 2 శ్వాధిష్టాపన
- 3 పరమహంస
- 4 సద్గురు దత్తా
- 5 శ్రేయస్వాము
- 6 లవారి ధర్మ
- 7 మతం.

NELLORE (54) (A D 1573-74)

[Nellore Telugu From northern wall of Ranganāya-
kulasvāmi temple]

TRANSLATION

Hail! On the 15th of the bright half of Vaisakha of the year Srimukha, corresponding to 1495 of the illustrious, victorious and prosperous Śhivāhana Saka era, Venkatapa Naidu, the secretary (mudrakartā) of Voligóti Timmapa Nāyaningāru the agent (kāryakartā) of Srīmad Rājādhirāja, Rāja Paramāśvara, Śrī Vīra Pratāpa Śrī Vīra Śrī Rangarāyadēva Maharāja, for the religious merit of the Rājalu (Ranganāya) and Timmapanāyanu-(ngāru), made the following arrangements, for showing respect to Panchahānas¹ during the festival days of Palikondanatha of Nellore. We shall show respect to all the Panchahānas who come in the car ns at Tirupati (2)

¹ The five classes of artisans

The *Sthala Karanams*, *Kāpus*, *Settis* and *Pāka Reddis*¹ having been made to agree to the observance of this etiquette, if any obstruct this etiquette, they will incur the sin of killing cows, Brahmans and newly-born infants near the Ganges.

Srī

This edict has been written by Karanam Muttarāju Venkatādri

1. స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౯౫ అగునెంట్టి శ్రీమంతులవార వయశాఖ శుంక లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజవరమేశ్వర శ్రీ కీరప్రతాప శ్రీవీరశ్రీరంగరాయ

2. దేవమహారాయలు ఆయ్యవారి కార్యకర్తలయిన వెలిగోటి తిమ్మపనాయనింగారి ముద్రకథా వెంకటప్ప నాయందు రాయలవారికిగ్ని తిమ్మపనాయనికిగ్ని పుణ్యముగాను । నెల్లూరి

3. పోలొండనాథునికి తిరుగ నిప్పించి తిరునాళ్లకు పంచహారం వారికినడపి మర్యాదకు కట్టండచేసిన వివరము॥ తేరుయెక్కివచ్చి యందుకు తిరుగతిమర్యాదను పంచహారం వారికి నడవంగలవారము

4. యామర్యాదకు స్థలకరణాలనున్న కాంపులనున్న శెట్టి పాకరడ్లనున్న వొప్పించి యా యామర్యాదకు యవ్వరుదప్పినాను గంగకతాను గోత్రాచారి పుట్టిన శిశువులనున్న వధించిన పాపాన బోవువారము॥ శ్రీ కరణంముత్తరాజు వెంకటాద్రి వ్రాసిన శాసనము

¹ This seems to mean "Reddis of Pākonā ju"

NELLORE (55). (A.D. 1197-98.)

[Nellore. Tamil. North wall of Ranganāyaka-
swāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! The following is engraved from
verbal orders received:—

This is the edict of Chitramēla who is the son of
the illustrious Bhūdēvi, and who was sprung from
the fourth class (Śūdra), (promulgated) for the benefit
of all the world

In the Śaka year one thousand one hundred and nine-
teen, the inhabitants of (a number of) *nāḍus* (Pédainādu,
Pérattinādu, Mungakārttainādu, Kadaiyasinganādu,
Pāngainādu, Tongaipūnūlnādu, Chakalanādu, Pottappi-
nādu) of Jayankondachōlamanāda having all as-
sembled at Chittiramēlimandapa in Tiruppārkadarchitti-
ramēlivinnagar, gave to the god at Chittiramēlivinnagar,
free of tax, lands to the extent of 2,200 *kūḷi*. We shall
give this (extent of land). He who hinders this will
incur the sin of stabbing a tawny cow on the banks of
the Ganges

Thus agreeing we have made the gift.

(Then follows a list of signatures of those who
consented to this grant)

[1] ஸ்ரீமத் திருவாயக[டு] கழனி முனனுடைத்ததாக ஸ்ரீ-
சைவகுடேசுவரகுலத்து வாசகஸ்தனாகுடொலவவஸ்து-
டொகறிகாதலாய விசுவநேசுலாயவக அநம வனாக . .
புதுகழபெருக கியாய நடாதகுளேற ஜயங்
கொண்டசொழமண்டலத்துப் பெடைகாட்டு இவ்வைய .
. . . இவ்வையத்தொழம பொாதகாட்டு வ-

[ஓ] வி[ர]வினையுயர்தொழுங்கு[ர]மதனதகாட்டு வினையுயர்தொழுங்குடையசசினககாட்டு வினையுயர்தொழு[ம] பூனாககாட்டு வினையுயர்தொழுங்குதொங்குபபூது[ள]காட்டு வினையுயர்தொழுங்குசகலகாட்டு வினையுயர்தொழுமபெ[ததபபிகாட்டு வினையுயர்தொ[ம'] உடபட்ட பெரியகாட்டு வினையுயர்தொ[ம சகரயாண்டு ஆயிரத்தொருநூற்றொருபத்தொன்பதாவ

[3] (த) துத்திருப்பாறகடற் சித்திரமெழிவிண்ணகரித்தி-
திரமெழிமண்டபத்துக்குறைவதக்கடி நிறைவற நிறைநதிருகன
இச்சித்திரமெழிவிண்ணகரெம்பெருமானுக்கு என்கள திரு-
விடையாட்டமாக வைத்தாக்குதத் பரிசாவது டெருள்ள
வை ஆபிரவகுழியும் நடுவுநீர்ததாள்கள எழுந்தறறைமபத
குழியுஞ்சிறாளவை ஐந்தாறுகுழியும் டள்ளிபட்.

[4] இப்படி விடி[ததா]பெரிய காயகாக்குப்பழைத்தா
பட இது விடக்கடலாகளாகவும் இது விலக்கிநா கெனகை-
ககாக்குராற்பகக்குத்தினுன பாவத்தெப்படலாகவும் இப்படி
சமமதித்து வைத்தக்குத்தெதொம பெரியநாட்டு விஷயத்-
தொம பணியாள சித்திரமெழிவெள்ளா எழுத்து இப்படிக்கு
இவைகடுவெளிவிஷயசெனாபதி எழுத்து இப்படிக்கு

[5] இவை முதிபுறத்துக்கவகைகொண்டாளெழுகது இப-
படிக்கு இவை கண்டகாராயணபுரத்துததாயிரட்டகுடி எழு-
தது இப டிக்கு இவைகொள உருப்பிரட்டகுடி எழுதது இப-
படிக்கு இவை வெங்குா சொயிரட்டகுடி எழுதது இபபடிக்கு
இவை அலலுா முப்பிரட்டகுடி எழுதது இபபடிக்கு இவை
அலலுா அரித்தமி-

[6] பபடிசு இவை விரிசூசசியபயகாலககொழுதது
இபபடிசு இவை ப .

NELLORE (56)

[Nellore Tamil From northern wall of Ranganāyākulaśwāmi temple]

This inscription refers to the grant of land in various villages

[1] ஸ்ரீராம சிவசபைகாடு மல[ா]பொழில் குழி ஐதா-
லம் அப[தி] குழி தாமசுமாரகுழி ஐகுனாசுமல-
பழாசுழி ஆசிரம குடிசரெலகுழி முனனாறு சிவககனபழண-
டி குழி இருதாறும இவனாசுழி முனனாறு நடபபழணடி
குழி ஐகு[னாறு]

[2] மிதுததிபூததகா குழி முனனாறு குருத்தலா குழி
ஐகுனாறு ஊட்டககா குழி முனனாறமைபது கொமமப-
புணடி குழி இருதாறு சிகதா குழி காலாறு பெளனிக-
கா குழி இருதாறு சிடிபுமுனனாறு

[3] சாதெயனகொனனா குழி இருதாறு விருககம்பொ[ல]-
லி குழி முனனாறு சொமெயன்புணடி குழி இருதாறு பாறி-
செலமை குழி தாமதம்பது முனகொடுகுழி தாறு வெமூ குழி
முனனாறு முலுக்கலதாண்புணடி குழி

NELLORE (57)

[Nellore Tamil North wall of Ranganāyākulaśwāmi temple]

This inscription is not complete. It is dated in the cyclic year Pingala corresponding to the second year of the glorious Kōlōttungachōlādēva who was pleased to take Mādurai, Ilam (Ceylon) and the crowned head of the Pāndya king, and the fifteenth year of the reign of the glorious Kulōttungachōlādēva who was pleased

to take the crowned head of Virapándya, on the date corresponding to Friday with the *nakshatra* Revati, the fourteenth day of the month of Vriśchika. It records grant of 250 *kuls* of land and closes with a number of signatures.

The year of the former Kulóttinga was read first as second but on check *in situ* as twentieth

[1]	விஷயத்தொழும்	விஷயத்தொழும்
நாட்டுவிஷயத்தொழும்	டடப்பாடு நாட்டுவி-	
ஷயத்தொழும்	கடைப	நாட்டுவிஷயத்தொ-
முத	,	காட்டு விஷயத்தொழும்

[2] பிசுலு வ[வொ]வ்வரத்தமதரையும் சமுமுமுநொ-
ணடு பாண்டியன் முடித்தலை கொண்டருளின பிசுலுத்தனக-
சொழித்தலாகரு யாண்டவிரண்டு⁽²⁾ பாண்டியன் முடித்தலைகொ-
ண்டருளின பிசுலுத்தனக சொழித்தலாகரு யாண்டு பதி-
வை[நதா]வது ஆ ஸ்ரீகநாயதறுப்பதி[காலாகதி]பதியான வெ-
ளளிகிழமைமும் ரெவதியுமான காள இம்மண்டலத்து கெல
லூரான விக்கிரமசிங்கபுர . . .

[3] இக்கண்ணவை இருதாநடைமபது குழியும் கிர்நித-
திலெ விட்டுகாது முலைரினக[தி]திருவாழிமருநிதநிரமெழியும்
இட்ட கல நட்செசகதிராதித்தவரை செவலககடவதாக விடக-
டவொமாகவும் இப்படி விவரணபுரெவகம் விதானளன-
தெமெழிநிடத்து மககடவா எவலாமும் விடககடவ .

கவும் .

[4] இவை வெவலா உடையான எழுத்த இப்படிக்கு
இவை குறட்டப்பண்பிப்பிசுட்டருடி எழுத்த இப்படிக்கு இ-
வை கொடுவரு வெளான எழுத்த இப ண்டிப
பிசுட்டருடி எழுத்த இப்படிக்கு இவை கொடுவரு வெளா
எழுத்த இப்படிக்கு இவை உருவா உருவயாகொண்ட ரொ-
யத்தரட்டி எழுத்த இப்படிக்கு இவை பூத்தக்கூ இராவிட்ட-
ட்டி எழுத்த இப டிசு

[5] டிசுடி எழுத்து இப்படிக்கு* இவை முக்கூர்ப்-
 பொ றிட்டருடி எழுத்து இப்படிக்கு இவை
 குயிலூர் இராசெக்திரசெழுவெந்த றிட்டருடி
 எழுத்து இப்படிக்கு இவை குயிலூர் இராசெக்திரசெனமு-
 வெக்வெளனெழுத்து இப்படிக்கு இவை செழுவனார்த்திருக்-
 காளத்தி தெரிட்டி. எழுத்து இப்படிக்கு இவை சதுமலகாசா-
 ட்டி. காலக்கொழுத்து இ

NELLORE (58).

[Nellore. Tamil. On the northern wall of the Ranga-
 nāyakulaswāmi temple appear lists of lands granted
 to the temple. It has not been thought necessary
 to print them.]

NELLORE (59).

[Nellore. Telugu. Western wall of Ranganāyakula-
 swāmi temple.]

TRANSLATION.

Up to (on) the 5th of the dark fortnight of Chaitra
 in the year Śrīmukha, the dancing girl of Śrī Talpagiri
 Ranganātha Svāmi gave a *patti* of dry land in Pāta
 Chintapalli for providing services with sandal and basil
 (*Ocymum sanctum*) of Venkaṭa Chāri . .

ஸ்ரீமுகுநாபு சுவாமி சை
 திர டி ௫ லு வரது ஸ்ரீதேவாரி
 ரங்கநாதஸ்வாமிவாசி சாஸிதி

చంధనం తులసి వైంకటమూలకు
పాతచింతపల్లి వెలిచేమాపట్టి
ని యీ వెంకటచారిదీన్ని చేటాం . .

NELLORE (69). (A.D. 1301-02.)

[Nellore. Tamil. Western wall of Ranganāya-
kulaswāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the Śaka year 1224 Plavanga (Plava?) corresponding to the 12th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rājagandagópāladēva, on the date corresponding to Monday with the *nakshatra* Róhini, the tenth day of the bright half of the month of Makara, I, Madurántakapóttapichóla *alias* Rānganāthan *alias* Rājagandagópāladēva, gave to last as long as the moon and sun to (the god of) Chitramélinnagar namely Pallikōṇḍaperumāi at Tiruppárkadal in Nellúr *alias* Vikramaśingapura (situated) in Padainādu in Chédikulamānikkavalanādu (a sub-division) of Jayankondachólamandala, for ceremonies including sacred food, ornaments, daily offerings and temple repairs, free of tax and as exclusive property, the dry and wet lands included within the four boundaries of the village of . . . in Padainādu.

If there is anybody who obstructs this charity, he will incur the sin of killing of a tawny cow on the banks of the Ganges

NOTE.—The date was first read as 1228 but on check *in situ* appears as 1224. The cyclic year is given as Plavanga, but we should

kings, Sundara Pándyadéva, we (the king) gave at the recommendation of Kálingaráyar the village of Mávadikundai in Mundanádu, all the lands in the village, wet, dry, house sites, gardens and other lands, taxes and rights of ryots, inévári (?), sittáya (toll ?) and all kinds of taxes accruing from the village, from the month of Ávani of the same year, for offerings in the hall constructed in our name (and) called Sudarapándyaśandi and at festivals and for daily offerings to the god Chittiramélivinnagar namely Pallikondaperuválat Nollúr *alias* Vikramásingapuram situated in Padainádu in Chédikulamánikkavalanádu.

[1] ஐவ்வி ஸ்ரீ திருபுவனசகக்ரவத்திகள கொடுகரினமை-
கொண்டாள சுந்தரபாண்டியசேவதகு யாண்டு

[2] வணிரிமாதமுதல செதிருவமாணிககவளநாட்டுப்பெ-
டைகாட்டு கெலவாரான விகிரமசிங்கபுரத்தத்திரு

[3] சித்திரமெழிநணுகா[வி]பள்ளிகொண்டாமவாதகு நம்-
பெராவ கடடிகள் சுந்திரபாண்டியன சகதிகரும் திருநா

[4] அமுதுபடி சாத்தபபடி உள்ளிட்டு வெணமெ கித்த
கிமனதவாளுக்கு முண்டநாட்டு மாவடிருண்டை

[5] வலைக்கு உட்பட்ட நிரலிவமும் கருளுசெய .
புனசையும் கத்தமும் தொட்டமும் குழமுஞ்சபபரிவவும் மறது .
.

[6] பட்டவைவிறறுக்குடி இருக்கும் கடமை[வி]னெவரி சித்-
தாயமும் மறதும் எப்பெறப்பட்ட வரிகளும் உட்பட ஸ .
.

[7] மாகத்திருவிடையாட்டமாக இடப்பெற வெணுமென-
து காரிங்கராயா சொன்னமையில இவ்வாழ்வாராகு

[8] னா ரெவ்வதாக இஸ்ரூர் குத்தெதாம் இதுவிலக்[ந்]ன-
ருண்டாகில் கெற்றைக்கனாயிற் குரால் பசுவைக்

NELLORE (62). (A.D. 1299-1300.)

[Nellore. Tamil. Western wall of Ranganāyakula-
swāmi temple.]

TRANSLATION.

In the expired Śaka year 1221 corresponding to the
9th year of the reign of the emperor of the three worlds,
the glorious . . . [Gaṇḍa] Gópaladēva, on the
date corresponding to Monday with the *nakshatra*
Anusha of the bright half of the month
of Makara, [Madurāntakapo] ttipichóla, the glorious
Raṅganātha *alias* Rājagandagópaladēvan gave to the
god of Chitramēlivinnagar namely Pallikondaporumú! at
[Tirn]ppārkaḍal in Nellúralias Vikrama[śingapura] (situ-
ated) in Padainādu in [Chédi]kulamānikkavalanādu (a
sub-division) of Jayankondachóla[maṇḍala] for daily
offerings and temple repairs, as long as the moon and
sun last, free of tax with libation of water, the dry
and wet lands included within the four boundaries of
the village of . . . ṅgalakkonḍai.

He who obstructs [this] charity will incur the sin
of killing a tawny cow on the banks of the Ganges.

[1] க [ண்டு] க.த.உ.உ.ய.க செல்லாநின்ற
திருபுகளச்சக்கரவந்திகள பூர்-

[2] பாலதெவற்கு யாண்டு ச-ல.து மகர-
காயந்து வஸுப்பசுத்த

[3] ட்ரிழமைபும் பெற்ற அனுமுத்திகள
ஜயங்கொண்டசோழ-

- [4] குலமாணிக்கவளசுரட்டுப்படைசாட்டு
கெல்லுரான வி[சு]-ம]
- [5] ப்பாற்கடற்சித்திரமெழிவிண்ணகரா-
ன பள்ளிகொண்டபெருமாளுக்கு
- [6] படி உளசிட்ட நித்தமீர்த்தங்களுக்கு-
திரு பணிகளுக்கும் உடலாக-
- [7] ஈத்தப்பிச்செழுள் ஸ்ரீங்கோதரான
இராஜகண்டகொபாலதேவன உதா-
- [8] கக்ககொண்டை நாதபாற்கெவலை
உட்பட்ட நனசையும் புனசை.
- [9] ஓந்திருவிடைபாட்டமச்சச்சத்திராதி-
த்தவளை செலல உதகவஞ்சுடமாக
- [10] ஓடும் விலககிரா கெவகைக்கனாலில்
குரப்பசககொளாள பாப-
- [11] டவள க

NELLORE (63)

[Nellore. Tamil. Southern wall of Ranganāyākula-
svāmi temple]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the reign of the emperor of the
three worlds, who was pleased to take Madurai and the
crowned head of the Pándya, the glorious Kulóttunga-
chólaúéva, . . . gave to Chittiramélivinnagar *alias*
Pallikondaperumál . . . Setti of Tiruppárkadal in Nellur
alias Vikramasingapura (situated) in Pidaúdu in Chédi-
kulamámkkavalauádu, (certain villages, names not clear)
free of tax We the authorities of this temple agreed to
provide, as long as the moon and sun endure, rice, food,
food with vegetables, ghee and curds

[1] ஸ்ரீ திரு நிசியுலனச்சக்கர[வர்]த்திரன் மருணையும்
பாண்டியன் மு[டி]த்தலையுங்கொண்டருள்ள ஸ்ரீ கு[லொத்-
துக்]க கொ[ள]தெ-

[2] செதிருவமாணிக்க வளநாட்டுப் பிடநாட்டு[டு]நல்லூ-
ரான விக்கிரமசிங்கபுரத்து திருப்பா[ற்]கடற் தித்திரமெழிநீண்
ணகாரான பள்ளிகொண்டபெருமான் கொ

[3] மசெட்டியாற்குச் சீவிதமான முண்டைநாட்டு பெரும்
பள்ளி நி[ம]ம[ல்] வினாயகர் திருவிடையாட்டமான தாமண
ம் வெந்நகரத்

[4] முகபடிசாயமு[த*]நெய்முகு தவிரமுதடனெம் ச-
திராதித்தவளை செவ்வதாசர் சமித்தொம் இக்கொயந்தானத்-
தொம்

NILLORE (64).

[Nellore. Tamil. Southern wall of Ranganāyakuṇḁa-
svāmi templo.]

This is a fragment dated evidently in the reign of
Kulōrtangachōlādēva who was pleased to take Madurai
and the crowned head of the Pāndya and it appears to
grant the village of Peṭṭidakundai
at Nellūr alias Vikramaśingapura (situated) in Paṭṭanaṇḁu.

[1] தாகமதுனா[யு] . . .

[2] ணிக்கவளநாட்டு, பட்டைநாட்டு நெல்லூரான விக்கி-
ரமசிங்க[புரத்து]

[3] [ம]தராசெனியா சிதகடமை நாட்டுப்பெட்டி[டி]லகொ
ண்டைத்

[4] ஓரான பெட்டி[டி]டகுண்டையில் உடலாளு
இந்நாயனாகு

[5] வையலுவாக்கும் பூ[வா]லிசனாகும]
செவ்வதாசர் சிவபூதன் லான-

NELLORE (65).

[Nellore. Tamil. Southern wall of Ranganāyakūḷa-svāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! The following is the list of evening lamps given up to the month of Chittirai of the 35th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Kulottuṅgachōḷadēva who was pleased to take Madurai and the crowned head of Pāndya, it being promised that the lamps will be kept lighted by means of the interest accruing on one *māḍai* for each lamp for the god of Chittiramēlivinnagar namely Pallikondapurumāl.

[Then follows a list of the donors of lamps.]

[1] ஸ்ரீ மதுரை[யும் பாண்டி[யனமு]டி[த்தலை]யும்-
கொண்டருளின திருபுவனசசக்கரவர்த்திகள் ஸ்ரீ குலொத்தன்-
கொழுவெவாகு யானடு நயடு

[2] ஆவது சித்திரமெ[ழிவி]ண்ண[கர]ான பள[ளி]கொ-
ண்டபெருமான கொவிலுக்கு இவ்வாண்டை சித்திரை மாவ-
வரை செலு[த்த சந்திவினக்கு பொலி-]

[3] பூட்டாக மாடை ஒன்று[கடு]காரு வினக்கு-[எற்றுவு]-
தாக மாடை இட்ட சந்திவினக்குக்கு முதல செவ்வந்தன் வானவ-
ராயகன் வினக்கு நா[த]பதும் இளந்திழவன் திருக்க[ர]

[4] எத்தியுடையான வினக்கு மூன்றாம் துளம்பியக் வ
ை . . . மெதவன் வினக்கொன்றும் மெற்படிசுத்தர்
வினக்கொன்றும் சிவ[ர]தன் சொக்கா மானவர் [பிடிய]திள்-
ளை]வின-

[5]

NELLORE (66)

[Nellore Tamil South wall of Ranganayakulāsvāmi temple]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 28th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rājarājādēva, in the month of Āni, one *ṇāḍai* was presented for an evening lamp (to be burnt) before Tirukḷēli Udaya Viyalālvār by Vaitumban Pitusuramudaiyān

- [1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ திரிபுவனசசககரவததிகள ஸ்ரீ[ரா]-
- [2] ஜராஜடெவாகரு யாண்டு இருபத்தெ-
- [3] டடாவது ஆனிமாசத்தில வைதுமபன [௮]து-
- [4] சுாமுடைபான திருக்கெளி உடைய [ய] விய[லா]-
- [5] புவாமீன இட மடை ஒ[னது]கரு சகதிலி
- [6] னகரு ஒனது

NELLORE (67)

[Nellore Tamil South wall of Ranganayakulāsvāmi temple]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! Under orders verbally received (the following is engraved) In the 31st year of the reign of the emperor of the three worlds who was pleased to take Maḍurai and the crowned head of the Pāṇḍya king, the glorious Kulōttungachōḷādēva, in the month of Mēṣa, (the undormentioned) was left (free of tax) by Periyasiddappanāyaka a follower of Maḍurān-ṭakapottapichōḷi alias Nallasiddharaśa, to the god Chittaramēḷunṇagar alias Paḷḷikondaperumāl at Tirup-pāḷḷadal in Nelliā alias Vikramaśīngapura (situated) in

Pédaimadu in Chédikulamánikkavalanadu (a sub division) of Jayankondamalamandalam

He gave with libation of water the village of Virkadu free of tax to Pallikondaperumal, the village being included within the four following boundaries viz , on the east the boundary of Kólar, on the south the boundary of Mérappayam, on the west the boundary of Yámalur and on the north the boundary of Kurattur, after setting up in (that village) Virkadu (situated) in the same nádu (Pédaimadu) (the image of) Viddharasa-siddharasa

Those who violate this (charity) will incur the sin of those killing a cow on the banks of the Ganges, and the sin of those who kill their parents

[1] ஸ்ரீஸ்ரீ திருவாய்கெழுவிழுந்துடைத்தாக மதுரை யும்பாண்டியன் முடித்தலையுருகொண்டருளின திரிபுவந்தசக்கர [வ] ததிகள் ஸ்ரீகுலொத்தகங்கொழுதெவறகு யாண்டு நயகா-லது

[2] [மஷ]சாயறது ஸ்ரீவகொண்ட[டு]சாழமண்டலத்துச்-செதிருலமாணிக்கவளநாட்டுப்பெடைநாட்டு நெல்லாரான் வி-காமசுவகபுரத்தத்திருப்பாற [கடறசித்]தாமெழி விண்ணகரா-ன பன்-

[3] [ளி]கொண்டபெருமானுக்கு மதுராந்தகப்பொத்தப திச்சொழகான் நல்லவிரிவா கனங்களில பெரிய சிறதப்ப-நாயகன் திருவிடையாட்டமாக விட்ட பரிசாவது [யிகநா].

[4] டுவிதகாடுவிரிவாவிவிரவியுறையிடுவித்து நிரவாச-பித்து குடுத[த]னிதற்கு கீழ்பாறகெலலை கொ[ணூரெ]லலைக்கு மெறகும தென்பாறகெலலை மெற்பபயூரெ[லலை]க்கு வட]-

[5] கரும் மெலபாறகெலலை யாமலூரெலலைக்கு கீழ்க்கும் வடபாறகெலலை குதட்டுரெலலைக்கு மிககாறபாலெலலைக்குடப-ட்ட விறகாடு திருவிடையாட்டமாகப்பன்-ளிகொ[ண்டபெரு மாளு]

[6] க்ருக்குத்தொள் இது விச[க்ரு] வார் கெங்கைக்கரை கு-
ராற்பசு கொன்றார் பாவ[த்]தைப்பவோன் தன்-மாநாதிதாங்
களைக்கொன்றார் பாவத்தெ பொலார்

NELLORE (68).

[Nellore. Tamil. Southern wall of Ranganāyakula-
svāmi temple]

TRANSLATION.

Dévāṇḍai, son of Śivapūtan Senda Pillai, presented
one *māḍḍai*, for one evening lamp.

Mérvaigunḍa Pillai presented one evening lamp to
Tirumavár (?). Méradiyāṇḍai presented one evening
lamp.

- [1] சிவபூதன் செத்தபிள்ளை
- [2] மகன் தெவாண்டை இட்ட
- [3] மாடை ஒன்றுக்கு சந்தி-
- [4] விளக்கு ஒன்று மெ[த்]
- [5] வைருத்த[பிள்ளை] திரு-
- [6] மவாற்கு வைத்த ச[ந்தி].
- [7] விளக்கு ஒன்று மெத-
- [8] டியாண்டை வைத்த[த்]
- [9] சந்திவிளக்கு ஒன்று

NELLORE (69).

[Nellore. Tamil. Eastern wall of Ranganāyakulasvāmi
temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the tenth year of the reign
of the emperor of the three worlds, who was pleased to

take the crowned head of the Pándya and Madurai, the glorious Kulottuṅgacholideva, wo, the Mudalis belonging to the army and the citizens of the three streets of Nellur alias Vikramaśingapuram (situated) in Pedainadu in Chedikulamínikkavilānādu (a sub-division) of Jayankondacholamandala gave the money, 10 *clannams*, accruing from certain dues (the details are not clear owing to the mutilated state of this portion) to Tiruppárkadal Pallikondaperumāl of this city (Nellur)

We the villagers . . . gave . . . so that it may be maintained in other *mandalams* also

He who obstructs this charity will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ திரிபுவனசசகரவாததிகன பாண்டியன மு-
டிததலை[ம]துரைபுறகொண்டருளின ஸ்ரீகுலொத்தகங்கச்சா.

[2] முதெவாகரு யாண்டு ய லது செயகொண்டசொழ-
மண்டலத்துசெ[சதிசுல] மாணி[கக]வனநாட்டுப்பெடை-

[3] நாட்டு கெல்லாரான விக[கி]ரமசிவகபுரத்துப்படை
முதலிகளும் முனாத்தெருவில நகரத்தொழும் இஃ-

[4] [ச]கதிருப்பாறக-ல பள்ளிகொண்டபெருமாளுக்கு
நான்கள் ஆயும வைத்து குடுத்த . . . பள்ளி

[5] அ[ம]பள உடபட்டாருக்கு [௨]னலலாததிலும்
பிள்ளையாருத்திரநத தங்கத்தில . . . வகை-

[6] னளககடவாகனாகவும் மணலவகளிதகொண்டப[தது]
சசினனமுதகுத்த [வனதார சின்ன]மும இ[ட]க

[7] கடவாகனாகவும் இடபடி பரமண்டவனகளிதும் செவ
வதாகவும் வைத்துக்கு[டுதெ]தாம சடைம . . . ணத்தன

[8] உனரொம் இதுவிலக்குவான கெவகைக்கரை
குராதபககுத்ததின [பாவத்தெ படுவான]

NELLORE (70).

[NELLORE. Tamil Eastern wall of Rarganāyakula-
svāmi templo.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 31st year of the reign of the emperor of three worlds, who was pleased to take the glorious Madurai and the crowned head of the Pāndya, the glorious Kulóttungachóladéva, I, Vémayálván the son of Vétandandainambiyāndi of the city of Pūndamali (situated) in Puliyúrkóttā *alias* Kulóttungachólavalanādu, a sub-division of Jayankondachólamandala, gave to Śrivarāha Emberumān whose image was set up by my father Nambiyāndi in the inner sacred enclosure of the temple of Chittiramélivinnagar (*alias*) Pallikondaporumāl nt Tirupparkadal in Neilúr (*alias*) Vikramaśingapuram (situated) in Pédainādu in Chélikulamámkkavalanādu, (a sub-division of) this mandala (Jayankondachólamandala), free of tax, two shares in this Tirupparkadil city made up of the shares bought from my father Urugávilidāsár (otherwise called Nambiyāndi) and Mādhavabhatta of this city.

I, Vémayálván (the son of) Vettandai, gave (these two shares) to last as long as the moon and sun.

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ திரிபுவரசக்கராததிகள் ஸ்ரீ மத[ரையும்]
பாண்டிய[ன்] முடித்தலையுங்கொ-

[2] ன்டருளி ஸ்ரீ குலோதனுங்கொழுந்தேவர்க்கு யாண்டு
நடிக வது ஐயங்கொண்ட-

[3] சொ[ழ]மண்டலத்த புனிதர்க்கொட்டமான குலோத-
னுங்கொழுந்தலாட்டு நகரம்

[1] பூசுதமசிவெட்டநதை ௩௩ [௪௪] ஸ்ரீ மகன் வெம்பாழ-
வாசென இடமண்டலத்

[5] து செதிருவமாணிககவளநாட்டுப்பெடைநாட்டு நெல
வாரான விககிரமசிறகபு[ர]-

[6] தது திருப்பாறகடல சித்திரமெழிவிண்ணகரான பன்
ளிகொண்டபெருமான கொயி-

[7] ல உடதிருச்சுறநில [எ]னதவப[ப]மபியாண்டி
உகந்தருளவிதந சிவராகளம்பெருமானு-

[8] கரு திருவிடையாட்டமாக இத்திருப்பாறகடல அகரத்-
து முனன[ளி]ல எனதவப்பன்

[9] உறநகரவிலிதாலா பாடுகொண்டு விட்ட பாகம்
ஒன்றும் இவ்வாண்டொள இவ்வுக

[10] ரதன மாதவபட்டன பாடுகொண்டு விட்ட பாகம் ஒன்-
றும் இவ்விரண்டுபாகமும்-

[11] ம சகதிராதித்தவரை செலவதாக கொண்டு விட்டென
வெட்டகதை வெம்பா-

[12] முவானென

NELLORE (71) (A D 1296-97)

[Nellore Tamil From shrine of Ranganāyākulasyāmi
temple]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! In the expired Śaka year 1218 which corresponds with the 6th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Vijayagandagópaladéva, on the date which fell on Wednesday with the Nakshatra Uttarāṣāḍa and Sankrama, the first day of the bright half of the month of Makara, wo, Madurāntakapottapichólan *alias* Ranganāthan *alias* Rājagandagópaladévan gave for the daily offerings including rice, ornaments etc, and for sacred building purposes, to the god

Chittiramēlivinṇagar *alia* Pallikondapuramāḍi at Tiruppaṅ-
kadal in Nelli *alia* Vikramasiṅgapura (situated) in
Piḍaināḍu in Chōdikulamāṇikkavalamāḍu (a sub-division)
of Jayamkondachōlamandala, with libations of water, free
of tax, the dry and wet lands situated within the four
boundaries of (the village of) Alaṅḍāḍu in Mūḍaināḍu.

Those who obstruct this charity will incur the sin
of killing a tawny cow on the banks of the Ganges.

[1] ஸ்தூத்ரி ஸ்ரீ சைவசைவன்டு த[லா]யை—செவ்வாதி-
ன்றதிரிபுலனச்சக்கரவத்திதன் ஸ்ரீவின[சையகண்டகோ]பால..

[2] தெவற்கு யான்கு ச.வக மகாராயன் ஸ்ரீபா-
த்ய ப்ரகமையும் புதன்நிழமையு[ம்] பெற்ற

[3] சுத்திசைடமும் சம்பிரமமான நான் ஜயங்கொண்ட-
சொழமண்டவத்தச்செதிருமரணிக்.

[4] வளநாட்டுப்பிடைநாட்டு செல்லுராள வி[க் *]ந[ர *]
மரிங்கபுரத்தாத்திருப்பாற்கடர்சித்திசமெழிவிண்ண-

[5] கராள பன்னிகொண்டபெருமாளுக்கு அமுதபடி சா-
த்தப்படி உள்ளிட்ட நித்தமீமத்தங்களுக்கும் திருப்பணிக்கும்

[6] உடலாக மதுராந்தகபொத்த[ப்பி]சொழன் ஸ்ரீசங்க-
நாதரான இராஜ[கண்] டகொபா[ல]தெவன் முண்டைநாட்டு
அவங்காடு

[7] நாற்பாற்கெல்கைக்கு உட்பட்ட நன்[சை]புன்[சை]யும்
உள்ளடங்கலுந் திருவிடையாட்டமாக[ச்ச]ந்நிராதித்தவரை-
செல்ல உதக-

[8] ஸ்ரீமாத குந்தீதேசம் இஷ்டம[வி]லக்கினர் கங்கை-
க்கரையிற்குராற்பக[க்]கொன்றான் பாலத்திலே படக்கடவன்

NELLORE (72).

[Nellore. Tamil. From Ranganāyakulasvāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! Under orders verbally received (the following is engraved).

In the 26th year of the reign of the emperor of the three worlds, who was pleased to take Madurai and the crowned head of the Pāndya, the glorious Kulóttuṅgachóldéva, wo, Madurántakapottapichóla *alias* Taminusiddharasa gave to Pallikondaperumál at Tirupparikadal *alias* Chittiramélvinnagar at Nellúr *alias* Vikramasingapura (situated) in Pédaynádu in Chédikulamánikkavalanādu (a sub-division) of Jayañkondachólamandala, as long as the moon and sun last, (the village of) Tamaraimaduvu (the lotus tank) *alias* Chitramélinallúr in Mundainādu free of tax.

(Then follows the imprecatory portion which is incomplete)

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ திருமயக்கெழவிமுனனுடைத்தாகத்திரிபுவனசச்சகரவர்தீகளை மதுரையும் பாண்டியம்.

[2] னமு தத்தலையுங்கொண்டருளின ஸ்ரீகுலோத்தங்கசொழிதெவாக்கு யாண்டு உய[சு]வது செயங்கொண்ட-

[3] சொழிமண்டலத்தசசெதிருலமாணிக்கவளநாட்டுப்பெடைநாட்டு வெலலுரான விகிசமசிறப்புரத்த-

[4] [தி]ருப்பாறகடற்சிறமெழிவினைகிரிப்பள்ளி-கொண்டபெருமாளுக்கு திருவிடையாட்டமாக மதுராதகபபொ-

[5] ததபுசசொழினை த[மு]லிபிபரைசனென மு-
[ண்டை]நாட்டுததாமரைமலையான சிறமெழிநலலுரா சக-
திராதித-

[6] தவரை செல்வநாகக்கொடு [த்தொம்] இது யிலெக்கு-
வான் உம்மைக்கொக்குராத்பகவை ஆன்னியாய . வதைதா.

NELLORE (73). (A.D. 1280-81?)

[Nollore. Tamil. From shrino of Ranganáyakulasvami temple.]

TRANSLATION.

In the Śaka year 1202 Vaitumápporumáppilamá and Pámanḍai (gavo) the interest on . . . for an evening lamp to Pallikondaporumá.

- [1] சகராபாண்டு ச[த]டாஉவரு
- [2] வைய்துமாபெருமாப்பி-
- [3] ளமாயும் பாமண்டையும்
- [4] பள்ளிகொண்டபெருமாளுக்கு
- [5] பொலிவிட்டு விட்ட சந்திவினக்கு

NELLORE (74). (A.D. 1315-16).

[Nollore. Tamil. From shrino of Ranganáyakulasvami temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the Śaka year 1237 expired which corresponds to the 25th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájagandagópáladéva on the date which corresponded to Wednesday with the *nakshatra* Punarpúsa, the tenth day of the bright half of the month of *Mina*, Madurántakapottapichóla alias Rájagandagópáladévan gave for the sacred lamp and ghee to

the god at Chitramēlivanagar, Pallikondapuram at Nellore alias Vikramaśingapuram (situated) in Pidainādu in Chēdikulamīkkavilanādu (a sub division) of Jayankondaichōlamandala

[Imprecatory lines]

NOTE.—The regnal year was first read as 25th but on check it runs as 15th. A further reference to the stampage confirms the reading 25th. The Saka year too is doubtful and we may read either 1227 and 15th or 1237 and 25th. The Saka year was first read as current but on check as expired.

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ ஸ்ரீ சகைரயாண்டெ தவா[ந]யெ செலலா[நி]ன்ற
[நி]யிபுலனசச[க]கரவததிகள ஸ்ரீ இராஜகண்டகேரபா

[2] யாண்டு உடுவது மினநாயறது வ-ஹ்-பகந்தது
[தெசமியும் புதந்]சிழமையும் பெற்ற புணாபூசததிக

[3] கொண்டசொழமண்டலத்துசசெதிருலமரணிகக[வன-
காட்டுபிடைநாட்டு நெலலா[ரான]

[4] கபுரகத்ததிருப்பாறகடற சித்திரமெழி[விண்ணக]ரா-
ள பள்ளிகொண்

[5] திருயினகருக்கும் நெயயமுத்துக்கும் உட[லா]க மது[ரா
நத்]கப[பா]ததபிச்சொழன ஸ்ரீ

[6] இராஜகண்டகேரபாலதெவன சிலைமவ
னவிடொம இது விஸ்திரா

NELLORE (75)

[Nellore Tamil From Dwajasthambam of Ranginā-
yākulasvāmi temple]

This is a Grantha fragment which mentions Tammusiddhi and his ancestors Kalikala and Bédabhanītha (Beta²)

- [1] ஸ்ரீகாந்தம் கரீந்தாவதாதிநி-
 [2] வெரயதாதி கரீந்தாவதாதி-
 [3] கருவாயுய கருவாயுய-
 [4] கருவாயுய கருவாயுய
 [5] ஸ்ரீகந்தம் கரீந்தாவதாதி
 [6] [நாஸ] கருவாயுய கருவாயுய

NELLORE (76). (A.D. 1400-01 P)

[Nellore. Tamil. Ranganāyakulasvāmi temple; outer wall, facing river.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the Śaka year 1322 which corresponded to the twenty-fifth year of the reign of Rājaparamēśvara Harihararāya, on the date corresponding to Sunday hearing the *Nakṣatra* Púṣa, during the bright half, the 15th of Vaiśākṣi, the big *maṇḍapa* in the temple of Śayyanārāyaṇaperumāḷ at Vikramasingapuram alias Nellūr was the charity of Puḷavadalvar alias Chamayattār.

[The remaining portion of the inscription is mutilated, mentions the emperor Sundarapāndya and appears to record the gift of five sacred lamps.]

[1] ஸ்ரீகந்தம் கரீந்தாவதாதிநி

[2] ஆன அரிஅராயணுக்கு ஆண்டு உடுவது வைக்கா-
 சிம்.

[3] எதம் உடுக்கு பூர்வபகத்தில் நாயற்குகழமையும் பூ-

[4] சமுபெற்ற நாள் விக்கிரமசிங்கபுரமான நெல்லூரில்
 சய்-

[5] யாராயணப்பெருமாள் கொலிவ பெரியமண்ட-

[6] பம் புலவதலவரான சம்பத்தா கட்டுவீசை தாமம்

- [7] புலவதலவரீல சுந்தரபாண்டியர சகாவதிகள் இத்தர
ண்ட
[8] பட்டத்திருவிளக்கு || ரூப .

NEILORE (77).

[Nellore. Telugu. From threshold of Ānjanāya temple in Santhapet.]

TRANSLATION.

- (a) The perpetual devotion of Gādam Setti Sēshayya.
(b) The perpetual devotion of Gadde Rangāyya.
(c) The perpetual devotion of Kommā Chenchu Vōbūlu

- (a) 1. గాదం శెట్టి శేషయ్య
2. నిత్యశేవా
(b) 1. గడ్డి రంగయ్య నిత్యశేవా
(c) 1. కొమ్మ చెంచువోలు
2. య నిత్యశేవా.

NELLORE (78) (A.D. 1364-65.)

[Nellore. Telugu. From gate jambs of Irukalamma Temple]

TRANSLATION..

Hail! On Friday the 5th of the dark fortnight of Mārgasīra of the year Kródhi corresponding to the year 1286 of the illustrious Saka era, while Śrīman Mahā-
mandalésvara Vīra Śrī Sāvanna¹ Odayalu was ruling
the earth, the people of all countries came to agreement
in connection with the Friday market established by

¹ It may be Sāvanna

Kānchannamgāru in Nellore. They arranged to devote (the fees raised in the market) to providing all sorts of enjoyment for Irukalā Paraméśvari for the religious merit of Kānchannamgāra the best of officials (adhikāru). They have settled that this charity of this village should be maintained as long as the sun and moon last. Whoever causes obstacles to these conditions will incur the sin of committing the five cardinal sins. This charity has been founded with the consent of the people of different countries. May it cause great prosperity !

1. స్వస్తి శ్రీ శక
2. శరువంబు
3. లు గొలొల అరు
4. నెంటి క్రోదిసం
5. వ్వత్తర మాగళ
6. ర బ గ శు శ్రీమణ
7. మహామండలేశ్వ
8. ర వీర శ్రీసాపం
9. గ ఓడయలు బ్రె
10. భవిరాజ్యము నే
11. యంగును నెల్లూర
12. ను కాంచంట్లంగారు
13. చెయించిన శుక్రవా
14. రము సంత్రను నానా
15. దేని పెక్కండ్రాను ఒడం
16. బడి అధికారి నె
17. కరు కాంచంట్లంగా
18. రికి ధర్మముంగాన
19. యిరుక్కలావర
20. మేష్వరి కేలువర

21. వినసట్టి కట్టడనుం
22. గట్టవెట్టి నడచెదుల
23. ను అంగరంగ బో గాలకు
24. కాను ఆ చెంద్రా
25. కణముగా యీ గ్రామ
26. మూన ధర్మపు

Second side.

27. చెల్లం శైలిరి
28. యీమేరకు ఏ
29. వ్వరు విఘ్నము
30. శేసినాను వంశ
31. మహాపాతకా
32. లు శేసిన పాపా
33. నం బోవువాండు
34. నానాదేశాల పెక్కం
35. డ పంపునాంను
36. (ముల) ధర్మపు
37. చెసినట్టి మంగ
38. శ మహా శ్రీ శ్రీ
39. శ్రీం జేయును.

NELLORE (79).

[Nellore. In Dévanāgarī character. From pillar of shrine of Irukalamma temple.]

TRANSLATION.

The stone of Irukalā Paramésvari.

ఓరుకలాపరమేశ్వరిచీలా

NELLORE (80). (A.D. 1314-15 ?)

[Nellore. Telugu. From shrine of Irukalamma temple.]

TRANSLATION.

Hail ! On Monday the 15th of the dark fortnight of Bhádrapada of the year Ánanda corresponding to the Sri Śaka year 1239, while Sríman Mahámandalésvara Kákatiya Pratáparudradéva Mahárajulu was ruling the earth in pleasant communication (with his feudatories), Nágayánulóka Bóyudu and Brammana Bóyudu, the sons of Hari Déva, the servant of Náganagana, caused to be constructed behind . . . Sri Ranganátha for the merit of the agent and viceroy of that Pratáparudradéva Mahárajalu, (namely) Sri Muppadi Náyanu Gáru and of Pedda Rudra Dévani Gáru for the prosperity of the kingdom, for the falling of rain thrice a month at Nellúr and for the increase of wealth. . . . Pina Bóyudu and Siddaya Bóyudu Irukalá Paramésvari in Nellúr we have granted. He who does harm to this charity will incur the sin of killing a tawny cow on the Ganges and the Bhágíráthi. This charity should last as long as the sun and moon exist. Thus have we granted. May it cause great prosperity.

NOTE.—Ánanda is SS 1237 current but perhaps we should read Anala (A.D. 1316-17)

1. స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబు ౧౨౩౯ అనువేది ఆగుండ సో
వర్షం భాద్రపద శుద్ధ ౧౫
సో శ్రీ మత్తమా మండలేశ్వర కాకతియ్య ప్రభావ రుద్రదేవ
మహారాజులు సుఖసంకరాది

2. సోదంబునం బ్రధిపీరాజ్యము జేయచుండఁగాను ఆ ప్రభా
వ రుద్రదేవ మహారాజుల

వారి కాగ్యకరణ త్రొడిగిగారు స్వస్తి శ్రీ ముప్పడి నాయనిం
గారికిండ్ని పెన రుద్రదేవలంగారికిన్ రాజ్యాభి

3. బ్రిద్దిగాను నెల్లూరి భూమికి నెలమూందువషణములు ఈ
వ ధనకనక సమృద్ధిగానుంన్న నాగణ
గణభ్యర్థ్యందు వారిదేవని కొడుక్లు నాగయానులోకబోయుం
డూను బ్రంపనబోయుండూను శ్రీ రంగనాథుండుని
వెనుక

4. (గట్టించిరి) పినబోయుండూను సిద్ధయబోయుడూను . . .
యబోయుండూను రహరహభ . . .
లూను .

క . . తని ఇ నెల్లూరిలోంస ఇరుకలా వరమే
శ్వరికి నెలమి అయిన . . . ద జతి వముగాను చెనదా

5. . . ను . . నెలమందడకులక . . లమేర . . డి నవపు
వాండు ఇ కాంపును

6. రి కిస్తమి ఇ ధరమ్మమునకు నెవ్వందు విఫలము తలంచి
నాను భాగీరథి గంగకలుత క పిలలను వధి

7. ఇంచినవోషా వారు ఇవరమ్మము చంద్రసూర్యులు క
లంతకాలము నుండునటుల ఇచ్చినవారు

8. శ్రీ య్యవల
మంగళమహా శ్రీశ్రీశ్రీంజీయును

NELLORE (81).

[Nellore. Tamil. Irukalamma temple.]

This is the pillar presented by Ammaṇadēvaṇātha to
the god Salisvara.

- [1] [உட]யார்ச[வி]சுரமு(உ)-
 [2] டைடார்கு ஆம்ம-
 [3] ணதெவநாதெஸ்
 [4] இட்ட தூண்

NELLORE (82).

[Nellore. Tamil. From a house in Kápu street.]

This is a fragment and appears to record the grant of lands in Errampalli in Púngainádu as temple land to the god Nágariśvara in Nellúr *alias* Vikramaśingapuram in Chedikulavaḷanádu by Madurántakapottapichóla *alias* Mannmasiddharasa.

- [1] ணிர்கவனகாட்டு பன
 [2] ல் கெல்லுரான விசும
 [3] புரத்த ஸ்ரீ[க]மரிஸ்ரமு
 [4] யிநாயனாற்கு பூங்கை
 [5] ட்டிவ் எற்ற[ம்]பள்ளியா
 [6] ர்நாற்பாலெஸ்லைக்
 [7] தெ[ல]தா[ன]
 [8] ந்தகப்பொத்த[ப்]
 [9] முகான மனும[சித்]
 [10] [ற்]கும் [உ]சல்ல கொ

NELLORE (83).

[Nellore. Tamil. In a house in the Chinna bazaar.]

TRANSLATION.

Hail ! Prosperity ! (In the reign of) the omporor of the three worlds, the glorious Kulóttunga (chóladéva),

who was pleased to take Madura and the crowned head (of the Pándya king), Irá pallá of Murónóttamangala in (Vn)livanádu presented a sacred lamp to Manuma(késavaperumál ?) of Nollúr *alias* Vikkiramasingapuram (situated) in (a sub-division) of Jayankondaohólamandala.

- [1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ திருமூர்த்தச்சக்கரவர்த்திகள்மது
 [2] தலை கொண்டருளிக ஸ்ரீகுலொத்துங்க
 [3] ஜயங்கொண்ட சொழ ண்டலத்து
 [4] வகெவலூர் விகிரமசிங்கபுரத்து மனும்
 [5] ஸ்ரீவகாட்டில முசொன்னெத்தமங்கலத்து இரா
 [6] பலலாச் . கபெக வைத்த திருநளதாவி

NELLORE (84).

[Nellore. Tamil. From coping of well by Dharmarájá temple Illegible.]

NELLORE (85).

[Nellore. Tamil. Over a drain in Big Mosque street.]

This inscription which is dated in the [ninth ?] year of [Kulóttuṅgachóladéva] who was pleased to take Madurai, Ceylon and the crowned head of the Pándya, appears to record some gift to the god Manumaśidívara at Nellúr *alias* Vikramasingapura by Madurántakapottapichóla *alias* Nallasiddharaśa.

- [1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ மதுரைம சமும பரண்டியன்மு
 [2] பதாவது மகாராயறது பூவபகூத்து ஸ
 [3] டலத்து கெவலூரான விகிரமசிங்கபுரத்
 [4] தத்பிசசொழ கல்லித்தியரசன் டேவ

- [5] டையார் மனுமசித்திஸ்ராமுடையனாய
 [6] லெருடிசிருக்கா குபனார் கொயிலுக்கு

NELLORE (86).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's cutcherry.]

This is the end of an inscription being the imprecatory portion thereof.

- [1] ம லெட்டிக்கொள்வது
 [2] ஸ பண்ணுவார துமங்கை-
 [3] ய்தார செயத பாவத

NELLORE (87).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's cutcherry.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 36th year of the reign of the emperor of the three worlds the glorious Kulóttunga-déva, amongst the Śivabrahmanas of the temple—Śrímádévaabhatta, (of the) Bháradvája (gótra), Madanugrahacharanabhatta, Atkondapillai and Sittándár agreed to light one evening lamp without failure, beginning from the month of Tai of the 36th year, as long as the moon and sun last, in a niche in the temple of the lord Áludaiyár Manumamasiddhísvara at Nellúr *alias* Vikkiramasingapuram in the Jayankondachólamandalam.

[1] ஸ்ரீகிராஜேந்திரசொழதெவற்கு-
குயாண்டு உய[டு] ஆவது மதுராந்தகப்பொ-

[2] ஸ தெவதானபற்றிலும் சாலியகு[ட]-
மனைகுமாந்துமிடத்து நமக்கு இதுகற்ப-

[3] சொன்னோம் இப்படிக்கு க[ல்*]வின
ம்செம்பிலும் வெட்டிகொள்வாத

NELLORE (90).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's
cutcherry.]

This is a fragment which mentions Nellúr,

[1] ஷெவர்க்கு யாண்டு முப்-

[2] காண்டசொழமன்-

[3] மதுராந்தகப்பொ-

[4] ரெலை கெல்லூர் ஆளு-

[5] நாயனார் திருமடைவிளா-

[6] குடி அதுபதம் . .

NELLORE (91).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's
cutcherry.]

This inscription, the beginning of which is lost, records the grant of one *māḍai* for an evening lamp to Manumasiddhīśvara by one Valuvāṇḍān, the son of Kumārandaiperumāl. The money was received from the month of Tai of the 36th year of some king's reign by Āṭkonḍapillai, Siddāṇḍār and Bharadvāja Mahādēva. It ends with stating that they made the gift so that the

lamp might be burned as long as the moon and sun last

[1] ருபுதிரவாணிகன குமாரததைபெரு
மாள மகன வறுவாண்டாக க-

[2] [மனு]மசித்திகரமுடை[ய]நாயகர[ா]-
கரு வைத்த சகதிவினகரு ஒனது விட-

[3] கொளறுகரு ஆடகொண்டபிள்ளைபு-
ம சித்தாண்டாரும் பாதலுவாசிமாடுதல-

[4] பபருமமாதிராசனுககாக சரணபட-
டனுமன முப்பததாராவது தையம்

[5] மமுதல கையகொண்ட மாடை க இ-
மமாடை ஒளறுகரும் பசிசை-

[6] ல உளளது கொண்டு சந்திராதித்தவ-
ரை எரிககடவனாக இவ்வினகரு வைத்தான

NELLORE (92)

[Nellore Tamil Built into the Collector's
cutocherry]

This inscription is dated during the reign of Kulót-
tunḡachóladēva The object of the grant is not
ascertainable

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ குலோத்தங்கசொழ

[2] ம பெற்ற சொதினா ஐயங்க

[3] தியூரமுடையனாயகாகரு

[4] தகப பொத்தப்பிசொழன

[5] ம மனும சித்தியூரமுடையந

[6] ம இறுப்பராகளாக வரணிய

NELLORE (93).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's
cutcherry.]

This inscription is dated in the thirtieth year of the reign of the emperor of three worlds, who was pleased to take Madurai and the crowned head of Pándya, the glorious Kulóttungachóladéva, at the time of the equinox during the month of Aippasi.

[1] [ஹ]ஹி ஸ்ரீ திரிபுலனசசக்கரவத்திகள் மதுரை . . .

[2] யுங்கொண்டருளிய ஸ்ரீ குலோத்துங்

[3] ப்பதாவது ஐப்பசி விஷுவிநா

NELLORE (94).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's
cutcherry.]

TRANSLATION.

Kadambándi son of rntu
(ru) lán Pariyándi placed (presented) one evening lamp
to . . . the god Nágésvara . . . (Jayan?)konda
Pillai and Sittándár received one *mádai* (for
keeping it). In order that with this *mádai* they may
burn (the lamp) as long as the moon and the sun endure
(I have presented) this lamp.

[1] குத[ரு]ழான பறியாண்டி மகன் கடம்-
பாண்டி வ.

[2] ஸ்ரீகுலோத்துங்[யு]கொண்ட[யு]ரூர்க்குவைத்
த சக்திவினக்கு ஒளறு

[3] ஸ்கொண்டரின்னை யும் சித்தாண்டாரு-
ம் பாத துவாசமாடுத-

Vírasimhapuram, Nellúru, Allúru, Várijákadi Véro, Saidápuram, Kámpúr, Chennúru, Gúđúru, Kaluváy, Duttalúru, Mahimalúru, Bráhmakaká Jaladanki, Kávali, Allúrpelleru, Pulugulapádu, Pallalapádu, etc. In the temple of Nílakanthanasvámí Nellúru . . . they shall maintain

1. స్వస్తి శ్రీ జయబృందయ శాలివాహన శకవరుషంబులు

2. ౧౬౨౮ అగు నేటి వ్యయసంవత్సర మాఘ బి ౧౪ లు

3. ద్ద కాట బ్రంహ్మాండనాయకుండైన శ్రీ వీరవిక్రమ సింహ పురిని పు

4. దె శ్రీ పార్వతీసమేతుండుగ నీలకంఠేశ్వర స్వామివారి శా వాచె

5. సి బ్రిచ్చియకు అందుల వీరసింహపురం నెల్లూరు అల్లూ రువా రిజా

6. కడివేరు సైదాపురంకాంపూరు చెంన్నూరు గూండూరు కలువాయి

Second side.

7. దుత్తలూరు మహిమలూరు బ్రాంహ్మరికాక జలదంకి కావలి అల్లూరు పెల్లెరు

8. స్తు పులుగులపాడు వల్లిలపాడు మొదలయిన శీమలోనిం గామాలం వే

9. ఇంచిన ధర్మ శిలాశాసన క్రమమెట్లన్నను నెల్లూరు

10. నీలకంఠ నాథస్వామి దేవాలయ లానుం

11. నడపంగలవాడు

NELLORE (97) (A.D. 1267-68 ?)

[Párlapallī. Tamil. From stone in front of Alaganāthasvāmi temple]

This inscription which is mutilated records the gift of a perpetual sacred lamp to Alagaperumāl by somebody (name not clear) in the month of Ādi of the *Saka* year 1189 corresponding to the cyclic year Bhava which should probably be Prabhava.

* * * *

- [1] ஸகவஷ-ம் து[ா]ச-
- [2] யசு [சௌத] மவ-
- [3] வாவல்வாதது
- [4] ஆடிமாவம வெ-
- [5] க[கரா ததமந]-
- [6] தடியென நாயன-
- [7] ஈ அழகபபெரு[ம]-
- [8] ஈளுகரு திருனகநா-
- [9] வினகருகரு இனன

* * * *

NELLORE (98)

[Párlapallī. Tamil. From stone bearing another inscription in front of Alaganāthasvāmi temple]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! In the . . . year of the reign of Vijayagandagópālīdēva corresponding to the cyclic year . . . on the date corresponding to Monday, *nakshatra* rósam, the thirteenth day of the bright half

of the month of Dhann, the father Vēṅgaḍamudaiyān (*alias*) Éraṇ and his sons gave with libation of water before the god S5 ewes for a sacred lamp to (the god) Alagaporumū! at Vikramachōlachaturvédimaṅgala.

Let there be prosperity!

- [1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ விநாயக-
- [2] கண்டகொ . பச[ல]
- [3] தெவற்கு யாண்டு .
- [4] வது . . . வலவல-
- [5] வரத்து [யதா]நாயத்து பூ-
- [6] ஸ்பந்தத்தது துயெ[சு]புதிய-
- [7] க்திங்கட்குழமைபும்-
- [8] பத்[த] ரொஸணி
- [9] நாள் விக்ரமசொழ-
- [10] ச்சுதுவெஹிமங்கலத்து
- [11] [அ]ழகப்பெருமானுக்குத்-
- [12] திருநந்தாவினக்குக்கு வெங்க-
- [13] முடையான் எநன் தந்தை-
- [14] யனும் பள்ளைகளும் திரு-
- [15] முன்னெ கிரவார்த்துக்கு-
- [16] த்த ஆடு சயிடு [ஸ்ரீமதேவ]

NELLORE (99). (A.D. 1638-39.)

[Pārlapalli. Telugu. To east of village.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhānya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious, and prosperous Śālivāhana Śaka era, Śrīmat Velugōṭi Venkatapati Nāyaningāru . . .
 . . . situated in Nellore *śīma* . . . Nellore . . .

Whether the *méra* grain is with the village *Sandhāta*
 whoever be the ruler they
 should get work done to the tank
 . . If, without doing the work to the tank, (any one
 appropriates) the *méra* grain or removes (this inscription),
 (the *reṭṭi*) of the village (will ravish) his wife.

1. స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుదయ శాలివాహన శతవ
2. వంశములు ౧౫౬౦ అగు సేంటి బహుధాన్యసం
3. వత్సర చైత్ర శు ౨ లు శ్రీమతు వెలుగోటి వెంకట
4. పతి నాయనింవారు నెల్లూరి శ్రీమలోం చెల్లె
5. న శ్రీ చె
6. నెల్లూరి చెరినది గనక
7. మేర ధాన్యం సంధాతానపున్నా ండావేయం

చ్చినాను

8. రలుగినాను యెవ్వరైనా
9. పని శేవట్టనారు చెర్వమేరలు
10. చెర్వ యవ్వరు
11. చెర్వ (పని) చేయం
12. వేయించినాను యెవ్వరు తినినా
13. ర్విసవాండ్లు వాండ్ల ఆలిని ఆపూరి
14. నాండు.

NELLORE (100.)

[Rāmatīrtham. Telugu. Above door of the temple.]

TRANSLATION.

(For the merit of) Bhujabala¹ Malla Siddi Chóda
 Mahārāja . . . son of Chóḍēśvara at
 Rāmatīrtham

¹ The inscription is mutilated. It may be Nalla Siddhi.

1. చోడేశ్వరకు
2. మూడు . . .
3. భుజబలము
4. క్లీసిద్ధిచోడ
5. మహారాజుకు . .
6. గార . . . రామ
7. తిథ్యమందు
8. దానూటి కూ
9. . దొవము ఆ
10. . . నీయ
11.

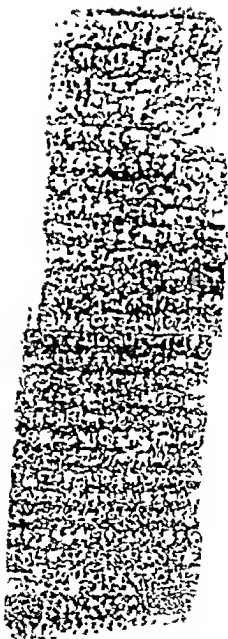
NELLORE (101).

[Rāmatīrtham. Tamil. Over shrine of temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 31st year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Kulóttuṅga-chóladéva who was pleased to take Madura and the crowned head of the Pándya (king), Madurántakapottapichóla *alias* Tirukkálattidéva gave to Manumákésava Perumál of Manumakésavapura (a suburb) of Nellúr *alias* Vikramasingapura (situated) in Pérúrnádu in Chédikulamánikkavalanádu (a sub-division) of Jayangondachólamandala, free of tax, the village of Idappúr situated in Mandainádu (a sub-division) of this nádu (Chédikulamánikkavalanádu).

The boundaries of this village are: on the west the boundary of *Séni*; on the south the boundary of *Vávikai*;

on the west the boundary of *Tirukklāṇṇēru*, and on the north the boundary of *Purundil*.

*	*	*	*
*	*	*	*
*	*	*	*

- [1] வந்த ஸ்ரீ திரிபு-
- [2] வளச்சககாவத்தி-
- [3] கள மதுரையும ப[ர]-
- [4] ணடியன முடிதலை-
- [5] யுககொண்டருளின [ஸ்ரீ]
- [6] குலொத்துவகசொழிதெ-
- [7] வறகு யாண்டு கடிக வது
- [8] ஜயகொண்டசொழிம-
- [9] ணடலத்துசசெதிருலமா-
- [10] ணிககவளகரட்டுபெரு-
- [11] ஈகாட்டு கெலலுரான வீக-
- [12] திரமசிறகபுரத்து ம-
- [13] லுமககெசவபுரத்து [மனு]-
- [14] மகெசவபெருமாளுக்கு
- [15] மதுராகதகப்பொத்தப்பிசசெ-
- [16] ஈழனுன திருக்கானத்திதெவகெ-
- [17] ன திருவிடைமரட்டமாக இட்ட [ப]
- [18] ஈசாவது இளலா[ட்டு] மண்டைகா-
- [19] டு இடபபூர இகைகு கிழபா-
- [20] தகெலலை சாணியெலலை-
- [21] கரு மெறகும் தெனபாறகெல-
- [22] லை வானிகெலலைக்கு வடக-
- [23] கும மெலபாறகெலலை திரு
- [24] ககளுசெது எலலைக்கு கிழ-
- [25] கரும் வடபாறகெலலை புரு
- [26] ணடியெலலைக்கு தெற்கும்

NELLORE (102). (A.D. 1227-28.)

[Sangam. Tolugu. From northorn wall of templo.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday the 7th of the bright half of Chaitra corresponding to the illustrious Śaka year 1149, on the day of Vishu Sankranti, Kandamūri Baichana Api Reddi Prólisāni (presented) an evening lamp to Sangamésvara for the religious merit of her husband. . . .

1. స్వప్తిశ్రీ శకవక్షాములు ౧౧౪౯ నేటి పైత్రంబు
2. నందు శుద్ధసప్తమియు గురువారము విమసంత్రా .
3. యినాందు కందమూర బైచ్చ లపిరెడ్డి ప్రోలిసాని తన
4. పెన్నిటికి దమ్ముగా సంత్యాచీపము సంగమేశ్వరునికి. .

NELLORE (103). (A.D. 1218-19.)

[Sangam. Tolugu. On the northern wall of the temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Tuesday the 3rd of the dark fortnight of Phālguna, corresponding to 1140 of the illustrious and auspicious Śaka era, Pāti Reddi, Surapa Reddi, and Brahmanayu gave three slaves to Sangamésvara Mahādéva, so that religious merit might accrue to their parents. May there be great prosperity! Śrī! Śrī!

1. స్వప్తి శ్రీ శుభసకవక్షాములు
2. ౧౧౪౦ నేటి ఫాల్గుణక్రైష్ణ
3. త్రితియయు మంగడవార
4. మునదు పాతిరడమరస

5. రడి బ్రహ్మసయ దక్షతల్లిద
6. ండికి దమంగా సంగమేస్వ
7. రమహాదేవరకు దానలు
8. మువ్వర నిచ్చిరి మంగళ
9. మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ.

NELLORE (104) (A D 1551-52)

[Sangam Telugu On the western wall of the temple]

TRANSLATION

Hail! On Sunday the 7th of Chaitra of the year Viródhikrit, corresponding to 1473 of the illustrious, victorious and prosperous Sáliváhana Saka era, while Srí-mad Rájádhurája Rájaparamésvara Vira Prátápa Srí Sadásivadéva Mahárája, seated on the diamond throne at Vijayanagar, was ruling the earth, Rámi Reddi, son of Duvvuri Kondávura Nandi Reddi, granted a charitable edict as follows after making obeisance to Sangamésvara-déva, for the religious merit of Chivvakaluri Bayachá Rájayya, who is the governor (ádhipati) of Udayagiri rājya which belongs to the chiefdom of Sríman Mandalésvara Rámarájayya Srí Tirumalayya déva Mahárájulayya. We have prosented with libation of water the proceeds realized from the sale of the produce of the tope planted by us in the *sthala* of Sangam in Udayagiri rājyam for providing worship with light to Sangamésvara. We have done this under the orders of Srí Mahá Mandalésvara.

At Sangam a fine monol the Sthambam the top of which is unfortunately broken off. The obelisk bears a graceful scroll pattern.

apratihata (invincible) Paricheja Mammayadéva Chóda Mahárája. Duvvúri Rámi Reddi.

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబు
౧౪౭౩ అగుసేంటి-విరోధి కృతు సంవ

2. త్వర మైత్ర ఐ ౭ ఆ | శ్రీ మద్రాజాధి రాజ రాజవరమే
శ్వర శ్రీ వీరవ్రతావ శ్రీ సదాశివదేవ

3. మహారాయలు విజయనగరమందు వజ్రసింహాసనా
యాధులై పిధివి సామ్రాజ్యం

4. ముసేయుచుండంగాను శ్రీ మత్తహామండలేశ్వర రామ
రాజయ శ్రీ దిరుమలయ్య దే

5. ప మహారాజలయ్యవారి నాయంకరానకు చెల్లి వుదయగిరి
రాజ్యానకు అధిపతిలయిన (అ

6. ఉ) చిలవ్వకలూరి బయవరాజయ్య వారికి పుణ్యముగాను
దువ్వూరికొండా వరనందిరెడ్డి

7. ంగారి కొమారుండు రామిరెడ్డి సంగమేశ్వరదేవునికి దం
డంపెట్టి సమపిండి యిచ్చినధర్మశా

8. సన క్రమమెట్లన్నను వుదయగిరి రాజ్యంలోని సంగాము
స్తరమందును రాము వేయించిన తోంపును మావల్లి ఫలవరుపు

9. ఒక రొఖం సంగమేశ్వరు దిసారాధనము సాగెయిన్ని
గాను ధారవోసి సమపిండ్రిమి శ్రీ మహామండలేశ్వర అవ్రతి

10. హతవరిచెజముమ్మయ దేవచోడ మహారాజులంగారికి
నాయంకరానకు చెల్లివడశేస్తేమి, దువ్వూరి రామిరెడ్డి

NELLORE (105). (A.D. 1570-71.)

[Sangam. Telugu. From stone in front of temple.

Translation conjectural in parts.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday the 7th of the dark fortnight of
Chaitra of the year Pramódúta corresponding to the

victorious and prosperous Śāhivāhana Śāka year 1492 when Śrīmad Rājadhī Rāja, Rāja Paramésvara, Śrī Vira Pratāpa Sadāsiva Mahārāja, seated on the diamond throne was ruling the earth, we Veligoti Timmappa Nāyanimgaru, the agent (karyakarta) of Śrīman Mahā Mandalesvara Rāmaraja Śrī Ranga Rājayyadēva Mahārājulayya, after making obeisance to Sangamésvaradeva, have given this charitable edict. On the holy occasion of Mésa-Sankrānti, with a libation of water, for providing all enjoyments and worship to Sangamésvara, we have remitted the taxes on cattle and sundry articles of merchandise and the service for the river channel and the *veṭṭi* fees for the religious merit of Rangarājayya. Therefore, if any person obstructs this charity, he will incur the sin of killing his parents at Kāsi. This charitable deed has been granted in perpetuity to last as long as the sun and the moon exist. Śrī! Śrī!

- 1 స్వప్తిశ్రీ జయాభ్యుద
2. య శాలివాహన శకవ
3. పంచములు ౧౪౯౨ అను
- 4 నేటి ప్రమామూత సంవత్స
5. పృథ వైశ్రవ ౪ ౭ నా శ్రీమ
6. బ్రాహ్మణిరాజ రాజవర
7. మేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాపశ్రీ
- 8 సదాశివదేవ మహారాయ
9. లు వజ్ర సింహసనాచూఢు
- 10 లై బృధివి సామ్రాజ్యమున
11. యుచుండంగాను శ్రీమన్
- 12 మహామండలేశ్వర రామరాజ
- 13 క్షిరంకరాజయ్య దేవమహా
- 14 రాజలయ్యవారి కాయ్యోక

15. క్షణలైన వెలిగోటి తిమ్మప్పనా
16. యనింగారు సంగమేశ్వర
17. దేవునికుం దండం సమపింఛి

Second side.

18. యిచ్చిన భక్తశాసనం
19. యీ సంగాననగరికి బెట్టెబేడి
20. గౌడాయం సంగమేశ్వరుని
21. భక్తం కానికదానః శ్రీరంగరాజయ్య
22. వారికి బుణ్యంగాను మేళసం
23. క్రాంతి పుణ్యకాలమందు అం
24. గరంగవై భవ ఆరగింపులుకు
25. న్ను ధారాపూర్వంగాను సంగమేశ్వ
26. రునికి ధారపాసి యిచ్చిపట్టువ
27. నులు చిల్లర పరకస్తలు యేటి
28. కాల్వ చెట్టిసహా మానితిమిగన
29. క యీ భక్తానకు యవ్వరు అయిన
30. విరోధంకేళి తప్పినాను గంగ
31. కర్త గోత్రాహ్లాదులను వధియి
32. ంచిన పాపానం బోవువారు
33. తమ తల్లిదండ్రులను కాళి
34. లోను వధియించినపాపా
35. నంబోవువారు | ఆ చంద్రా
36. గా స్థాయిగాను ఇచ్చిన భ
37. క్షణశాసనము || శ్రీ శ్రీ.

NELLOR (106) (A D. 1183-84)

[Sangam, Talugu and Tamil In survey number 253
to east of villago]

TRANSLATION

Hail! On Thursday the 5th of the bright fortnight of Chaitra, corresponding to the Sri Śaka year 1105, Kōllapūdi Nīlama Nāyakudu, Kētam Nāyakudu and Māmudi Nīlama Nāyakudu presented the tank of Kondakarikili lying to the east of the temple of Sangamēśvaradēva situated on the northern bank of the river Penna (Pennér) in perpetuity to last as long as the sun and moon exist for providing incense, worship with light, offerings and gifts to Sangamēśvaradēva

Those who cause delay (obstruction) to this charity will incur the sin of killing a thousand tawny cows on the banks of the Ganges.

[One imprecatory verse in Telugu characters]

[The same in Grantha characters]

- 1 స్వస్తి శ్రీ శకవషణం
- 2 బులు ౧౦౦౫ నేం
- 3 టి చైత్ర సుద్ద పం
- 4 చృమి యు గురునా
- 5 రామునాడు పెన్న
- 6 తీరము నుత్తరము
- 7 న సంగమిశ్వర దేవ
- 8 రగుడి రూప్యన
- 9 కొండకలికిలిచె
- 10 యువు విలియూరి
- 11 కోల్లపూడి నీలకు
- 12 నాయకుండు కేర

13. మ నాయకుండు మా
14. 'మడిసీలమనాయ
15. కుడును సంకమీశ్వ
16. ర దేవరకు దూపదీప
17. నెవేద్యములకు దాన
18. మానములకు ఆచం
19. ద్రాకకాస్థాయిగానిచ్చిన
20. చెటు ఇధమ్మ పున
21. కు నెవ్వరేని విలంబ
22. ము శేసినవారు XంX

Second side.

23. కలుతవేయి
24. X విలల జంపిన
25. పావమునబోయి
26. నవారు 1 స్వదత్తం
27. పరదత్తం వాయో
28. మారేతి వసుంధరా
29. ఘట్టిర్వరుష సహ
30. స్రాణి విష్టా యాంజాయ
31. తేకిమి.
32. }
33. }
34. }
35. }
36. }
37. }

The above sloka is re-written in Grantha character—Tamil.

NELLORE (107).

[Sangam. Tamil. From northern wall of temple.]

This inscription records the gift of some money (?) as long as the moon and sun last for a sacred lamp by one Náyakkayakka.

[1] த்தரையக்கயக்கென் திருத்த[ர]-

[2] விளக்கு தரணி வாயிடுலெப்பயிர் ப[தி]-

[3] தறைகுடுத்தென் சந்திராதித்-

[4] தவரை

NELLORE (108).

[Sangam. Tamil. From two sides of a stone which also bears two Telugu inscriptions.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the fifth year of the reign of Rájáyirájadéva, we, Nílamanáyakkar, Kéttamanáyakkar and Mammadi Nílamanáyakkar who govern Viriyúr (and) Kollappúndi, gave for incense, lights, sacred food, and other expenses, to Māridéva known as Kadikkili (whose image is) situated at the north-east corner of the temple of Saṅgaméśvara (situated) on the north bank of the Pennár at Viriyúr in Pákkainádu (situated) within Jayankondachólamanáda.

He who injures this charity will incur the sin of killing thousand tawny cows on the banks of the Ganges.

[1] ஸுந்தி ஸ்ரீ

[2] ராஜராயிராஜ-

[3] தெவற்கு யச-

- [4] ண்டெ அஞ்சா-
- [5] வது செயங்-
- [6] கொண்டெ-
- [7] சாழமண்ட-
- [8] லத்துள் பா-
- [9] க்கைகநாட்டி-
- [10] ல் விரிசூரில்
- [11] பெண்ணாற்-
- [12] றில் லடகை-
- [13] [ரயி]ல் ஸ்ரீசந்-
- [14] [க]மிச்சரமு[ட]
- [15] [ய]ரற்கு விரிசூ-
- [16] [ர்க்] [டு]கால்ல-
- [17] பபூண்டிகா-
- [18] யக்கஞ்செய்-
- [19] வர்கள் நிலம-
- [20] நாயக்கரும் கெ-
- [21] த்தமநாயக்க-
- [22] ரும் மும்மடி
- [23] நிலமநாயக்-
- [24] கரும் சலகம்-
- [25] சரமுடையார்
- [26] கொயிலுக்கு வ-
- [27] டவழக்கு கொ-
- [28] ண்ட க[தி]க்கவி-
- [29] யெக்துமாரி-
- [30] தெவற்கு தூபநி-
- [31] பங்களுக்கும்
- [32] அமுதுபடிக்கு-
- [33] ம [ந்து].ள்ளதாநம-
- [34] ஈக அழிவுகளுக்-
- [35] ரும் குடுத்தொம்

- [36] இத்தகமததை
 [37] யாவா சிலாழி-
 [38] பரா கவகைககர-
 [39] யில ஆயிரகஞ்சா-
 [40] தபசுவை கொதறு-
 [41] க பட்ட நாகத்தில
 [42] படுவாந
-

NELLORE (109). (A D 1221-22 ?)

[Talamanchi. Tamil On gate of Rámalingasvámí temple]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! In the Śaka year one thousand one hundred and forty-three . . . the interest on the gold deposited in previous years by various persons for the gods Sēnapatīpillayār (Subrahmanya) and Udutómudayār in the temple of the lord of Ádūr (situated) in Rájéndrachólamundala . for oil . . .

- [1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ சக-
 [2] வருடம் ஆயி-
 [3] தததொருதா-
 [4] ததுகாறபத்தி-
 [5] முனதில நாகெ-
 [6] ருசொழமண-
 [7] டலதது முண[டை]-
 [8] நாடடு ஆ[டு]ர-
 [9] ததெவ[ர]கா செ-
 [10] னுவதிபயிள-
 [11] னாயாகமு உ-
 [12] டு தொமுடெவா-

- [13] శక్తు మున్త్రులీల
 [14] [ప]ల[క్రమ్] వైత-
 [15] త పోన్ కెణ్ణ-
 [16] ఁ పె[ణ్ణ]బ్బుడ్డ-
 [17] త్తక్కుమ్ బిడవా-
 [18] ని ణ్ణణ్ణక్కుమ్]-

NELLORE (110).

[Tótāpalligūdūru. Telugn. In street to the east.]

TRANSLATION.

* * * *

under the orders of Ákula Ranganáthayyagáru, agent of Rája Śrī Venkaṭapati Náyanigáru, Bóyanipálli Bápannagáru issued this charitable edict for the grain to be collected at 1 *kunchaḍu* for the tank of the village. If the rulers of the village, the *kápus*, *karnams* or *Mányagáḍus* or any one else fail to spend that grain on the tank and object to it, they will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the banks of the Ganges. They will be considered to have been born of a donkey.

1.
2. . వ
3. చే న్ని
4. పెంకటపతి నాయనింగారి కా
5. ర్యకత్తలైన అకుల రంగనా
6. ధయ్యగారి అనుమతిని
- * 7. యిని పొల్లి పాంపనంగారు
8. ను యూరి చెరువుకుంచాల ధా
9. న్యాయ వేషంబైన ధమశాసన

10. సం గ్రామం యేలువారు కాపు
11. కరణాలు మాన్యగాండ్లు ఆ
12. ధాన్యం చెర్వు మీంద వేళ్ళంచ్చిక
13. యెవ్వరు అపేడించ్చినా గల్గి
14. కర్తాను గోత్రాంహని చం
15. పిన పాపానం బోదురు
16. గాడిద కడుపున పుట్టిన
17. వాండు.

NELLORE (111). (A D 1204-05²)

[Tótapalligúdurú. Tamil. Opposite Vináyaka temple]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the Śaka year (one) thousand one hundred and twenty-six, on the date corresponding to Wednesday . . . with the *nakshatra* Róhini, the fourth day of the bright half of the month of Tulá, Málakihyanirán Pichchan Udayán, the headman of Kávanúr forming part(?) of the village of Málgaikkávanúr (situated) in Pónagaimádu in Manavirkóttá gave to last as long as the moon and sun, with libations of water, to (the temple of) the lord Siddappa at Póyndanpallí (situated) in Pídamádu in Chédikulamánikkavalanádu (a sub-division) of Jayánkondachólamanádu, after having set up in the temple (an image of) Madurántakapot-tapichóla alias Peddarása, as temple land, one thousand five hundred *luli* of areca nut plantation situated to the south of the temple

If there be anybody who cause disregard of this charity, he will incur the sin of one who kills a tawny cow on the banks of the Ganges

[Then follows what is evidently a separate inscription dated in the month of Aippasi of the thirty-fifth year of the emperor of the three worlds]

[1] ஸ்ரீ ஸக[வந்த-]

[2] மாகிரததொருதா-

[3] தனயி[ருபத]த[ரு]-

[4] வது து[லா]கா-

[5] [ய] தனு [பூஷ]பகத]-

[6] தது [சகாந]தி டெ-

[7] பதத புதனதி-

[8] முமைபுதக-

[9] . வி . தி[ரு]-

[10] [ம]பும [உ] டெ[ரு]-

[11] னரியுமான நாள

[12] [உ]தயககொண-

[13] டகொழமுண்ட[ல]-

[14] தனசசெதி-

[15] குலமாணிகக-

[16] வனநாடபெரி-

[17] டைநாடபெ-

[18] பொரிண்டன

[19] பளளியில சிதத-

[20] பபமுடையக[ரு]-

[21] யனாகருத்தெ-

[22] வதானமாக ம-

[23] தராகதகபெ-

[24] பாததபபிசெ-

[25] சாமுனா பெ-

[26] ததாரார இடு-

- [27] விதனு இககெர-
 [28] விவகரு தெ-
 [29] தகடைநத க-
 [30] முககதொட்ட-
 [31] மான நிலம ஆ-
 [32] பிரததைநநா-
 [33] ஹ குழியும ஹாரா-
 [34] . . .
 [35] . . . சக
 [36] தி[ராதி]ததவரை செல-
 [37] வதாக விட்டான ம[ன]-
 [38] விதகொட்டததுபெ-
 [39] பா[ன]கைநாட்டு மரளி-
 [40] கைககா[வ]னாரககாவ-
 [41] தூ[தலை]வன மலைகளிய-
 [42] கினனா[பி]சசன உடை-
 [43] [யான] இததனமததக-
 [44] கு [அவமானம்] பண்ணி-
 [45] ல[அ]னடாசில மஃ-
 [46] ககரையில குரால-
 [47] பகவை வதிதததார ப-
 [48] ணணின பாவததிலெ
 [49] பொவார திரிபுவன-
 [50] சசககாவததிகளுகரு
 [51] ய[சன]டு முப்பந்நை-
 [52] ல[சா]வதில ஐய-
 [53] ப[ப] சிமாசததில உ-
 [54] டி ந க . . .

NELLORE (112). (A.D. 1558-59.)

[Vangallu. Telugu. From tank bund.]

TRANSLATION.

Hail! On the 8th of the bright half of Māgha of the year Kālayukti corresponding to the year 1480 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, this is the lease of the tank in Davvūru *sthalam* in the *stima* of Udayagiri granted by Śrīman Mahāmaṇḍalēṣvara Rāmarājuyara Timmaya Dévara Mahārājulugāru to Śrīman Mahāmaṇḍalēṣvara Chālukya Nārāyaṇa Chauhattamalla¹, Rāṇa Vijaya² Velmapāṭi Veragaḷayya (Vengalaḷayya?) Déva Mahārājulu Ayyavāru.

This charitable edict was issued for the tank at Yōkāmbam Vāvélūru . . . for the religious merit of Mālu Vengalarājayyavāru. Whoever obstructs this charity will incur the sin of killing cows and Brāhmins on the banks of the river Ganges.

(a)

1. స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుద
2. య శాలివాహన శకవష-
3. ంబులు గరళం అగు నేంటి కా
4. శయ్యుత్తి సంచత్సర మాఖశు ౫
5. లు శ్రీమంత్తుహా మండ్లలేశ్వ
6. ర రామరాజయర తింఘ్మయ
7. దేవర (మ)హారాజులుంగారు శ్రీ
8. మంత్తుహా మండ్లలేశ్వర చాళుక్య

¹ Chauhattamalla=(1) Vishnu—Chaturhastamalla.

(2) a hero having the strength of four elephants—
chaturhastamalla.

³ Rana Vijaya—an Arjuna in war.

9. నారాయణ చౌవాన్త మల్ల ర
10. ణ విజయ వెల్మపాటి వెరగళ
11. య్య దేవ మహారాజులు ఆ
12. య్యవార్తి పాలించిన వుద
13. యగిరి శీమలాను దున్నూ
14. రి స్తథాన చర్మమీలగుత్త

Second side.

15. మాఘ వెంగళరాజు
16. య్యవార్తి పుండ్లం
17. గా యోకాంబరి నా
18. వేయారి చెర్వుకట్ట యి
19. దమటి
20. కట్టడశేరి ఇచ్చిన
21. ధమశాసనం ఇ
22. పుండ్లసక యె
23. వ్వరు గాదంనా
24. ను గంగకర్త గో
25. బ్రాహ్మణి వధి
26. యించిన పాపా
27. సంబోధురు.

NELLORE (113).

[Varakavipúdi. Telugu To south of village.]

TRANSLATION.

The village Varakalapánda which was received as a gift by Tirumala Sōmayājulu. . . . has also got the name Tiruvenkata(nāmagrāmam).

Venkata Ayyarpatnam (in Tamil characters). . .

1. తిరుమల సోమ
2. యాజులు ప్ర
3. శిగ్రహించిన
4. పరకల పాండు
5. గ్రామానికి ప్ర
6. తి నామమైన
7. తిరు వెంకటనామ
8. గ్రామము . . .
9.
10.
11. తెలుగు అక్షరములు

NELLORE (114). (A.D. 1638-39.)

[Varigonda. Telugu. From stone by path to east of village.]

TRANSLATION.

Hail! On the 3rd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhānya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, Velugūṭi Venkatapati Nāyaningāru issued this charitable edict for the tank at Varigonda. The village being dealt with under *Sandhātā* lease, or *amaram*, the *mēra* grain allotted for it should be used on the tank. If, not doing the work, any *kāpu* or *karnam* or any one else covets the grain, the *vetti* will ravish his wife.

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ
2. శాలివాహన శకవర్షము
3. ల ౧౫౬౦ అగు నేటి విషా

- 4 ధాన్య సంవత్సర ప్రైత్రశు 3
- 5 లు వెలుగోటి వెంకటప
- 6 తినాయుడు పరిగొండ చె
- 7 ర్వుకు ఇచ్చిన ధర్మశాసనం
- 8 గ్రామం సంతాతం గుత్త అ
- 9 మరంచేసి నిర్ణయమైన
- 10 చెర్వు మేరధాన్యం చెర్వు
- 11 పని చేశించేది శేషంవక
- 12 కావు కరణం యవరు అని
- 13 ంచిన వాండే అన్ని పెట్టి
- 14 వాడు బెంగేది

NELLORE (115) (A D 1635 36)

[Vāvilutpād Telugu Now at Collector's bungalow]

TRANSLATION.

On the 8th day of the bright fortnight of Bhādra-pada of the year Yuva, under the orders of Ākula Ranganāthavayya the agent of Srīmat Velagōti Venkṭapatināyanivāru, Bōyanapalli Bapanayagīru issued a charitable edict for the *luncha* grain of the tank. If the ruler of the village Vāvilutpāda or the *lāpus* and *lāranams* or the *mdnyadars* fail to get the tank repaired with the *luncha* grain or if any speak ill of the charity and decline to give (the grain) they will incur the sin of killing a cow near the Ganges. They will incur the sin of killing their parents. Those who do not maintain this (charity) will be considered to have given their honour to Mulas and Mūdigas. In these terms has this charitable edict been issued Sri' Sri' Sri'

1. యువసంవత్సర భాద్రపదశుద్ధ ౧ లు శ్రీమరు వెలగో
2. టి వెంకటవతి నాయునివారి కార్యకర్తలయిన అకులరంగ
3. నాథయ్యంగారి అనుమతిని బోయిని పల్లిభాంపనయగారు
4. చెరువు కుంచుల దాన్యాలకు వేయించిన ధర్మశాసనం

వాని

5. లేటిపాటి వూరుయేలేవారు కాంపు కరణాలు మన్యగాండ్లు
6. కంచాలధాన్యం చెరువుమీద వేయించుక యవ్వరు ఇయ్యక

తీదు

7. అడినాను గంగ కరుతను గోవును చంపిన పాపానపోదురు.
8. వారి తలితండ్రుల వశించిన పాపాన పోదురు అ
9. ది తప్పి నడిపించ్చిరా వాండ్ల మానం మాలమాదిగలకు
10. ఇచ్చివాండ్లై ఇటని వేయించిన ధర్మశాసనము శ్రీ
11. శ్రీ శ్రీ.

NELLORE (116) (A D 1638-39)

[Vávilla Telugu Opposite the Vishnu temple]

TRANSLATION

On the 2nd of the bright fortnight of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the Sáliváhana Saka year 1560, Velugóti Kumára Timmáráyaniváru gave grain to the tank of Vávilla, the village . Sandhátá

. . should get the work done to the tank. If any Kápu or karnam, etc, fail to get the work done to the tank and utilizes the *méla* grain it will be considered that his wife has been given to the *zetti* of this village

1. మాలివాహన శతవత్సరంబు
2. లు ౧౫౬౦ అగు నేంటి బహు
3. ధాన్య సంవత్సర చైత్ర శు ౨ లు
1. వెలుగోటి కమా(రంగ) నాయుని
5. వారు వావిల్ల చెరువుకిచ్చినధాన్య

6. నను . గ్రామ . . . స
7. ంధాతా
8. . . . చెరువుపని సేయించెడి
9. సేయించక యీమెరధాన్యం ఎ
10. కాంపుకరణం యవరు అయిన్నానా
11. రించినవాడి అలిని ఇవూరి
12. వెట్టివానికి ఇచ్చినవాండు

NELLORE (117). (A D 1572-73.)

[Vavvéru, Telugu In a garden to the east of village.]

TRANSLATION.

Hail! On the 11th of the bright half of Śrávana of the year Angírasa, corresponding to the year 1494 of the illustrious, victorious and prosperous ŚáliváhanáŚaka era, this "Ranga" fountain was caused to be constructed by Mámandu (Muhammad) Miya for the religious merit of the illustrious Rájádhi Rája Rája Mahárája Rájaśrí Kóvati (Kónéti?) Ranga Raojáru May it cause prosperity!

1. స్వస్తి శ్రీమతు
2. జయాభ్యుదయ
3. శాలివాహన శకవర్షం
4. బులు గర్భర అగు నెంటి
5. అంగీరస సంవత్సర శ్రావణ
6. శు గి ల శ్రీరాజాధిరాజ
7. రాజమహారాజ రాజశ్రీ కో
8. వటి రంగారావు గారికి పుణ్య
9. రంగాసు మామండు మియ్యాగట్టి
10. ఇచ్చిన రంగలమః శ్రీ శ్రీ
11. ంజేసు

NELLORE (118). (A.D. 1193-94.)

[Vavvéri. Telugu. In purohit's *mányam* to south
of village.]

TRANSLATION.

In the year 1115 of the illustrious Śaka era. . . .

శ్రీశక వరణం

బు ౧౧౧౫ దశ

జి నేటి (నాసగమేశదా)

ము . సే . జకదోజయకు

ప్రాలేటి విడిరికి ఇచ్చినాను

. . శకమ సదాచేను ప .

. దేవగా నిచ్చినచేను

న్ను 'జి గుంటలో

జేను . అం . జి

. టలు శ్రీ . . .

. ని . నాలుగు . .

✽ ✽ ✽ ✽

✽ ✽ ✽ ✽

NELLORE (119).

[Vavvéri. Telugu. In Chennakésava temple.]

TRANSLATION.

The service to the goddess. The perpetual devotion
of Gummaraṁḍu Guravayya

అంశువారి పుణ్యం గుమ్మ

రాజి గురవయ్య సదాశేవ.

NELLORE (120).

[Véḡūru. Tamīl. From enclosure of Kailāsanātha temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 21st year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Kulóttunga-chóladéva, I, Śervan Póyindan gave to the God of Srihailāsa at Veṅgūr for Ámaráśipadi¹ 330 *kuli* of land measured with the twenty *śān*² rod settled by Tantipóyindan.

If anybody would injure this land, he will incur the sin of killing a cow on the banks of the Ganges.

This charity (is placed under) the protection of all the *Máheśvaras*

- [1] ஸ்ரீ சிவசுவர[வ]-
- [2] சுவதிதகன ஸ்ரீ குமே[வ]-
- [3] த்தக[வ*]சொழதெவ-
- [4] த்ரு மானடு உலக ஆவ-
- [5] திவ வெங்கடசில ஸ்ரீ
- [6] கைலாயமுடையாத-
- [7] கு ஆமவாசிப்படிக்கு வெ-
- [8] சுவவம்பொயிண்டன-
- [9] நென வெங்கடசார் வை-
- [10] கயதிலெ கொண்டிவி-
- [11] பட்டிலம தனதிபொயி-
- [12] ண்டன துவரந்து இரு-
- [13] பதினசாணகொலால
- [14] அனன் டு விட்ட நிலம

¹ Endowment to the temple in memory of a certain disease having been cured [ஆமம = disease, வரதி = cure (Winslow)] Donations of this kind to temples are very common

² *Śān* = 9 inches

to the east of the field
 We gave one hundred *kunṭas* of dry field to Kṛṣṇavādēva
 for offerings. Whoever fails in this will incur the sin
 of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges.
 May it cause great prosperity !

NOTE.—We have not identified the donor.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరచంబులు (పయి
2. ని) ౧౪౪౭ అగునెంటి తారణస
3. ంవత్సర శాస్త్రీక శు ౧౦ అ (శ్రీ
4. మహామహా మండలేశ్వర దంత బా
5. రి చాగంటి దేవమహారాజులత
6. మతండి వోజులరాజుంగారి

Second side.

7. శేతం ఇచ్చి
8. హనుమంతునికి నివేద్యానకు
9.
10. క్రింద మహాదేవునికి . . .
11. ర శేనికి దక్షిణం వరిమడి . . .
12. నచారియ చెనియూష్వా . . .
13. నును ఇచ్చితిమి వెలిసెను కు ౧౦౦
14. శేతవదేవునికి నైవేద్యానకు ఇ
15. ప్తిమి ఇపుణ్యంకు యవ్వరు త
16. ప్తినాను గంగక త్తేసుగోవును
17. బ్రాహ్మణిం జంపిన పాపానం
17. బొవువారు || మంగళమహా శ్రీ.

NELLORE (123).

[Vellanti. Telugu. In street to the south.]

TRANSLATION.

On the 2nd of the bright half of Āshādha of the year the *méra* given to (by?) Velugóti Venkatapati Náyaningáru
 Wo gave on the east.
 They should enjoy its produce as long as the sun and moon exist. Those who fail to keep this charity will incur the sin of killing cows and Bráhmans on the banks of the Gangas. [One imprecatory verse.]

1. సంవత్సర

2. ఆషాఢ శు ౨ లు వెలిగోటి వెంకటప

3. తినాయివింగారికి యిచ్చిన మేర

4. తిరుంగంట మొదలయినవి క

5. గానేను ను తూవుగా

6. స్తిమి గనక అందుల ఫలం ఆ చం

7. (ద్రాక్షములనుభవించువారు)గనక తప్పినాను గంగకతన
 నుగో8. (బ్రాహ్మణ వధింపినపాపానంబోయినవారు) స్వదత్తం పర
 దత్తం9. (వాయోహరేలివసుంధరా వప్తివషణ) సహస్రాణి విష్ణో
 యాం జాయతే క్రిమి!

- [15] நானயகுழி இந்த நில-
 [16] ம இறக்குவான மட்டு-
 [17] மக்கரையில் பசு-
 [18] வைக்கொன்றான பா-
 [19] வத்திலெ ஸுவான்
 [20] ஸ்ரீமாதேவஸ்யாராஜகேசு

NELLORE (121). (A.D. 1243-44?)

[Véḡúru. Tam]. From enclosure of Kailāsanātha temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the Śaka year one thousand one hundred and sixty-five during the Chittirai equinox, the ryot Púśali Reddi, the son of the ryot Pidammi Reddi of Kattappúndi gave for a sacred lamp to the god of Śrī Kailāsa at Véḡúr (situated) in Mundainādu in Nellúr-nādu in Paiyyurilankóṭṭa (a sub-division) of Jayankonda-chólāmandala 59 full-grown undying and unaging sheep.

(The gift of) these sheep should last as long as the moon and sun endure

If anybody obstructs this charity, he will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges.

(Śloka) He who misappropriates land given by himself or by others will be born a worm in ordure for sixty thousand years.

- [1] ஸ்ரீமாதேவஸ்யாராஜகேசு-
 [2] அதுபந்த அஞ்சலது நித்திரை நி[ரூபின]
 [3] உயர்கொண்டொருமீனாடலத்த

- [4] పాపగ్రహణముకడదత్త శ్రీమద్రామాయణము-
 [5] దేవమండలమునకు వెళ్ళిన ప్రతి క[వ]శా-
 [6] శ్రీమద్రామాయణము కడపటము-
 [7] [మ]మమమమమమమమమమమమ-
 [8] [శ]శశశశశశశశశశశశశశశశశ-
 [9] శశశశశశశశశశశశశశశశశశశశశ-
 [10] శ్రీమద్రామాయణము కడపటము-
 [11] శ్రీమద్రామాయణము కడపటము-
 [12] శ్రీమద్రామాయణము కడపటము-
 [13] శ్రీమద్రామాయణము కడపటము-
 [14] [మ]మమమమమమమమమమమ-
 [15] శ్రీమద్రామాయణము కడపటము-
 [16] శ్రీమద్రామాయణము కడపటము-
 [17] శ్రీమద్రామాయణము కడపటము-
 [18] శ్రీమద్రామాయణము కడపటము-
 [19] శ్రీమద్రామాయణము కడపటము-

VELLORE (122) (A D 1024-25)

[Vellanti Telugu Opposito to Ānjanīya temple]

TRANSLATION

Hail ' On Sunday, the 10th of the bright half of Kar-
 tika of the year Tama, corresponding to the year 1447
 of the illustrious Śaka era, Śrīman Mahamandalesvara
 Dantalur Chāguntī Deva Mahārājulu (gave for the reli-
 gious merit) of his father Vobulārājū . . .
 (for providing) offerings to the deity Hanumān We gave
 to Mahadeva under (the tank) .
 and dry field to the south of the field

to the east of the field
 We gave one hundred *kuntas* of dry field to Késavadéva
 for offerings. Whoever fails in this will incur the sin
 of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges.
 May it cause great prosperity !

NOTE.—We have not identified the donor.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరపంబులు (పయి
2. ని) ౧౪౪౭ అగునెంటి తారణస
3. ంవత్తర కాత్తిక శు ౧౦ ఆ శ్రీ
4. మమహా మండలేశ్వర దంత లూ
5. రి చాగంటి దేవమహారాజులు
6. మతండ్రి వోజులరాజుంగారి

Second side.

7. శేతం ఇచ్చి
8. హనుమంతునికి నివేద్యానకు
9.
10. క్రింద మహాదేవునికి . .
11. ర చేనికి దక్షిణం పరిమడి . . .
12. సచారియ చెనిరూప్త . . .
13. నును ఇచ్చితిమి వెలిసెను కు ౧౦౦
14. కేశవదేవనికి వైవేద్యానకు ఇ
15. స్తిమి ఇపుణ్యంకు యవ్వరు త
16. ప్పినాను గంగకల్తనుగోపును
17. బ్రాహ్మనిం జంపిన పాపానం
17. బొవువారు || మంగళమహా శ్రీ.

NELLORE (123).

[Vellanti. Telugu. In street to the south.]

TRANSLATION.

On the 2nd of the bright half of Āshādha of the year
 the *méra* given to
 (by?) Velugōṭi Vonkatapati Nāyaningāru
 We gave on the east.
 They should enjoy its produce as long as the sun and moon
 exist. Those who fail to keep this charity will incur the
 sin of killing cows and Brahmans on the banks of the
 Ganges. [One imprecatory verse]

1. సంవత్సర

2. ఆమాధ శు ఎ లు వెలిగోటి వెంకటప

3. తినాయినింగారికి యిచ్చిన మేర

4. శిరంగంబు మొదలయినవి క

5. గానేను ను చూపుగా . . .

6. స్తిమి గనక అందుల ఫలం ఆ చం

7. (ద్రాక్షములనుభవించువారు)గనక తప్పినాను గంగకతా
 నుగో8. (బ్రాహ్మణ వధించినపాపానంబోయినవారు) స్వదత్తం పర
 దత్తం9. (వాయోహారేతిపసుంధరా వష్టివహ) సహస్రాణి విష్టా
 యాం జాయతే క్రిమి॥

NELLORE (124). (A.D. 1582-83.)

[Viḍavalūru. Tolugu. From rock on Póléramma-
mitta.]

TRANSLATION.

Hail! On the 5th of the bright half of Chaitra of the year Chitrabhānu, corresponding to the year 1504 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, while Śrīmad Rājādhirāja, Rāja Paraméśvara Śrī Vīra Pratāpa Śrī Vīra Rangarāyadēva Mahārājulngāru, seated on the diamond throne at the city of Penugonda, was ruling the earth, Kónēti China Timma Nāyanimgāru of the Vellatla gōtra, grandson of Rāvēla Kanṭi Nāyanimgāru, and son of Tirumalayyagāru, issued a charitable edict for the tank. The old grant of *mēras* at 1 *kuncha* per *puṭṭi* for the tank at the village of Viḍavalūru, situated in Udayagiri śīma, which was granted for our chiefdom by the king has been discontinued. Therefore we have again granted *mēras* at 1 *kuncha* per *puṭṭi* on all kinds of grain raised in the village, including fields leased by the estate, garden lands, and *bhaṭa vritti mānyams* (personal inams), for the religious merit of the above said China Kónēti Timmanāyanimgāru and to last as long as the sun and moon exist. We have also given 100 *kunṭas* under the tank to the south of the *bādara* (marshy land) as a *mānyam*. This is the charitable edict issued for doing work to the tank every year, with the yearly income derived from the *mānyam* and the *mēras* at 1 *kuncha* per *puṭṭi*. Those who fail in this will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Gangos, and will incur the sin of killing their parents at Benares.

If any one speaks ill of this, the Upparas will ravish his wife; also Angirula Súrada will ravish his wife. Śrī! Śrī! Śrī! [One imprecatory verse.]

1. స్వప్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా
2. వాన శకవషణ్ణులు గంగర అగునేటి చిత్రభా
3. ను సంవత్సర శైత్ర శు క లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రా
4. జ పరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ వీర రంగరాయ దే
5. వ మహారాయలుంగారు పెనుగొండనగరమందు వజ్రశిం
6. హ్వస నారూఢుడై పృథ్వీ సామ్రాజ్యముచేయుచును
7. వెల్లుగోత్యలైన రావేల (కం) టి నాయనింగారి పౌత్ర

లైనది

8. రుమలయ్యంగారి పుత్రులైన కోనేటి చిన తిమ్మానాయని
9. గారు ఇచ్చిన చెరువు ధర్మశాసనం రాయలవారు మా

నాయని

10. కర్ణాక పాలించిఇచ్చిన వుదయగిరిశ్రీమలోని విడవలూ

రి గ్రా

11. మానను చెరువు పుట్టికుంచాలు పూర్వాన సాగింది
ఇళవడి వుండు

12. గనక ఆచినకోనేటి తిమ్మనంగారికి పుణ్యంగాను ఆచరద్రా
కంగా

13. ను గ్రామాననుపండిన నానాధాన్యానకు నగరి కమలా
లనుములు

14. పులను ఇటవ్రుత్తిమాన్యాలను సహ విత్తినపుటికల పుట్టికి
కుం

15. చదు మేరసాగింపిమి మాన్యం చెరువుకిందను బాడవ
లోన

16. దక్షిణం నూరుకుంటలు ఇస్తిమి మాన్యంవల్లను పుట్టికుంచా
17. లవలను యాటవచ్చినవి యాంట చెరువుమీంద పనిశే
యుటకు
18. ఇట్టని ఇచ్చిన ధర్మశాసానం ఇందుకుతప్పినవాండుగంగ
కర్త
19. గోవు బ్రాహ్మని చంపిన పాపానపోదురు వారణాసిలోను
తమ
20. తల్లితండ్రుల వధించిన పాపానపోదురు ఇందుకు యవ్వ
21. ండు కీడాడిన వానిఆలిని పడందిసియ యెటి పువరవారు
22. దెంగుదురు మరి వానిఆలిని ఆంగీరుల సూరడు
23. దెంగును శ్రీ శ్రీ శ్రీ స్వదత్తా ద్విగుణంపుణ్యం పర
24. దత్తానుపాలనం పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం
- 25 భవేత్॥

ONGOLE (1).

[Addanki Telugu From roof of Nānchāramma temple]

TRANSLATION.

The servant of Bāna Sindhūru . . . the dark fortnight of Chaitra . . . Sri Pina Kampi Mallani . . the excellent chaity of Virārya at Vémanūru

NOTE —There are 3 short inscriptions on the pillars of the Nagéswara temple at Addanki They are not worth printing

1. బాన సింధూరి బృత్యండుపు
2. సైత్రపక్ష పక్షవిశిష్ట శ్రీ
3. దువారు శ్రీవిశ కంపిమల్లని . .
4. నా పవీగార్య బువివెమ నూర ధర్మము . . .

ONGOLE (2). (A.D. 1404-05?)

[Addanki. Telugu From eastern wall of Rāmaswāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the 12th of the bright fortnight of *Kārtika* . . . corresponding to the illustrious Saka year 1326, Chinni Dontama Setta plastered the wall of the temple for the religious merit of his father and of his mother Bayya Sūni and of himself

May it cause great prosperity!

NOTE —Two small inscriptions on the mandapam are not worth printing

1. స్వప్తిశ్రీ శకవషణ్ణులు ౧౩౨౬ అగు నేం (టి . . .

) . . .

2. కాత్తిక శు ౧౨ బు చిన్నిదొంతుమ శెట్టి త (. . .

) . . .)

3. తమ తల్లి బయ్యసానికిన్ని తనకున్నను (. . .

) . . .

4. నగరికి గోడతాలు వడెను వరుంబని (. . .

) (మంగళం)

5. హా శ్రీ శ్రీ శ్రీ. ౦

ONGOLE (3).

[Addanki. Telugu in Chálukyan character. In a
backyard.]

TRANSLATION.

. . . . In the first year after the coronation of
the king . . . , having gone to war, the lord
Banṭaragu (Pándurangu?) having been appointed to the
command of the army

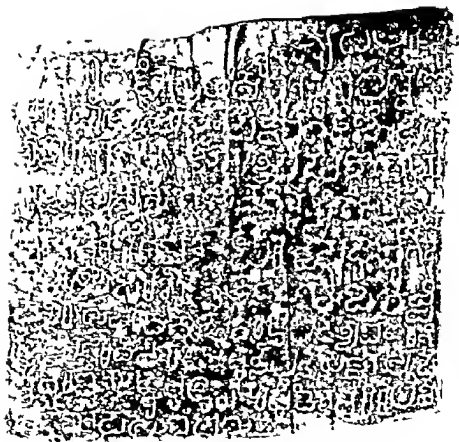
Tribhuvanánkuṣa of Végináṇḍu having
planted a pillar (?), having captured the fortress
Kittopudurgam,¹ (?)

Pándurangu Parama Mahéśvara granted land sowable
with 8 *puṭṭis* of seed in Dhammapuram (Dharmapuram)
as charity to Ādhitya Bhaṭṭāra. Whoever protects this
will acquire the merit of a horse sacrifice.

1. . . . భూపాలకుడు

2. పట్టణం గట్టి[న] ప్రభులు నేర్చు బలావర్ష[ం]బో

¹ For Kittopudurgam we should perhaps read Kiranapuram

ONGOLE NO 3

3. పుగ బై లేచి శేన పట్టణం గట్టిచ్చి ప్రభు
4. బిడ్డరగు బిడ్డన సమక్త పడు[వనో]బోయ
5. కోట్టణం లుడ్డొడ్డు . . . వేగంవాటి గొండల్లము
6. త్రిభువనాంకుశ [బాణ] నిల్వ కిక్కిరుదుర్గణుం గ[డు]
7. బయల్దేసి కడ్డుకబ్బిజపహమిచ్చి వచ్చి
8. పాడ్డురంగు పరమమాహేశ్వరణ్ణ ఆదిత్యధటారని
9. శి ఇచ్చిన భూమి ఎనుబోది వుడ్లె అట్లు పట్టు నేర ద
10. స్వపురణున దమువులు [విరి] రక్షిచ్చినవారికి అస్వ
11. మేదిణున పలులు అరు [1*]

O\GOLE (4). (A D. 1578-79)

[Allāra Telugu. Opposite Virabhadra temple.]

TRANSLATION.

On Monday, the 12th of the dark fortnight of Mārga-sira of the year Bahudhānya, corresponding to the Sāli-vāhana Śaka year 1500

The leading people of Pārvatipuram and the residents of the fifty-six countries with a joyful heart founded (méras) as *Mūlāram*¹ in the village of Ayyapalli which is the abode of the best of Brahmans for providing worship to Śrī Virabhadra.

Those who do not pay (these méras) will incur the sin of killing a cow and a Brahman.

Pepper, gingelly-oil and frankincense are intended for lighting and fragrance.

Fees to be collected on head loads of grain and oil per putt

(The text is not thoroughly understood.)

¹ This place is not as located.

1. శాలివాహనశతభవరు
2. పంబులు ౧౫౦౦ అనేటి బా
3. పు ధాన్య సంపత్తురు మాగళ
4. శిర బైళ ౧౨ సో శ్రీ పీఠభద్ర
5. నికి నిలయింగిపులకు ఆయ్య
6. పల్లి విప్రముఖ్యమైన చాయ
7. ముల సహృదయన పార్వతి
8. పురజన ముఖులన పలుపురు
9. జనలును యిడంవారు యాం
10. బై ఆరుదేశాలవారు పాసింపిన
11. మూలపీసాలు ఇయ్యనివారు
12. గోత్రాంతాక్షణ చంప్పిన పాతకంన
13. పోదురు మిర్యాలు మానే గుడ్డిలం ధూ
14. ప దీపాలకుం ముం
15. దాన్యాదులకు రసవగాంకు రు
16. తల మూటకు క ఖ ౧

ONGOLE (5).

[Allúru. Telugu. On stone in front of Adivi Rámalinga-swámi temple.]

TRANSLATION.

Malleswara Swámi, the self-existent, consecrated by Śrī Parasuráma, graciously protected Immánéni Kóti-lingam, the son of Bipayya.

For offerings and worship with the lamp eight *luchas* of dry land and one *gerru* of wet land where 2 *muḍi* of seed can be sown were given in the fields of Allúru. Besides this *mányaṁ*, the ryots who cultivate

the sandy fields according to the deed of gift executed by them should give at the rate of one anna for every *kunta* of land of high assessment and at 4 pies for every *kunta* of land of low assessment. It is the duty of the Karnams to collect and give this amount. They must utilize it for the deity.

This is the truth

1. శ్రీ పరశురామ ప్రతిష్ఠ
2. శ్రీ వుష్ణుచిడు మల్లేశ్వరస్వామి
3. వారు యిమ్మానేరి వాస
4. య్య కొమారుడు కోటి
5. లింగం హృదిస్థిరుడై రచ్చించెను
6. యీ స్వామి వారి నమివేవ్యం దీ
7. పారాధనలకు అల్లారు పా
8. లంలొ మెట్ట యెది కుచ్చ
9. ధ్లు మాగాణి ఖం యి విత్తులగొ
10. ద్రు మాన్యంగాక యిసెకపాలం
11. సాగుబడి వేసేవారు వ్రాయించి యి
12. చ్చినదాన పత్రం వ్రాకారం హెచ్చు
13. శిస్తుగల పయిర్ల భూమికి
14. కుంటకు అణాన్ను వగ్గు శిస్తు ప
15. యిలొకు కుంటకు దబ్బున్ను
16. యీవలసినది శరణాలు జరిగిం
17. చి యిచ్చే నిన్నయం యిందు స్వామి
18. కి జరిగించుదురు సవ్యము

ONGOLE (6). (A.D. 1268-69?)

[Allūra. Telugu. In Amarésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the occasion of Uttarāyana Sankrānti corresponding to the Śrī Śaka year 1190 for the religious merit of (Hail) Śrīman Mahāmaṇḍaléśvara Kalārāyanānta Singaḍaḍéva Mahārājulu, 240 *gunṭas* of dry field were given to Kondavīdu Kumāra Svāmīdēvaru of Ongole for providing worship, enjoyment and *nivēdya* and 40 *gunṭas* of wet land situated in the tank bed to Sāmīdēvaru . . . to Nāgēśvaradēvara

1. స్వస్తి శ్రీ శక
2. వషంబులు ౧౧౯౦
3. అగునేంటి ఉత్తరాయ
4. ౧ సంక్రాంతి నిమిత్తంబున
5. స్వస్తి శ్రీ మన్నహామండలే
6. శ్వరుడు కళారాయనాంట
7. సింగడదేవ మహారాజు
8. లకు దమాంతముగాను
9. ఒంగోలని కొండపీఠుని
10. కొమాటస్వామి దేవరకు
11. అచ్చాన భోగనివేద్యము
12. లకు నిచ్చిన వెలిపాలము
13. గుంటలు ౨౪౦ చెరువు
14. సాకిపట్టు మడి గుంట
15. లు ౪౦ సామిదేవరకున్న
16. నాగేశ్వర దేవరకున్న
17.
18.

ONGOLE (7) (A D 1314-15)

[Allūru Telugu On a big stone in the temple of
Ishta Kamesvara]

TRANSLATION

[One imprecatory verse]

Hail! On Wednesday, the 10th of the bright fortnight of Chaitra of the year Ānanda, corresponding to 1236 of the illustrious and prosperous Saka era, on the day of Vishnu Sankranti, Rudranayakulu made a charitable gift to Ishta Kamesvaramahādeva of Arilūru, consisting of kōru land wherein 15 *marllu* can be sown, to last as long as the sun and moon exist. This *vratta* is given as a *sarvamanya*. Whatever ryots cultivate these fields they will not have to pay tax. Thus is given for the religious merit of Pratāparudra Mahārāja. Those who protect this (charity) will get religious merit. On the contrary, any one who thinks of injuring it, will be considered to have committed incest with his sister and to have allowed his wife to be covered by a donkey.

NOTE—See also O 99

స్వదత్తం | పరదత్తంవా | యోహరేతి | వసుంధరా
పశ్చిమపా సహస్రాని విష్ణాయా జాయతే క్రిమి
స్వప్రీతి శుభ శక్తవహంబులు గలిగెడి అనునెడి అనం
దనంపైర వైభ్రహ్మ గం బుధవారమునాడు
విమల సంతాపి దినమునప్పుడు అజిబూరి
శ్రీ శివకామేశ్వర శ్రీ మహాదేవరకు దండ్ర
నాయనింగారు చేసిన దత్తదానం కొరుసెలపెట్టిన మ
త్తమునెసి గల అదండ్రహారాకామి చి గ్రిత్రి సహ
మాస్యము చిచ్చెలు పకాంబులు చన్నా

ను వంగములేదు ఈ దముపు ప్రలాప
 రుద్రదేవ మహారాజుకుం బుణ్యము
 గానిచ్చినది ప్రతిపాలించినవారికిం బుణ్య
 ము అస్లుగాక చెట్టుండలంచినవాడు దమ
 చెలియలిం తాంబోయిన వాండు దన
 ఆడివి గాడిదలం దెంగ్గించినవాండు

O\GOLE (8) (A D 1317-18)

[Allúru Telugu Inside the Ishta Kámésvara temple.]

TRANSLATION

Hail ! On Wednesday, the 10th of the dark fortnight
 of Srávana of the year Pingala, corresponding to 1239 of
 the illustrious and prosperous Saka era Gála Muddana
 Bóyundu and Dana Mádhava, in the presence of Pinnaya
 Venkangáru, the Reddis of Aralúru, the karnams and all
 people, gave as charity 50 *kuntas* and 1 *kunchadu* of ghee
 per month for lighting the lamp to Ishta Kámésvara of
 Aralúru, for the religious merit of Sríman Mahámānda-
 lúsvara Pratápa Rudradéva Mahárájuluvaru and will
 acquire merit. Those who protect this charity will
 acquire religious merit.

NOTE —The modern village of Allúr according to this inscription
 was formerly called Aralur

స్వప్తిత్రే శుభ
 శకవషంబులు
 ౧౨౩౯ అగునెం
 టి పింగళ సంవత్సర
 శ్రావణ బహుళ ౧౦

య స్వస్తిశ్రీ మన్నహామ
 ండలేశ్వర ప్రకాశరుద్ర
 దేవమహారాజులకు
 ంబుధ్యమ్మ గాను పిన్న
 య వెంకం గారును అఱ
 లూరి రెడ్లున్న కరణాలున్న
 సమస్త ప్రజానె అంగన గా
 లముద్దన బోయుండు దన .
 మాదవులు పంబిదికు
 ౫౦ కల్పిను అజలూరి ఇ
 ప్ప కామేశ్వర దేవర
 రికిని అఖండ దీపమున
 కు నెలకుం గుంచుండు నె ఇ
 వోసి పుణ్యము అనుభ
 వించువాండు ఈ ధర్మ
 పు ప్రతిపాలించి పుణ్య
 మునం బొండ్లువారు
 పరికలు—

ONGOLE (9). (A.D. 1320-21.)

[Allūrū. Telugu. On stone by the Ishta Kūmāvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! In the month of Āshādhā of the year Rāvadri corresponding to 1212 of the illustrious and prosperous Śilivāhana Saka era, Śeṣman Bāman Nāyaningaru gave as *grāhita* 400 *luntas* of dry land to the deity Śrī Ishta Kūmāvara Mahādēva of Aralūr, and 100 *luntas* for

worshipping, to last as long as the sun and moon exist to secure religious merit for (Hail!) Śrīman Mahāmaṇḍalésvara Pratāpa Rudra Déva Mahārājulu. Let these two charities be maintained (?). We have given 100 *kunṭas* of dry land as a *sarvamānya*.

NOTE.—The donor re-appears in the following inscription.

స్వస్తి శ్రీ
 శుభశాలివాహన
 శకవర్షంబు
 లు ౧౨౪౩ అగు
 నెంటి రౌద్ర సంవ
 త్సర ఆషాఢన
 స్వస్తిశ్రీ మక్షహ
 మండలేశ్వర వ్రతా
 ప రుద్రదేవ మహా
 రాజులకుం బుణ్యం
 బుగాను శ్రీమత్
 బమ్మయినామ్మంగారు
 ఆటలూరి శ్రీ ఇష్టతా
 మేశ్వర మహా దేవరకు
 వ్రిత్తి ౪౦౦ గుంట
 లు వెలిసెను అర్చన వ్రిత్తి
 ౧౦౦ గుంటలు ఆచంద్రా
 రుముగా నిచ్చిరి దమ్ము
 వుంజంట . సెనెడివారు
 రిపలిసెను ౧౦౦ గుంటలు
 . . . సహమా
 స్వములుంగ మాస్యము
 ఇస్తెమి

ONGOLE (10) (A D. 1320-21)

[Allúra. Telugu On the same stone by the temple of
Ishta Kámésvaradeva]

TRANSLATION.

Hail ! On the 11th of the bright fortnight of Ashádhya
of the year Ravudra, corresponding to the year 1242 of
the illustrious and prosperous Śālivāhana Śaka era, Śrīmat
Bamaja Naidu Gāru gave to Ishta Kámésvaradēva of
Araluru 400 *kuntis* as *vrutti* and 100 *kuntis* of dry
land as *aichara vrutti*¹ for the religious merit of (Hail !)
Śrīman Mahāmandalēśvara Pratāpa Rudradēva Mahā-
rājulu to last as long as the sun and moon exist. He
has given for (lighting) a lamp to the deity 50 *kuntis* of
dry land at Naonlapīdu as a *sarcamānya* free from tax.
To those who make this great gift will accrue the merit
of performing many gifts, and the gift of cows; to those
who injure (the charity) there will be hell and all kinds
of misery.

[One imprecatory verse]

First side.

నెప్పై శ్రీ
శుభ నానివహన
శకవహనంబు
లు గలకలలు
నెట్టి రాత్రి నానం
మృత అమృత శు
భ గం
నెప్పై శ్రీ మహానా

¹ Land given of for the purpose of endowing with it

మగడలేశ్వర ప్రతా
 ప రుద్రదేవ మహా
 రాజులకుం బుణ్య
 ముగాను శ్రీమతు
 బమయ నాయ్నింగారు
 లఱలూరి శ్రీ ఇష్టతా
 మేశ్వర దేవరకు
 . . . వ్రిత్తి ౪౦౦ గుంట
 లు వెలిసెను అర్చనవ్రిత్తి
 ౧౦౦ గుంటలు ఆ చంద్రా
 కళాముగా నిచ్చిరి దేవరకు
 పుండెంటిసేసి దిపానకు
 కి వెలిసెను ౫౦ గుంటలు
 నన్నులిపాటాదు సహమా
 న్యము పంగమాన్యము

Second side.

ను నిచ్చిరి
 ఈ మహాదానం
 చెల్లింబ్బిన దానా
 లనేకం ఇట్లు గోవు
 ల దానమును సేసిన
 ఫలమును పా
 ందువారు ఉప
 ద్రము సేసినవారి
 కి నరకము సకలా
 దిగ ద్రోహులు
 స్వదత్త పరదత్తం
 వా యోహారేతి

పసుంధరా ప
 స్త్రీ వరుష సహ
 ప్రాణి ప్రేక్షయా
 ౦ జాయలేశ్రీమి

ONGOLE (11).

[Allūra. Telugu. On east side of enclosure of Ishṭa Kāmésvara templo.]

TRANSLATION.

Hail! Srīmat Rudrama Nāyaningāru presented . . .
 . . . for the cattle of Aralūra and for the
 cattle of all people. Whoever upholds this charity will
 get unlimited merit. On Sunday, the 9th of the bright
 fortnight of Āshādhā of the year Ānanda, Hail! Srīman
 Rudradēva Nāyaningāru we have given
 . . . as a *sarvamānya* for (providing) offerings to
 Ishṭa Kāmésvara.

Those who uphold this charity will acquire the merit
 of giving cows.

స్వస్తి శ్రీమతు రుద్రమ
 నాయనంగారు అజలూరి వసు
 లకు . . . రిలరి విడిచి . . . కాలా
 నకును సర్వమైనవారి వసులకు
 ఈ ధర్మం పాలించినవారికి అనంత పుణ్య
 ము అనంద సంవత్సర ఆషాఢ శుద్ధ ౯
 అదివారం స్వస్తి శ్రీమతు రుద్రయనా ఇ
 వింగారి . . . ర బెరము . . .
 ఇష్ట కామేశ్వర దేవరకు వైవేద్యానకు సర్వమా

నయ్యగ నిష్ఠిమి . . సాలందున . డు . దిపా
 నకుం బాయువారు ఈ ధమ్ము పాలించినవారు
 ననేక గోవుల . ఫలములు.

ON GOLF (12)

[Ammanabrolu Telugu From eastern pillar of
 mandapam of Chenna Késava temple Not quite
 clear in parts]

TRANSLATION

On the 10th of the dark fortnight of Jyésztha of the
 year Yuva, Thuvirunendu, Gudham Niringaru, and the
 Kápas of Ammanabrolu, Yádatidhírya, Dammá
 Pápanu, Yaranaluru Mallayya, Nallapáti Póllayya, the
*motarfa*¹ Kápas, the karnams, the *sthalalainams*, and
 Máluri Anantayya, after making obeisance, issued this
 charitable edict to the deities and barbers of Ammanab-
 rolu

Formerly *méras* used to be in the possession of Késava-
 déva in Ammanabrolu •

In addition to the following items granted by us the
 Kápas, namely, 10 *pullis* of *salua* (?), 4 *túms* of dry, 4
 (?) of land under the tank, the *Panta Reddis*,² karnams
 and cultivators should give (*méras*) at 3 *túms* on every
pulli of produce, and 3 *pullis* . . . (?)

The ten *pullis* of land that have been given should
 not be taxed [What follows is not clear, the general

¹ This phrase is not entirely good. Does it mean the headmen charged with the
 collection of the *motarfa* tax?

² A sub division of the Póllu caste

meaning is that, if objections are taken to the grant, Náráya Kondóji is to see that it is carried out. The inscription ends with certain signatures.]

First side.

1. యువసంవత్సర జేష్ఠ
2. బ గం లు అమృతబ్రో
3. లు గ్రామదేవల్లకు మం
4. గళకు తిరువీరు నెండ గు
5. ధనినీరిగారును అం
6. స్తు నాబ్రోలిం
7. కాంధులు
8. యాదవ్విడి
9. రాయ, దం
10. మ్మలపా
11. వండు, య
12. రసబూరి మల్లయ్య
13. నల్లబాటి పోల్లయ్య
14. మోతర్పాకాంధులు
15. కరణాలు స్థలకర
16. కాలు మేయారి ఆనా
17. త్తయ్యను దండనమ
18. పిఠించి ఇచ్చిన ధర్మ
19. శాసనము
20. అంమృతం
21. బ్రోలిగ్రామా
22. ననుకేవ
23. దేవమేర పూ
24. వ్యంసానివ

25. శ్చేదికాం
26. పురిమయ్య
27. మావల్లసా
28. ఓవ ఓ గం పూర్వనవెలిశ్చే
29. ను ఓం ర న్ను తథాతిథిపె
30. దైవన చెవుకాను 1౪1 అమండ్లు
31. నున్న యీ అధికారంసాగి
32. చ్చినది నుంన్నూ కూడాను పం
33. డై పుట్లపంటకు ఓం ర 3
34. పంటరెడ్లున్న కరణా
35. లు వ్యవసాయాన్నూ పూ
36. వాన సాగివచ్చేటట్లు 3 శ్తము
37. నున్న తథాతిథినపూర్వం
38. సాగించినవినిగాన్నూ పం
39. ధారంపది పుట్లపంపు
40. కూడుదుమున్న

Second side.

41. యివి పది పుట్లపంపు
42. ను పంగమును లేవు ఇతరులు
43. ఎవరు కీడాడి దీనికి
44. లెక్కా సేసిమే
45. ర పెట్టెవా
46. రము అ
47. ట మీదా
48. చక కరణాల వ్యవసాయం
49. వల్ల పదిపుట్లపంటకు తూ
50. మెండ లెఖను పూర్వంపదవి
51. స పిన్ని హరిశ్తమి అవి

52. న్ని పుట్టిపుట్టుపెచ్చునపుర్వ

53. తకుకానను కీడాడి దినికిది

54. వారుకేరమాడినా పు

55. త్రకంగాను కాంపులు

56. కరణాలు అందరిగా

57. లాను పూర్వం పాకు

58. మాట్లాడెడివారు అక్షం

59. కీపెట్టెట్టు నడుపు

60. వారు యేమికిదాడిన

61. ను నారయకొంహోజ న

62. దుపువారు

నడుమసాగించి యిస్తేమిగా

న అచంద్రతారాకలాంగాను వైవేద్యులగు

అవధించెడి యప్పుదానాం

యప్పుదుగాన్యాను గంగకరణ

నుగోపుత్రాప్తుణిది వధశేసి

న పాపానబోవువావారు త

మ తంద్రులను వారణా

శిలో చంపిన పా

పానం బోవువారు

తిమ్మయ గంగయ్య

వ్రాలు సర్వయవ్రాలు

అయ్యగారి

Third side.

వ్రాలు చెన్నయ్య వ్రా

లు పెద్దయ్యవ్రా

లు

OMGOLF (13)

[Ammanabrólu Telugu Opposite Siva temple.]

TRANSLATION.

Salutation be to the glorious Raghunáyaka (Ráma) !

V. 1. Salutation be to Sambhu (Siva) who is charming, as with a *chámara*, with the moon which kisses his lofty head, and who is the main pillar of the creation of the city of the three worlds

V. 2. May the staff-like task of Hari, who assumed in sport the form of a Boat—resting on which the earth with Mount Méru as its apex resembled an umbrella—protect you

Vs. 3 and 4 May that descendant of Yadu, who though without support is of immenso size,—in regard to whom the moon is the growing nail, the celestial tree is the line of the fingers of the hand, the cow of plenty is this nectar-like speech, the desire-fulfilling stone is the eye, the line of clouds is the incomparable hue of the body, and the ocean of nectar is the mercy—protect you always.

V 4 Níyana, in a palace of gems, resembling the Svétadvípa where celestial trees abode, in the milk ocean, is adored by Sanaka and other sages, Garuda and the lord of serpents His glory is eternal bliss and knowledge and is supreme (without a second) Being the soul of all, and the origin of truth, he is eternally resplendent, and his form is characterized by the lotus which is the face of Ráma

V 5 From his navel-lotus was formerly born the creator (Brahma) from whom the world was created His mind-born son was Vasishtha, the best of sages

His son was Sakti, the store-house of good precepts, the ocean of compassion. His son was the sage Parśara of puro intellect, devotee of Vishnu, thereby excelling all.

In his exalted *gōtra* were born Vyāsa, the gem of preceptors, the Brahmans, Suka and others, granters of the merit of the scriptures which deserve to be praised.

V. 6. . . . Then shines king Singa who was like a lion . . . to the elephants . . . , who was possessed of might resembling that of . . .

[V. 7. The verse as it stands makes no sense. Its purport seems to be that Singdya was esteemed by the Carnatic kings.]

V. 8 His son was Bhava, the prince of ministers, who acquired victory by polity, who made king Apra dependant on his feet by means of the profusion of the splendour of his fame which shines like the milk ocean and the autumnal cloud, who made all the elephants of the cardinal points shine like Indra's elephant, able to read the thoughts of others, of illuminating speech. His son was the glorious king Rimachandra, who was as handsome as Indra's son (Jayanta), who by the fierce sword resembling Rāhu destroyed the moon and the sun of the fame and valour respectively of his enemies, who was eminent in might, who in valour resembled lighted fire, who in great fortitude resembled the mountain of gems (Meru), who was always a *Kṛtadhīra* (cow of plenty) to his relations.

Sri Rāma

Devoted to Dharmā, who had destroyed the heap of his enemies' arrows . . . array, a h . . .

was possessed of Ganosa's strength, who resembled the son of the daughter of ocean (Káma) devotee of Rághava—Mádhava

He, king Ráma, married a wife named Talingama who resembled Anasúyá in virtue, of radiant speech, the earth (abode) of fame, sprung from the Lehita race, of great splendour, daughter of the Gangárya race, famed in the three worlds for chastity.

The ocean which was Káma bore on the Ganges which was Talingama five sons who resembled the celestial trees (5), liberal to the gods (scholars).

Timma Malla Suréndra

Bháskara Chamúpati . . .

Bha . . . nárya

The worshipper of the feet of Sri Raghuráma, the benefactor of intelligent men, serene, whose speech resembled nectar towards sages, calm.

Srí Timma . . . famed as Kártavírya

Srí China Timma Mantritalaka was peerless.

The brothers China Timma and Bháskara Chamúnátha possessing the splendour of Ráma and Lakshmana, praiseworthy like Ráma and Krishna, possessed of glory, flourish as if they were the sole fortresses to the garden which is the excellent town of Kondavídu.

Like the párijáta among celestial trees, like Gándíva (Arjuna) among the five Pándavas, he among them . . .

(Incomplete)

NOTE—We have not been able to identify these chiefs

1. श्रीर[धु]नायक[॥*]

2 नमस्तुंग सिग्धुं [दि-]

3. चंद्रचामर चारवे ।
4. त्रैलोक्य नगरारंभ-
5. मूलरतंभाय शंभ-
6. वे । [१*] हरेर्लीलावरा-
7. हस्य दंष्ट्रादं तस्त-
8. पातुवः । हेमाद्रिक-
9. लशा यत्र धात्री छत्र-
10. श्रीयं ददौ ॥ [२*] शुभ्रांशु
11. शिखरोत्करस्तुरतरुः श्री
12. पंचशाखांगुलिः [श्रेणी]
13. [कामग] नी सुधा[सु]म-
14. . . चित्तमणी दृश्यतां]
15. श्रीकादंविन्यतुलां-
16. गकांतिरमृतां भो-
17. धिः कृपायस्पवः शश्व-
18. त्पातु स यादव
19. [श्चि]रम[ना] घारोप्युदा-
20. राकृतिः । [३*] क्षीरा[प्यौनतक]-
21. रूपपादप सित द्वीपेनु-
22. रूपे मणिप्रासादे सन-
23. कादि योगि खगराट्
24. नानाधिपाराधितः । सो
25. व्या[न्यं]ध चिर[द्यु] तिर्य
26. [दु*] भव (1) सर्वात्मकः . .
27. नित्यं भाति रमाग्र-

28. धू [जयप] ताकारोहि-
 29. नारायणः । २ । तंना
 30. भीनलिनाभिजात
 31. रातिकर्ता जग[ज्जा]ते मा
 32. नसनंदनो सयमिरा
 33. द श्रेष्ठो वसिष्ठोभवत् ।
 34. शक्तिः सूक्तिनिधिः कृपां[त्रु]
 35. धिरभूतस्यात्मज [भ्रातु]
 36. धीरातीद्विष्णुपरः पराश
 37. रमुनिः सर्पातिशायी
 38. ततः । गोत्रे तस्य महो
 39. घ्नते गुरुमणिर्व्या
 40. से शुकादिद्विजः स्तो . .
 41. . . . म सत्फल प्र-

Second side.

Some lines lost.

1. लागा
 2. वर्धारण गा[ढ]
 3. ताप . नय
 4. . . . पंचाननं
 5. दि . यशा नातो
 6. भाति नृसिंह
 7. साम्य विभ[वो]
 8. संगेन शिग्गाधि
 9. पः । ९ कर्णाट

10. भूपतिलकै क
11. यि तात्मवंशो
12. पूर्वोक्षितोश
13. हितेमानि
14. वीतिष्ठ चर्ये । शि
15. गार्ग्य[मौ]नि
16. सुधियास्थिरनी
17. तिकार्य धुर्या
18. विचार्य कविता
19. : किलमानि व
20. र्याः । . । तस्या
21. सीत्तनयो न[यो*]
22. जित जयः [पा]
23. दाश्रितापोषि
24. पः क्षीरांभो
25. निधि शाखां
26. बुधलसत्कीर्त्ति
27. मभापूति
28. पः । दिद्रं
29. ति प्रवरान[स]
30. दाश्रमु[ख]
31. रानेवाखिलान
32. मासयन् भा
33. व[ज्ञा]: प्रति
34. ज्ञाति मासुर

35. वचा श्रीभो . .
 36. मंत्रीश्वरः ।
 37. सूनुस्तस्य
 38. सुरेद्रसू
 39. नु सुपमः स्वा

Some lines damaged.

Third side.

1.
 2. नारातिपशः प्रता-
 3. पसितरुग्भानु प्रभा-
 4. वेंदतः । तेजोदीप्त कृ-
 5. शानुरुन पृति श्री
 6. रत्न सानुर्ग . वं
 7. दी बांधव कामधेनु-
 8. रनिशं श्रीर[?]मदं
 9. डाधिपः [२] सधौत्रा
 10.
 11.
 12. राढया शतधर्मगो
 13. चरपरो लूतारि वा
 14. णोत्करः (1) सेना , हि-
 15. रुङ्गणाधिप बलोपा-
 16. योधि भूनेदनः श्री
 17. राम प्र . . .
 18. नुभजि[त] श्रीराघ

19. बोमाधवौ । ४ । भा
20. र्ग्य
21. गुणशा
22. [खा]नसूयां स्फु
23. रद्धानीं लोहि
24. तगोत्र संभवय
25. शः क्षोणमुदार .
26. श्रियं गंगार्या
27. न्वयवर्द्धिनीं त्रि
28. वनप्रख्यात साध्वी
29. पदां पत्नीपुर्य . .
30. यमदा[त्ते]लंगम
31. नाम्नीं स[रा] [मा*] धिपः । [९*] ।
32. रामाध्विरा . तिलं
33. गमांञ्चर निम्रगा
34. यां पञ्चामरट
35. मतमान् सुमनोव
36. दान्यान् पुत्रान

Fourth side.

1. सूत
2. प्रति मम[ल्ल]
3. सूरेंद्र भास्क[र]
4. चम्पति भ .
5. नार्यान् । १० । . .
6. श्रीरघुगम पा

7. दभजनः [क्षेमा]
8. करो धीमतां
9. शांतः शांत[सु]
10. छानुकारिन .
11. चाःदांत . .
12. संतरः । श्री[ति]
13. मोघ्यणच . .
14. . वतयु . .
15. गतो कार्यवी . .
16. नि श्रीचिनर्तिम
17. मंत्रितिलक .
18. ब्राह्मीतीर्थो
19. सः । ११ । कि वे
20. रभावतोदरी प्र
21. तिभा तापु ; .
22. . तले सौभ्रा . .
23. तराम लक्ष्मण
24. विमूर्ति रामक
25. ण्णाविति । संस्तु त्वा
26. चिनर्तिम्म भास्कर
27. चमूनाथौ स ना
28. यीश्रिया वर्षते
29. वरकोडवीडु नग
30. रोद्यानैक दुर्गावि
31. वा ॥ १२ ॥ तेषु धु

32. दक्षेधिव पारिजा

33. तः सर्गाडिवः [५]

34. [च]सु पांडवेषु ।

35

Incomplete.

ONGOLE (14)

[Bollapalli. Telugu On a boundary stone]

TRANSLATION

The pillar planted after walking round the boundaries of the village of Yasali otherwise called Bollápalli and Konda Munjalúru

1. యసలియో

2. రీడ్రలినా

3. మ బోల్లా స

1. ల్లి కొందుము

5. ఇజలూరి సా

6. లిమేర నడచి వె

7. ట్టిన కంభం

ONGOLE (15) (A D. 1545-46)

[Bollapalli Telugu In front of Ānjanéya temple]

TRANSLATION.

Salutations be to the illustrious Rámaouja

Hail ! Oo Thursday, the 12th day of the dark fortnight of Āshádhā of the year Visvávasu, corresponding to the year 1467 of the illustrious, victorious and prosperous Śiliváhana Saka era, while Śrīmat Rājādhī Rāja

Rúja Paramésvara, Śrī Vīra Pratāpa, Śrī Sadāśivadeva Mahārāyaṇu, seated on the diamond throne at Vijayanagar, was ruling the kingdom of the earth, he granted with libation of water and gift of gold the village named Bollapalli in Addanki śima attached to Kondavīḍu rājyam as an *agrahāra*, to last in perpetuity as long as the sun and moon endure, . . . to Kōṭi Tiruvongalaṇḍ-thayya, the son of Śrīmat Tālapāka Tirumalayyagāru, who is the establisher of the two schools of the Vedaṇta.

[One imprecatory verse.]

May it cause prosperity!

NOTE — See also Nos. 21 and 141. Kōṭi stands for Kōṇēṭi apparently.

1. శ్రీమతే రామానుజాయనమః స్వప్తిశ్రీ
2. జగూభ్యుదయ శానివాహన శకవక్షాంబులు
3. ౧౪౬౭ అగునేటి విశ్వవసు సంవత్సర ఆషా
4. ధ వి ౧౨ గు శ్రీమదుభయవేదాంత ప్రతిష్ఠాపనా
5. చార్యులైన తాళపాక తిరుమలయ్యంగారికొ
6. మారుండు కోటితిరువెంకటాచార్యులయ్యంగారికి
7. శ్రీమద్రాజాధిరాజరాజపరమేశ్వర శ్రీవీర ప్ర
8. తాప శ్రీ వీరసదాశివదేవమహాగాయకు విజ
9. యనగరమందు వజ్రసింహాసనాశీనుండై ప్రిష్ఠి
10. సామ్రాజ్యముచేయుచు కొండవీటిరాజ్యా
11. నకు చెల్లివచ్చె అద్దంకిశ్రీమలోని బొల్లాపల్లిఅనే
12. గ్రామమును పారణ్యదక దానధారాపూర్వక
13. కముగాను ఆచంద్రాకరస్థాయిగాను ధార
14. పోసిఇచ్చిన అగ్రహారము దానపాల నయో
15. ముఖ్యే దానాచ్చేయోను పాలనం దానాత్మ్య
16. గమవాప్నోతి పాలనాదచ్చ్యుతంపదం॥
17. శ్రీ శ్రీ శ్రీ ంజేయమ॥

Ongole (16) (A.D. 1271-72²)

[Bollapalli. Telugu Fallen stone opposite Agasthēsvara temple]

TRANSLATION.

Hail! On Saturday, the full moon day, under the Kṛttikā *naḥshatra* in the month of Kṛttikā, corresponding to the Śaka year 1193, Śrīmat Svayamr Nāyaka dedicated (thus) to Agasthēsvara Mahādevara

[One imprecatory verse]

1. మల్లికార్జున స ఫలము
 2. స్వప్తి సకవరుపంబులు ౧
 3. ౧౯౩ గుణేటి క్తాకమా
 4. సెంబున పున్నమక్రీడికా
 5. నక్షత్రము సేవ్యరవా
 6. రమున శ్రీవరు శ్వ
 7. య్యవనాయకుండు
 8. అగస్త్యేశ్వర మహాదే
 9. పరకచ్చించిన వారము
 10. స్వరత్నం పరదత్తం
 11. వా ఓ వా లేపివసుంధ
 12. రా పద్మేశ్వర సేవాస్రాని
 13. విస్తాయాం జాయతే క్షిప్రః
-

ONGOLA (17) (A.D 1218-19?)

[Bollavárapádu (hamlet Daválaráúru). In front of Chenna Késava temple. From line 22 a second inscription begins The morning is doubtful in parts.]

TRANSLATION.

(1) Hail! During the illustrious Śaka year 1140 Śrīman Mahāmandalésvara Kákutīya Gaṇapatidēva Mahārāja, having seen the old inscription and having learnt that the agrahāram had been given to Brahmans, gave Davyálaráúru (Kádivetti Chitri Kānda?) situated in Kammanádu

Boundaries are—

On the east—Renkulaṅkunta (pond). On the south-east—Bammanipádu and Mrontavikunta (pond).

On the south— . . . river bed.

On the south-west—Mandikulaṅkunta (pond)

On the west—Baireddikunta (pond) and north of it Bulamudikunta (pond).

On the north-west—Machavarikunta (pond)

On the north—Durgamulakunta (pond)

On the north-east—Two ponds

Those who obstruct this will be regarded as having killed 1,000 cows on the Ganges, as having committed murder at Benares and having eaten . . . from the skull of their eldest sons

(A D 1227-28?)

(2) Hail! On the year 1149 of the illustrious Śaka era Hail! Śrīman Mahāmandalesvara Mallidēva Chóda Mahārāja, whose lotus feet are adorned (by the prostrations

of) all illustrious rulers of the earth, to wit, the Vilóchana, Trilóchana and others, and who shines like a gem in the family of Karikála who built the dam¹ across the Kávéri, knowing (?) gave Takkellapádu and old Dayyálarévúru situated in Kammanádu.

[One imprecatory verse.]

1. సృష్టిశ్రీ శకవక్షాసులు ౧౧౪౦
2. శ్రాహిశ్రీసున్నహా మండలేశ్వర
3. కాకతియ్య గణపతిదేవమహా
4. రాజులు అనాదికాసనము సూ
5. చి కమ్మనాంటిలోని దయ్యాల
6. రెవూరుకాడివెట్టి చిరికాండ
7. విప్రాగహారంబు అనాదిగానెటి
- 8.ంగిచ్చిలిమి త . . తూర్పు-
9. న రెంకులకుంటయు ఆళ్లేయ
10. మునగా బమ్మనిపాడును మ్రొంట్ల
11. (వ) కుంటయు దక్షిణంబున
12. . . కుల్య వైరిత్యమునమండిక
13. లకుంట వడుమటం బైటెడ్డికుం
14. ట దానియుత్తరమునం బులును
15. డి కుంట వాయవ్యమున మచ్చ
16. వారి కుంట ఉత్తరమున దుర్గమా
17. లకుంట ఈశాన్యమున రెండికుంటలు
18. ఈ ధర్మమునకు యవ్వరుదప్పివాను
19. గంగకలుల వేయిగవిలలంబొడ్చి
20. నవారు వారణాసివచ్చినవారు పె
21. ద్దకొడుకు కపాలమునం గుడిచినవా

¹ See note on p. 1750 about this.

22. రు స్వప్తిశ్రీ శకవర్షాబుబు ౧౧౭౯ శ్రా
23. హి స్వప్తిచరణసరోరుహ విహార వి
24. లోచన త్రిలోచన ప్రముఖాఖిల ప్రిదీప్త్య
25. రకాదిత కావేరీ తీరకనికాల
26. కులరత్నప్రకీపాహిత శ్రీ
27. మన్నహా మండలేశ్వర మల్లి
28. దేవహాడ నుహారాజుకమ్మ
29. నాంటిలోని శకాల్లపాడు అనా
30. ది దయ్యాలరేవూరి ప్రవిష్ట
31. ముగా నెఱింగి ఇచ్చిరిమి ||
32. స్వకర్తం పరదర్తం వాయో
33. హా కేరిక సుంధరాస్తి
34. వర్షా సహస్ర్రాశి : ప్తా
35. యాం జాయతేక్రిమి ||

ONGOLE (18). (A.D. 1155-56 ?)

[Bollavárapádu (hamlet Daiválarávúru). Telugu.
Under tank bund to west of villago.]

TRANSLATION.

Hail! In the Śaka year 1077 on (the occasion of) Vishama Sankránti, all the elders (*mahájanas*) of the illustrious Dayyálareyúru gave ten *putlis* of land in the fields of the deity Ráméśvara to Mádajiyya who is the *sthánapati* (temple servant) of the temple of Śiva for (providing) worship, offering, lighting, enjoyments and decorations for Ráméśvaradéva, to last as long as the moon and sun endure. Those who uphold this will acquire the merit of making a gift of a crore of cows ;

those who do not maintain it will be regarded as having killed one thousand tawny cows on the banks of the Ganges and as having eaten from the skull of their eldest son

- 1 స్వస్తి శకవర్షములు ౧౦?౭
- 2 శ్రాహి శ్రీమద్దయాల
- 3 రెయూరి అశేషమహాదేన
- 4 ము విశుమసంక్రాంతిని రామేశ్వర
- 5 దేవరకుం బూజనివేద్య దీపబోగ
- 6 రాగము లకు శివాల్యముస్థాన ప
- 7 తిమైన మాదజియ్యకు దేవరకునాచం
- 8 ద్రాకర్ణముగానిచ్చిన భూమి రామేశ్వర దేవరవా
- 9 అమ్మ వక్కా ఖరిం దీని నడపినవా
- 10 రు గోకోటిదానమ్మ సేసిన ఫలంమ్మనుబొందు
- 11 దురు నడవరివారు గంగకట్టి వేము గదిల
- 12 లంబొడ్చినవారె వారణాసినిచ్చినవారు
- 13 పెద్దకొడుగు కపాలమున కుడ్చినవారు

OAGOLE (19) (A D 1153 51°)

[Bollavaiapadu (hamlet Duvalaravuru) Telugu
Under the tank bund]

TRANSLATION

Hail! On Vishnu's Sankranti, corresponding to the Saka year 1075, in the reign of Hail Srīman Mahāmāndalesvara Tribhuvānadēva Chōḍa Mahārāja, on whose lotus feet the eyes of Vilōhana, Trilochana and all other kings of the earth are set who is the jewelled lamp

of the race of Karikāla by whom the dam¹ of the Kāvéri was built, and who is a goad to wicked princes, all the mahājanas of Dayyālaréyūru which is the abode of men who have practised yama, niyama, svādhyāya, dhyāna, samādhi, and are endowed with good qualities, and which is situated in Kammanādu issued this edict, and presented the land formerly given to Madhāchārya to this Rāmésvaradéva

We shall maintain this as long as the moon and sun endure

(Those who do not uphold this charity) will be regarded as having killed a tawny cow near the Ganges and as having killed at Benares.

[One imprecatory verse.]

1. స్వస్తిశకవర్షాబులు ౧౧౭౫ ను శ్రా
2. విమమ సంక్రాంతిని స్వస్తిచరణ సరోరుహ విహిత
3. విలోచన త్రిలోచన ప్రముఖాబల ప్రిక్షీత్వరకారిత
4. కావేరితీర కరికాలకులరత్న ప్రదీపాహిత (కుమా)
5. రాంకుశ శ్రీమన్నహ మండలేశ్వర త్రిభువన
6. దేవచోడ మహారాజుల ఎంలికంగచ్చనాటిలోని (య)
7. హనియమస్వాధ్యాయధ్యాన పారీణమేనాను
8. పసమానిహ్యమాదిశీలగుణ సంపన్ను లైన .
9. దయ్యాలరేయూరిశాసనము అశేషమహా (జన)
10. మును ఈ రామేశ్వరదేవరకు సమపాణం
11. సేసిన ముదారాయ్యున
12. పూర్వకనుసేనేత్తిచ్చిన భూమి
13. నాచంద్రాకర్ణమునడపంగలవారు
14. గంగకలు (త).

¹ See note on p. 1250.

15. గదిలం (బొ)
16. డివిసవారు .
17. వాళరాసిం
18. చంప్పినవారు .
19. స్వదత్తం పర
20. దత్తం వాయో
21. హరేశి వసుం
22. ధరాం పక్షివహణ
23. సహస్రాణి విష్ణుయాం
24. జాయతేక్రిమి

ONGOLE (20).

[Bollavárapádu (hamlet Daiválarávrúru). Telugu.
Opposite Chintalamma temple.]

TRANSLATION.

Hail! All the elders (*mahájanas*) of the illustrious Dayyálaréyúru, which is endowed with all eulogistic titles, gave a field of one *putti* to Pattél Kátana for conducting the worship and offerings of this goddess. Whoever does not continue this as long as the moon and sun endure will be regarded as having killed one thousand tawny cows on the banks of the Ganges.

Hail! For the merit of Erímat Yéravaráti Muduvé-
náyya, Néyikánu Bóyundu granted a field of one *putti*
for the offerings of this goddess.

Whoever this

1. స్వస్తి సమస్త
2. ప్రకృతి సహిత
3. శ్రీ మదయ్యాలరే

4. యూరి అశేషమహా
5. జనమును ఈదేవిపూ
6. జనివేద్యములు నడపు
7. మని పట్టేలు కాటనకిచ్చి
8. నచెను ఖ గ దీని నెవ్వం
9. రైనా నా చందాకర్కంమునడపరేని
10. గంగకత్త వేయిగవిలలంబోడిచినవారు.

Second side.

1. స్వస్తి శ్రీమతు ఏరపతా
2. తిముదువేణయకు
3. ధర్ముపురాగావేయికాను
4. బొయ్యండుదెవతకు
5. నివేద్యమునంకిచ్చినచె
6. ను ఖ గ దీనినెవ్వతేని . . .
7. ముఘాయిగా నడపునచి

ONGOLE (21). (A.D. 1545-46.)

[Búlaváda. Telugu. In front of Gópalaswámi temple.]

TRANSLATION.

Salutation be to the illustrious Rámánuja!

Hail! On Thursday, the 12th of the bright fortnight of Áshádhá of the year Visváyasu, corresponding to 1467 of the illustrious, victorious and prosperous Śāliváhana Saka era, while Śrīmat Rájádhirájá, Rájaparamésvara, Śrī Virapratápa, Śrī Sadásivadéva Málháráynulu was seated on the jewelled throne at Vijayanagar and was ruling the kingdom of the earth, he granted the village of Mallavaram situated in Addanki śima, attached

to Kondavīdu śīma, in perpetuity to last as long as the sun and moon, with gift of gold and libation of water, as an *agrahara* to Chinanna Tiruvengalanātha, the son of Srīmat Tālapāka Tirumaliyangīru, who is the establisher of the path of the *vodas*

[One imprecatory verse]

May it cause great prosperity !

NOTE.—The donees of this and of No (15) are apparently brothers. In No (15) the phrase *Kondavīdu rājā* appears, whereas here *śīma* is used probably by mistake

1. శ్రీమతే రామానుజాయనమః స్వ
2. ప్రి శ్రీ జయఘ్రిదయ శాలివాహన శకవరణం
3. బులు ౧౪౬౭ అగుసేంటి విశ్వావసు
4. సంవత్సర ఆషాఢ శు ౧౨ రు. శ్రీమతు వే
5. ద మాగ ప్రతిష్ఠాచార్యులశ్చన తాళపాళ
6. తిరుమలయ్యంగారి కుమారుండు
7. చినంన తిరువేంగళనాథునికి శ్రీమదురా
8. జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర వీరప్రతాప
9. వీరనదాశివదేవ మహారాజులు విజ
10. యనగరమందు రత్నశింహాసనా శీనుం
11. దశ పృథివిసాంప్రద్యములే
12. యుచున్న కొండపీటిశ్రీమకు
13. చెల్లివచ్చె అద్దంకిశ్రీమలోని మ
14. ల్లివరంలనే గ్రామము సహిర
15. ం శోభదక దాసధారాపూర్వక
16. ముగాను ఆచంద్రాకణము
17. గాను దారపోశి సమపింఛిస
18. ఆగ్రహారము ౨ దాసపాల సం
19. నోమధ్యే దానశ్రేయో
20. ను పాలనం

21. దానాత్మ్యగణమ
22. వాహ్నితిపా
23. అనా దమ్పత
24. ం పదం | మ .
25. ంగళమహా
26. శ్రీ శ్రీ శ్రీం శే
27. యనూ॥

ONGOLE (22).

[Búdaváda. Telugu. From fallen stone in an inland land.]

TRANSLATION.

The field given as *vritti* to Śrī Pangalūri Bhīméśvara. Whosoever says "no" to this *vritti*, will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the banks of the Ganges.

Śrī! Śrī! Śrī!

1. శ్రీ పంగులూరి భీమేశ్వరు
 2. నిగ ఇచ్చిన బ్రిత్తిచేసు ఇబ్రి
 3. త్రిచేనియప్పరు లేదు అన్నా
 4. ను గంగకరణ గోవుబ్రాంహ్మనిం
 5. జంపిన పాపానంబోవు
 6. వాడూ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
-

ONGOLE (23). (A D 1533-34)

[Chandalūru. Telugu. From stone against wall of
Chennakesava temple]

TRANSLATION

May there be prosperity !

Hail ! On Thursday, the 11th of the bright fortnight of Kártika of the year Vijaya, corresponding to the year 1456 of the illustrious, auspicious and prosperous Śāli-vāhana Saka era, while Śrīman Mahāmandalesvara, Rājādhirāja, Rājaparamesvara, Śrī Virapratāpa Achchutadeva Maharajulu, seated on the diamond throne at Vijayanagar was ruling the earth, Mallarusayyarāru, the son of Chennékanti Visvanāthayya, of the Srivatsa gōtra, of the Āpastambha sutra and of the Yajus vākha, having performed the consecration and marriage of Késaranātha of Chandaluru village which is in Kondavida dungam which he (Achchutadeva) was pleased to grant to the prime minister (*vahapradhani*) Bīcharusayyarāru and which is in Addanki śīma which Bacharusayyarāru was pleased to grant to us, for providing decorations and sacred food for the deity,

granted with libation of water and *aksha* (consecrated rice) lands to the south of the village Chandaluru, to the east of Rāvinutalapādu tank, to the east of the village
and also one *putti* of lands
in Késaripādu

Therefore let the deity be pleased to enjoy the produce thereof in perpetuity as long as the sun and moon last

[One imprecatory verso]

Sri !

We have granted a field of one *kuchchela* as a *sarva-mānyam* to Kūṣivīrabhaktu, who performed the above ceremonies.

Who have granted a field of 2 *kuchchalas* to Tirumalu Sarva Śānindāsi, the dancing girls of the Tiruvīthi sacred street, who do service to this deity. Let them thorofores enjoy it in perpetuity as long as the sun and moon endure and live happily. Those who violate this charity will be regarded as having killed cows and Brahmans.

Śrī!

1. శుభమస్తు || స్వప్తి శ్రీ శుభశాసనాభ్యుదయ శాలివా
2. హస శకవషణ్ములు ౧౪౫౬ అగు నేటి విజయ
3. సంవత్సర శాతాక బంగి గు శ్రీమత్తహా మండలే
4. శ్వేత రాజాధిరాజ రాజ పరమేశ్వర శ్రీవీర వ్ర
5. తాప అచ్చుతదేవ మహారాయలుంగారు విజయ
6. నగరమందు వజ్రసింహాసనా రూఢులై సు
7. ధ్వి రాజ్యంశేయుచుండ శ్రీమహావ్రధానులైన
8. వాచరుసయ్యవారిః పాలించుచు నవధరించి
9. న కొండవీటి మగ్గణలొని వాచరుసయ్యవారు
10. మాకు యీ నవధరించిన అండంకి శ్రీమలొని
11. చందలూరిగ్రామం శేశవనాధ్వి వివాహ ప్రతిష్ఠితే
12. శి దేవునికి అంగరంగ వైభవాలకున్న అమృతసగ్గ
13. కున్న శ్రీవత్సగోత్రం ఆపస్తంభసూత్రం యజుశా
14. ఖాద్యాయులైన బెన్నేకంటి విశ్వనాథయ్య కొమాల్లు
15. మల్లరుసయ్యవారు చందలూరిపాలన ఇచ్చిన శ్రీత్రం
16. గ్రామం దక్షిణపుదిక్కున రావినూతులచెరువుకు యా

భూ

17. నాను పూరితూర్పునాను కూడాను శేసరిపాటిని శ్రీ
త్రం ౪౦ అక్షో

18. దక ధారాపూర్వకముగాను ఇస్తేమిగాన అందుఫలం ఆచ

19. చంద్రాకళాస్థానగాను అనుభవించి అపభరించుడి॥ దాన పాలన

20. యోమకధ్యే దానాశ్చ్యేయోనుపాలన । దానాస్వర్గముపాస్నోతి పా

21. లనా దచ్యురంపదం॥ శ్రీ॥ పుభయపనులను శీశిన కాశీ వీ

22. రాభక్తునికి వోకకుచ్చెలతేను సర్వమాస్యంగానుభవ్యమి॥

23. యీదేవుని శావళేళే తిరువీధిసాంలు తిరుమలు సవ

24. సానిందానికి ౨ రెండుకుచ్చల్ల తేనుయిష్టిమీగాన ఆచం ద్రా

25. కిశ్లాసాయిగాను అనుభవించి కరుణేది । యీధర్మసకం దప్పి

26. నవారు గో బ్రాహ్మరికించుప్పినవారు॥ శ్రీ ॥

ONCOLE (24).

[Chandalúu Telugu. From garbha wall of Chennakésava temple]

TRANSLATION

. . . for providing worship and enjoyments to the deity. 400 *kuntas* measured with a pole of 12 *bilu* (fathoms); 600 *kuntas* to Tirupani Dási; for *Sáni*¹ *mányam* 2,000 *kuntas* of which 200 *kuntas* are for Don-tamma, 200 *kuntas* for Mēlunān Koni Nāra, 200 *kuntas* for Ventuchu Pátrabayya, for lights one field (?) . . .

1. (దే)

2. పళ్లకం అచ్చాన

3. వోగమునకు

4. శ్రేత్రము పూదె

5. ండు బారలు ఘ
6. డను కుంటనా
7. యంం యు || తిరు
8. పణిదాసికికుల గం
9. ంరు సామాన్య
10. లకు కుంటలు
11. ండువే అంంం యు ' :
12. పీఠిలోనదొంత
13. మకు (కాచినూ ?)
14. కుంటలు అంం
15. యి | మేలునాంకో
16. ని నారకుం అంం
17. క పెంతుచు పాత్రబ
18. య్యకుకుం అంం -
19. యి | దీపములకు
20. గానుమ గడి ఘ
21. పాడిప గటి

*

*

*

*

OXGOLE (25).

[Chandalūru. Telugu. From wall of garbha of Chennakēśava temple.]

TRANSLATION.

Hail! . . . who is the worshipper of the illustrious lotus feet of (Hail!) Śrī Sāyanamdēvarulu, who is entitled to the five great (musical) sounds, Mancha Mallēśvara, who is an excellent Māhēśvara, who is of

upright character, whose ornament is modesty, who is the excellent lord of the town of Anumakonda

Note —Anumakonda is said to have been the original seat of the Kākatīya dynasty but Sāyanam Dēvara is probably the officer referred to in No 28. Mancha Mallēsvara may be a misreading

స్వస్తిసమధిగ
తపంచమహ
శబ్దచందమల్లేశ్వ
ర పరమమా
హేశ్వరపరిది
తచరిత విసయ
విగూఢణ అ
నుమకొండ
పురవక్త
శ్వర శ్రీహయం
ణాదేవరుల
శ్రీహదవర్ణ
(రాధ)కురైస

ONGOLE (26).

[Chandilūru. Telugu. In front of Cheanakōṣa temple.]

TRANSLATION.

The devotion of Pēradlīla Jyāyāgīru! Srī! Srī! Srī!
The dedication to the deity On Thursday, the 15th
of the bright fortnight of Kṛtika of the year Vikṛita.

1 పేరదిలా జయ్యగిరు
2 శ్రీ శ్రీ శ్రీ

3. వికృతసంవత్సరకా
4. త్రిక శు ౧౫ ను 1 స్వా
5. మికి సమర్పణ ॥ శ్రీ.

ONGOLE (27). (A.D. 1253-54 ?)

[Chandalúru. Telugu. From two sides of the stone before Rámalingésvara temple from which No. (28) is taken.]

TRANSLATION.

Hail! On the 7th day of Vaisákha of the Śaka year reckoned by the senses (5), the mountains (7), the moon (1), and Dhátri (1) (*i.e.*, 1175) Máyidéva Peggada who is the beloved of Videya (learning) who belongs to the fourth caste, who worships the learned, who is possessed of all praiseworthy attributes, who is the illustrious prime minister (*mahápradháni*) and who is the principal authority (*sarvádrikári*), presented a *vritti* to Chenú-mallináthadévara of Chandalúru for the prosperity of Addanki Singaladéva who was his liege lord and of himself. Of this *vritti*, Máyidéva Peggada presented 50 *luntas* to Visvanátha, and 50 *kuntas* to the same deity and 50 *kuntas* in these *vrittis* are for Divyakóla Brahmayya.

NOTE.—This minister's name does not appear elsewhere in the collection. Apparently he succeeded Sómarázu as Mahápradháni.

శ్రీ శాఖా
జ్ఞములింపి
యాద్రశి
చాత్రసంఖ్య

గావిస్సు
 రద్దై శాఖం
 మనసెత్త
 మినిదివస
 క్రీడావరంబు
 నా వడ్విజగీ
 శుంబ్రీతింబ
 తిప్తసేనవ
 రభోగేంద్రు
 ందుసేవైక వి
 ద్యావయ
 దు చరుత్త
 వంశుండు బు
 ధాధారుం
 దు మారం
 డి ల్లా
 స్వప్తి సమ
 వైవ్రతప్తి
 సహారం
 శ్రీమన్మ
 చోవ్రధా
 ని సర్వ
 తి తార
 మాయదే
 వ పెళ్లడ
 త వేలిస
 అచ్చాది సిం
 క్కర దేవని
 ని నెలమా

అభిదిధి
నా చెండలూ
రి చెంనామ
ల్లి నాధదే
వర . .

Second side.

ఇప్రిక్షలై
న విశ్వనా
ధునకు .
కు ౫౦
ఇరసేక మా
యీదేవపె
గడపట్టిన
బ్రిక్కు కు ౫౦
ఇప్రిక్షిలో
నె దివ్యకో
ల బ్రహ్మయక
కు ౫౦॥

ONGOLE (28). (A.D. 1253-54?)

[Chandalúru. Telugu. From two sides of a stone
opposite Rámalinga temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 7th of the bright fortnight of
Vaisákha, corresponding to the Saka year 1175, while
Sríman Mahámandalésvara Kákatiya Ganapatidéva Mahá-
rázulu, who is entitled to the five great (musical) sounds,

ర వరాధీశ్వర శ్రీ
 శ్వయంబు దేవ
 దివ్య శ్రీసావ
 పద్మరాధక పర
 బలసాధక శ్రీమ
 న్నహా మండలేశ్వ
 ర కాకతియ్య గ
 ణపతిదేవ మ
 హారాజులు ప్రి
 థివీ రాజ్యంబు
 సేయుచుండంగా
 ॥ వారిసానుండు
 ండు స్వస్తి సమ
 ప్త వ్రతస్తి సహి
 తం శ్రీలండలే
 శ్వరం అతివిష
 మ హయాయా
 థ వ్రపుథ రేఖా
 రేవంత వరతి
 శక్తితార శరణా
 గత వజ్రవంజ
 ర మండరీకరవ
 ందోధి బీవరస్థి (క్ష)
 విశ్వంకటమల్లి చ
 క్ర నారాయణ శ్రీ
 సింగదేవ మహా
 రాజులుకన్య
 ధయంబుగా
 శరవషణంబు

లు వేయిమాట
 డెబ్బ దేనగు పేంటి
 వైశాఖ శుద్ధ
 సప్తమీ నాదివా
 రమున ।
 ౧౧౭౫ గు
 నెండు ।
 పూజార్చి
 త్రి వంద్రెండు
 చారల కొలను
 వత్సజియ్య
 దీపజియ్య
 లు గు ౨౫౦
 అంగరంగుల్
 గానకు యేత
 ముకు ౨౦౦౦
 గు ఇచ్చిరి మ
 ంగళ మహా
 నే త్రే త్రే ।
 ఆయేత్రము
 లోన నేకానాదా
 మోక్షనకు
 గు ౬౦ యి ।
 మేలునాయి
 వి నూంకయ
 గు ౫౦౦౦
 లు । దేవర దీ
 పానకు గాను
 ను ౧ । అది

త్వ చంద్రా అని
 లో నలశ్చద్యో
 భూమి రాపా
 హివయం యె
 మశ్చ । అహశ్చ
 రాత్రిశ్చ ఉపే
 చ సౌధ్యా ధమ్మ
 శ్చజానాతి
 నరశ్చచిత్తం¹
 ॥ స్వదత్తం ద్వి
 గుణం పుణ్యం
 పరదత్తాను
 పాలనం పర
 దత్తాపహారే
 త స్వదత్తం నిప
 ఫలం భవేత్ ॥

ONGOLE (28-A). (A.D. 1166-67.)

[Chandrapādu. Telugu. In front of Siva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Tuesday the 15th of dark half of Mārgasīra of the year Vyaya, corresponding to the illustrious Śaka year 1089, on account of a solar eclipse, Kondapa Nāyakundu owner of (?) Chandrūru on the bank of the Gunddi river, who is the dutiful son of Erramanāyaka, who is like the moon (Sadhākara) to the ocean of the

Manumapála family, who declares the good properties of Mahésvara, and who bends his head to the lotus feet of his own guru (priest), gave 55 she-goats to Sri Nágésvaramahádéva of Chandrúru for a perpetual light. Rabbena Setti, son of Nangaréku Nadvi Setti, should receive these and maintain the grant. He, his sons and grandsons should give for the lamp every day one mánika of ghee as long as the sun and moon exist. This charity will continue as long as the earth exists. Thanks to Ganésa. Three *puttis* of land were given to Sri Nágésvara Mahádéva

1. స్వప్తిశ్రీ శకవరుషంబులు ౧౦౪౯ అ
2. పునేంటి వ్యయసంవత్సర మాగ్గశిర
3. బహులవంచదశియు మృగశిరవారము
4. సూర్యునిగ్రహణ నిమిత్తమున గుండ్డి
5. కత్తిలోని చంద్రూరును అడవిపూరతి
6. యుంగల యెఱ్ఱమనాయకునికి సు
7. పుల్లెందు మనుమపాల వాడ్డిము
8. దాన సుధాకరుండును మహేశ్వర
9. సుకావికరుండును నిజగు
10. రు పాదాబ్జ శిరశేఖరుండును
11. వైన కొండవనాయకుండు
12. చంద్రూరి శ్రీ నాగేశ్వర

Second sūle

- 13 మహాదేవరకు నఖండచీవమునకు
14. బెట్టినమేంకలు ౫౫ వీనినంగ్లరేకు నప్పి
- 15 నెట్టికొరుకు రబ్బెనకెట్టి సేకొనిరక్షించేవి
- 16 పుత్రానుపాత్రము అంచంద్రాకము నిత్యము
- 17 మానె దు వెయ్యిచీవమునకు ముసం

18. గ్గలవాందు యధమము బ్రహ్మకలంబు
19. కాలము పద్ధింపంగలది. గణేశ్వర
20. యసమ
21. శ్రీ నాగేశ్వరమహాదేవరకు చెట్టిన
22. ది షి కె.

OḅGOLE (29). (A.D. 1565-66.)

[Chedalavāda. Telugu. On Kalyānamandapam.]

TRANSLATION.

Salutations be to Rāmachandra.

Hail! On Thursday, the 11th of the bright fortnight of Āshādha of the year Kródhana, corresponding to the year 1488 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, while Srīman Mahārājādhirāja Rājaparamésvara Srī Virapratāpa Sadāsivadēva Mahārāyalu was ruling the kingdom of the earth, in the kingdom (*rājya*) of Kondavīdu which he granted to Srīman Mahāmandalēśvara Rāma Rājayaran Tirumala Rājayya Dēva Mahārājulungāru, in Kondavīdu *rājya* which he was pleased to grant to Srīman Mahāmandalēśvara Siddhirāju Rangaparājayyadēva Mahārājulungāru, in Addanki Ammanabrōlu *sīma*, to Srī Raghunāyakulu of Chadulavāda;

Rangapa Rājayyadēva Mahārājulungāru, the great grandson of Siddhirājungāru, the grandson of Vōbularājungāru, the son of Timmarāju, presented on the holy occasion of the first *ekādasi* (eleventh day of the lunar fortnight) with libation of water and gift of gold to Srī Raghunāyakulu of Chadulavāda the income derived from

the *addagaḍa sunkam*¹ and *kaṇṇālu* (presents) (?) in Chadaluvāḍa, Mallavaram, Alavalapāḍu, and other villages, the *sunkam* from the *bharitas* (residents?) of the *sthala*, and the *mūlarisālubaḍi*² and other taxes: Therefore Ranganāḍṛājyagāru, the grandson of (as before) with a devout heart presented this charity to Śrī Raghunāḍyakulu of Chadaluvāḍa. Therefore it should be maintained in perpetuity as long as the sun and moon endure.

[Three imprecatory verses.]

Śrī! Śrī!

1. శ్రీరామచంద్రాయ
2. నమః ॥ స్వస్తి శ్రీజయ
3. భృగవయ శా జ శ్వర విహాన
4. న శకవహంబులు గరహ
5. గది అగు నేంటి కోధన న
6. గంధర్వర ఆషాడ ను గి గు
7. శ్రీమత్తన రాజాధిరా
గిరాజవరమేశ్రీవీర
9. ప్రతాప సదాశివదేవమహా
10. రాయలు వృద్ధిసా మా
11. జ్యం చేయుచున్న శ్రీమ.
12. వ్రహ్మండరేశ్వర రామ
13. రాజయజుందీరు
14. మఠరాజయ్యదేవ మ
15. హారాజులుంగారికి

¹ *Adda sunkam* means a tax levied on the sellers of sheep. *Gada sunkam* might perhaps mean tax payable at fixed periods. But possibly "*gaḍa*" is merely a jungle and in that case we should translate "tax levied on the sellers of sheep and similar things".

² See glossary.

16. c పాలించిన కొండవీటి
17. రాజ్యమందును శ్రీమ
18. న్నహమండలేశ్వర సిద్ధిరా
19. జరంగపరాజయ్యదేవమహా
20. రాజులుంగారికిం పావించం
21. సవధరించిన కొండవీటిరా
22. జ్యములోని అద్దంకి అమ్మనం
23. బ్రోలి శ్రీమలోన చదలువా
24. డ శ్రీరఘునాయకులకు నీ
25. ద్దిరాజుంగారి ప్రపాత్యలున్న
26. వోబుళరాజుంగారి పాత్య

Second side.

27. లున్న తిమ్మరాజుంగారి
28. పుత్యలునైన రంగపరా
29. జయ్యదేవమహారాజు
30. లుంగారు చదలువాడ
31. శ్రీరఘునాయకుల
32. కు చదలువాడ మల్లవర
33. ము అలవలపాడు మో
34. దలైన గ్రామాల అడ్డగడ
35. సుంకం ని(వి?)హిత కట్నాలు
36. స్థలభరితాలు సుంకం
37. మూలవీసాలు బడి
38. మోదలైన సుంక ఆదా
39. యము సిద్ధిరాజుం
40. గారి ప్రపాత్యలున్న వో
41. బుళ రాజుంగారి పాత్య
42. లున్న తిమ్మరాజుంగారి

43. పుత్రులునైన రంగవరాజ
44. య్య దేవమహారాజులు
45. ంగారు చదులువాడ శ్రీ
46. రఘునాయకులకు ప్ర
47. ధమైకాదశి పుణ్యకాల
48. మండ్లును స హిరణ్యో
49. దక దానధారాపూర్వ
50. కముగాను ధారవోశి
51. సమష్టింఁచిరి గనక ఈ
52. ధర్మము సిద్ధిరాజం

Third side.

53. గారి ప్రపాత్యులున్న వోల
54. థ రాజంగారి పాత్యులున్న
55. తిమ్మరాజంగారి పాత్యులు
56. నైన రంగవరాజయ్య దేవ
57. మహారాజులంగారు చె
58. దలువాడ శ్రీరఘునాయ
59. కులకు త్రికరణంగాను సమ
60. ప్టింఁచిరి గనక ఆచంద్రాకా
61. స్థాయిగాను నడచునది ||
62. స్వదంతం పరదంతంవాయో
63. హారేత వసుంధరాం వప్తి
64. మాహా సహస్రాణి విష్ణాయా
65. ంజాయశేక్రిమిః | స్వదంతం
66. ద్విగుణం పుణ్యం పరద
67. త్తానుపాలనం పరదంతా
68. మహారేణ స్వదంతం విష్ణు
69. లంఘనేత్ | మద్వంశబాః

70. పరమహిపతి వంశజా
71. వయద్వంశజా సతత ము
72. జ్వల ధర్మచిత్తాః మద్ధర్మ
73. మేవమనఘాః పరిపా
74. లయంతి తత్పాదుక
75. ద్వయమహం శిరసా
76. పహమి ॥ శ్రీ శ్రీ

NOTE.—There is a lot of repetition in this inscription. The reference to the two grantees of the Kondavidu rājyam is not understood.

ONGOLE (30). (A D. 1482-83)

[Chedalavāda. Telugu. In front of Sri Raghunātha temple]

TRANSLATION

Hail to Rāmachandrāya! After reading the copper-plate grants formerly caused to be granted, for providing all enjoyments, through Praudha Dēva Rāya Mahārāyalu by Panta Maila Reddi as an *agrahāra* to Raghunātha of Chedalavāda, on the 11th day on the bright fortnight of Māgha of the year Subhakrit corresponding to the Sri Saka year 1404, Timmarēddi, the son of Hindurāvu Suradhāni Saryapati Timmarēddi likewise granted (the *agrahāram*) to the deity as a *sarvamānya*. Therefore those who obstruct this charity so that it does not go to the deity of Chedalavāda will incur the sin of cow slaughter and Brahmanicide on the banks of the Ganges

The women of those who abuse the ruler of the village or the king of the śīma or endeavour to obtain the sovereignty will be given to Dommara villagers.

NOTE.—The allusion is to Dēvárāya II. The date S.S. 1404 relates to the later grant

1. శ్రీరామచంద్రాయనమః
2. స్వస్తి శ్రీశకవరువంబులు
3. గరింక అగు సేటిశుభ
4. కృష్ణ సంవత్సరమాఘ
5. శు గి ఆచెడలువాడ ర
6. ఘనాంతనికి ఆగ్రహారము
7. గాను లంగరంగవైభవాల
8. కు పూర్వానను ప్రాదదేవరా
9. యమహారాయల చేతను ప
10. ంట మైరారెడ్డింగారు యిప్పిం
11. చిన తామ్రశాసనాలు చదివె
12. చుకొని అటువలెనె హిందూ
13. రావు సురధాని సరియవలె
14. తిమ్మారెడ్డింగారి కుమారుండు
15. తిమ్మారెడ్డింగారు నవమాస్యము
16. గాను దేవరకు యిచ్చిరిగాన యీ
17. చెడలువాడదేవరకుం జెల్లినక
18. యెవ్వరు లంకిలిశేషవాను గంగ
19. కర్తవ్యము గోవున్ను బ్రాంహ్మణు
20. ం జంపినపాపానం బోవువారు
21. యీగ్రామము యీశ్వరకర్తవ్యము
22. రాజును ఆదినవాని ఆదేశించి
23. నవారి యేలేనని అపేక్షించిన
24. వారి అంధును దొంగుని వీరు
25. వారికి యిచ్చిన వారు.

ONGOLE (31). (A.D. 1558-59.)

[Chedalaváda. Tolugu. In front of Raghunáyaka temple.]

TRANSLATION.

Salutations be to Śrī Rámachandra.

Hail! The following are the particulars of an inscribed pillar planted in Chadalaváda *sthala* in Ammanabrólu *sima* for the religious merit of Śiddhiráju Timmarájayya by Mandapáti Appala Ráju on the 15th of the bright fortnight of Phálguna of the year Kálayukti, corresponding to the Śrī Śaka year 1481, while Śrímat Rájadéva Rája Rájaparamésvara Śrī Vírapratápa Śrī Sadásivadéva Ráyulu, seated on the jewelled throne at Vijayanagar, was ruling the kingdom of the earth, while Śrímán Mahámandalésvara Śiddhi Ráju Timmarájayya-déva Maharájulu was ruling over Kondavídu. We have presented to Śrī Raghunáyakulu the taxes levied on articles sold in Chadalaváda village, the *sthala* of Raghunáyakulu, and on grain, the *adagaḍa sunkham*, the *múla-visálu* collected in Addanki and Ammanabrólu *śimas*, and the *sunkham* and the old *kaṭnam* collected in Śrī Raghunáyakulu *sthala*. Therefore the temple people themselves should credit the taxes to the estate of Śrī Raghunáyakulu and grant receipts to the merchants who buy there and receipts for the taxes raised in the two *śimas*. For the daily offerings to Raghunáyakulu we have remitted the taxes levied on paddy and other articles bought in Kondavídu *sima*, on paddy and other articles purchased and brought during festivals, on articles brought for sale by merchants during festivals, on articles purchased and taken away by merchants during festivals,

and the fees collected in Addanki and Ammanabrolu *śīmas*. We have remitted the *Randikulappulāri*(?) from the time of hoisting of the flag during festivals and big festivals up to the 30th of Phālguna

Those who henceforth do not maintain this but violate it, will incur the sin of killing a cow and a Brahman near the Ganges

[One imprecatory verse]

NOTE —See notes under No 29

1. శ్రీరామచంద్రాయ
2. నమః । స్వస్తి శ్రీకృష్ణమణయ
3. లు గరగ అగు నెంటికాల
1. యుక్తిసంపత్తర ఫాల్గు
5. శు గు లు శ్రీమద్రాజా
6. రాజగజ రమేశ్వర శ్రీ
7. రక్షతాప శ్రీ సదాశివదేవ
8. శుభారాయణంగారు వి
9. జ్యోతిరమంతు రత్నసింహ
10. సనా యుక్తి పృథివి సామ్రా
11. జ్యోతి శేయుచందంగాను శ్రీ
12. మత్తహాసంజలేశ్వర శిద్ధిరా
13. జు లింగగజయ్యదేవ మ
14. హారాజంగారు కొండ
15. పీడు పాలించుచున్న వుం
16. ద్దంగాను మందపాటి అప్పు
17. రాజంగారు శిద్ధిరాజు తిమ్మ
18. రాజయ్యవారికి పుణ్యము
19. గాను అమ్మనాబోలి శ్రీమలా
20. ని చరలువాడ నామయ
21. నిలికిన శాసన స్త్రోత్ర శ్రమ మె

22. ట్లన్నను శ్రీరఘునాయకులస్థ
23. లం చడలుచాడ గ్రామానను
24. అంమ్మికొనే వదాధాళకున్ను
25. ధాన్యాలకున్ను వచ్చే అద్దంకి
26. అమ్మనబ్రోలిశీమల అడ
27. గడ సుంఖము మూలపీసా
28. ల్ను శ్రీరఘునాయకుల స్థ
29. లము సుంఖ్యన్ని బావకట్టము
30. స్తు శ్రీరఘునాయకులకుగ స
31. సమపిండ్రిమి గనక స్థానము
32. వారేసుంఖము రఘునాయకు
33. ల సగరికి ఆయముశేశి కొనుకా
34. పోయీ వరణకులకు రెండు
35. శీమలసుంఖాలకున్ను చెల్లుం
36. జెల్లువెట్టు వారు రఘునా
37. యకుల నిత్యనైవేద్యాలకు కొండ
38. పీడు శీమలాను కొనితెచ్చేవడ్లు

Second side.

39. మొదలైనవదా
40. ధాళకున్ను తిరు
41. తాల్లికు కొనితెచ్చె
42. వడ్లు మొదలైన వ
43. దాధాళకున్ను
44. తిరునాళ్లలో పత
45. కులు అమ్మకొను
46. తెచ్చేవదాధాళ
47. కున్ను తిరునాళ్లలో
48. పతకులుకొను

49. గి-పామె పదాధా
50. కలకున్ను అద్దంకిక
51. అన్ననంబోలి శీరా
52. ల సుఖ్యంమూల
53. వీసాలు మారితిమి
54. తిరుణాభ మహామూర్తి
55. వంద్యజారోహ
56. గం-మొదలు పా
57. ధ్విణ బ కెం యూప
58. ర్యంలెం చదలువా
59. దక్షలనుందు (రంధి
60. రందస్వలారిమి?)
61. మానితిమి యీవెం
62. బడిరి యవ్వరుగన
63. కనదపక తప్పివా
64. రంగంక కర్తాను గో
65. పుత్రాహ్నిం జం
66. ప్పిన పాపానం బో
67. పువారు । స్వదత్తా
68. ద్విగుణం పుణ్యం
69. పరదత్తాను పాలనం
70. పర దత్తాప హా
71. శేణ సదత్తం నిష్ప
72. లం భవేత్ :

ONGOLE (32). (A.D. 1633-34?)

[Chedalaváda. Telugu. Opposito Raghunáyaka temple. The meaning is not clear in parts.]

TRANSLATION.

Salutations be to Rámachandra.

Hail! On Thursday, the 7th of the dark fortnight of Jyeshtha of the year Śrīmukha, corresponding to the year 1565 of the illustrious, victorious and prosperous Śāli-vāhana Śaka era, while Śrīmat Rājādhirāja Rājāparaméśvara Virapratāpa Śrī Vīra Śrī Rangadēva Mahārāyalu, seated on the jewelled throne, was ruling the kingdom of the earth, according to the copper-plate granted to Dāvan-dakūri Agnyammakunda (?) Immadi Śītājuhiva Voḍayalu, Polayareddi of Chodalaváda village in Ammanabrólu śīma gave . . . for the religious merit of his ancestor Khásuningáru and his mothers Krishnamma, Gangamma and Singamma and planted boundary pillars at the junction of Chadalaváda, Chiravána and Uppalapádu, naming the gift three times, for providing all enjoyments to Śrī Raghunáyakulu of Chodalaváda.

Those who do not uphold this shall incur the sin of cow slaughter and Brahmanicide on the banks of the Ganges.

[Two imprecatory verses.]

NOTE.--The cyclic and S.S. years differ. This Immadi Śītājuhiva Voḍaya has not been identified.

1. శ్రీరామచ
2. ంద్రాయనమః
3. స్వస్తిశ్రీ జయ
4. బృహదయ శం

5. వాహన శక
6. వరుషంబులు
7. గృహములు అగునె
8. టి శ్రీమతి సెం
9. వృత్తర జేష
10. బి 2 గు శ్రీమ
11. బ్రాహ్మణిరాజ
12. రాజపరమే
13. శ్వర శ్రీ పీఠప్రలాప
14. శ్రీ పీఠ శ్రీరంగ దే
15. వ మహారాయలు
16. గంగు రత్నసింహాన
17. నారాధుండై పు
18. ద్వి సామ్రాజ్యం
19. జేయుచు నుండగా
20. దావండకూరి ఆ
21. జ్ఞం మాకుండ్ర ఇమ్మ
22. డి శీతాజహిన వొ
23. దయలుంగారికి వ్రా
24. యించ్చి ఇయ్య నవ
25. ధరించిన లింగున
26. ంబ్రోలు శీమలూన
27. చెదలువాడ స్థలం
28. పోలియరెడ్డి దేవ
29. రాయలు సమర్పిం
30. చ్చిన తామ్రశాస
31. నాల పద్మిని చద
32. లువాడ చిరవాస ఉ
33. వులపాటి సంధుకా

31. డ నాటివద్దరిని (?) పా
35. లిమేర కంఠాలుం
36. తమపెద్ద ఖాశు
37. కంగారికిన్ని తమత
38. ల్లులు క్రైస్తవ గంగ్
39. మ సింగమంగారికి
40. పుణ్యంగాను చడల
41. వాడ శ్రీరఘునాయ
42. కుల లింగరంగ వైభో
43. గాలకును త్రివాచి
44. కంగాను సమపిస్త్రమి
45. యాధమానకు విప్సరు
46. గనా తప్పినాను గంగిక
47. తేగో బ్రాంతురి వధిం
48. చిన పాపానం బోవుదురు.
49. స్వదత్తా ద్విగు
50. గంపుస్యం పర
51. దత్తానుపాలనం
52. పరదత్తావహా
53. రేణ స్వదత్తం ని
54. క్షులం భవేత్ || స్వ
55. దత్తాం పరదత్తా
56. ం వ్యయో హరేతి
57. వసుధరా వస్తి
58. వాక సహస్రా
59. జి విష్ణాయాం
60. జాయతే క్రిమి||

ONGOLE (33).

[Chezerla. Telugu. To south of Chennakéśava temple.] .

TRANSLATION.

Hail! On the 10th of the bright fortnight of Āshādha in the year Paridhāvi, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka year the (following) charitable edict was granted by Rāmanāyaningāru after making innumerable salutations to the lotus feet of Śrī Chéjarla Késavadéva (and) to Rāvi Parakéśamāryara. In the south-western quarter of Pina Chéjarla in Āmmanabrōln śima granted to us by Dévarājyavāru, I have presented land under the tank for the daily offerings, lights, and all enjoyments of the deity. I have also given two *puffis* of land under the tank as a *sarvamānya* The grazing fee levied on this field for the daily offerings and all enjoyments

1. స్వప్రీతి జయభ్యుదయ శాలివాహన శకవరు
2. పంబులు (. . . .) అనునెంటి పరిధావి సెం
3. వత్సర అమడ శు ౧౦ లు శ్రీచెజర్ల కేశవ
4. దేవరకు . . . పదంబులకు రావి పరా
5. . కేశమార్వరకు రామానాయనిం
6. గారు అసంతములయిన దండములు
7. సమర్పించియిచ్చిన ధర్మశాసనం || యీ
8. . యరం దేవరాజయ్యవారు మా
9. కు అంతుసంబోలి సీమలో
10. ను చిన బేంజరణు వైదులిభాగం
11. లోను స్వామినిత్యవైవేద్యక దీపా

12. లకు అంగరంగ వైభవాలకుంఘ్న చెర్వు

13. క్రిందపాటి నిచ్చిరి . . పుణ్యమే

" *Second side.*

14. ప్రముంఘ్న చెరు

15. పు క్రిందను రెండవపు

16. క్లు మే ప్రముంఘ్న

17. సర్వమాన్యంగాను

18. సమప్రీతిం దీని

19. యీమే ప్రపంచము వ

20. శ్చన పుల్లరి

21. . నిత్య వైభవ్య

22. దకు.

23. అంగరంగ బోగానికిన్ని

24. ల సో

25. దాయ

26. యివ్వ

27. లం కోరు శేంద క

28. కీర్తి

29.

30.

31.

ONGOLE (34). (A.D. 1248-49 ?)

[Chezorla. Telugu. To north of Chennakéśava temple.]

TRANSLATION.

Hail! In the illustrious Śaka year 1570, on the occasion of Uttarāyana Sankrānti, Śrīman Sōmarāju, the prime minister (*mahāpradhāni*) gave 200 *kunṭas* of land to the Mūlasthānadēva for the religious merit of his master Chakra Nārāyana Singaḷadēva Mahārāja; 30 *kunṭas* of land to dēva for *rṛitti*.

The *sthānapati* (temple servant) is Kapōta son of Prammira

NOTE.—A reference to Nos. 6, 103 and 151 shows that the Śaka year should be 1170.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులు
2. ౧౫౭౦ నెంటి ఉత్తరాయ
3. న సంక్రాంతి నిమిత్తంబు
4. న శ్రీమన్నహా ప్రధానిసోమ
5. రాజు తన్నేలిస చక్రనారాయ
6. ౩ పింగళదేవ మహారాజుల
7. కు ధమముగను యీ
8. . . మూలస్తాన దేవరకిచ్చిన
9. చేసుకుంటులు ౨౦౦ .
10. . టిమి దేవరకు వ . .
11. . . గుంటలు ౩౦ యి .
12. . . . నుకు

Second side.

13. ఏక విక్రమే

14. స్తానాపతి ప్ర

15. మ్మిర కొడుకు

16. కపాత . టి

ONGOLE (35). (A.D. 1338-39.)

[Dénuvakonda. Telugu. Opposite Vénugópālaswāmi templo.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 11th of the bright fortnight of Āshādha of the year Bahudhānya, corresponding to the illustrious Śaka year 1260, this charitable edict was granted to Dhénuvakonda Gópālakṛishna by Poddilapalli Singamanāyanimgāru after making obeisance. We have given the land known as . . . in the western fields of Dhénuvakonda which belongs to our chiefdom for (providing) offerings to the deity.

Whoever violates this charity will incur the sin of killing a cow on the banks of the Ganges.

[One imprecatory verse.]

NOTE.—This Singama does not appear elsewhere in our collection. He was probably of no importance.

1. స్వప్తిత్రే శకవషంబులు ౧౨౬౦

2. ౦ బహుధాన్య సంవత్సర అష్టమి శు

3. ౧౧ గు ధేనువుకొండ గోపాలక్రిష్ణుని

4. కి పొద్దిలపల్లి శింష్టమనాభునింగారు చం

5. డంపెట్టి ఇచ్చిన ధన్యుశాసనం మానాయం

6. కరానకుం జెల్లె ధేనువకొండ పడమటిపా

7. లానను [పుకె సంబంధం] సరక్షేత్రం
8. దేవుని నదిద్యానకు ఆ చంద్రాకాశ్లాఘగా నిష్ఠిమి
9. యీ ధర్మానకు యవ్వండు దప్పినాను గంగకరత
10. గోవును పథియించిన పాపానం బోవువారు.
11. స్వదత్తం ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్త
12. ను పాలణం పరదత్తాప హారేణ స్వదత్తం ని
13. స్మృతం భవే.

ONGOLE (36).

[Dharmavaram. Tolugu. From threshold of
Sitarāmaswāmi temple.]

TRANSLATION.

[Two imprecatory verses.]

The famous Épirán (or Pirán), commander of the elephants, with the permission of the emperor Kikalá-sakhán, who always protects his subjects with the valour of his arm, founded that Punnúru.

NOTE.—The emperor's name is not recognizable in the form it bears here. Probably one of the Golkonda dynasty is referred to.

1. దానపాలనయోర్త్యద్యే దా
2. నాశ్రేయోను పాలనం
3. దానాత్వ్యగ్ మహాపాన్
4. తి పాలనా దయ్యతంపద || (1)
5. సామాన్యాయం భర్తాపేతు
6. న్యూపాణం కాలేకాలేపాల
7. నియోభవద్విః | సర్వానేరా
8. న్బావినః పాథివేంద్రా
9. భూ యోభూయో యావ
10. తే రామచంద్రః || (2) భజి

Second side.

13. ఏక చిత్తే

14. స్తానాపతి ప్ర

15. మ్మర కొడుకు

16. కపాత . టి

ONGOLE (35). (A.D. 1338-39.)

[Dénuvakonda. Telugu. Opposite Vénugópālaswāmi templo.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 11th of the bright fortnight of Āshādhā of the year Bahudhānya, corresponding to the illustrious Śaka year 1260, this charitable edict was granted to Dhénuvakonda Gópālakrishna by Poddilapalli Singamanāyanimgāru after making obeisance. We have given the land known as . . . in the western fields of Dhénuvakonda which belongs to our chiefdom for (providing) offerings to the deity.

Whoever violates this charity will incur the sin of killing a cow on the banks of the Ganges.

[One imprecatory verse.]

NOTE.—This Singama does not appear elsewhere in our collection. He was probably of no importance.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౨౬౦

2. ౦ బహుధాన్య సంవత్సర ఆషాఢ శు

3. ౧౧ గు ధేనువుకొండ గోపాలక్రిష్ణుని

4. కి పొద్దిలపల్లి శింగమనాభనింగారు చం

5. డంపెట్టి ఇచ్చిన ధన్యుకౌశలసం మానాయం

6. కరానకుం జెన్నే ధేనువకొండ వడమటిపా

7. లానను [పుకె నందిం ల] నరక్షేత్రం
8. దేవుని నదిద్యానకు ఆ చంద్రాక్ష స్థాభిగా నిష్ఠిమి
9. యీ ధర్మానకు యశ్వంధు దప్పినాను గంగకరత
10. గోవును పథియించ్చిన పాపానం బోవువారు.
11. స్వదత్తం ద్విగుణం పుణ్యం వరదత్త .
12. ను పాలణం వరదత్తప మాతేణ స్వదత్తం ని
13. వృణం భవే.

ONOLE (36).

[Dharmavaram. Telugu. From threshold of
Sítarāmaswāmi temple.]

TRANSLATION.

[Two imprecatory verses.]

The famous Épirán (or Pirán), commander of the elephants, with the permission of the emperor Ékalāsakhán, who always protects his subjects with the valour of his arm, founded that Punnúru.

NOTE.—The emperor's name is not recognizable in the form it bears here. Probably one of the Golkonda dynasty is referred to.

1. దానపాలనయోర్క్ష్యే దా
2. నాశ్రేయోను పాలనం
3. దానాత్వ్యక్ష మహాప్నో
4. తి పాలనా దిచ్ఛ్యతంపదః॥ (1)
5. సామాన్యోయం భర్త సేతు
6. స్వపాణాం కాతేకాతేపాల
7. నియోభవద్భిః సవానేతా
8. న్భవినః పాథికేంద్రాక్ష
9. భూ యోభూయో యాచ
10. తే రామచంద్రః ॥ (2) భజబ

11. లమునం బాలించుచుం బ్ర
12. జనెపుడే కలానభాసపా
13. డిం వుండాభూరి బుజి శ
14. లవునం గాదించ్చెన్ | గజ
15. రాయుండు తత్పున్నూరి
16. ఘనండే పిరాస ||

ONGOLE (37).

[Dharmavaram. Telugu. Stone in enclosure of
Sítarāmaswāmi temple.]

TRANSLATION.

On Thursday, the 12th of the bright fortnight of Āṣvīja of the year Promódita, the cavalry of the Hiváld (area subordinate to a haváldár ?) and the infantry having come, (?) the following charitable endowments were made for the religious merit of Khán Ajyam-Khája Abul Saheb by all the people of the suburbs Yékalásapuram and Bálupuram. On every bag of vegetables and grain raised on land, at the rate of 1 dha (?); on every *rāṭam* (spinning-wheel) at 2 dha; on *sellá* (muslin) at 1 vam (?); on sundries at 1 (va)? (This portion is not understood.)

-In this manner we have made an arrangement. Therefore if any one fails to continue this charity, if a Telugu, he will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the banks of the Ganges, if a Mussalman, he will incur the sin of killing a pig in Mecca he is the son of a donkey.

NOTE.—Khán Ajyam may stand for Khán-i-Azam. The same form appears in KR. 11. The references are, no doubt, to some official of no great importance.

1. ప్రమోదూతనంవత్సర ఆశ్వజితు ౧౨ గురువారా
2. న భానే ఆజ్యం భాజ్జే ఆపులుసా హేబులుగారికి పు
3. ణ్యంగాను, హివాలాశిలేదారును, కాబునదండున్ను
4. పెట్టి యేకలాసాపురం చాబుపురాల సమస్తపెకండ్రు
5. న్ను సాగించిన ధర్మకార్యలువివరం భూమినింగాసెన
6. కాయధాన్యం గోనే ౧ కి ధా|లెఖానురాటం ౧ కి ధా|లె
7. ఖ్తాను శైలా ౧ కి పం | లెఖాను చిల్లరలో ౧ కి ప |
8. లెఖాను యీ ప్రకారం నిసానయంబడిచేసినడిపిపు
9. న్నామగనక యీధర్మాను యవ్వరుదప్పినాను తెలగా
10. లూ దప్పిరాయనా గంగకళాంకోపుట్రెంమ్మ
11. ర్మివధించిన పాపానపాపువారు తురుకలుదప్పి
12. రాయనా మఖాలాను వండ్రిచంప్పినపాపా
13. న పాపువారు శ్రీ శ్రీ శ్రీ గాడి
14. ద కడుపున పుట్టినవారు.

ONGOLE (38).

[Dharmavaram, Telugu. On a rock in
Urubōdu hill.]

TRANSLATION.

The pond constructed by Nāgaravutu, son of
Kōṭivusāravutu.

1. కోటిపుకా
2. రపురు కొమా
3. దుండు నాగరపు
4. తువేయించిన
5. డోస.

ONOLU (39)

[Dharmavaram Telugu East of village in
Survey No. 381]

[The first part is unintelligible. It mentions Gunakenalla whose name is immediately preceded by the words Ayyapa Raju tammundu (younger brother) Bejoyandu Thereon appears also a reference to Bandharagapura and Panduranga and the burning of Kiranapuram which last identifies Gunakenalla with Vijayāditya III]

TRANSLATION OF END

In the . . . year of the glorious reign of
(Vijayāditya) whose fame illuminated all the countries
of the earth, the hero (?) of Panduranga, . . . at
Dharmapuram, who is adorned with all the virtues, on
the occasion of Uttarāyana Sankranti . . . hail !
the asylum of the whole world, . . .

Note —The transcription into modern letters was furnished to us
by Mr V Venkayya.

1 [కొట్టు] రపురమున శానంబున[నుం]డి నిల్విన దీక్ష[కొ]
దుకున్న సమ

2 ౦ . . . దియమతెవనాన్ని నల్లతడై[య] ల
య్యవరాజు తన్ను బెజేయ

3. ఋ గుణాకేసలుఋ క[న్ది]నవిర్జరంగపూ[ర]పాఠ్యరంగున

4 దుశంబు [వలె] నాడునచాపుర [ము]
ట్టిన చలముట్టువల్ల

5 రిహ[టి]రి జేకొని కాది భూలాకంబెఱంగి కిరనపురము
దహ[న్ద్ర]ం

ONGOLE NO. 40.

- 6 . . . వసజి [లాజ్యారి] సకీర్తన
 ముడిచోట్ల
 7. [చిన] వల్లబు కొల్లు
 ననెల్లి నెఱంగకన్నరగూ . . .
 8. . . లు[క]ల . . . నీబులె [ఁ] నెవటి . .
 [మ] లనడవిసో . . . తాన
 9. [మ] స్ర మహీమణ్ణలవకాశిర కీర్తి శ్రీమత్సాక్షి రాగక
 [దుఱ దుస్స] . . .
 10. . . ప్రితికర్తాపురమున త్యానే
 కగుణ గణాలాకర . . . [శ్రీ]
 11. [బజ] యరాజ్య సంపత్సరంబు
 సుకేర్తి ఉత్తరాయనసం
 12. . . సస్వస్తి సప్తలూకాశ్రయ
 భీమమ

O\GOLE (10)

[Dharmavaram. Telugu. South wall of Mallakarjuna temple]

TRANSLATION.

Maya Brājeyaraju (Vijayaraju?) having attained increasing glory, being godfearing, devoted to gods, Brahman and spiritual preceptors, who is a great statesman well versed in the politics of all the neighbouring kingdoms . . . who constructed . . . niches for lamps, the prakāra (enclosure wall) and the portico . . . Peggada Pāndarangu, who is equal to Brihaspati among men, who is the minister of Vijayaraju . . . made grants

in the village of Pāṇḍurāṅgapuram
 Ayyapayya and Śakaraṣa as Kārtikēya
 to Īśvara . . on the full moon day of Pushya of
 (Pra?)bhava. The illustrious Vēy(Vijay?)arāja who
 is adorned with the aggregate of virtues

NOTE.—This transcription also was done by Mr. V. Venkayya.

1. బుద్ధిపతి దీపగుర్లు ప్రాకారమునకును నను . . .
2. సవస్థుడుమయ బలయెరబా [వృ]ద్ధి యుత్సవముగలసి
 నిద్రి
3. . . . శ్వరపక్షపాతి లేవబ్రాహ్మనగుదు [భ]క్తి
 చరుల్లు సర్వత్రస
4. సు . . . దనుసంసరా [బ్రాహ్మ] రవిదాసిత మహా
 మహాసేవ . . .
5. భా [వి] జె యచార సమస్త . . .
 మత్తన[బ]స ద . స ర
6. శ్చ ద్యోగవ్యసన బృహస్పతిసప్తమరి
 య్ను పెగ్గవ . . .
7. [హ]ర్తిరం[గు]బ అయి మ పెద్ద . ము . రసము
 బద్ధరంగుమా[పు]రం . . .
8. ము అయ్యవయ్యము సకలకా య
 యు . . .
9. కేస్వరుడు బా[?]ర్తికేయ్యు బావ
 పాదపూజనా
10. . . . భా శ్రీమదుదయ చాచ ను
 గణా కపల్లవి

ONGOLE (41). (A.D. 1528-29.)

[Doddavaram. Tolugu. By a path to the east.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 30th of the dark fortnight of Kártika of the year Sarvadhári, corresponding to the illustrious and prosperous Śaka year 1450, on the holy occasion of a solar eclipse, in the lands which Pángula Chumpiri presented with prostrations to Mallikárjuna-déva of Vúrudoddáram (Doddavaram village) in Ammana-brólu śma, he has given two túms of land in Késaripádu, viz., the field Gándakattachénn, lying in the north, near Gadoyana street for the sacred food (*amritapaḍi*) of the deity.

[Imprecatory verses.]

1. స్వస్తి శకవర్షోబ్యవయంబులు
2. గరగం అగునేంటి సర్వధారిసంవ్వతర కాలిన్
3. క బ కెం గు సూర్యగ్రహణ పుణ్యకాలమం
4. ద్వలను అమృతంబోలి శీమలోని ఊరదొడ్డా
5. రంబున మల్లిఖార్జునదేవునికి పొందుల చుంపిరి
6. సాష్టాంగదండంచెట్టియిచ్చిన నేలలో (సనద్దం) యీవూరు
7. చేనిన అమృతవర్షకు పుత్రరపుపాలాన గడయన
8. తెరువున గాండకట్టచేను కేసరిపాటిం ఇద్దము ఇచ్చిరి
9. స్వదత్తా ద్విగుణపుణ్యం వరదత్తానుపాలనం వర
10. దత్తావహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలంభవేతు॥ స్వదత్తాం

నా

11. రత్నం వాయోహరేతి వసుంధరా వష్టివర్షణ సహ స్రాగి విష్ణయం

12. జాయతేక్రిమి | యైకైవభగ్నిలోకే సర్వేషామేవభూ
బుజాం

13. నభోఽన్యనకరగ్రాంహ్య విజదత్తా వసుంధరా.

ONGOLE (42).

[Doddavaram. Telugu. To the east in a tope ;
from three sides of a stone.]

TRANSLATION.

On Mouday, the 3rd of the bright fortnight of Bhádrapada of the year Sarvadhári, this charitable edict was granted by Pongula Mitinénigáru after máking obeisance to Vináyaka (Ganésa) of Doddavaram. The *mányam* bought from Mádaui Venkusáni (is given) for worship with a light (?) We gave formerly (?) the eastern field to Venkatáyya. Therefore he should enjoy it as long as the moon and sun endure.

[Four imprecatory verses.]

1. సర్వదారి సంవత్సర బ్రాహ్మ
2. పద శు 3 పో | దొడ్డవరం
3. వినాయ
4. కునికి పొంగులమిలిసేనింగారు దం
5. ద్దంవెచ్చి యిచ్చిన ధన్యుశాసనం
6. ము | మా
7. దనివెంకుసాని వచ్చి దొడ్డటికొన్నమాన్యం కీ
8. పారాద్యాలకు రూప్యపాలం వెంకట
9. య్యను పూర్వకం చెల్లింపెప్తిమిగాన అచంద్రా
10. రకంగాను అనుభవించువాండు | స్వదత్తా ద్విగుణం
11. పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం పరదత్తాపహారేణ స్వ
12. దత్త నిష్పలంభవేరు | ఏకైవ భగినిలోకే సర్వేషా

మేవభూబుజాం

13. సభోక్త్యా సకరగ్రాంహ్య విప్రదత్తా పసుంధరా : స్వద

త్తాం

11. వరదత్తా వాయోనాశేరిసమంధరాం పప్తివంశా సహ
ప్రాణ
15. దిష్టాయాం జాయతేమిః । మద్వశభాః పరమహీనరి
16. వంశభావామే భూమిపాః సరత మువ్వలభత్కలిత్రామధ
క్షమేవ
17. సగిరంపశిచాలయగు త్వత్పాదువాద్యయమహం కిర
సాపహ
18. మి

OAGOLE (13).

[Dodilararam. Telugu. To the east in a field. One portion is the end of some inscription with two imprecatory verses. The other is a fragment recording a gift to a deity for offerings.]

1. దిమలా । మేక్షైఃభగినీలోకే సచేషా
2. మేపభూమికాం శభోగ్యా
3. నకరగ్రాహ్యే దిప్రపత్తా వసు
4. వుంధరా శ్రీ. స్వదత్తా ద్వి
5. గుణం వుణ్యం భరదత్తాసు
6. పాలనం వరదత్తావహారేణ స్వ
7. దత్త నివృణం భవేత్ ।
1. (. ౦ కలమ అ) స
2. మహింబ్ధితి
3. అమృతం .
4. పాలింబ్ధి ఇయ్య
6. త . . . (విధు)
7. నే . . . యము .
8. వైవేద్యానకు

9. గంగాన
10. వినయ.

ONGOLE (44).

[Gonasapúdi. Telugu. From Dhvajasthambam of Vishnu templo, Unintelligible.]

1. స్వస్తి రావిపూడి
2. . . . వ . మా . ద
3. . . . ర
4. రయన్న బీజ గట్టి
5. నభమ్మముజ కా
6. దహ వికుల కరు
7. . శహరుచే ధమ్మా
8. రాజేసి వాండు . .
9. శి వారిరివి.

ONGOLE (45). (A.D. 1218-19.)

[Gonasapúdi. Telugu. To west of Kásivisvávara temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Wednesday, the 11th of the bright fortnight of Kártika of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1140 of the illustrious Śaka era, Śrīmat Sūryagiri Dandanáyaka Chandra set up the imago of Śrī Chandréśvara Mahádéva naming it after himself in Mánópalli otherwise called Battirrapattam, which is on the coast of the eastern sea in Kammanádu for the religious merit of Śrīmat Ganapatidéva Mahárāja. He constructed a templo along with an illustrious *mandapa*

and granted in perpetuity, to last as the sun and moon endure, Erra Cherugonasapúndi for providing all enjoyments to Sri Chandésvara Sri Mahádéva, for the religious merit of Ganapatidéva Mahárája.

[One imprecatory verse]

1. స్వస్తిశ్రీ తకవరువంబులు
2. గంగం యగు సేంటిమలు
3. ధాన్య సంవత్సర కార్తిక శు
4. ద్దపక్ష గంగ యుర బుధపాం
5. బునం గంమనాంటిలోనం
6. బూర్వక సముద్రతీరంబున (బట్టి
7. ర) వట్టణంబైన మానోవల్లియ
8. గు నిజనామాంకితంబుగా
9. శ్రీచంద్రేశ్వర శ్రీమహాదేవుని శ్రీ
10. మరు గణపతి దేవమహారా
11. జాలకు ధర్మముగా ద్రుష్టిం
12. చెసు శ్రీమండప సమన్వితం
13. బుగాగుడి ఎత్తించి శ్రీమహాదేవుని
14. గిరి జండనాయక చంద్రం
15. ధు శ్రీచంద్రేశ్వర శ్రీమహాదేవు
16. నికి అంగరంగ భోగంబుల
17. కు ఎట్టచెల్లగొన సమూహి
18. ని చంద్రాకర్ణస్తాయిగా గణపతిదే
19. వ మహారాజాలకు ధర్మముగాని
20. నిష్ఠిమి దీనికి స్వచ్ఛత్రం పరదత్తం
21. వాయో మాతేరి వసుంధరా
22. వట్టివ్వక మా సవాసాని విష్ణు
23. యాం జాయలేమి

ONGOLE (46). (A.D. 1510-11.)

[Gonugunta. Telugu. In front of Vīrabhadraswāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the holy occasion on Tuesday, the 11th of the bright half of Kārtika of the year Pramódūta, corresponding to the year 1433 of the illustrious, victorious and prosperous Śalivāhana Saka era, while Śrīman Mahā-maṇḍalésvara Rājādhi Rāja Rājaparamésvara Rāja Téjónidhi (treasury of splendour) Śrī Krishnadēva Mahārāyulu was ruling the kingdom of the earth, Śūr-nāyani Abbānāyanivāru was pleased to give Gōnugunta, attached to Kocharlakota *Kaṭaka* in Ammanabrolu *śima* which Śālva Timmarasayya was pleased to give to Śūr-nāyani Abbānāyanivāru and which is situated in Kondavidu *rājya* which was given to him (Timmarasayya) by the Rāja, for the religious merit of Timmarasvāru for providing *amṛitapaṭi* to Amarasvara of Gonugunta which is subject to him (Abbanāyanivāru).

. . . . on the west, Gonugunta, the western extremity on the east of the *mēra* grain realized from the *amaram*, on the north of the village on the west of the tank, on the east of Yēlumnādu, on the south of Sēvūru, near Chellikūru to Yōrungirammaḱūr at the junction of that field and Gonugunta the field granted *putti*, per *putti* to the village to the west of mādigalachēnu to the south of the village, the *mānyam* to the east torikump shall belong to Amarasvara Those who violate this will incur the sin of killing

cows and Brahmans near the Ganges If any one obstruct and do not give (*méras*) he will incur in perpetuity as long as the sun and moon endure the sin of eating from the skull of his eldest son, and of killing cows, and his parents

[One imprecatory verse]

NOTE —(1) Note the use of *Kataka* in this inscription It seems to mean nothing more than a fort and its *entourage*

(2) On the *gōpūram* of the temple of *Ramalingésvara* at *Gonugunta* there is a long inscription describing a grant made by a zamindar of *Venkatagiri* to the temple It is probably modern and is of no interest

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవచనంబులు
౧౮౩౩ అనునట్టి ప్రమోదా

2. త సంతక శాస్త్రీక శుద్ధ ౧౧ మంచార పుణ్యకాల
మందున శ్రీ మన్నహా మండలేశ్వర రాజా

3. ధి రాజ రాజ పరమేశ్వర రాజలేజోనిధి శ్రీ కృష్ణదేవ
మహారాయలు వృత్తివీరాజ్యము చే

4. యుచును సాళువతిమరసయ్యరువారికి దయచేసి యి
య్యంగ నంగరంగ వైభవాలతో

5. ను రాజ్యముచేయుచును తిమరసయ్యవారు తమకుచ్చెల్లి
వచ్చె కొండవీడురాజ్యం

6. లోను నూనాయని అల్పనాయనివారికి దయచేసి
యిచ్చిన అమ్మనాలోలు సీమలోను కొచ్చె

7. కొటకటక సాయిగట్టునగోనుగుంటన నూనాయని
అల్పనాయనివారు దయచేసి

8. తిమ్మరుసువారికి పుణ్యముగాను భవనాలచేసె దమకు
చెల్లివచ్చెడి గోనుగుంటను అమరేశ్వర

9. దేవునకు అమృతపల్లములకు పద
మటను గోనుగుంట వడమటి కొమ్మున

10. . . యః పూరితా యావత్సానమ అమరానకువచ్చే మేర
పంటను పూరితి పుత్తరమునను . . .
11. చెరువు పడమటను యెయినాటికి పూర్వానానం [శేషా
రికి డక్షిణము తట్టుకను చెల్లి దూరివద్ద]
12. . . . వోరుం దుమకు పూరితి . . . పూ.
. . . బో ఆ చేనుగోనుగుంట సందున పుట్టి [పక్ష]
13. . . . పెట్టిన క్షేత్రం ఖ గ పుట్టి . . . పూరితి
. . . లోన్యానానను మాదిగల చేనుకుపడుదును . . .
14. అనుశేష్యరుని పూరితి డక్షిణమున . . . వోరి
కుంటకు రూప్యముంచివచ్చి మాన్యు . . . చెల్లంగలది
15. . . . ధృవ అ
. యంతుకు య్యరు తప్పిచాను గంగ
కలుత గోవుప్రాంక్షులను
16. విధించిన పాపానం పొందుదురు
. యవ్వరియ్యక సరిగా
17. . . విరోధించినయవల పెద్దకొడుకు కపాలమున గోవుల
తమ తల్లితండ్రుల కుడిచిన .
18. అ దండ్రాకము అనుభవించువారు స్వదత్త ద్విగుణం
పుణ్యం
19.

ONGOLE (47). (A.D. 1519-20.)

[Gundlapalli. Telugu. Near Polameramma temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 15th of the bright fortnight of Kártika of the year Pramádi, corresponding to the illustrious and auspicious Śaka year 1441, on the holy

occasion of a solar eclipse, we, Vijayāra, have given 200 kuntas of dry land in the fields of Virachirudapalli which belongs to our chiefdom, on the boundary line of Kottahōta and Nettipādu as a *sarvamānya* for the Gōpāla tank.

NOTE.—This chief's name does not recur in our collection

- 1 స్వస్తి శ్రీ శుభ కేశవరుష
- 2 యులు గరగ అనునేటి ప్ర
- 3 మాది సంవత్సర కారీక శు గృ ఆ
- 4 సోమ గ్రహణపుణ్య కాలమందు
- 5 ను (వెట్టినచెను) జీయరాజుమా
- 6 నాయంకరానమాజెంలై వీర చిరుడవ
- 7 ల్లి పాలంలూను కొత్తకోట(నె)ర్తి
- 8 పాటి పాలిమేరం పెంటచెను
9. గోపాళుని చెరువుకు సర్వం
- 10 మాన్యం గాను యిస్తేరు అంం కు

ONGOLE (48)

[Gandlapalli Telugu Opposite Siva temple]

TRANSLATION

First part

* * * *

Those who obstruct this resemble those who kill at Bonares and will be regarded as having disobeyed Tribhuvanānkaśa (the Chālukyan king Vijayāditya III)
Sena

Second part

Hail ! the terror of all foes

* * * *

NOTE.—The transcription was done by Mr V Venkayya.

1. [ని] చ్చినట్టి కలిది . బు చేచు
2. లయ్యకప్పారి బా . ను ఇల్లు
3. లనుద్దాగిన [వారు] ల . బ్ర
4. . వ్వలు పిల్లలు రి
5. పాలు ఆ . స్తు . బులుపుట్టి
6. పాటలు దీనికిస్తుక్రంబు వచ్చిన
7. వారు బారనాశి వచ్చినవారు
8. బ్రువనకుశంబు వ [క్రి] శినవారు
9. [ముద్ర ?]

(b)

1. స్వస్తి శకం రిపుదర్శన మ

* . * . *

ONGOLE (49). (A.D. 1298-99.)

[Ídamúdi Telugu. Inside shrine of Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail ! On Sunday, the 2nd of the bright fortnight of Śrávana of the year Viḷambi, corresponding to the Śaka year 1221, Putávari Káma Boppaningáru, the minister (*pradháni*) of Śríman Mahámandalésvara Kúkatíya Pratápa Rudradéva Mahárájulu presented to Kandamúdi Rámájésyula for the religious merit of his ather (Dévaya) and his mother (Punnavalakshmi) . . .

1. స్వస్తి శకవర్షంబులు ౧౨౨౧ ల
2. గునేటి విశంబి సంవత్సర శ్రావణ
3. సు ౨ ఆ 1 నాండు శ్రీ మన్మహా
4. మండలేశ్వర కాకతీయ ప్రభా

5. ప రుద్రదేవ మహారాజుల వ్రథా
 6. ని పుతాశరి కామబొప్ప
 7. నింగారు తమతండ్రి (దేవయ) గారికి
 8. ని దమతల్లి (పున్నవలక్ష్మీకిన్ని) పు
 9. న్యాయుగాను కందమాండి రామాజో
 10. న్యులకు ఇచ్చెను . .
 12.
 13.
-

ONGOLE (50). (A.D. 1154-55.)

[Janakavaram (hamlet Pongulúru). Stone in enclosure of Bhímésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! In the year Bháva, corresponding to the Śrī Saka year 1076 on the occasion of a solar eclipse, we, Śrīman Mahásámanta (provincial chief) Viyavéláru have given with libation of water ten *maflu* of land in our villago Pangalúru, situated in Kammanádu for providing oblation, a sacrifice and worship to the great deity Tiruvengalabha.

[Two imprecatory verses.]

Whoever obstructs this will be regarded as having killed 1,500 tawny cows on the banks of the Ganges, as having eaten from the skull of his eldest son, and as having killed at Benares.

NOTE.—Perhaps Viyavéláru of 50 is the same as Jiyyaru of 51. There is probably some mistake about the name which does not seem to appear elsewhere. Perhaps we should read Vijaya instead of Vija and Jiyyaru.

1. స్వస్తి శ్రీమరు సకపరుషములు ౧౦౭౬ అ
2. పునెందు భావవట్టున రిసుకేశళ్ళ మహా

3. దేవరకు శ్రీమనుమహాసాహంబ వియ
4. వేలారు కమ్మనాంటిలో నదమయూరై నవం
5. గులూరు హరిబలి అర్చనలకు సూర్య గ్ర
6. హరి నిమిత్తమునం వ గం మట్లు భూమి
7. దారా పూర్వకముసేసి ఇచ్చితిమి । బహుభి
8. వ్వు సుధాదత్త బహుభివ్వాను పాలితం యెస్యయె

స్యయె

9. దా భూమితస్యత స్వదదాఫలం । స్వదత్తం పర
10. దత్తం వాయోహరేతి వసుంధరా సస్త్రివ్వరుష
11. సమాప్రాణి మిష్టాయాం జాయతేక్రిమి । దీని
12. సెచ్చరేని విలమముసేసినవారు గంగ క
13. ఋత గంగం గవిలల వధించినవారు
14. శేష్ పుత్రుని కపాలమున కుడివి
15. నవారు ॥ బాణరాణి వ్రచ్చినవారు॥

ONGOLE (51). (A.D. 1155-56.)

[Janakavaram (hamlet Pangalúru). Telugu. In enclosure of Bhímésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! In the 10th year of the victorious reign of Śrīmad Rājārājadēva, on Sunday, the 1st of the dark fortnight of Āsviyuja of the year Yuva, corresponding to the Saka year 1077, Mahā Sāmanta Jiyyarn, the servant of the divino foot of Śrīmad Rājārājadēva and the protector from fear, gave on Vētiparva day from the fields of Guḍimaniyam one kuchela of land to Mūlasthanā Bhímésvaradēva of Pangalúru for the temple. This should last as long as the moon, sun and stars endure. Those who think of doing evil to this will be regarded as having killed at Benares.

Setajiyya, son of Virajiyya, the temple servant of the *mūlāsthāna* (chief deity) should build the temple and *mandapam* and perform daily offerings, and worship with lights. Those who prevent the trustee of this edict from keeping up the charity will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges.

[One imprecatory verse]

1. స్వస్తి శ్రీ మద్రాజ రాజ దేవర విజ
2. య రాజ్య సంవత్సరములు గం శ్రాహి కక వ
3. వజ్రములు గం 22 నేంటి యవ సంవత్సర ఆ
4. శ్వేయము బహుల బాహ్యమి నాదివారిము దేరి
5. వజ్రముగ్గాలు శ్రీమద్రాజ రాజ దేవర దివ్యశ్రీ
6. పాద శేవక భయదాయమాన మహాసామంత
7. జియ్యరువారు పంసులూరి మూలస్థాన శ్రీభీమేశ్వర కే

వరకం

8 గుడిమణియనునగు ద్వైలమాస్యం ఇచ్చితిమిదియాచంద్రా
కలా

9. రకము దీనికహితము దలచిరవారు బాణరాసింద్రచ్చిన
10. వారు మూలస్థానవలి వీరజియ్యల కొడుకు సేతజియ్య
11. లి ఈ గుడియని మాడముచు గుట్టించి నిత్య నివేద్యము
12. దీపము నడవంగలవాండు ఇష్టానావతిని దక్షిణైశ్వరేని జే

ట్టి

13 సవారు గంగకట్టం గవింపగించినవారు బహుభివ- సు
ధాద

14. తై బహు భిచ్చాసుపాలితా యెస్యయెస్య యదాభూమి
తస్య తస్యయాదా

15 ఫలం 'స్వదత్తం పరదత్తం వాయోహరేతి వసుంధరా
వష్టి వజ్రదానా

16 ప్రాణి విస్తాయాం జాయతే క్రిమి

ONGOLE (52). (A.D. 1632-33.)

[Jaakavaram (hamlet Pangalúru). Telugu.
Stone to east of Bhíméśvara temple]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 14th of the dark fortnight of Māgha of the year Āṅgrasa, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka year 1554, this charitable edict of land was caused to be granted by Madupali Tirumalayya, the agent (kāryakarta) of Śrī Veligōṭi Kumāra Timmānāyanivāru, after making endless salutations to the great god Bhíméśvara of the illustrious Pangulúru. On this holy occasion of Śivarātri we have given with libation of water for the religious merit of Kumāra Timmānāyanigāru, the Lingagunṭa field of two *gorrus* as an ontiro *inām* in the Nesari-pāti Kuchola field having on the north the path to Chandalúru and the boundary line of Chandalúru on the east and Góparájuvāru waste land on the south and Góparájuvāru field on the west. Therefore those two *gorrus* of land with the eight kinds of ownership and powers

NOTE.—This agent is not mentioned elsewhere.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాయుదయ శాలివాహనశక వ
2. మఁబులు || ౧౫౫౪ || అనునెంటి అంగీకర (న) నం
3. వృత్సర మాఘ ది ౧౪ సో శ్రీమతు వంశులూరి భీ
4. మేశ్వర శ్రీమహాదేవునికి శ్రీవెలిగోటి కొమా
5. రతిమ్మనాథునివారి కార్యకర్తలైన నముడువలి తిరు
6. మలయ్య అనంతములైన దండములు సమప్పించి యి
7. ప్పించిన భూదాన భమ్మశాసనం ఇసివరాత్రి పుణ్యకాల

మండ్లు సాస్

8. మి అంగ రంగబోగముచిక్కుంగు నునె సరిపాటికుచ్చిలక్షే
ప్రము రెండు

9. గోల్కచేను లింగికుంటచేను వుత్తరాన్ను చందలూరి
దోవాను తూర్పు

10. న చెంద్యలూరి పాలిమేరానున్ను దక్షిణాను గోపరాజు
వారి పీడును

11. పడుమట గోపరాజువారి చేనునున్ను . ఇలాసను
. సర్వమాన్యం

12. గాను . . కుమారలివ్వానాయనింగారికి పుణ్యంగాను
ధారాపోసి ఇప్తిమిగానయా

13. రెండుగోల్క . . . చెను అందుగల అష్టభాగ లేజ
స్వామ్యము ఆ

ONGOLE (53). (A.D. 1293-94.)

[Kandlagunta. Telugu. From four sides of a stone
opposite Gokanésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail ! On Monday, the 1st of the bright fortnight of
Chaitra of the year Vijaya, corresponding to the illustrious
Śaka year 1215, Hail ! while Śrīman Mahāmandalésvara
Kākatīya Pratāpa Rudradēva Mahārāja was ruling and
holding pleasant intercourse (with his feudatories),
mānyams were given to Polamara sthāna constructed for
Brahma (?), *vrittis* to god and Brahman and a field up to
its four boundaries(?) . . . Bābata Dévarāja caused
the village . . . to be given as charity to
Bhīmésvara Śrī Mahādēvara (whose image is) set up at
Rāvinūtula for his enjoyment as long as sun and moon

exist for the religious merit of his ruler Rudradéva Mahārāja. May it cause great prosperity !

[Two imprecatory verses.]

[NOTE —In O. 129 we have the same donor mentioned. His name there appears as *Dihada*. He seems to have been a petty chief who is not mentioned elsewhere.

1. స్వస్తిశ్రీ శక
2. వషంబులు
3. గంగ అగు
4. నేంటి విజ
5. య సంవత్స
6. ర చైత్ర శుద్ధ
7. ౧ సో 1 స్వస్తి
8. శ్రీ మన్న
9. హ మండ్ల
10. శేష్వర కాక
11. తియ్యప్ర
12. రావ రుద్ర
13. కేవ మహా
14. రాజులు సు
15. ఖ సంక (రావికోడ ?)

Second sula.

16. ంబుల రాజ్యము
17. సేయుచుండంగా
18. సు కమ్మనాంటిలో
19. నిరావి మాంతుల
20. స్థలిమున బ్రమ్మ
21. నికింనిం గట్టిన
22. బోలామర

23. వనస్థాన మాన్యం
24. ములును దో
25. వ బ్రాహ్మణ
26. బ్రిత్తుయాసూ
27. పుచ్చి చతుస్థి
28. మ సహిత
29. మైన తేవ్రమా
30. రుత బెట్టెను
31. గ్రామా య
32. . . ము

Third side.

33. గాను బాహ
34. వదే వరా
35. జుల ద
36. స్నేలిన రుద్ర
37. దేవ మహా
38. రాజులకు
39. భర్తాపుగ
40. సు రావిమా
41. రులంబ్ర
42. రిన్ద సేకిన
43. వీంచేన్ద
44. ర శ్రీమహా
45. దేవరకును
46. అగరంబ
47. బోగమల
48. కను అర
49. ర బ్రాహ్మణు

50. నెల్లు నల్లు
51. గాను ధర్మ
52. ము సేయిం

Fourth side.

53. చెప్పను మంగళ
54. మహా శ్రీ శ్రీ
55. శ్రీ ॥ స్తోత్రం ॥
56. దానపాల నయో
57. స్తుత్యేదానాత్మే యో
58. నుపాలనం । దానా
59. త్వగ్గ మహాపా
60. తి హాలనా ద
61. చ్యుతం పదం ॥ స్వ
62. త్తా ద్విగుణం పు
63. గ్యం పరదత్తాను
64. పాలనం వర
65. గణాన హా
66. రేణ స్వద
67. త్రం నిష్ప
68. రం భవే
69. త శ్రీ
-

ONGORE (51) (A.D. 1306-07 ?)

¹[Kanuparti. Telugu and Sanskrit in Telugu character. On a small stone by the Vishnu temple. Lines 1 to 4 form a Sanskrit verse which as it stands makes no sense, but appears to be a Jain invocation of Dharma.]

TRANSLATION.

On Friday, the day of Satabhisha, the first day of Kártika of the year Rappava (Bhava or Parábhava?), corresponding to the illustrious Saka year 13 . . with the consent of the Rája, Srimat Kámayá Boyyandu of Alunanándu gave to Malamandala (Alamandala?) Perumála of Mottupalle 200 *madus* of wet land in Chodalaváda *sthala* under the Kámasamudram (a tank?) of Kanuparti for providing worship, *amritapadi*, vessels and *tirupadi-yáram*. This *padisesham* to Rámndu (Ráma) should be maintained as long as the sun and moon exist. May the kingdom and Dharma prosper!

NOTE.—The inscription has been made out with difficulty from the original stone.

1. स्वस्ति श्री लोकेश्वरी
2. ध्येते लोकांस्तां प्रण
3. म्यहं । पालये तस्तु
4. मां भवन्तु पृथिवीश्वर

¹ Mr Boswell in the District Manual talks of "an immense stone *śaśanam*" at Kanuparti, but we have been unable to find it, possibly sand has drifted over it. Kanuparti was evidently a place of some importance once and much larger than it is at present. Carved stones are to be found scattered about but the most conspicuous feature is the number of *lingams*. In the next inscriptions it is spoken of as possessing a thousand *lingams*.

50. సెల్లు సెల్లు
51. గాను ధర్మ
52. ము సేయు

Fourth side.

53. చెప్పెను మంగళ
54. మహా శ్రీ శ్రీ
55. శ్రీ ॥ శ్లోకం ॥
56. దానపాలు నయో
57. ముగ్ధేదానాత్మే యో
58. సుపాలనం దానా
59. త్వగ్ధా మవాహ్న
60. తి పాలనా ద
61. క్షుతం పదం ॥ స్వ
62. రా ద్విగుణం పు
63. గ్యం పరదత్తాను
64. పాలనం పర
65. గజాన హా
66. రేణ స్వద
67. త్రం నిష్ప
68. లం భవే
69. త శ్రీ
-

ONGOLA (54). (A.D. 1306-07 ?)

¹[Kanuparti. Telugu and Sanskrit in Telugu character. On a small stone by the Vishnu temple. Lines 1 to 4 form a Sanskrit verse which as it stands makes no sense, but appears to be a Jain invocation of Dharma.]

TRANSLATION.

On Friday, the day of Satabhisha, the first day of Kārtika of the year Rappava (Bhava or Parābhava?), corresponding to the illustrious Saka year 12 . . with the consent of the Rāja, Srimat Kāmaya Boyyandu of Alinanāndu gave to Malamandala (Alamandala?) Porumālu of Mottupallo 200 *madis* of wet land in Chodalavāda *sthala* under the Kāmasamndram (a tank?) of Kannparti for providing worship, *amṛtapātri*, vessels and *tirupadī-yātram*. This *padīśham* to Rāmndu (Rāma) should be maintained as long as the sun and moon exist. May the kingdom and Dharma prosper!

NOTE.—The inscription has been made out with difficulty from the original stone.

1. स्वस्ति श्री लोकेश्वरी
2. ध्यंते लोकांस्तां भग
3. ग्यहं । पालये तस्तु
4. मां भवंतु पृथिवीश्वर

¹ Mr. Eswell in the District Manual talks of "an immense stone *śāsanam*" at Kanuparti, but we have been unable to find it; possibly sand has drifted over it. Kanuparti was evidently a place of some importance once and much larger than it is at present. Carved stones are to be found scattered about but the most conspicuous feature is the number of *lingams*. In the next inscription it is spoken of as possessing a thousand *lingams*.

5. శ్రీ శకవరుషములు ౧౨ . . .
6. రప్తప సంవత్సర కార్తిక క శు
7. ౧ శుక్రవారమాను శత భివం
8. మును అలిననాందు । శ్రీమతు
9. కామయబోయ్యుండు రాజాపగ్ర
10. హముతోడ మోట్టుపల్లెమలి
11. మండ్లల పెరుమాల్లికు సమా
12. రాధనకు అమ్రతపడి బాత్రము
13. లకు చెడలవాడస్తలమున, కను
14. పఱలి కామసముద్రం క్రిం
15. దను తిరువడియారముకు
16. గాను నిచ్చిన పరిచెని మదు
17. లు ౨౦౦ మదులుండును
18. అచంద్రాకాము రా
19. మదు పడిశేషముగా
20. నునడపంగలది రాజ్యమూ
21. ను దక్షిణమూను వధింప
22. డము.

ONGOLE (55). (A.D. 1426-27.)

[Kanuparti. Sanskrit verse in Telugu character. From stone removed from above the gate of the Vishnu temple.]

TRANSLATION.

V. 1. In the illustrious Śaka year, reckoned by the elephant (8), the oceans (4), the fires (3), and the moon (1), i.e., 1348, on the 11th *tithi* of the bright fortnight of Māgha in the year Bhava preceded by Para (Parābhava), there was a holy city called Kōśāmbika, which is situated

at the junction of the Brahmakundi (Gundlakamma) with the sea, at a distance of *yōjanas* reckoned by the eyes (2) and the moon (1), *i e*, 12, to the east of Srisāila, and which was the abode of 1,000 lingas

V. 2 King Vīra Amṛa (Abala), of great valour, scion of the solar race, son of king Nūnka, being entreated by kings who were his equals "Be our refuge" gave to the pious Brahmans, whose conduct was pure and approved by the védas, and who were enjoying lands given by him in that town, wealth consisting of the eight species of property and the eight species of enjoyment to last as long as the sun and moon endure

Kusambika = gold

Kōsambikāpari = city of gold, Kaurkāpari a Sanskritized form of Kanuparti

Inscriptions (55) and (56) are of the same date and the donors' fathers seem to be the same. But the stone is rough and the inscriptions had to be read *in situ* and there may be some mistakes. Kanuparti contains a large number of *lingams* even now.

- 1 श्रीमच्छके गजावि
- 2 ज्वलनशशिमिते श्रीप
- 3 रादौ मवाब्दे माधे
- 4 मात सितैकादशतिथित
- 5 मये ब्रह्मकुब्जवि
- 6 गयो श्रीदीप्तिभेन्द्र
- 7 मागे नयनशशिमिते
- 8 योजने सतिनाया
- 9 पुण्या कोशाविका पु
- 10 र्यपि न दशशतस्याणु
- 11 लिंगाकरोभू ॥ (1)

12. भूपालैरात्मनुल्लेखे
13. वशरणामिति प्रार्थितो
14. अप्रतापःश्रीमद्वीरो
15. मलदमापतिरिनकुलजो
16. नृकभूपालसूनुः ।
17. तस्याभुक्तक्षितिभ्यःशृ
18. तिमतविमलाचारस
19. द्वाक्षणेभ्यश्चाष्टैश्च
20. र्थाष्टमोगान्वितसुख
21. मकरोद्यावदादित्य
22. चन्द्रौ ॥

ONGOLE (56). (A.D. 1426-27.)

[Kanuparti. Sanskrit in Telugu character and Telugu. From the stone by the Vishnu temple referred to in the preceding inscription.]

TRANSLATION.

[One imprecatory verso in Sanskrit.]

(Telugu) Hail! On Thursday, the 11th of the bright fortnight of Māgha in the year Parābhava, corresponding to the illustrious Saka year 1348, Vīra Ávu Bhúdéva Chóda Mahārāja, the son of Śríman Mahāmandalésvara Vennu Sambera Álamandala Nūkayadéva Chóda Mahārāja, who has the *biruda* Tribhuvana, (gave) Kanuparti which is situated to the south-east of Śríparvata (Śrísaila) which is the place of 1,000 lingas and which is the holy place of the junction of the Brahmakundi (Gundlakumma) with the

set to the holders of *mittis* of deities and the Brahmans of that town, as a *sarvamanya* with all its income and free from all burdens and made them happy, for the religious merit of Vijaya Bukka Raya Maharaja, son of Srīman Mahāmandalesvara Rajadhrāja Rājaparamesvara Srī Vira Dévarāja Mahārāja and his queen Demā Ammā

A royal charter in stone was issued (in these terms).

To the kings who protect the charity set out in this charter which has been set up to last as long as the sun and moon exist and which has also been engraved on stone in a spirit of righteousness, there will be prosperity to the kingdom, to the ministers increase of life, health and wealth, to the officials abundance of wealth, gold, property and vehicles, and to the subjects increase of progeny

[One imprecatory verse]

Adoration be to Srī Rāma !

Those who cause obstacles to this charity will be regarded as having committed the five cardinal sins, *Brahmahatya* and the rest.

[One imprecatory verse]

NOTE —The mother of Vira Vijaya or Vijaya Bukka is commonly called Hemāmbikā. Probably Demā Ammā is a misreading for Hēma Amma. It seems pretty clear that for Vira Avu we should read Vira Abala. The titles should apparently precede the name of Vijaya Bukka instead of that of Vira Devaraya.

- 1 सामान्योय धर्मसेतु
- 2 नृपाणा कालेकाले पाप्मनी
- 3 यो भवद्भि । सर्वानेतान् पाविन
- 1 पार्थिवेन्द्रान् भूयोभूयो
- 5 याचने रामचन्द्र ॥

6. శకపషణ్ణులు గర్భరూ అగునెంటి
7. పరా భవసంపత్సర మాను శు గి గు
8. శ్రీమంత్తహా మండలేశ్వర రాజాధిరా
9. ౨ రాజు పరమేశ్వర శ్రీవీరదేవరాయ
10. మహారాయులకుంసు ఆదేవులు దే
11. మా అమ్మగారికిన్ని ఆపద్లం కుమా
12. రుండు విజయ బుక్కరాయ మహా
13. రాయలుకుంసు పుణ్యముగాను శ్రీ
14. మంత్తహా మండలేశ్వర గ్రామపహా
15. రుద్రుల వెన్ను సంపేటి ఆలమండలమా
16. కయదేవచోడ మహారాజుల కు
17. మారుండు విర ఆపు భూదేవ చోడ మ
18. హారాజులు కనుపట్టు శ్రీవనవల పూర్వ
19. దక్షిణమున్ను సహస్రలింగస్థాన క్షంహ
20. కుండి సాగర సంగమ పుణ్యక్షేత్ర
21. మునిన్ని అందుంగల దేవత్రాం
22. మ్మణవిత్తుల వారికి క్రితానకప్తం
23. ఆయాలు సహితం ఏ అవాంఠరా
24. లుంబుట్టకుండాను సర్వమాన్యం
25. గానురాయలు ఇచ్చినరాయిసెన
26. త్రశశనము సీలాశాసనముగాను
27. దమసహాయుడై ఆ చంద్రాకాంత
28. ఇగాను ప్రతిష్ఠించి పుష్కరించిన ధ
29. మశాసనములోని ధర్మముంవాలి
30. చిన రాజులకు రాజ్యాభివ్రద్ధిన్ని ప్ర
31. దానులకు ఆయురారోఽవ్యైశ్వర్యాభివృద్ధి
32. ని అధికారులకు ధనకనక వస్తువా
33. హనసమిద్ధిన్ని ప్రజలకు రుబుత్రపా
34. త్రాభివృద్ధిన్ని అపుచు దానపాలన

35. मध्ये दानाच्छ्रेयोनुपालनं दाना
36. त्वर्गमवामेति पालनादच्युत
37. पदं ॥ श्रीरामचंद्रायनमः
38. ఇదమానకు విరోధి-చినవారు బ్రహ్మ
39. హత్యాది పంచమహాపాపకము
40. లు చెసినవారు ॥ स्वदत्तां परदत्त
41. वा यो हरेति वसुंधरां पृष्टि
42. वर्षसहस्राणि विष्टायां
43. जायते कृमि ॥

ONGOLE (57)

[Kanuparti. Telugu From threshold of gate
of Siva temple]

TRANSLATION

Hail ! Prosperity ! . . . Vijayāditya Mahā-
rāja, supreme lord . . . Paramabhattachāraka (very
devout) . . . will realize the desires . . .
whoever destroys this will incur guilt such as that of
one who destroys 1,000 good Brahmins, 1,000 cows,
1,000 temples and 1,000 tanks in Benares . . .

1. [స్వప్రీతి]
- 2 విజయాదిత్య మహారాజాధి రాజ . . .
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7 సహస్రములకు
- 8 కి క్రింది

9. యాధిపతే [విష్ణు] జ రాజాదర [స]
10. రంభట్టారకప్రసా దయాను . .
11. శృంగతనమీశా ధయ . మనవా
12. చిత్రఫలమ్మృష్టి ద [యే]న వినాశ చ . .
13. యిత్రతేన [వారాణశీ] మహాబ్రాహ్మణ సహస్రఘ్న
14. సహస్రకపిలాఘ్న సహస్రదేవాలయఘ్న సహ
15. స్రవతాకఘ్న మహాపాతకోభవతి విజయదిత్య
16. స్తు జన్మనాభ నాశమ . . సతిత
. యమ . .
17. పెదయ దాన
18.

NOTE.—The transcription was done by Mr. V. Venkayya.

ONGOLE (58). (A.D. 1310-11.)

[Karavadi. Telugu. From a boulder in enclosure of Rámaliṅgaswámi temple. Second side unintelligible in parts.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 10th of the dark fortnight of Srávana of the year Sádhrāṇa, corresponding to the year 1232 of the illustrious and prosperous Śaka era, while Pratāpa Rudradēva Mahārāja was ruling the earth, this charity was presented to the deity Rámanátha of Karavadi, which is situated on the southern bank of the Gundēru (Gundlakamma river) by Kāmaya Boppandu Dēvaya Reddigāru, the Reddis, the Kāpus, and the Settles, and the 18 castes. We have given the field to the deity free from taxes and miscellaneous fees Vendors and purchasers should give half a káṣu on all

their goods and grain (?) The Behris (hawkers) who sell goods for thousands (on a large scale) should also pay (?) Those who obstruct the charity by not giving these *méras* will incur the sin of killing a tawny cow near the Ganges. They will be considered to have drunk toddy from the skull of their oldest son. They will incur the guilt of the five great sins

* * * *

స్వస్తిశ్రే శుభశకవరుష
 యులు ౧౨౩౨ అగునేంటి
 సాధారణ సంవత్సర
 శ్రావణ బహుల ౧౦ గు
 వ్రతాప రుద్రదేవ మహారాజా
 లు ప్రిష్టిరాజ్యము సేయం
 గాను గుండ్రేటి దక్షిణాన కలు
 పది రామనాథ దేవరకు కా
 మయ బొప్పందూను, దేవ య
 రెడ్డింగూరును, రెడ్డిగూరు, కాంపు
 లూను, సెట్లూను, పరు పెనిమిడి జా
 తులవారూం గూడంజేసిన దమ
 ము దేవక్షేత్రము ఎంతగలవారు

Second side.

నువట్టి . . . పండ్లము నీల్లలు సుంకగము
 లేయును . . . వ్యతేకుండా నిష్ఠిమి, తమ స
 ర కన్య . . . ధర్మము సురముఖండ్లి వరు
 వుదు . . . వీర, సకలధాన్యాలును పసరక
 మ్మినాను . . . విసామూను వణమున సరకా
 సూరి ర్నయించి సరసుగొన్నవారు వెక్కడివి

వెలు అన్నెడి బెహరిపెట్టెడిది ఇ
 మెర తూనుపెట్ట నీకవిఘ్నముసేసిన
 వారు గంగ కతంగవిలిం బొడిచిన
 వారు పెద్ద కొడుకు కపాలానం గల్లు ద్రా
 వినవారు - వంచమహాపాత కాలుబడువారు
 కు భక్తుని పెరనడ్డు సెక్తిమి(?).

ONOLUF (59). (A.D. 1167-68?)

[Kondamunjalúru. Telugu. Ono side of Nága stone to west of village.]

TRANSLATION.

Hail! On Tuesday, the second of the dark fortnight of Kártika, corresponding to the year 1089 of the illustrious Saka era, in the 21st year of the victorious reign of Śrīmat Rāja Rājadēvara, Yerrama Náyakndu, son of Nimbrólu Sabbauáyaka the superintendent of the treasury (koṭṭari presumably corresponds with *kosh-tádhikári* in No. 60) of Śrīman Mahāmandalésvara Kulóttunga Rájendra Chóda Rāja, having set up a *linga* in the name of his father in Kondamunjalúru in Kammanádu, erected a templo and presented eight *kunchams* for offerings at the three *sandhyás* to Sabbésvara Mahádēva.

Seven *maruts* of wot land in rear of the Siláchernvu to the south of the village along the tank bund for rice . . . and two *puṭṭis* of dry land; two *túms* of jonna field to Mallajiya, a gingolly field of one *puṭṭi* west of the village for the perpetual lamp, five cows and four sho-buffaloes for the five kinds of sacred food, for ghee,

for curds, for festivals and for offerings Mallajyalu the soo of Vemajyalu, should receive these and he, his sons and grandsons should maintain (the worship) as long as the sun and moon endure Those who, not maintaining this charity, cause obstruction to it will be regarded as having killed their parents and will incur the sin of killing tawny cows on the Ganges

. of Rájendra Chóda presented,
 . . two *puttis* of land to Sabbésvara for the great offerings, he presented a giogelly field of

. *puttis* for the perpetual lamps to last as long as the moon and sun endure to the west of the village of Koodamunjálúr . . no trouble by force should be caused to this (charity) by any one on earth If any one seizes what has been given by others he becomes guilty of the five cardinal sins So has it been declared by Vyasa

[Two imprecatory verses]

NOTE—Mr V Venkayya supplied the transcript of the Sanskrit portion

- 1 స్వస్తి శకవిషంబులు గంధ[ఁ]
- 2 నువ్వంటి కాత్తిక బి అమంగల వా
- 3 రమున శ్రీమద్రాజరాజు దే
- 4 వర విజయరాజ్యం సంవత్స
- 5 రంబులు ౨౦ శ్రౌహిశ్రీమత్తనా
- 6 మణ్ణిలేశ్వర కులార్తుంగి రాజేం
7. ద్రవోడ రాజుల కొట్టరి, నింబ్రో
- 8 వి సచ్చినాయకకొడుకు ఎట్ట
- 9 మనాయకుండు కంస్తునాంటిహ
- 10 ని కొండమూలారం దను వం
- 11 ౨ పేర వి ౩, ద్రవిష్టసేన ౫

12. డి గట్టించ్చిం ఆనబేస్వర మహాదే
13. వరకుంద్ర సంధ్యం నివేద్యము
14. నకుంగా ఎన్నిది సుఖములు
15. . . . వీయమునకు నూ
16. రి దక్షిణదిక్కునం జెఱ్ఱుగట్టొన
17. శిలా చెఱ్ఱువెనుకం బుట్టిర్ని పరి
18. పాలము ఏనుమలుతులును
19. రెండు పుట్టుసేల వెలిపాలము
20. ను మల్లజీయలకు జొన్నపా
21. లముఖ ౨ అఖడ్జవర్తి దీప
22. మునకునూరి పడుమటంబు
23. ట్టి జేనుక్కుం జేనును పంచ్చామ్ర
24. తాలకును స్థానమునకు సేతికింబెర్లపు
25. త్సవానకు నివేద్యమునకుంగాంబెట్టిసట్టిమొ
26. చాలు ౫ చడ్డలు ౪ వీనించేకొనిజేమ
27. జియ్యలుకొడుగుమల్లజీయం పు
28. త్రాసు పపుత్రకముగానా చంద్రాకర్కతా
29. రంగా నడుపంగలవాణ్ణుంబు ధ
30. మ్మకాపు¹ నడవక విధులనము²సేసి
31. నవారు దమతల్లిదండ్రుల వనించి
32. నవారు గంగకవిలల వనించి న పోవ
33. మున బోయన³వారు ||
34.
35. న మహానివేద్యార్థ ద్వి-
36. ఖాండప్రమితమపి పరీ తన సత్తె-
37. శ్వాయ మాదద్రానిద్రచోడ-
38. తివల్యపనిసోయిమిత్యా-

1 Read భక్తకాళి.

2 Read క్షేమకరు.

3 Read బోయనవారు.

39. क्षेत्रं खण्डिक . . .
 40. तत्र तिला . . . मखण्डदीपाय प्रादा-
 41. दाचद्राकं ॥ पश्चिमत्. कोण्डमुं-
 42. जरुग्रा स्योपरि न बलाद्वा .
 43. केन चिद्वाच्यां । यदि ह-
 44. रति परैर्दत्तं पञ्चमहापातका
 45. न्वितस्त भवेत् ॥ तथा [च] व्यासेना-
 46. प्युक्तं¹ [॥१] त्सुदत्तं पञ्चमहापातका
 47. तैश्च वसुधैतानां पञ्चमहापातका
 48. नै विष्णोः पञ्चमहापातका
 49. धि- वसुधैतानां पञ्चमहापातका
 50. वि- वसुधैतानां पञ्चमहापातका
 51. तस्य तस्य तस्य तस्य ॥ १ ॥

ONCOLE (60). (A D. 1167-68 ?)

[Kondamunjūrū Sanskrit in Telugu character.
 From Nāga stone to west of village.]

TRANSLATION.

V 1. Hail ! The son of king Chōda of the illustrious Volnādu, who had destroyed hostile kings, was Gonka, whose mind was pure on account of following truth and righteousness, famous for great valour, whose mind was resplendent with meditation on the pair of lotuses which is the feet of Sankara (Siva), his wife was the illustrious Subbamāmbā, chaste and endowed with virtues.

¹ The rest of the inscription consists of two imprecatory verses beginning with त्सुदत्तं and पञ्चमहापातका.

V 2 His son, named Rajándia Choda, renowned, who had acquired polity, whose eternal prosperity was famous, who was praised by good men, who was the constant worshipper of the pair of lotuses which is the feet of Him whose crest is the young moon (Siva), who vanquished with joy the crowd of hostile kings, and who was a second Arjuna in valour, brought under his control, the sea girl (earth)

V 3. His Superintendent of the treasury was Errama Náyaka (residing) in the village named Sri Nidumbrólu—situated in the middle of the well-known district named Velanadu—wealthy, famous, blessed, excellent, grandson of the blessed Sri Muduva of pure lineage, intelligent, of great fame, son of the illustrious Sabbana

V 4 Liberal, resembling Indra in enjoyment, a very Siva, who is saluted by his devotees, who is a Mandara in fortitude, a very Kama to beautiful women who is well known, who is the abode of Sri (fortune), handsome, a Harichandan to relations, excellent poet, Brahmans, good men, and , whose fame is white, the son of Kottamambika

V 5 "Let my father obtain union with Siva" with this wish, having named a famous *linga* Sabbasvara, after him (his father), and having caused it to be set up, he, the illustrious Errama Náyaka reverently caused to be constructed for it a temple in the village named Sri Munjalur well known as being preceded by the word *pariala* (*Jull, Jonda* in Telugu, i.e., Konda Munjalur)

V 6 In the Saka year reckoned by 9, by the serpents (8), the sky (0) and the moon (1) (i.e., 1089), on the second *tithi* of the dark fortnight of the month named Kutika,

on an excellent day (of the week), when the *nakshatra* was Kumbha (lit at the rise of Kumbha)—he, the illustrious, the very wise, who is of good disposition, respectfully dedicated a *kalasa* (dome) (to be placed) on the top of the temple of Sabbésvara which had been constructed.

V. 7. In this village, in the country known as Kammaráshira (Kammanádu) . . .

NOTE.—The transcription of Mr V Venkayya has been adopted.

First side.

1. स्वस्ति श्रीदेव-
- 2 नाटिचोडत्रि¹
3. पतेर्ध्वस्तारिषा
- 4 श्रीपनेस्तन-
- 5 रमूनतधर्म्मनि-
- 6 र्म्मलमति प्रख्यात-
- 7 शार्योक्तति । गोब
- 8 शशकरपादपकज
- 9 युगध्यानस्फुरन्मा
- 10 नत पतिनी² तस्य प-
- 11 तिब्रता गुणयु
- 12 ता श्रीसव्वमावा-
13. भवन् । [१*] ख्यातस्तन-
14. य . . . जितनय.³
15. प्रस्तुत्यनीत्योदयः⁴ ।

¹ Read ° चोडट्ट°

² Read पत्नी instead of पतिनी

³ The reading appears to be सचोचितनय which is correct समाजितनय suits the context better

⁴ Read निवोदय

16. सद्यस्तर्णद्ध-
17. मौलिचरणद्वंद्वभिर्व-
18. ह्री सदा । लीलालोडित-
19. वैरिराजनिचयो रा-
20. जेन्द्रचोडाह्वयः ।
21. स्वार्थीनामकरोत्पथो-
22. धिरशानां शौर्य्यद्विती-
23. यार्जुनः ॥ [२*] तस्याभू-
24. द्वेलनांडुनामि विष-
25. ये मध्ये प्रसिद्धे धनी ।
26. ग्रामे श्रीनिडुंबोलिना-
27. मि विदितः कोष्ठाधिकारी
28. कृती । श्रेष्ठ[ः*] श्रीमुदु-

Third side.

29. बाह्वयस्य क-
30. तिनः [पौ]त्रः पवि-
31. त्रान्वयो । धी-
32. मानेभुमना-
33. यकस्तुतय-
34. [शा][ः*] श्रीसव्वना-
35. ख्यात्मजः ॥ [३*] त्या-
36. गो भोगपुरंद-
37. र[ः*] श्रितनुतश्रीक-
38. न्धरस्तुंदरी (1) कं-
39. दर्प्पा भित्तिमंद-
40. रस्तुविदितश्री-
41. मंदिरस्तुदं [रः*]
42. चण्णना सुक-

43. वौद्रसूरिवतु-
44. घाविदारका-¹
45. णां सतां वि-
46. नां² हरिचंदन-
47. स्तितयशाः को-
48. स्मांविकानंदन-
49. ॥ [४*] सायुज्यं खदि
50. ता शिवस्य ल[म*]तात्रा-
51. मेति सव्वेश्वरं त-
52. त्रामोपपदं विधा-
53. य विदितं लिगं
54. प्रतिष्ठाप्य सः । ग्रा-
55. मे पर्व्वननामपू-
56. र्व्वविदिते श्रीसु-
57. जल्लग्नये । श्री-
58. मानेष्टमनाय-
59. को वगच्चत्प्रा-
60. सादमस्यादरात्
61. ॥ [५*] शाकाब्दे नवनागखे-
62. दगाणते कृष्णद्विती-
63. यातियौ । मासे का-
64. र्त्तिकनाम्ने वास[र*]वरे
65. कुंभोदये तुस्थिते ।
66. प्रासादस्य विनिर्मितस्य शि-
67. खरे सव्वेश्वरस्यादरात्
68. सत्स . कलशार्पणं³

¹ Read घृदारकाणां. In the translation I make मुविदितः a separate word.

² त्रिना is unintelligible.

³ The anusvara stands at the beginning of the next line

In line 68 after सत्स a letter is lost The reading may be सद्गुरुः as in the translation.

69. समकृत श्रीमानु-¹
 70. सुधीमानसौ ॥ [६*] ग्रामे-
 71. स्मिनु² कम्मराष्टक्षि-
 72. तितलवेदिते दक्षि

(Incomplete)

ONGOLL (61)

[Konijeda Tolugu On stone in Janardanaswami temple]

TRANSLATION

To propitiate Sri Gópinatha of Kodinjédla, Narasinga Setti, son of Balasáyana Singama Setti, of the Vindila *gótia*, of the Kómati sect of Kandukuru, caused the enclosure wall of the eastern side of the temple to be polished by Santanutalapadu Punnayya for the religious merit of his mother Yalasan and father Singama Setti

1. శ్రీ కొడించేరి శ్రీ గోపినా
2. ధనకి ప్రేరిగాను కందు
3. కూరి కోమటినారు విండి
4. లగోర్రుండు బలసాయని
5. సింగమశెట్టి కొడుకు సర
6. శింగిశెట్టి తమతల్లి యలసాని
7. కింది తమతండ్రి సింగమశెట్టి
8. కింది పుణ్యముగాను నడికి

- 9 యాష్టదిక్పాలనను ఒక గుడివస్త్రన (ప్రహార)
- 10 సంతనూతుల పాదపుష్పయ
- 11 వరుంబనిచెయించెను
- 12 ఈధర్మము శ్రీ శ్రీ శ్రీ

ONGOLE (62) (A D 1533-34°)

[Konijédu Telugu On a stone near the well of Chakradhara]

TRANSLATION

The well caused to be constructed on the 15th day of the bright fortnight of Āshādhā of the year, corresponding to 1400 (S S) by Sīchākradhara as a work of charity for the religious merit of his father and mother

- 1 చక్రధర అనునెంటి
- 2 సంతనూత ఆధాధను ఒక
3. నాడు శ్రీ చక్రధరు
- 4 దు తమ తల్లితండ్రులకి ధర్మము
- 5 గాను సుకృతంగాను
- 6 కట్టించినట్టి ధావి

ONGOLE (63)

[Koniki Telugu From fallen stone by Bhūmésvara temple]

TRANSLATION

Ilal! The *will* given by Sifman Mahāmandāle svāra Pratāpa Rudradeva Mahārājulu He

gave 4 *pullis* in perpetuity Whoever obstructs this, of whatever family he may be, will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges

1. స్వస్తి శ్రీ మత్తాళా మండ
2. శేషర ప్రభావ
3. రుద్రదేవ మహారాజులవారు
4. యచ్చినబిల్లి . . . మహ
5. బిబలిమున వు . . .
6. వేళంబ నిత్యముగాను బట్టి ర
7. ట్టి కూడు తరుజాబిచ్చెను దీ
8. నికి వీరివంశమునందు య
9. వ్వరు నిఘ్నమునెసెలె గంకరు
10. త గపిల గోవును
11. శేక

ONGOLF (61)

[Koniki. Telugu From the same stone]

TRANSLATION

The *vritti* given by Kódinka Ladda Varma of Kammánadu for the religious merit of Sankāma Mahārāja Siddhanta. Whoever obstructs this *vritti* will be regarded as having eaten from the skull of his eldest son and as having killed at Benares

NOTE —It is not clear what Siddhanta is alluded to

- 1 కంమనాటిల్లాని కో
- 2 డింగిలెడ్డవమా సంతామ
- 3 మహారాయ సిద్ధవంతు
4. న్యాముగాను బిల్లివెట్టి య

5. వ్వరు విఘ్నంసేసినాను చమపె
6. ద్ద కొడుకక పాలమున భుజించి
7. నవారు బారణాసి వచ్చిన
8. వారు (ముకసకరము)
9. (శుటికం శుక్ర . .) శ్రీమ
10. . . వామశ్రీ చందూరి
11. . . . పడిరాదుడె

ONGOLE (65)

[Kouiki. Telugu Three inscriptions from Garuda stone opposite Raghunāyakula temple]

TRANSLATION.

The perpetual devotion of Addépalli Singaráju to Sri Raghunāyakula of Kouiki

The service of Góparáju Perayya

Commencing from the 5th of the bright fortnight of Māgha of the year Kródhā to the bright fortnight of Kartika of the year Ruktākshī . . .

1. కొడికి శ్రీ రగు
2. నాయకులకు అచ్చెప
3. వ్లి రెంగ్గరాజు నిర్యశేవా
1. గోపరాజు పేర
2. యశేవా ॥
1. క్రోధినామ సంవత్సర
- 2 మాఘ శుద్ధపంచమి అ
3. రంభమొదలు కొని ర
4. క్తాక్షినామ సంవత్సర .

5. రకాక్షక శు . . .

6.

7.

ONGOLE (66).

[Kopparapádu. Telugu. Opposito Malléśvaraswámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! This is a gift to the deity made by Betru-manáyakudu, prime minister of Mahámandalésvara Mallidéva Chóda Mahárájulu, for the religious merit of his parents. Whoever desires this will be regarded as having killed his parents.

NOTE.—This official is not mentioned elsewhere in this collection.

1. స్వస్తి శ్రీ మన్మహా మ

2. ఉడలేశ్వర మల్లిదేవ చో

3. ఉమహారాజులు మహాపదా

4. ని బెట్టమున్ననాయకు

5. ఉడు తమతల్లితండ్రు

6. లకు ధర్మాత్తముగా

7. ం బెట్టనదేవత గ్ని నిది

8. నివారించినవాండు

9. తమతల్లితండ్రుల

10. వధించినవాండు